

Rukre Rukre tanhmã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kagà

Rukre na pre kagàja nhĩpêx. Kêp Ijaew kêt xwỳnh na pre. Tã amnhĩ kaxyw Jejus kôt hamaxpêr. Na pre kêp tôtô nê mẽ hkane ho pa. Nê Jejus nhỹ hã kapêr o pa xwỳnhjê hõ pê Pawreja kôt pa ho pa. Tã tanhmã hamaxpêr to nê hkràmnhwỳ Teopre mã kagàja nhĩpêx nê kamã tanhmã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê nê hã kagà.

Nê Jejus kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa xwỳnh ã harê. Nê mẽ pahpyrà nê ĩ ho ĩ hã harê. Nê kêp mẽ pakamã ukapřĩ xwỳnh ã harê. Nê kêp mẽ pahte amnhĩ tomnuj o hapêx xwỳnh ã harê. ã na pre Rukreja hkràmnhwỳ Teopre mã Jejus jarê nê hã kagà anê. Nê mãânên mẽ pahpiitã mẽ pakaxyw harê nê hã kagà.

Rukre kot Teopre mã amnhĩ jarênh

Atre 1.1-2

¹ Pa pahi Teopre. Xà amex? E ot pa awỳr kagà nhĩpêx nê awỳr kumê. Ixte amã Jejus jarênh kaxyw. Na prem ra ohtô nê jar mẽ pahkôt Jejus kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã kagà rax nê. ² Jejus nhỹ hã Tĩrtũm kapêr jahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja na prem Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkrax kãm kot amnhĩ nhĩpêx o pa hã omunh o hkôt pa. Hãmri nê hprĩ hã mẽ inhmã harê nê hã kagà nhũm mẽ ohtô nê mẽ mar xà hkôt mẽ urà nê kot tanhmã amnhĩ

nhĩpêx to ho pa hã kagà. ³ Tã pa mẽ harênh ma nẽ ijamaxpêr o:

—E kot paj ijaxwỳja Jejus kot amnhĩ nhĩpêx kwỳ hã kagà. Nà kot paj ho anẽ.

Anhỹr o ijamaxpêr jakamã ot pa ra ixte amã hã kagà kaxyw.

⁴ Tã kêr ka kamã harẽ nẽ ixpyrà nẽ ama nẽ aprĩ hã harênh mar tỳx nẽ mẽ kot amã harênh xwỳnhjê hkôt ajamaxpêr tỳx o apa. ãm hãmri na prem mẽ amã harẽ. E kot paj amã hkwy hã kagà. Ixpê akràmnhwỳ Rukre kot paj ixprĩ hã amã harẽ nẽ hã kagà.

Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh kot Juãw Paxis jarênh

⁵ Juãw Paxis nhĩpêxà finat Jakarisja kumrêx kot paj amã harẽ. Kêp finat Apiasti kanrêhã htàmnhwỳ jakamã uràk nẽ kêp mẽ apê Ijaew nhõ patre na pre. Pahihti Eroxa kormã kot mẽ anhõ pika kamã mẽ ho amnhĩptàr ri nhũm Jakaris kêp patre nẽ pa. Nẽ hprõ Ijapew mẽ wa kêp Parãw kanrêhã htàmnhwỳ.

⁶ Nẽ wa hamẽ na pre Tĩrtũm kôt tãm amnhĩ nhĩpêx o wa pa. ãm Tĩrtũm kapêr kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho wa pa.

⁷ Nom Ijapewja tanhmã hkra xà kute jakamã nhũm wa hkra hkêt nẽ wa pa rãhã wa ra hpigêx tỳx nẽ.

⁸ Jakamã nhũm Jakaris ma mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr tẽ. Kwỳjê pyrà nẽ kot Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kaxyw ma mẽ hpãnhã hwỳr tẽ nẽ axà. ⁹⁻¹⁰ Hãmri nẽ kamã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh pẽ kãm mẽ hkuxwaxà ho xêt o xa. Nhũm Ijaew kwỳjaja ixkreta wỳr akuprõ nẽ kapem kutêp Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o kuhê.

11 Pu nhũm kaxkwa rũm Tĩrtũm kapēr o mẽ wryk xwỳnhja wrỳ nē Jakaris kutā xa. Mē hkuxwa xà ho xēt xà hã mēs kunĩhti xupôk rũm xa. 12 Hãmri nhũm amnhĩ jaēr pē amnhĩ kutā omu nē akryk omunh o xa. 13 Hãmri nhũm kām:

—Pa Jakaris? Kwa tee ri ajamaxpēr o amã ma hkēt nē. Na pre Tĩrtũm ate akra hã hwỳr o apa hã ama nē hã apumu. Jakamã koja tanhmã aprō hkra xà ho ka kamã akra. Nhũm nõ nē rax nē kato nē myre. Ka wa hã hixi mẽ nhũm kēp Juãw. 14 Koja kato ka wa omu nē akĩnh tỳx kumrēx. Nhũm akwỳjaja haxwỳja ohtô nē war akra jarēnh ma nē war anhy hã hkĩnh nē. 15 Koja kormã akra kator kēt ri nhũm Tĩrtũm Karōja hkarō hwỳr axà. Hãmri nhũm kato nē gaa nē hprêk nē Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Tĩrtũm kām hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Nom kēr ka inhmar kumrēx. Kê mẽmoj to wĩhti ho hkôm kēt nē pa. Nē kagôxyhti ho hkôm kēt nē pa. Âm kwarĩ ho kwarĩ. 16 Koja hprêk hãmri nē mẽ apê Ijaew mã Tĩrtũm kapēr jarēnh o mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ ohtô nē kuma nē kot amnhĩ tomnuj kaga nē Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ nē hkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa.

17 —Tĩrtũm kot mẽ awỳr mẽ apytār xwỳnh maati mẽnh mã xwỳnh kukamã koja mẽ kām harēnh o pa. Te Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh xwỳnh finat Eris kot amnhĩ nhĩpêx pyrāk o koja amnhĩ nhĩpêx. Nē urāk nē Tĩrtũm Karō nhỹ hã mẽ amã Tĩrtũm kapēr jarēnh o mẽ akôt pa. Jakamã nhũm mẽ akwỳjaja kuma hãmri nē amnhĩ tomnuj kaga hpa nē Tĩrtũm kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Nē tãm mẽ hkrajê nhĩpêx o pa. Koja mẽ ã akra Juãwja kôt amnhĩ nhĩpêx anē. Jao Tĩrtũm kot mẽ awỳr mẽnh mã

xwỳnhhta kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Anê.

¹⁸ Nhũm pre ã Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh Jakaris mã hkrata jarênh anê. Hãmri nhũm tee ri kuma nê kãm:

—Kwa xà we ãm hãmri na ka ã inhmã ixkra jarênh anê nà? Ra ixprô mê wa ijamê wa ixpigêx tỳx kênã kot pa kêt wa ixkra. Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Nà ãm hãmri na pa ã amã harênh anê. Ixpê Gapriew na pa ã awỳr ixwrỳk nê Tĩrtũm nhỹ hã amã harênh anê. Ixte Tĩrtũm nhĩhkô hã ixkuhê xwỳnhjê hõ na pa. Tãm na awỳr inhmê pa awỳr wrỳ nê ã amã akra jarênh anê. ²⁰ Tã ate ixkôt ajamaxpêr kêt jakamã kot kaj axte axumar kêt nê akapêr kêt rãhã nhũm akra kato. Koja kato ka rĩ kormã akupỳm akapêr nê akupỳm ama. Ate ixkôt ajamaxpêr kêt jakamã kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anê nê rĩ amnhĩ pumu. ãm hãmri na pa ã amã ixkapêr anê. Anê.

Nhũm pre ã Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhja Jakaris mã kapêr anê. Jakamã nhũm tokyx ixkre rũm kator kêt nê.

²¹ Hãmri nhũm ixkre kapem mê kuhê xwỳnhjaja tee ri kamã ama nê axpên mã:

—Tk. Kwa mo na we ri hitom kãm ho anhỹr kãm unê nê tokyx kator kêt? Anê.

²² Tã nhũm akupỳn mê hwỳr kato. Nê tee ri kot mê kãm kapêr kaxyw no ãm ãhkra pix o ri mê kãm tanhmã ujahkre hto. Hãmri nhũm mê amnhĩ jaêr pê kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nê tee ri hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Kwa tanhmã na we amnhĩ to? Mãn hitom kãm mẽmoj tanhmã kute hã omu hã na ri ã amnhĩ nhĩpêx anê nà? Anê.

²³ Hāmri nhūm Jakaris ixkre kamã mẽmoj tã àpênh pa hāmri nê ma akupỹm òrkwỹ hwỳr tẽ.

²⁴⁻²⁵ Tã nhūm hprõ Ijapewja htujarô. Hāmri nê amnhĩ tujarô hã amnhĩ pumu nê hkĩnh tỳx nê. Nê hamaxpêr o:

—Hêxta gàa nê. Ma ãm hāmri na pa pre ixkra hkêt nê amnhĩ kamã xpijaàm o ri xpa. Tã ra ixtujarô. Kot paj wa axte ri amnhĩ kamã xpijaàm kêt nê. Ma ãm hāmri na Tĩrtũm ã wa inhĩpêx anê. Na pa wa ixkĩnh tỳx kumrêx. Anê.

Nhūm pre ã hamaxpêr anê hāmri nê arĩ òrkwỹ kamã hkrĩ ho hkrĩ. Aa nhỹhỹm kator nê mõi kêt rãhã hã mytwrỳ kêp 5.

Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh kot Marir mã hkra jarênh

Matêwre 1.18-21

²⁶ Tã nhūm Ijapew ra htujarô hã mytwrỳ kêp 6 nhūm Tĩrtũm axte kapêr o wrỳk xwỳnh pê Gapriewja mẽ. Nhỹri Garirej kamã krĩ pê Najare hwỳr kumê nhūm ma hwỳr wrỳ. ²⁷ Mêhõ pê Marir wỳr wrỳ. Nhūm ra Juje ho mjên kaxyw. No ãm kormã hkukrit rãhã ho mjên kaxyw. Jujeja Marir pyrã nê kêp pahi finat Tawi kanrêhã htãmnhwỳ na pre. ²⁸ Jakamã nhūm Gapriew Marir wỳr wrỳ nê kãm:

—Pa Marir? E ot pa amã Tĩrtũm kapêr jarênh kaxyw awỳr wrỳ. Kot akõt pa ho pa jakamã koja ato mex rax kumrêx. Anê.

²⁹ Hāmri nhūm amnhĩ tã kuma nê tee ri hamaxpêr nê hamaxpêr o:

—Xê mẽmo na we ri ã inhmã kapêr anê? Tanhmã koja we Tĩrtũmja ixto mex rax to? Anê.

³⁰ Hāmri nhūm Gapriew kãm:

—Kwa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kêt nē. Tĩrtũm kãm ajapêê. ³¹ Kot kaj atujarô nhũm akra kato nē myre. Ka hã hixi mẽ nhũm kêp Jejus. ³²⁻³³ Koja Tĩrtũm amã ho mex rax nē. Nē koja mẽ piitã mẽ kãm kêp amnhĩ Kra hã ho amnhĩrīt. Nē mẽ apê Ijaew o amnhĩptàr kaxyw koja mẽ akaxyw ãm nhũm higêt pahi Tawi pyrã nē mẽ ato amnhĩptàr o pa. Mẽ ate amnhĩ wỳr kamã ajamak o apa xwỳnhta koja. Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt koja mẽ ato amnhĩptàr rãhã ho pa. Anē.

³⁴ Nhũm pre ã kãm kapēr anē nhũm amnhĩ tã kuma nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr hãmri nē kãm:

—Xê gàa nē. Tanhmã kot pa kêt we amnhĩ to nē ixtujarô? Kormã ixkukrit nē mo kormã inhmjên? Mê. Xà Juje kot ixkamã hkra hkukamã na ka ã ri inhmã axujarēnh anē? Anē.

³⁵ Hãmri nhũm kãm:

—Nà koja Tĩrtũm Karõ tãm tanhmã ato ka ã hã tanhmã amnhĩ to hkêt tã atujarô. Jakamã koja akra kêp Tĩrtũm Kraa. ³⁶⁻³⁷ Na ra haxwỳja anã Ijapewja htujarô. Ra hpigêx tỳx nē aa hkra hkêt nhũm hkwỳjaja kot axpẽn mã õhy kamã hkra hkêt kumrẽx ã harēnh o pa htã ra htujarô. Tĩrtũm kot tanhmã mẽ ho nhũm mẽ htujarô tanhmã kêp kute hkêt. Jakamã nhũm tanhmã ho nhũm mjên tãm htũ nhũm ra htujarô hã mytwrỳ kêp 6. Tĩrtũm tãm kot mẽmoj piitã tanhmã ho kaxyw àhpumunh xihtỳx. Jakamã koja uràk nē mã ato anē nē ka kormã akukrit tã atujarô. Anē.

³⁸ Nhũm pre ã Gapriew Marir mã kapēr anē nhũm amnhĩ tã kuma nē kãm:

—Ko. Kê māmri kām tanhmã ixto hprãm xà hkôt māmri tanhmã inhîpêx to. Inhmã Tirtũm kapêr kôt amnhĩ nhîpêx prãm. Kê māmri kām tanhmã ixto hprãm xà hkôt tanhmã inhîpêx to.

Anê nhũm kuma nê ma akupÿm api.

Marir kot Ijapew wÿr mōr ã harēnh

Rukre 11.27

³⁹⁻⁴⁰ Tã nhũm Marir amnhĩ tujarô hã amnhĩ pumu nê nã Ijapew wÿr hkrà kurê kumrêx. Hãmri nê nojarêt nê õ krĩ rũm kato nê ma hwÿr mō. Ma Ijapew papxà hwÿr mō. Ijapew nhõ krĩja pika pê Jutej kamã nhÿri hixêt kamã na pre. Nhũm ma hwÿr mō hãmri nê hwÿr pōj nê Ijapew wÿr axà nê omu nê kãm:

—Ka? Xà wa amex? Anê.

⁴¹ Hãmri nhũm kuma nê kãm:

—ÿ ma wa inhmex na pa wa ixpa.

Anhÿrja kôt nhũm õhy kamã hkraja haxwÿja te kot Marir kapêr mar nê amnhĩ nhîpêx pyræk o htu kamã àxôn timer tÿx o nõ. Hãmri nhũm Ijapew Tirtũm Karõ nhÿ hã tanhmã Marir mã kapêr to. ⁴² Kàx pê kãm kapêr nê kãm:

—Xê gàu nê. Ra Tirtũm kot ato mex jakamã na ka akĩnh rax o mẽ inhni hkwÿjê jakrenh pa. Anhõhy kamã akraja koja Tirtũm amã ho mex rax nê. ⁴³ Xê mon ka ã ixto mex nê ixwÿr amōr anê? Apê inhõ Pahihti katorxà htã ixto mex nê ã ixwÿr amōr anê. Hêxta gàu nê. ãm hãmri na ka ixwÿr mō Marir.

⁴⁴ Na ka ixwÿr mōn pōj nê inhmã akapêr hãmri nhũm ixtu kamã ixkrare akapêr ma nê hkĩnh xàj ixtu kamã ixkamnãr tÿx o nõ. ⁴⁵ Na ka pre Tirtũm kapêr o wrÿk xwÿnh kot amã kapêrja ma nê hkôt

ajamaxpěr tỳx nē. Jakamã kot kaj Tĩrtũm nhỹ hã akĩnh nē ajamakêtkati nē amex nē ri apa. Anē.

*Marir kot Tĩrtũm mã mex o mex ã grer ã harēnh
Rukre 6.20-26*

⁴⁶ Hãmri nhũm Marir Ijapew kot ã kãm kapěr anhỹrja ma nē kãm Tĩrtũm mex o mex ã gre nē grer o:

Tĩrtũm na mex o mex.

⁴⁷ Kêp ixkaprĩ xwỳnh na.

Kêp ixkaprĩ xwỳnh jakamã na pa inhmex nē ixkĩnh nē ri ixpa.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ixte amnhĩ to grire nhũm ja hã ixpumu nē ixkamã ukaprĩ nē ixto mex rax kumrēx.

Jakamã koja mẽ piitã axpēn kanrēhã axpēn mã ijarēnh rãhã ho pa. Tĩrtũm kot tanhmã ixto mex to hã ijarēnh rãhã ho pa.

Tĩrtũm na mex o mex nē hihtỳx o hihtỳx. Tã na ã inhĩpêx anē.

⁵⁰ Ma na hte ã amnhĩ nhĩpêx anē nē axpēn kanrēhã mẽ kot hã hpijaàm xwỳnhjê pumu nē mẽ kutã nojarêt rãhã ho pa.

Nē mẽ kamã ukaprĩ rãhã ho pa.

ã na hte mẽ hipêx mex anhỹr o pa.

⁵¹ Nē hihtỳx o hihtỳx jakamã na hte mẽ kot amnhĩ to jarkrar o ri mẽ pa xwỳnhjaja tanhmã mẽ ho nhũm mẽ axkaprã.

⁵² Nē pahihtĩ hkwy kot kapěr mar nē ãm mar xwỳnhjaja.

Na hte amnhĩ tã mẽ omu nē mẽ ãpēnh nē mẽ hapôj nē mẽ hpãnhã mẽ kot amnhĩ to hkryre xwỳnh kwỳ jagjê.

⁵³ Na hte mẽ kãm kapěr kôt amnhĩ nhĩpêx prãm xwỳnhjê ho mex o pa nhũm mẽ mex nē pa.

No mẽ kãm hprãm kêt xwỳnhjaja nhũm tanhmã mẽ ho mex to hkêt nẽ.

⁵⁴⁻⁵⁵ ãm hãmri na pre amnepê mã mẽ panhĩgêt mã amnhĩ jarẽnh xà hkôt mẽ pahpê Apraãw rũm axpẽn kanrẽhã hkrajaja mẽ pahto mex o pa.

Mẽ pahpê Ijaew mẽ pahte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho papa nhũm kãm mẽ pajapê xaj mẽ pahto mex rãhã ho pa.

Nẽ mẽ pakamã ukaprĩ rãhã ho pa. Anẽ.

Nhũm pre ã Marir Ijapew mã Tĩrtũm mex o mex ã grer anẽ. ⁵⁶ Hãmri nẽ ri hkôt pa hã mytwrỳ axkrunẽpxi nẽ ma akupỹm õ krĩ hwỳr mõ.

Juãw Paxis kator ã harẽnh

⁵⁷ Tã nhũm Ijapew hpijagri kaxyw õhy xà nhũm hkrare kato nẽ myre. ⁵⁸ Hãmri nhũm omu nẽ hkĩnh tỳx nẽ. Hãmri nhũm hkwỳjaja Tĩrtũm kot wa kamã ukaprĩ hã wa kãm wa hkra myre nhõr ã harẽnh ma nẽ wa ỹ hã hkĩnh nẽ.

⁵⁹ Tã nhũm wa hkraja ra hã arĩgro pê 8 nhũm mẽ hkwỳjaja kot my kwỳt kà krãhyr kaxyw hwỳr akuprõ. Tĩrtũm kot mẽ kãm hã karõ xà hkôt nhũm mẽ kot kãm õr ã amnhĩ to amnhĩrĩt kaxyw ã hipêx anhỹr kaxyw. Na htem ã mẽ kêp Ijaew krajê piitã mẽ hipêx anẽ. Jakamã nhũm prem ã hipêx anẽ hãmri nẽ hpãnhã tanhmã kot hã hixi mẽnh to kaxyw ri hã axpẽn kukja. Hãmri nẽ hipêxà hkôt kot hã Jakaris mẽnh kaxyw. ⁶⁰ Hãmri nhũm katorxà tee ri axpẽn tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Ma koja kêp Jakaris kêt nẽ. Koja kêp Juãw. Anẽ.

⁶¹ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kãm:

—Kokỹ. Mo jar mẽ pahtõ pê Juãw kot kêt ri kêp Juãw? Jar amrakati kênã kot ka kêt wa ri ã hã hixi rênh anê. Anê.

⁶² Hãmri nê hixi hã hipêêxà kukja. Nom nhùm arĩ umar kêt nê kapêr kêt jakamã nhùm mẽ tanhmã ri kãm mẽ ãhkra nhĩpêx to. ⁶³ Hãmri nhùm ãhkra ho kagà hã ahwý nhùm mẽ kãm ja gõ nhùm kupy nê hã mẽ kãm hixi nhĩpêx. Nhùm mẽ kupy nê omu hãmri nê hixi pê Juãw kôt omu. Hãmri nê tee ri hixija kukamã hamaxpêr. ⁶⁴ Rôm nhùm Jakaris akupým ama nê kapêr mex kurê kumrêx nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o xa. ⁶⁵⁻⁶⁶ Hãmri nhùm mẽ omu nê ma mẽ piitã mẽ kãm wa hkra jarênh o ri axpên kôt hprôt. Pika pê Jutej kamã hixêt kape hã krĩ hkôt nhùm mẽ ri mẽ piitã mẽ kãm harênh o hprôt. Tĩrtũm kot wa hkra kôt tãnopxar o pa nê ho mex ã harênh o hprôt. Hãmri nhùm mẽ kuma nê tee ri hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Hêxta waa nê. Tĩrtũm tãm na xep hte jare hkôt ri pa ho pa. Jakamã koja nhỹrmã hprêk hãmri nê tanhmã koja we amnhĩ nhĩpêx to ho pa wehee? Anê.

Jakaris kot Tĩrtũm nhỹ hã kapêr ã harênh

⁶⁷ Hãmri nhùm Jakaris Tĩrtũm Karõ nhỹ hã Tĩrtũm mex o mex ã harênh o xa. Tĩrtũm kot mẽ kêp Ijaew o mex ã harê nê mẽ kãm:

⁶⁸ Hêxta waa nê. Nà Tĩrtũmja mex o mex. Na pre hte mẽ pahpãmjaja ãm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhùm hte Tĩrtũm mẽ pahpê hkrajê kamã ukaprı nê mẽ pahto mex o pa.

E kwa pu mẽ kãm mex o mex ã harênh rãhã nê.

69 Ra kot mẽ pahwỳr mẽ pahkaprĩ xwỳnh pẽ mẽ panhõ pahihtĩ mẽnh mã. Ja kaxyw àhpumunh xihtỳx o hihtỳx jakamã na pre ra mẽ pahwỳr mẽnh ã amnhĩ jarẽ.

Koja kệp amnepêm Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa xwỳnh Tawija hkanrêhã htàmnhwỳ.

70 Amnepêm Tĩrtũm nhỹ hã kapêr xwỳnhjaja na prem mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh o pa nẽ mẽ kãm:

71 “Koja Tĩrtũm mẽ panê mẽ kãm mẽ pahkurê xwỳnhjê pumunh mex o pa.” Anẽ.

72 Tĩrtũm ra kot mẽ pahpãmjê mã amnhĩ jarênh xà hkôt kãm mẽ pakamã ukaprĩ rãhã ho pa hprãm.

Koja aa ja ho anhỳr o hamakêtkati hkêt nẽ.

73-75 Na pre ra mẽ pahpãm Apraãw mã mẽ pakukamã ã mẽ pahtã amnhĩ jarênh anẽ nẽ kãm: “Kot paj mẽ anê mẽ kãm mẽ akurê xwỳnhjê pumunh mex nẽ mẽ ìhkra nê mẽ ato ixkato. Jakamã kot kaj mẽ amnhĩ kamã amã mẽ uma hkêt nẽ axàmnhĩx ri ajamakêtkati nẽ mẽ kamã apa. Nẽ kot kaj mẽ mãmrĩ axàmnhĩx ri inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa rãhã nẽ. Nẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa rãhã ty.” Anhỳr o na pre Tĩrtũm mẽ pakukamã mẽ pahtã amnhĩ jarẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jakaris mẽ kãm Tĩrtũm kapêr jarênh anẽ. Hãmri nẽ hkrareja mỳ nẽ o xa nẽ kãm:

76 —No ka Xugitre. Kot kaj aprêk hãmri nẽ apê Tĩrtũm maati nhỹ hã kapêr jarênh o apa xwỳnh. Jakamã kot kaj Pahihti hkukamã mẽ piitã mẽ kãm

harēnh o ri mẽ hkôt apa. Mẽ kot amar nẽ kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx kaxyw.

77 —Tĩrtũm kot mẽ nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj rēnh nẽ mẽ ho hkra hã harēnhja kot kaj mẽ hkôt mẽ kãm harēnh o ri apa.

78 —Na hte Tĩrtũm mẽ pakamã ukaprĩ ho pa nẽ mẽ pakamã gryk tokyx anhỹr kêt nẽ. Jakamã koja mẽ pahwỳr mẽ pahkaprĩ xwỳnhja mẽ. Kormã mẽ pahwỳr wrỳk kêt jakamã te mẽ pahte kamàt kô kamã tee ri mẽ paxàhkupēnh o ri papa xwỳnh pyràk.

—Nom koja mẽ pahwỳr wrỳkja o te ra myt kator nẽ mẽ pamã hirã nẽ mēmoj to amnhĩrĩt mex pyràk o mẽ panhĩpêx. Ja kaxyw koja Tĩrtũm mẽ pahwỳr mẽ pahkaprĩ xwỳnhhta mẽ nhũm man mẽ pahwỳr wrỳ nẽ mẽ pamã mẽ pahtyk pyma xwỳnhjê mã Tĩrtũm kapēr o amnhĩrĩt o pa. Mẽ pahte mar nẽ ra pajamakêtkati nẽ paxàmnhĩx ri papa nẽ pahtyk kaxyw.

79 —Mẽ kãm mẽ htyk pyma xwỳnhjaja te kamàt kô kamã ri pa pyràk. Tã koja mẽ pahkaprĩ xwỳnhja wrỳ hãmri nẽ tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ te arĩgro hã ri mẽ pa xwỳnh kot amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jao hamakêtkati nẽ axte kãm htyk pyma hkêt nẽ ri pa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jakaris Tĩrtũm Karõ nhỹ hã hkrare mã kapēr anẽ.

80 Tã nhũm Juãwja gaa nẽ aptàr. Nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Nom kormã kot Ijaew jahkre ho pa hkêt ri kapôt ã ri mẽ puhã pa.

Ã na pre Juãw kator nẽ amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa anẽ. Na pre kato nẽ hã mytwrÿ grêre hãmri nhũm Jejusja hkôt kato.

2

Jejus kator ã harênh

Matêwre 1.18-25

¹⁻² Na pre ã Jejus kator anẽ. Nhũm pre Rôm nhõ xwÿnhjê nhõ pahi Sesti Akusja õ pika piitã hkôt mẽ ho kôta kaxyw. Aa kot mẽ ho kôta hkêt tâ ra kot mẽ ho kôta kaxyw. Kormã pahi Sirên haxwÿja kot pika pê Sir kamã mẽ ho amnhĩptâr ri nhũm pahi Sesti Akus kot mẽ ho kôta kaxyw. Jakamã kãm àpênh xwÿnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—E kêr ka mẽ ho kôta kaxyw nẽ mẽ piitã mẽ hixi hã kagà hpa. Anẽ.

³ Hãmri nhũm mẽ piitã ã kot mẽ hipêx anhÿr ã amnhĩ tâ harênh ma hãmri nẽ mẽ kot mẽ hixi hã kagà kaxyw piitã akupÿm papxà hwÿr ma hapêx.

⁴ Nhũm pre Marir mjên Juje haxwÿja ma krĩ pê Perěj wÿr mõi. Garirej kamã õ krĩ pê Najare rũm kato nẽ ma hwÿr mõi. Pika pê Jutej kamã na Perějja. Kamã na pre Juje nhĩgêt Tawija kato.

⁵ Nhũm Juje kêp kanrêhã htàmnhwÿ jakamã na pre ma akupÿm hwÿr mẽ hkwÿjê hkôt mõi. Nẽ ma amnhĩ kôt kot ho hprõ mã xwÿnh Marir o mõi. Arĩ htujarô rax rãhã nhũm ma amnhĩ kôt o mõi.

⁶ Nhũm wa mõi hãmri nẽ hwÿr pøj. Nhũm Marir hpijagri xà hã mytwrÿ mã àr jakamã nhũm kamàt nhũm õhy xà.

⁷ Nom nhũm Perěj wÿr mẽ hpõx nyw xwÿnhjaja ra ixkre piitã ho nÿt pa nhũm wa tee ri hpijagri kaxyw amnhĩ to ukapi ho pa. Hãmri nẽ nhÿri môx nhõrkwÿ punajre hwÿr axà nhũm Marir kamã

hpijagri. Nhũm hkra kato nẽ myre. Kra kot wa na pre. Hãmri nhũm kumy nẽ kupẽxê ho hkupu hpa nẽ môx xàpkur xà hã kôsti kaprý kamã kuxi nhũm hamakêtkati nẽ gõr nẽ nõ.

ôwêhti jamãr xwýnhjê jarênh

⁸ Rôm nhũm ôwêhti jamãr o mẽ pa xwýnhjaja kapôt ã ri hkrit ôwêhti jamãr o pa. Nhũm ra kamãt nhũm mẽ hamãr o hkrĩ. ⁹ Pu nhũm kaxkwa rũm Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhja wrý nẽ mẽ mýri ajêt. Hãmri nẽ tanhmã amnhĩ to nẽ mẽ hpuhã ho hirã rax kumrêx. Nom nhũm Tĩrtũm tãm ã mẽ hipêx anê. Hãmri nhũm mẽ tee ri jawý Tĩrtũm kapêr o wrýk xwýnhja pumu nẽ kãm ma htýx nẽ akryk omunh o hkrĩ. ¹⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Pa? Kwa mẽ amã ixpyma hkêt nẽ. Ixte mẽ amã mẽmoj mex jarênh kaxyw na pa mẽ awýr wrý. Kot kaj mẽ harênh ma nẽ akĩnh nẽ. Nom mẽ kapxipixjaja kaj mẽ akĩnh kêt nẽ. Koja mẽ piitã ja jarênh ma nẽ mẽ apyrà nẽ hkĩnh nẽ pa. ¹¹ Na ra ham mẽ akamã ukaprĩ xwýnhta kato. Pahi Tawi nhõ krĩ mẽ mẽ anhõ krĩ pê Perěj kamã. Kêp mẽ apiitã mẽ anhõ pahihti na. Mẽ ate amnhĩ wýr kamã ajamak o apa xwýnh pê Kris na. Tãm na ham kato. ¹² E pa ixprĩ hã mẽ amã tanhmã harênh to ka mẽ inhma. Na kato nhũm katorxà kupẽxê ho kupu hpa nẽ kôsti kamã kuxi nhũm nõ. Kwa mẽ tokyx ma hwýr mra nẽ kêp mẽ anhõ pahihti hã omu. Anê.

¹³ Nhũm pre ã mẽ kãm ujarênh anê. Hãmri nhũm hkwyjaja wamta kôt ohtôô nẽ mẽ hwýr wrý nẽ puhã harir. Hãmri nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã grer o harir. ¹⁴ Nẽ hã grer o:

Tĩrtũm maati na mex o mex.

Jakamã mẽ kãm hprãm xà kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwýnhjaja koja amnhĩ tã mẽ omu nẽ tanhmã mẽ ho nhũm mẽ hamakêtkati nẽ àmnhĩx hkĩnh nẽ pa ho pa.

¹⁵ Anhỹr o grer o harir hãmri nẽ ma akupỹm kaxkwa hwỳr àpir pa nẽ akunok. Hãmri nhũm ôwêhti jamãr xwýnhjaja mẽ kapêr ma nẽ ma akupỹm àpir ã mẽ omu nẽ axpên mã:

—E tokyx pu mẽ krĩm nẽ Tĩrtũm kot mẽ pamã ho amnhĩrĩt xwýnhhta japêr nẽ tokyx nhỹri omu. Kwa ma pu mẽ tokyx hwỳr nẽ omu. Anẽ.

¹⁶ Hãmri nhũm mẽ ma hwỳr mra. Hãmri nẽ krĩm agjê nẽ môx nhõrkwỹ wỳr agjê nẽ mẽ hkrareta pumu. Nhũm kôsti kamã nõ nhũm mẽ omu nẽ kuri Marir mẽ Juje wa omu. ¹⁷ Hãmri nẽ akupỹm hapôj nẽ ma mẽ piitã mẽ hkôt ri mẽ kãm harênh o pa. Ra Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwýnh kot mẽ kãm harênh xàja kôt nhũm mẽ ma mẽ kãm harênh o ri mẽ hkôt pa. ¹⁸ Nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê mẽ kot harênh ma nẽ tee ri hkukamã hamaxpêr. ¹⁹ Nom nhũm Marir mẽ kot kãm hkrax rũm tanhmã hkra jarênh to xàta kukamã pix mã hamaxpêr rãhã ho pa.

²⁰ Jakamã nhũm ôwêhti jamãr xwýnhjaja ma akupỹm hkrit wỳr mra. Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwýnh ra kot mẽ kãm ujarênh xà hkôt nhũm mẽ kot Jejus pumunh jakamã ma akupỹm hkĩnh nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh pê hã grer o akupỹm mra.

Mẽ kot Jejus ã hixi mẽnh ã harênh

Matêwre 1.21; Rukre 1.31

²¹ Tã nhũm wa hkrareta ra hã arĩgro pê 8 nhũm mẽ hwỳr akuprõ nẽ kãm my kwỳt kà krãhta. Na hte Ijaew mẽ hkra myre piitã ã mẽ hipêx anẽ. Mẽ

piitã mē kot Tĩrtũm mã őr ã mē omunh kaxyw. Jakamã nhũm mē kãm ho anē nē hpãnhã hã hixi mē. Marir kormã kot ho htujarô hkêt ri Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh kot hkukamã kãm hixi jarēnh xàja kôt nhũm mē hã hixi mē nhũm hixi kêp Jejus.

Mē kot Tĩrtũm mã Jejus nhõr pyràk o hipêx

22-24 Tã nhũm Marir hpijagri ho hapêx. Jakamã nhũm Juje ma krĩ pê Jerujarē hwỳr mē kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hwỳr amnhĩ kôt o mō. Na pre ra finat Mojes amnepê m Tĩrtũm nhỹ hã mē hkukamã mē hpãmjê mã ja hã karō. Nē mē kãm hã karō ho:

Koja mē aprō hpijagri. Hãmri nē hpijagri ho hapêx ka mē ma Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hwỳr o mra nē hpãnhã Tĩrtũm mã mēmoj gō. Kãm tutre ho gō rỳ kãm tuuti hõ ho axkrut nē agō kê patre hamỳ nē kãm kupa. Kot ja hã omunh nē hpijagri xwỳnh ta akupỳm mex ã harēnh kaxyw.

Anhỹr o kot mē kãm ja hã karō jakamã nhũm wa ma ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw hwỳr mō. Nē amnhĩ kôt Jejus mỳ nē o mō. Tĩrtũm kot mē kãm ja hã karō nhũm mē kot hã kagà xà hkôt. Na pre ra finat Mojes mē kãm ja jarē nē mē kãm:

Kot kaj mē akra my kot wa hãmri nē te mē ate Tĩrtũm mã őr kaxyw hipêx pyràk o hipêx. Kê tãm amnhĩ nhĩpêx o pa nē ỹ hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho pa.

Anhỹr jakamã nhũm wa ra Jerujarē hwỳr nojarêt nē amnhĩ kôt Jejus mỳ nē ma amnhĩ kôt o mō.

Simeãw kot Jejus kukamã harēnh

25-26 Rôm nhũm Jerujarẽ kamã Simeãwja. Tĩrtũm Karõ nhỹ hã kot tanhmã amnhĩ to mex to ho pa xwỳnh na pre. Na pre hte Tĩrtũm kapẽr kôt pix mã tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã nhũm pre ra Tĩrtũm Karõ ã kãm kapẽr anẽ nẽ kãm:

—E inhma Simeãw. Kot kaj atĩr rãhã nhỹrmã Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ãm mã xwỳnhja ka ano ho omu nẽ rĩ kormã ty.

Anhỹr o kãm kapẽr jakamã nhũm kuma nẽ hkĩnh nẽ ãm pix kamã hamak o pa. Mẽ kêp Ijaew wỳr wryk nẽ mẽ ho mex mã xwỳnhhta pix kamã hamak rãhã ho pa. ²⁷ Jakamã nhũm Jejus katorxà mẽ hipêêxà purota wa Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkreja wỳr Jejus o axà nẽ kormã o xa. Finat Mojes kot mẽ kãm hã karõ xà hkôt. Hãmri nhũm Tĩrtũm Karõ mẽ hwỳr Simeãwja mẽ nhũm ma mẽ hwỳr tẽ nẽ axà. ²⁸ Hãmri nẽ wa hkrata pumu nẽ hkĩnh tỳx nẽ. Hãmri nẽ wa kêp kumỳ nẽ o xa nẽ hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ nẽ kãm:

²⁹⁻³² Pa Pahi Maati. E ot pa ixte amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa xwỳnh ã amnhĩ jarẽ.

Nà ãm hãmri na ka pre ã inhmã jare hkukamã harẽnh anẽ. Tã ate inhmã harẽnh xà hkôt pa ra inhno ho omu. Kêp mẽ ixkamã ukapĩ xwỳnh ã omu. Nẽ kêp ate mẽ ixwỳr mênh xwỳnh ã omu.

Nà koja te arĩgro hã myt hirã nẽ mẽmoj piitã ho amnhĩrĩt mex pyræk o koja mẽ inhĩpêx o pa. Jakamã koja hprêk hãmri nẽ ma Ijaew kêt xwỳnhjê mã apê Tĩrtũm ã akapẽr o amnhĩrĩt o pa nhũm mẽhprĩ hã ajarẽnh ma. Nẽ mẽ ixpê Ijaew kot paj mẽ ijaxwỳja kuma nẽ hã ixpijaàm o ri ixpa.

Jakamã kot paj ixàmnhĩx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa nê ixàmnhĩx ty. Ra ixte inhno ho ate inhmã harênh xwÿnhnta pumunh kênã. Anê.

³³ Nhũm pre ã Simeãw Jejus jarênh anê. Nhũm katorxà mẽ hipêêxà purota wa amnhĩ jaêr pê kot ã harênh anhÿrja mar o xa. ³⁴⁻³⁵ Hãmri nhũm Simeãw wa ho Tĩrtũm wÿ nê kãm:

—E Tĩrtũm. Kêr ka ja wa ho mex nê. Wa ho mex o wa ho mex rãhã ho apa. Anê.

Hãmri nê Marir mã kapêr nê kãm:

—Nà ãm hãmri na pre Tĩrtũm mẽ pakaxyw akrata xãm. Mẽ pahpê Ijaew kaxyw ãm. Jakamã koja hprêk nê ma Tĩrtũm kapêr o mẽ piitã mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Nhũm mẽ kuma hãmri nê ahpÿnhã tanhmã hamaxpêr to xà hkôt tanhmã hipêx to. Jakamã nhũm mẽ hkwÿjaja kuma nê hkôt amnhĩ xunhwÿ nê hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jao tãm hipêx o pa. No nhũm mẽ hkwÿjaja kuma nê axtem nê kãm hkĩnh kêt nê. Hãmri nê tanhmã hipêx to. Jakamã kot kaj tee ri ja hã mẽ omu nê akaprĩ htÿx nê. Te mẽ kot wapo ho akanhwÿr nê akamã ho kaxkep nhũm apê omnuj tÿx pyræk o kot kaj amnhĩ kamã ama nê mẽ omu. Anê.

ãnti kot Jejus pumunh ã harênh

Wam Ximotre 5.5

³⁶⁻³⁸ Rôm nhũm mēhō ni pê ãntija mẽ hwÿr axà nê Jejus pumu. ãntija Panuew kra na pre. Nê Ase hkwÿ na pre. Ni htã kêp Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh o pa xwÿnh. Na pre ra mjên no ãm kormã mjên nê pa hã amgrà pê 7 pix nhũm pre kêp ty. Hãmri nhũm axte mjên kêt nê pa rãhã ra hpigêx tÿx nê. Ra hã amgrà pê 84. Na pre hte Tĩrtũm mã

amnhĩ jarēnh xà hã ixkre hwỳr pa nē kãm amnhĩ jarēnh rãhã ho pa. Nē kot kãm amnhĩ jarēnh kaxyw nē apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarē. Nē arĩgro hã hwỳr pa nē kamàt kãm hwỳr pa. ã na pre hte amnhĩ nhĩpêx anhỹr rãhã ho pa anē. Jakamã mē hwỳr axà nē Jejus pumu nē hkĩnh nē. Hãmri nē hã Tĩrtũm mã mex o mex ã harē nē kãm:

—Hêxta gàu nē Tĩrtũm. ãm hãmri na ka mē ixwỳr Jejus mē. Ma amex o amex. Anē.

Hãmri nē Ijaew kot amnhĩ wỳr mē kamã ukapřĩ xwỳnh kamã hamak xwỳnhjê mã ra Jejus kator ã harēnh o ri mē hkôt pa.

Marir mē Juje wa kot akupỹm Najare hwỳr mōr ã wa harēnh

Matêwre 2.19-23

³⁹ Tã nhũm Marir mē Juje wa Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kôt Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh xà hã ixkre kamã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hpa hãmri nē kato nē ma akupỹm mō. Ma Garirej kamã õ krĩ pē Najare hwỳr wa ma akupỹm mō.

⁴⁰ Tã nhũm wa hkrata ra wa kãm hprêkre ho mō. Nē mex nē àhpumunh tỳx nē. Tĩrtũm kot tãnopxar nē mēmoj to kutã nojarêt rãhã ho pa jakamã nhũm mex nē hkĩnh nē pa.

Marir mē Juje wa kot tee ri Jejus japêr ã wa harēnh

Rukre 4.22

⁴¹ Nhũm pre hte Marir mē Juje wa amgrà mē hkwỳjê hkôt ma Jerujarê hwỳr pa. Mē kot arĩgro pē Pas ã hkĩnh kaxyw. Pas ã na hte mē kêp Ijaew amnepêm Tĩrtũm kot pika pē Ejit rũm mē hpãmjê katorja mã hamaxpêr kaxyw axpên wỳr akuprõ nē

hã hkĩnh. Jakamã nhũm wa ma mẽ hkôt hã hkĩnh kaxyw Jerujarẽ hwỳr hkwỳjê hkôt mỗ. ⁴² Nhũm ra Jejus hprêk o mỗ. Ra hã amgrà pê 12 jakamã nhũm wa ma amnhĩ kôt o mỗ. ⁴³⁻⁴⁴ Tã nhũm mẽ hkĩnh pa hãmri nê akupỹm nojarêt nhũm Marir mẽ Juje wa ma hkwỳjê hkôt akupỹm mỗ. Nhũm Jejus Jerujarẽ kamã ahte arĩk nê akupỹm wa hkôt mỗr kêt nê. Nhũm wa htỳx wam ma hkwỳjê hkôt htêm ã hkamnhĩx jakamã wa hapêr kêt nê. Hãmri nê wa hapu hã hamakêtkati nê mẽ hkôt mỗr o mỗr ã ra hã kamàt. Hãmri nê mẽ kot amnhĩm hikranh xàja wỳr mẽ hkôt pôj nê tee ri mẽ hkaêx ã hkra japêr o ri mra nom omunh kêt nê. ⁴⁵ Jakamã nhũm apkati nhũm wa awjanã nê ma akupỹm Jerujarẽ hwỳr mỗ nê kamã hapêr o ri pa. ⁴⁶ Nom tokyx kãm kator kêt nê. Mẽ hkaêx ã tee ri hapêr o pa hã apkati axkrut. Nê nõ nhũm apkati nhũm wa tã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkreja wỳr hapêr o mỗ nê hwỳr axà. Hãmri nê omunh kurê kumrêx. Nhũm arĩ mẽ kot Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê mar o mẽ kutã nhỹ. Nê mẽmoj tã ri mẽ hkukja nê tanhmã mẽ kãm ujarênh to. ⁴⁷ Nhũm mẽ kot mar xwỳnhjaja tee ri kapêr ã kuma nê àhpumunh tỳx ã omu hãmri nê akryk mar o hkrĩ. ⁴⁸ Hãmri nhũm Marir mẽ Juje mẽ hwỳr axà nê mẽ kuri wa hkraja pumunh kurê kumrêx. Hãmri nhũm katorxàja hwỳr tẽ nê kãm:

—Xê Jejus. Mon ka axtem nê ã ri amnhĩ nhĩpêx anê nê akupỹm wa ixkôt amỗr kêt nê? Na pa wa mỗ nê mẽ pahkwỳjê hkôt pôj nê tee ri mẽ hkaêx ã ajapêr nê tee ri akukamã ijamaxpêr. Anê.

⁴⁹ Hãmri nhũm amnhĩ tã wa kuma nê wa kãm:

—Tỳ. Nom Inhĩpêxà nhõrkwỹ kamã ixarĩk kênã na ka wa tee ri ixkukamã ajamaxpêr nê ijapêr o ri

apa. Aně.

⁵⁰ Hāmri nhūm wa kuma nē ā kot amnhī jarēnh anhÿrja kukamā tee ri hamaxpēr. ⁵¹ Hāmri nē mē ma akupÿm mō nē Najare hwÿr pōj nē kamā pa. Nhūm pre Jejus wa kapēr kōt ri amnhī nhīpêx rāhā ho pa. Hāmri nhūm katorxàja hkrax rūm mē kot kām tanhmā hkra kot amnhī nhīpêx to hkukamā harēnhja pix kukamā hamaxpēr rāhā ho pa.

⁵² Gaa nhūm Jejus ra àptàr o mō. Nē àhpumunh tÿx nē. Nhūm mē piitā ā kot amnhī nhīpêx anhÿr ā omu nē kām hkīnh nē. Nhūm Tīrtūm haxwÿja kām hapê nē.

3

Juāw Paxis kot Tīrtūm kapēr jarēnh o pa hā harēnh Matêwre 3.1-10; Makre 1.1-8; Juāw 1.19-28

¹⁻² Tā nhūm kormā pahшти Tipeja mē ho amnhīptàr o pa. Na pre ra mē ho amnhīptàr ā amgrà pē 15. Nhūm Pōn Piratja pahшти Xipe mā pika pē Ijaew nhō xwÿnhjê ho amnhīptà. Nhūm Eroxa kām pika pē Garirej nhō xwÿnhjê ho amnhīptà. Nhūm Erox tō Firipja kām pika pē Iturej nē hō pē Takonīt wa kamā mē pa xwÿnhjê ho amnhīptà. Nhūm Risānja kām pika pē Apirēn kamā mē ho amnhīptà. Nhūm Anas mē Kajpasja wa kēp Ijaew nhō patre maati.

Rōm nhūm Jejus mē Jakaris kra Juāwja wa ra hamē anhīpê àptàr. Jakamā nhūm Tīrtūm tanhmā Juāw mā kapēr to. Kormā kapôt ā ri pa ri nhūm kām kapēr nē kām tanhmā kot amnhī nhīpêx to ho pa hā kām karō nē kām:

—Pa Juãw. E inhma. Kêr ka ma mẽ kãm ixkapêr jarênh rãhã ho ri apa. Anê.

³ Hãmri nhũm kuma nê ma ri mẽ kãm kapêr jarênh o pa. Pyhti pê Jotãw mỳri mẽ piitã mẽ kãm harênh o ri pa nê hpãnhã ihkjê hã ri mẽ pa xwỳnhjê mã harênh o ri pa. Nê mẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyx amã amnhĩ tomnuj kaga hprãm xàj tãm ri amnhĩ nhĩpêx. Kê Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nê mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj o hapêx pa. Pa mẽ piitã mẽ kot mẽ apê Tĩrtũm kra hã mẽ apumunh kaxyw mẽ akrã kumrã.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr o ri pa. ⁴⁻⁵ Na pre ra amnepêm mẽ hkukamã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa xwỳnh Ijais ra Juãw kukamã kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harê nê hã kagà. Nê hã kagà ho:

Koja nhỹrmã mēhō mōn pōj. Kapôt ã mōn pōj nê mẽ kãm ujarênh o ri pa. Nê mẽ kãm ujarênh o: “E mẽ inhma. Koja Tĩrtũm tokyx mẽ pahwỳr mẽ panhō pahihtĩ mẽ nhũm wrỳ nhũm mẽ piitã omu. Jakamã kwa mẽ tokyx kutêp tãm amnhĩ nhĩpêx o apa. Te ho mẽ kot mēhō kutêp pry ho mex pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jao tãm amnhĩ nhĩpêx. Nê tãm axpên nhĩpêx. Pahihtita kutêp. Mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx te kot pry nhĩnur pyràk nhũm mẽ tee ri kot kãm hã mrar mex prãm kaprỳ pyràk. Hinur nê krã hakỳx nê pry juk pyràk o na mẽ pahte amnhĩ nhĩpêxja. Jakamã kot kaj mẽ ate amnhĩ tomnuj kaga nê tãm amnhĩ nhĩpêx. Nê tãm axpên nhĩpêx. Hãmri nê te mẽ kot pry nhĩnur o mex nê ho katàt nhũm katàt muux nê nōr pyràk o kot kaj mẽ amnhĩ

nhĩpêx. Pahiti nywta kutêp. Kwa kêr ka mẽ
ã amnhĩ nhĩpêx anê.

⁶ Kot kaj mẽ anê nhũm mẽ ohtô nê ja hã mẽ apumu
hãmri nê mẽ apyrà Tĩrtũm kot mẽ ho hkra
kaxyw amnhĩ to kuwỳ.” Anhỹr o mẽ kãm
ujarênh o pa. Anê.

Nhũm pre ã finat Ijaisja Juãw Paxis kukamã mẽ
kãm ujarênh anhỹr o pa. ⁷ Jakamã nhũm àptàr nê
Ijais kot ra hkukamã harênh xà hkôt ma Tĩrtũm
kapêr o mẽ ahkre ho pa. Nhũm prem kuma hãmri
nê kot mẽ hkrã kumrãr kaxyw hwỳr amnhĩ to mra.
Nhũm mẽ omu nê tanhmã mẽ ahkre hto. Nê mẽ
kãm kapêr kãm hihtỳx nê mẽ kãm:

—Tk. Kwa kormã. Mẽ ate amnhĩ tomnuj pix o ri
apa xwỳnh kênã. Xà kot paj mẽ ate amnhĩ tomnuj
rãhã mẽ akrã kumrã nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu
nhũm ja kãm mex nà? Nà koja ja kãm mex kêt nê.
Koja ja mỳrapê nhỹrmã tanhmã mẽ anhĩpêx to ka
mẽ tee ri umaj apimxur prãm kaprỳ.

⁸ —Na htem amnhĩ tomnuj kaga nê hpãnhã tãm
amnhĩ nhĩpêx. Nê tãm ri axpên nhĩpêx. Jakamã
e kwa mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa. No na ka
htem atỳx ri ajamaxpêr o: “Mẽ ixpê finat Apraãw
kanrêhã htãmnhwỳ jakamã koja Tĩrtũm ja hã mẽ
ixpumu hãmri nê mẽ ixte amnhĩ tomnuj mỳrapê
tanhmã mẽ ixto hkêt nê. Koja ãm mẽ ixto mex rãhã
nê.” Anhỹr o atỳx ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr
o apa. Nom ja kot anhỹr kêt. Mẽ apê Apraãw
kanrêhã htãmnhwỳ htã uràk nê tãm amnhĩ nhĩpêx
o apare hã. Kot ka mẽ apê kanrêhã htãmnhwỳ htã
amnhĩ tomnuj o ri apa hãmri nê Tĩrtũm noo mã te
mẽ apê pikap kênre nhĩkwỹ pix pyràk.

9 –Na ra Tĩrtũm kot mẽ ate amnhĩ tomnuj mýrapê tanhmã mẽ ato kaxyw. Koja mẽ anhĩpêx o te mẽhõ nhõ mẽmoj pàr ô hkêt nhũm kot tee ri omunh hãmri nê krãhyr nê kuwy kamã mẽnh nê ho xêt par pyrãk o mẽ anhĩpêx. Jao amnhĩ nê kuwy hwýr mẽ arẽnh pa ka mẽ kamã amnhĩ xà htýx kamã ajamak rãhã ho ri apa. Anẽ.

Nhũm pre ã Juãw Paxisja mẽ kãm kapêr anẽ.
10 Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê kãm:

–Kwa xô wehe? Xà koja ã mẽ inhĩpêx anẽ? Kwa tanhmã kot paj mẽ kot ã mẽ inhĩpêx anhýr pymaj amnhĩ nhĩpêx to wehe? Anẽ.

11 Hãmri nhũm mẽ kãm:

–Nà kêr ka mẽ axpên kãm axukaprĩ ho ri apa. Nê mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã amnhĩ kutã mẽmoj nhõr o ri apa. Nê mẽ anhĩnôhkã axkrut nê mẽhõ hinôkã hkêt xwýnhjê mã ho pyxi nê agõ nê pyxi nê ho arĩk. Nê mẽ axàpkur xà ho anhõxy ho apa hkêt nê. ãm axãmnhĩx ri mẽ kêp amrakati xwýnhjê mã amnhĩ kutã mẽ kãm mẽmoj to hkryre nê agõ. E kêr ka mẽ ã axpên nhĩpêx anhýr o ri apa. Anẽ.

12 Hãmri nhũm Rõm kãm mẽ õ pahiti mã mẽ piitã mẽ kêp kàxpore hkwý jamýnh xwýnhjaja mẽ uràk nê hwýr mra. Kot mẽ uràk nê mẽ hkrã kumrãr kaxyw hwýr mra nê kãm:

–No we mẽ pajaja? Tanhmã kot paj wem amnhĩ nhĩpêx to? Anẽ.

13 Hãmri nhũm mẽ kãm:

–Nà mẽ kajaja kêr ka mẽ Rõm nhõ pahi kot mẽ amã mẽ ate mẽ kêp kàxpore hkwý jamýnh jarẽnh xà hkôt pix mã hamýnh o ri apa. No mẽ atýx ri amnhĩ krã hkôt amnhĩm hkwý jamýnh prãm xàj mẽ kãm

hkre kamã ho rũnh nẽ mẽ kãm harẽnh o ri apa hkêt nẽ. Anẽ.

¹⁴Hãmri nhũm hpãnhã pôristi hkwyjaja hwÿr mra nẽ kãm:

—Kwa no we mẽ pajaja? Tanhmã kot paj wem ri amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kër ka mẽ anhõ pahihtu kot mẽ axápênh pãnhã mẽ amã kàxpore nhõrta pix jamÿ nẽ ajamakêtkati nẽ axàmnhĩx ri ho amnhĩm axujaprôr o ri apa. No mẽ akwyjaja kãm apyma nẽ mẽ amã kàxpore nhõr prãm xaj ri mẽ kãm tanhmã amnhĩ pyma hto ho ri apa hkêt nẽ. E kër ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri apa. Anẽ.

Juãw Paxis kot tanhmã Jejus jarẽnh to hã harẽnh Matêwre 3.11-12; Makre 1.7-8; Juãw 1.19-28; mããnẽn Atre 19.4

¹⁵Nhũm pre ã Juãw Paxisja mẽ kãm kapêr anẽ. Nhũm mẽ kuma nẽ htÿx kêp Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm mã xwÿnhã ã hkamnhĩx. ¹⁶Hãmri nhũm amnhĩ tã ã mẽ hamaxpêr anhÿr ã mẽ omu hãmri nẽ mẽ kãm amnhĩ tã aprã nẽ mẽ kãm:

—Nà pa hkêt. Na pa hte ãm Tirtũm mã gô pix o mẽ hkrã kumrãr o ri ixpa. No koja tokyx ixpãnhã Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnhã tãm mẽ pahwÿr pøj. àhpumunh tÿx o kot ijakrenh jakamã na pa hte ãm kukwak ri ixpa nẽ hã ixpijaam o ri ixpa. Tirtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwÿnhã koja mẽ awÿr Karõ rẽ nhũm mẽ akaxwÿnh mã agjê ka mẽ ÿ hã tãm ri amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa. Nom kormã mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx hkêt xwÿnhjaja koja ja hã mẽ omu hãmri nẽ mẽ hipêx o te kuwy kot mẽmoj to kaxàr par pyrak o mẽ hipêx.

17 –Na htem pur kãm harôj nhîkê nê ho grà nê hpãnhã kahtwỳ. Nê kahuk pa hãmri nê hkapĩ nhũm kòk apê nê prỳhkà ho htor nê ho hapêx pa. Nhũm mẽ hy ho pa nê ixkre kamã gôj kãm unhwỳ. Ja pyrà nê koja tokyx Tĩrtũm mẽ piitã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omunh xà hkòt mẽ ho axkjê. Mẽ kot tãm amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa xwỳnhjaja koja ma amnhĩ wỳr mẽ ho api nhũm mẽ kuri mex nê hkĩnh rãhã nê pa ho pa. No mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja koja mẽ hkĩnhã tanhmã mẽ hipêx to nhũm mẽ ma kuwy raxja wỳr pa nê kamã amnhĩ xà htỳx kamã hamak rãhã nê pa ho pa. Anê.

18 Nhũm pre ã Juãw Paxis Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre anhỳr o pa.

*Juãw Paxis kot Jejus krã kumrãr ã harênh
Matêwre 3.13-17; Makre 1.9-11*

19 Tã nhũm Ijaew nhô pahi Erox ra htô hprô pê Eroxis pytà nê ho hprô nhũm Juãw Paxisja harênh ma nê ma hwỳr tẽ nê hã kãm akir. No ãm ja pix ã kãm àkjêr kêt nê. Mããnên tanhmã kot amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa hã kãm akir. 20 Nhũm amnhĩ tã kuma nê kamã gryk tỳx nê amnhĩ tã mẽ kãm hã amỹnê nhũm prem unê nê haxà. Jao amnhĩ tomnuj tỳx nê. 21 Nom kormã mẽ kot haxàr kêt ri nhũm Juãw Paxis Ijaew kwỳjê krã kumrãr o xa. Rôm nhũm Jejusja hãmri tãm nhỹhỹnh hwỳr tẽ nê kot hkrã kumrãr kaxyw kãm anê nhũm kuma nê hkrã kumrã. Hãmri nhũm Jejus gôj rũm api nê kormã gô mỳ ri Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o xa. 22 Pu nhũm kaxkwa axkjê nhũm kurũm Tĩrtũm Karõ te

tuuti pyrà nẽ hwỳr wrỳk o tẽ nẽ ìkre hã xa. Hãmri nhũm kaxkwa rũm Tĩrtũm kãm kapẽr nẽ kãm:

Pa? E apê Ixkra mex na ka. Âm hãmri na ka hte ixkanrêhã amnhĩ nhĩpêx o apa. Inhmã ajapê kamã na ka ri apa ho apa. Anẽ.

Jejus kukamã higêt nẽ hpãmjê nhĩxi hã harênh

Matêwre 1.1-17

²³ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm mã kapẽr o mẽ ahkre ho pa hkra. Na pre ra hã amgrà pẽ 30 hãmri nẽ kãm ho hkra.

E kot paj hpãnhã amã Jejus kukamã hpãmjê nhĩxi jarê Teopre. Ijaewjaja na prem htỳx ho Juje kêp Jejus nhĩpêêxà kumrêx ã hkamnhĩx nom kêp hipêêxà kumrêx kêt âm kêp hipêêxà puro na pre.

Jejus kêp Eri htàmnhwỳ na pre.

²⁴ Nẽ Eri kêp Matat kra na pre.

Nẽ Matat kêp Rewi hkra na pre.

Nẽ Rewi kêp Mewki hkra na pre.

Nẽ Mewki kêp Jãnaj kra na pre.

Nẽ Jãnaj kêp axtem Juje hõ hkra na pre.

²⁵ Nẽ Juje kêp Matatis kra na pre.

Nẽ Matatis kêp Amõs kra na pre.

Nẽ Amõs kêp Naũ hkra na pre.

Nẽ Naũ kêp Eri hkra na pre.

Nẽ Eri kêp Nakai hkra na pre.

²⁶ Nẽ Nakai kêp Mate hkra na pre.

Nẽ Mate kêp axtem Matatis õ hkra na pre.

Nẽ Matatis kêp Semeĩ hkra na pre.

Nẽ Semeĩ kêp Juje hõ hkra na pre.

Nẽ Juje kêp Jotre hkra na pre.

²⁷ Nẽ Jotre kêp Joanã kra na pre.

Nẽ Joanã kêp Rej kra na pre.

Nē Rej kēp Joropape hkra na pre.
 Nē Joropape kēp Saraxi kra na pre.
 Nē Saraxi kēp Neri hkra na pre.
 28 Nē Neri kēp axtem Mewki hō hkra na pre.
 Nē Mewki kēp Axi hkra na pre.
 Nē Axi kēp Kojā hkra na pre.
 Nē Kojā kēp Ematā hkra na pre.
 Nē Ematā kēp Erti hkra na pre.
 29 Nē Erti kēp Jojue hkra na pre.
 Nē Jojue kēp Eries kra na pre.
 Nē Eries kēp Jorī hkra na pre.
 Nē Jorī kēp Matat hkra na pre.
 Nē Matat kēp axtem Rewi hō hkra na pre.
 30 Nē Rewi kēp Simeāw kra na pre.
 Nē Simeāw kēp Juta hkra na pre.
 Nē Juta kēp axtem Juje hō hkra na pre.
 Nē Juje kēp Janā hkra na pre.
 Nē Janā kēp Eriakī hkra na pre.
 31 Nē Eriakī kēp Merea hkra na pre.
 Nē Merea kēp Mena hkra na pre.
 Nē Mena kēp Matata hkra na pre.
 Nē Matata kēp Natā hkra na pre.
 Nē Natā kēp Tawi hkra na pre.
 32 Nē Tawi kēp Jese hkra na pre.
 Nē Jese kēp Opex kra na pre.
 Nē Opex kēp Poas kra na pre.
 Nē Poas kēp Sarā hkra na pre.
 Nē Sarā kēp Nasō hkra na pre.
 33 Nē Nasō kēp Amīnatap kra na pre.
 Nē Amīnatap kēp Amī hkra na pre.
 Nē Amī kēp Ari hkra na pre.
 Nē Ari kēp Erō hkra na pre.

Ně Erō kēp Pere hkra na pre.

Ně Pere kēp Juta hkra na pre.

³⁴ Ně Juta kēp Jako hkra na pre.

Ně Jako kēp Ijak kra na pre.

Ně Ijak kēp Apraãw kra na pre.

Ně Apraãw kēp Tera hkra na pre.

Ně Tera kēp Nako hkra na pre.

³⁵ Ně Nako kēp Jeruk kra na pre.

Ně Jeruk kēp Rakau hkra na pre.

Ně Rakau kēp Parek kra na pre.

Ně Parek kēp Epti hkra na pre.

Ně Epti kēp axtem Sara hõ hkra na pre.

³⁶ Ně Sara kēp Kajná hkra na pre.

Ně Kajná kēp Apaxat kra na pre.

Ně Apaxat kēp Sěre hkra na pre.

Ně Sěre kēp Noehti hkra na pre.

Ně Noehti kēp Ramek kra na pre.

³⁷ Ně Ramek kēp Metujarě hkra na pre.

Ně Metujarě kēp Enok kra na pre.

Ně Enok kēp Jarate hkra na pre.

Ně Jarate kēp Marerer kra na pre.

Ně Marerer kēp axtem Kajná hõ hkra na pre.

Ně Kajná kēp Enos kra na pre.

³⁸ Ně Enos kēp Set kra na pre.

Ně Set kēp Atãw kra na pre.

Ně Atãw kēp Tĩrtũm kra na pre. Tĩrtũm kot wam
my pē Atãwja pika ho hipêx jakamã te kēp hkra
pyràk.

Ã Jejus kukamã hpãmjê nhĩxi kot anhỹr.

4

Satanasti kot amnhĩ tã Jejus kamã hamak ã

harēnh

Matêwre 4.1-11, 16.23; Makre 1.12-13, 8.33; mǎānēn Eprêw 2.18, 4.15

¹ Tã nhũm Jejus pyhti pê Jotãw rũm akupỹm ma mō. Hāmri nē Tĩrtũm Karō nhỹ hã mēmoj kutã amnhĩ to htỳx nē. Jakamã nhũm nhỹhỹm ma kapôt wỳr o mō ² nhũm Satanasti omu nē ma hwỳr tē nē ri hkôt pa. Kapôt ã ri hkôt hêx rom tanhmã kãm nē ho pa. Kot mar nē Tĩrtũm kapēr nhĩrôp ãm prãm xàj ma hkôt tanhmã kãm kapēr to ho pa. Hāmri nē hkôt pa o hã arĩgro pê 40 nhũm Jejus kormã apkur kêt o hã arĩgro pê 40 nē hapêx nhũm ra kãm prãm tỳx nē. ³ Hāmri nhũm Satanasti kãm:

—Kwa mǎn ka ra amã prãm tỳx kumrêx nà? Nom xep apê Tĩrtũm Kra jakamã mēmoj tanhmã apê kute hkêt. Kwa kēn nhĩkwỹ mũj mã anē kê amã pǎwti hã amnhĩ jahkre ka aku nē tokyx ho amnhĩ xihtỳx. E kwa tokyx kãm anē. Anē.

⁴ Hāmri nhũm kuma nē kãm:

—Tk. Nà kot paj akapēr mar xà hkôt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkêt nē. Koja Tĩrtũm kãm inhmã mēmoj nhõr prãm nē inhmã mēmoj gō pa arĩ kormã kukrê. Kapēr ã kagà htũm kot ja jarēnh kot:

Na htem mē apkur xà pix kukwak ri htĩr nē pa hkêt nē. Na htem mǎānēn Tĩrtũm kapēr mar xà hkôt tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa ho htĩr nē mex nē pa. Anē.

Ã kapēr ã kagà kot ja jarēnh kot anhỹr jakamã kot paj amar xà hkôt ã ri amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nē. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anē.

⁵ Nhũm pre ã Jejus Satanasti mã kapēr anē nhũm tee ri kuma hāmri nē hpãnhã ma nhỹhỹm o mō nē nhỹri kỳx pê mēmoj prêêti nhĩmõk ã o xa. Hāmri nē

kām pika piitā ahkre ho xa. Nē kām mē hikukrêx piitā ahkre. Kàxpore nē mēmoj piitā nhūm kām ahkre hpa nhūm anhîpê omunh o xa. ⁶ Hāmri nhūm Satanasti kām:

—E mǎn ka kam ri mēmoj mŭj piitā omu. Piitā inhō na. Inhmā na pre Tīrtŭm piitā ōr pa. Kot paj inhmā mēhō mā ōr prām nē kām kugō. ⁷ Tā amā kot paj kugō. Jakamā e. Kwa tokyx ixkutā tēm nē inhmā inhmex o inhmex ā ijarē pa ama nē rī amā piitā ōr pa. E tokyx. Anē.

⁸ Hāmri nhūm kuma nē kām:

—Tk. Kot paj amā amex o amex ā ajarēnh kêt kumrêx. Ām kwarī ho kwarī. Amexti hā. Tīrtŭm kapēr ā kagà htŭm kot ja nē kapēr kām hihtŷx kēnā. Kapēr kot:

Kêr ka mē ixkapēr pix ma. Nē ixkutā pix mā mǎn akōnkrā ho akrī nē inhmā inhmex o inhmex ā ijarēnh o ri apa. Kêr ka mē ā amnhī nhîpêx anhŷr o ri apa.

Anhŷr o kot harēnh jakamā kot paj ri amā amex o amex ā ajarēnh kêt nē Satanasti. Anē.

⁹ Nhūm pre ā Jejus amnhī nē kām kapēr anē. Hāmri nhūm tee ri kuma nē hpānhā ma krī pē Jerujarē hwŷr o mō. Nē mē kot Tīrtŭm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hprêk nhīmōk wŷr ho api nē kŷxpê hatur xà hā am nhūm xa. Nhūm amnhī parpê kēn rūnh nhîkwŷ pumunh o xa. Hāmri nhūm Satanasti kām:

—E apê Tīrtŭm Kra jakamā kwa ja rūm ahpar mā ajarī nē ma tē nē pikap tēm. Koja Anhîpêêxà apumunh mex nē ka tanhmā amnhī to hkêt nē. ¹⁰⁻¹¹ Kapēr ā kagà htŭm kot ja jarēnh kot:

Tĩrtũm koja kapẽr o wryk xwỳnh mã ajarẽ ka ajarĩ
nẽ ahpar mã tẽ nhũm mẽ kỳx pẽ amỳ nhũm
mẽmoj akà hyr kêt nẽ.

Ã kapẽr ã kagà kamã ajarẽnh kot anhỹr jakamã e
tokyx ajarĩ nẽ ma tẽn pikap ahto. Anẽ.

¹² Hãmri nhũm kuma nẽ kê axte amnhĩ tã kãm
kapẽr nẽ kãm:

—Tk. Kwa nà. Kot pa ri amar xà hkôt ã amnhĩ
nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Kojã Tĩrtũm tãm inhmã ijarĩ
hã karõ pa rĩ mar xà hkôt ijarĩ no kot pa ri amar
xà hkôt ijarĩ hkêt nẽ. Tĩrtũm kapẽr ã kagà htũm kot
ja jarẽnh kot:

Kêr ka mẽ amnhĩ krã hkôt amnhĩ tã ixkamã aja-
mak kaxyw inhĩxi jarẽnh kôt tanhmã amnhĩ
nhĩpêx to hkêt nẽ.

Ã ja nẽ kapẽr kot anhỹr jakamã ãm kwarĩ ho kwarĩ.
Kot paj ri amar xà hkôt ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt
nẽ. Tãm kot inhmã ijarĩ hã karõre hã. Anẽ.

¹³ Nhũm pre ã Jejus Satanasti mã kapẽr anẽ
hãmri nhũm tee ri mẽmoj piitã ho mar kaprỳ hãmri
nẽ hkaga nẽ ma nhỹhỹm tẽ. Hãmri nẽ kot nhỹrmã
axte hwỳr htẽm nẽ kot mẽmoj punuj o mar kaxyw
kormã amnhĩm hamãr o ri pa.

*Jejus kot Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre ho hkrax ã
harẽnh*

Matêwre 4.12-17; Makre 4.14-15

¹⁴ Tã nhũm Jejus ma akupỹm Garirej wỳr mỗ.
Nẽ Tĩrtũm Karõ nhỹ hã àhpumunh tỳx nẽ hkwyjẽ
mã kapẽr jarẽnh o ri pa. Nhũm mẽ kuma nẽ piitã
pikaja kamã axpẽn mã tanhmã harẽnh to. ¹⁵ Na
pre hte mẽ kot Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre xà hã ixkre
hwỳr agjê nẽ kamã mẽ ahkre ho hkrĩ. Nhũm mẽ

piitã kuma nẽ kãm mar prãm nẽ. Hãmri nẽ axpẽn mã mex ã harẽnh o ri pa.

*Najare kamã mẽ kot Jejus kaga hã mẽ harẽnh
Matêwre 13.53-58; Makre 6.1-6; Juãw 1.11*

¹⁶ Tã nhũm Jejus ma akupỹm krĩ kamã àptàr xàja wỳr ma mỗ. Najare hwỳr. Hãmri nẽ kamã pỏj.

Nhũm Ijaew nhỗ arĩgromnu pẻ sap kato nhũm Jejus ma mẽ hkỏt Tĩrtũm kapẻr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr tẻ. Hãmri nẽ hwỳr axà nẻ mẽ kuri nhỹ. Hãmri nẻ kamã mẽ kãm Tĩrtũm kapẻr ã kagà htũm kamã harẻnh kaxyw kànhmã xa ¹⁷ nhũm mẽ omu nẻ kãm ja gỏ. Finat Ijais pẻ Tĩrtũm nhỹ hã kapẻr xwỳnh kot Tĩrtũm kapẻr kwỳ hã kagàja nhũm mẽ kãm kugỏ. Hãmri nhũm kupy nẻ kamã kormã Tĩrtũm kot tanhmã mẽmoj jarẻnh to hỏ japẻr o xa. Nẻ kãm kato hãmri nẻ mẽ kãm kamã harẻ. Nom amnhĩ tã kamã mẽ kãm harẻnh o xa nẻ mẽ kãm:

¹⁸ Na pre ra Tĩrtũm Karỏja ixto ixàhpumunh tỳx nẻ mẽ kẻp amrakati xwỳnhjẻ hwỳr inhmẻ pa ra mỗ. Ixte mẽ kãm mẽmoj mex jarẻnh o ixpa kaxyw. Nẻ Satanasti kot amnhĩ kỏt mẽ unhwỳr xwỳnhjẻ hwỳr nhũm pre mãănẻn inhmẻ. Ixte mẽ nẻ Satanasti japỏx o ixpa kaxyw. Nẻ mẽ kot hprĩ hã Tĩrtũm kapẻr mar kẻt xwỳnhjẻ hwỳr nhũm pre mãănẻn inhmẻ. Ixprĩ hã ixte mẽ kãm kapẻr jarẻnh o ri mẽ hkỏt ixpa kaxyw. Nẻ mẽ kot amnhĩ tomnuj o mẽ pa xwỳnhjẻ hwỳr nhũm pre mãănẻn inhmẻ. Ixte mẽ nẻ mẽ kot amnhĩ tomnuj rẻnh pa nhũm mẽ hamakẻtkati nẻ àmnhĩx ri pa kaxyw. ã na pre Tĩrtũm jajẻ piitã hwỳr inhmẻnh anẻ pa ra man mỗn pỏj.

19 Nē amgrà ja kēp Tirtūm kot mẽ ato mex xà hã amgràja nhũm ixte mẽ amã harēnh o ixpa kaxyw na pre inhmẽ pa mōn pōj. Anẽ.

20 Nhũm pre ã Jejus Tirtūm kapēr ã kagà htũm kamã mẽ kãm amnhĩ jarēnh anẽ. Hãmri nẽ akupỹm mẽ kãm kagàja gō nẽ ho mẽ ahkre kaxyw akupỹm nhỹ nhũm mẽ piitã omunh pē mar o hkrĩ. 21 Hãmri nhũm mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to nẽ mẽ kãm:

—E ra Ijais kot ã ixkukamã ijarēnh anhỹr xà hkôt na pa mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ anoo mã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o hkrax. Anẽ.

22 Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaēr pē ã kot amnhĩ jarēnh anhỹr ã kuma. Nẽ tee ri kuma nẽ axpēn pumunh pē hamaxpēr o hkrĩ. Jejus mẽ kurom àhpumunh tỳx nẽ kapēr mex tã nhũm mẽ ãm kēp amnhĩ kwỳ pix ã hkamnhĩx kãm hihtỳx nẽ. Hãmri nẽ axpēn mã:

—Tk. Kwa kēp Juje hkra pix kēnã koja we ri ã amnhĩ jarēnh anẽ. Anẽ.

23 Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nà na ka mẽ ixte amnhĩ jarēnh ma nom ixkôt ajamaxpēr kêt nẽ. Jakamã axpēn mã ijarēnh o: “Tk. Kēp mẽ pahkaprĩ xwỳnh ro nhỹx jar mẽ panhõ krĩ kamã aa mẽ pahte mẽmoj pumunh kêt kwỳ tanhmã mẽ pamã hipêx to pu mẽ hã omu. Te ra kot krĩ pē Kapanaũ kamã mẽ kãm mẽmoj kwỳ ho anhỹrta pyràk. Pu mẽ omu nẽ hkôt pajamaxpēr kurê kumrẽx.” Anhỹr o ri axpēn mã ijarẽ. 24 Koja nhãm krĩ hõ kamã mēhõ kēp Tirtūm kapēr jarēnh xwỳnh ã amnhĩ jarẽ ka mẽ harēnh ma nẽ amã ma hwỳr amrar nẽ mar prãm nẽ. No kêt jar mẽ panhõ krĩ kamã ixpê mẽ anhĩõ hã ã amnhĩ jarēnh anẽ ka mẽ amã inhmar prãm kêt nẽ.

25 –Kwa mẽ inhma. Amnepêm kormã finat Eris htĩr ri na pre mẽ hã na wrỳk kêt ry rax nẽ. Jao hã amgrà axkrunẽpxi nẽ hkôt mytwrỳ pẽ 6. Nhũm mẽ õ hkêt nẽ pa. Ra mẽ kệp mẽmoj grà pa nẽ hapêx nhũm mẽ kãm prãm tỳx kumrẽx nẽ pa. Nhũm mẽ kệp mẽ mjên tyk xwỳnhjaja kãm prãm xàj hirot o pa. 26 Tã nom Tĩrtũm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwỳr Eris mẽnh kêt nẽ. Erisja mẽ uràk nẽ kệp Ijaew tã nhũm Tĩrtũm kot mẽ ho ajuta kaxyw mẽ hwỳr mẽnh kêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr kêt jakamã nhũm mẽ hwỳr mẽnh kêt nẽ. Axtem Ijaew kêt xwỳnhjê hõ hwỳr na pre kumẽ. Nhãm Sitõ kamã krĩ pẽ Sarep kamã mjên htyk xwỳnhhta wỳr. Tokyx kot tanhmã ho mex to kaxyw. Jakamã nhũm ma hwỳr mõ nẽ tanhmã kãm kapêr to nhũm kuma nẽ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt hamaxpêr kurẽ kumrẽx.

27 –Nẽ finat Eriasti haxwỳja. Eris pyrà nẽ kệp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa xwỳnh tã amnhĩ kwỳ pẽ Ijaew tanhmã mẽ ho ajuta hto hkêt nẽ. Na prem ohtô nẽ hkà nhy nẽ hkro xàpêr o pa. Jao ra omnuj tỳx nẽ. Tã nhũm Tĩrtũm kot akupỹm mẽ ho mex kaxyw mẽ hwỳr Eriasti mẽnh kêt nẽ. Amnhĩ kaxyw mẽ kot hkôt hamaxpẽẽre hã. ãm Sir nhõ xwỳnh Namãja pix na pre Tĩrtũm Eriasti mã anẽ nhũm akupỹm ho mex. Kệp Ijaew kêt tã nhũm akupỹm ho mex. Tã ja pyrà nẽ na pa ãm mẽ kot amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr pix xwỳnhjê mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa. No mẽ ate amnhĩ kaxyw ixkôt ajamaxpêr kêt xwỳnhjê mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to hkêt nẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ.

²⁸ Hāmri nhũm mẽ kuma nê kamã gryk tỳx nê axpẽn mã hã amỹnê nê axpẽn mã:

—Tk. Kwa pu mẽ ixkre nê kator nê ma o tẽ nê kupĩ ri. Anê.

²⁹ Hāmri nê kaxyw kànhmã kuhê hpa nê hwỳr hprõt nê unê. Mẽ kot ma o htẽm nê hixêt prêk jatur xà hã hkujaêk nhũm ahpar mã tẽn htẽm nê htyk kaxyw. Mẽ õ krĩja hixêt prêk nhĩmõk ã na pre. Jakamã nhũm prem unê nê hatur xàta wỳr o tẽ.

³⁰ Tã nom nhũm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nê mẽ kêp akunok nê hpãnhã nhãm ma tẽ nhũm mẽ tee ri hapêr nom nhỹri omunh kêt nê.

Jejus kot mễhõ nê mẽkarõmnuti kator ã harênh

Makre 1.21-28

³¹ Tã nhũm Jejus ma akupỹm Garirej kamã krĩ pê Kapanaũ hwỳr mỗ. Nhũm mẽ õ arĩgromnu pê sap kato nhũm ma mẽ kot Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr tẽ nê mẽ ahkre ho nhỹ. ³² Hāmri nhũm mẽ kot mar o hkrĩ xwỳnhjaja kuma nê kãm mar prãm nê. Nê axpẽn mã:

—Hêxta waa nê. ãm hāmri na ã mẽ pamã kapêr anê. Àhpumunh tỳx xà hkôt na hte ãm hāmri mẽ pamã awjarẽ. Anê.

³³ Nhũm mễhõ myja mẽ ãhkô hã haxwỳja mar o nhỹ. Mẽkarõmnuti na pre ra hwỳr axà nhũm ã hã tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Hāmri nê mẽ ãhkô hã Jejus mar o nhỹ nê ra ãmra kamã tanhmã kãm kapêr to. Nom nhũm tãm kãm kapêr kêt ãm kamã mẽkarõmnutija kãm kapêr. ³⁴ Nê kãm:

—Pa? Jejus pê Najare nhõ xwỳnh? Nà ate mẽ ixto ajapêx par kaxyw na ka mẽ ixwỳr mỗ. Ra ixte apumunh mex kênã. Apê Tĩrtũm kot mẽ ixwỳr

amēnh xwỳnh maatita na ka. Jakamã kwa tanhmã kot kaj mẽ ixto? Mo kaxyw na ka pre mẽ ixwỳr mō? Anē.

³⁵ Hāmri nhũm kuma nē mẽkarōmnuti kot kãm ã kapēr anhỳr ã omunh kurê kumrêx. Jakamã kutã kãm kapēr nē kãm:

—Tk. Kwa anhĩkrê nē kêp akato. Anē.

Hāmri nhũm kuma nē myta o pika kura nē kêp kato nē ma tẽ. ãm ho pika kuranh pix nhũm nõ. Hāmri nē akupỹm kànhmã nhỹ nē akupỹm mex. ³⁶ Hāmri nhũm mẽ piitã omu nē kamã no pyma nē. Hāmri nē axpēn mã:

—Kokỹỹ. Na hte Jejus amnhĩ krã hkôt àhpumunh tỳx xà hkôt mẽkarōmnuti mã kapēr nē mẽ hano nhũm htem kuma nē mẽ kêp hapôx kurê kumrêx. Anē.

³⁷ Hāmri nhũm mẽ mẽõ pika kamã piitã ri axpēn mã harēnh o pa.

Jejus kot Simãw Pêtre xupãnhgêx o mex ã harēnh Matêwre 8.14-15; Makre 1.29-31

³⁸ Tã nhũm Jejus Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xàja rũm kato nē ma Simãw Pêtre nhõrkwỹ hwỳr tẽ. Nē mẽ hwỳr axà nhũm Simãw Pêtre omu nē kãm upãnhgêx tanhmã kute hã harē nē kãm:

—Kwa Pahiti. Tẽ nē inhmã ixupãnhgêx pumu. Na hkà kagro htỳx nē amnhĩ to àpēr o nõ. Kwa tẽn inhmã omu. Anē.

Hāmri nhũm kãm:

—Tôe. Nà kot paj amã omu. Anē.

³⁹ Hāmri nē hwỳr tẽn kuri xa nē kãm:

—Pa? E kwa akà hakry. Anē.

Hāmri nhũm kuma nẽ hkà hakry nẽ akupỹm hihtỳx kurê kumrẽx. Hāmri nẽ kànhmã nhỹ nẽ mẽ kãm mẽõ hã àpênh o ri mra.

Jejus kot mẽ ho ohtô nẽ mẽ ho mex ã harẽnh

Matêwre 8.16-17; Makre 1.32-34

⁴⁰ Tã nhũm ra amỹkry htỳx mẽ nhũm mẽ Jejus wỳr ahpỹnhã ri mẽ à xwỳnhjê ho mra. Nhũm amnhĩ wỳr mẽ omu hāmri nẽ mẽ piitã ri mẽ hã ìhkra jaxwỳ nẽ akupỹm mẽ ho mex pa. ⁴¹ Nhũm ra mẽkarõmnuti mẽ hkwyjê hwỳr agjê nhũm mẽ kurũm mẽ hano nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã omu nẽ mẽ kêp hapôx kurê kumrẽx. Hāmri nẽ mẽ kêp hapôx kaxyw nẽ àmra kamã kãm kapêr nẽ kãm:

—Kwa tanhmã kot pa wem amnhĩ nê ato? Hêxta waa nẽ. Apê Tĩrtũm Kra hã axàhpumunh tỳx kênã.

Anhỹr o kãm kapêr. ãm hāmri na prem ã harẽnh anê. Kêp Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỳnh kênã. No nhũm Ijaew nhõ pahijaja kot mẽ kapêr mar nẽ kêp mẽkarõmnuti hkwy hã hkamnhĩx pymaj nhũm Jejus amnhĩ nê mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ ri ã ijarẽnh anhỹr kêt nẽ.

Anhỹr o mẽ kãm kapêr hāmri nẽ mẽ hano nhũm mẽ hapôj nẽ ma mra.

Mẽmo kaxyw Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr Jejus mẽnh ã harẽnh

Makre 1.35-39

⁴² Tã nhũm apkati nẽ myt kator grire nhũm Jejus kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw kànhmã nhỹ nẽ kato nẽ ma nhỹhỹm kapôt mã tẽ. Hāmri nhũm krĩ nhõ xwỳnhjaja hkrã hapôj nẽ tee ri hapêr nẽ ma hkôt hpri jakop o mō. Nẽ nhỹri hwỳr kato nẽ omu hāmri nẽ ma nhỹhỹm mōr nê kurê nẽ kãm:

—Kwa Jejus. Kêr ka tokyx ma nhÿhÿm amõr kêt nê. Kritpê m mē ixkôt axkamē măn. Anê.

⁴³ Hāmri nhūm mē kuma nē amnhĩ tã mē kãm:

—Nà kot paj kritpê m mē akôt ixpikamēnh kêt nê. Kot paj ma krĩ piitã hkôt ri Tĩrtūm kapêr o mē ahkre ho ri mē hkôt ixpa. Tĩrtūm kot tanhmã mē ho hkra hto hã harēnhja kot paj mē hkôt ri mē kãm harēnh o ri ixpa. Ja kaxyw na pre Tĩrtūm mē awÿr inhmē. Anê.

⁴⁴ Nhūm pre ã mē kãm amnhĩ jarēnh anê. Hāmri nê mē kêp kato nê ma Ijaew nhõ pika piitã hkôt Tĩrtūm kapêr o mē ahkre ho ri pa. Ijaew nhõ Tĩrtūm kapêr o mē ahkre xà hã ixkre kamã mē piitã ho mē ahkre ho ri pa.

5

*Jejus kot amnhĩ kôt mē hkwyjê hwÿr ã harēnh
Matêwre 4.18-22; Makre 1.16-20*

¹ Tã nhūm Jejus ma gô rax pē Jenějare hwÿr mō. Hāmri nê hwÿr pōj nê gô mÿri Tĩrtūm kapêr o mē ahkre ho xa nhūm mē ohtô nê pu hã mar o kuhê. Nê kot hprĩ hã mar nê hkôt omunh kaxyw hã axpên nhĩgãnh o kuhê. ² Hāmri nhūm tee ri amnhĩ tã mē omu nê amnhĩ pu hã hakêx nê rĩt nê gôx kãm pàr kaprÿ hamêxkrut nê jêtja wa omu. Nhūm õ dõn wa gôx kãm kryhti kuhõnh o xa. Nhūm pàr hamē hkaprÿ nê ajêt nhūm Jejus omu. ³ Hāmri nê hwÿr tē nê hõm axà nê õ dõn pē Simãwja mã anê nhūm hkôt axà nê kii mē kêp pàrja amÿm kunhõ nhūm ajêt. Hāmri nhūm pàr kre rūm amÿm mē ahkre ho nhÿ nhūm mē piitã omu nê mar mex o kuhê.

⁴ Tã nhūm mē ahkre hpa nê Simãw mã kãm:

—E gô xupým wÿr anhõ pàr o axkamẽ nẽ axte anhõ kryhti mẽ nẽ ho amnhĩm tep kwÿmnê. Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa na pa mẽ ra kamàt kãm tee rēnh o apkati nẽ ho hōmnēnh kêt tã ka ri inhmã anẽ. Nom kot paj amar xà hkôt kop kumẽ. Anẽ.

⁶ Hãmri nẽ upým wÿr pàr o axkamẽ nẽ htõ Andre mẽ wa axte kryhti mẽ. Nẽ ãm mēnh tipxi htã ho tep pynēnh rax kumrēx. Jakamã nhũm kryhtija ra pikaxōnh kaxyw. ⁷ Hãmri nhũm wa tee ri ho anẽ nẽ amnhĩ wÿr pàr õ ho mrar xwÿnh ta wa kãm akir. Jepetew kra Juãw mẽ Xiakreja wa nhũm wa amnhĩ wÿr wa kãm akir nhũm wa hwÿr pàr õ ho tē hãmri nẽ mẽ kryhti hã hije nẽ pàr wÿr ho api. Hãmri nẽ pàrta hamẽ tep o ho nÿt pa nẽ hamẽ ho hipu mex nẽ. Jao nhÿx gōnh mã wa axà. ⁸⁻¹⁰ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaēr pē tep xohtō raxta pumu nẽ kamã no puma nẽ. Hãmri nhũm Simãwja Jejus kutã hkōn krã ho tēm nẽ hipô nẽ nhÿ nẽ hã hpijaàm kamã kãm kapēr nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Kii tamũ axkamẽ. Akĩnhã ixte amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnh na pa. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ ãm kuma nẽ kãm:

—Kwa nà tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpēr kêt nẽ. Kot kaj jarãhã hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o apa. Na ka ra tep pynēnh rũnh o apa. Tã kot kaj ja kaga nẽ hpãnhã ma ri mẽ hkôt Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre ho ri apa. Koja mẽ ohtô nẽ ama nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwÿ nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã kot kaj te ate tep pynēnh rũnh nẽ Tĩrtũm mã õr pyræk o amnhĩ nhĩpêx o apa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus Simãw mã kapēr anē. ¹¹ Hãmri nhũm mẽ gô jakàx ã pàr janhôr tỳx nē kamã hikukrêx piitã hkaga hpa nē ma Jejus kôt pa ho pa.

*Jejus kot hkà nhy kro tỳx xwỳnh o mex ã harēnh
Matêwre 8.1-4; Makre 1.40-45*

¹² Tã nhũm Jejus ma krĩ hõ hwỳr mỗ. Hãmri nhũm mẽhõ my hkà nhy hkro htỳx xwỳnhja omu nē hwỳr tē nē hã hpijaàm kaxyw kutã hkõnkrã ho nhỹ nē kãm:

—Pa Pahihti. E ot pa awỳr amnhĩ to tē. Kwa akupỳm ate mẽ ixto mex kaxyw axàhpumunh tỳx jakamã kot ka akupỳm amã ixto mex prãm nē mãmri akupỳm ixto mex. Anē.

¹³ Hãmri nhũm kuma nē hkà punuti hã ìhkra xi. Amnhĩ kamã kahak kêt nē hã ìhkra xi nē kãm:

—Nà kot paj ato mex. E akupỳm akà mex kurê kumrêx.

Anhỳrja kôt hãmri nhũm hkàja akupỳm mex pa.

¹⁴ Hãmri nhũm Jejus kãm:

—E kêr ka amnhĩ tã akwỳjê mã tanhmã ijarēnh to hkêt rãhã ma patre hwỳr tē kê akupỳm akà mex ã apumu. Hãmri ka amnepêm Mojes kot mẽ ate akupỳm amex ã Tirtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã karõta ka kãm ho anē. Kê mẽ mẽ piitã akupỳm akà mex ã apumu. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Tõe. Nà kot paj anē. Anē.

Hãmri nē ma hwỳr htēm kurê kumrêx.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ piitã axpẽn mã Jejus jarēnh o ri hprõt nhũm mẽ kot kapēr mar kaxyw ma hwỳr mra. Nē mẽ à xwỳnhjaja nhũm kot mẽ ho mex kaxyw nhũm mẽ hwỳr amnhĩ to mra. ¹⁶ Jakamã nhũm pre hte Jejus tõhã mẽ kêp hapôj nē ahte ma

kapôt ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw mra. Nẽ kãm amnhĩ jarẽnh pa hãmri nẽ ma akupỹm mẽ hwỳr mra.

*Jejus kot ã kamã htyk xwỳnh o mex ã harẽnh
Matêwre 9.1-8; Makre 2.1-12; Juãw 10.37-38*

¹⁷ Tã nhũm Jejus ma Tĩrtũm kapêr o Ijaew jahkre ho pa. Jakamã nhỹri mẽhõ nhõrkwỹ kamã ho mẽ ahkre ho xa nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja kot mar kaxyw ma hwỳr mra. Na pre ra Garirej rũm mẽ hkwyjaja ma hwỳr mra. Nẽ pika pê Jutej rũm mẽ hkwy haxwỳja ma hwỳr mra. Nẽ krĩ pê Jerujarẽ rũm. ã na prem ohtô nẽ krĩ piitã kurũm kot mar kaxyw hwỳr akuprõ nhũm mẽ ahkre anẽ. Nẽ Tĩrtũm kot ho àhpumunh tỳx jakamã nhũm ã hã akupỹm mẽ à xwỳnhjê ho mex. ¹⁸ Hãmri nhũm hkwyjaja ã kamã htyk xwỳnh mỳ nẽ Jejus wỳr o tẽ. Nõr xà kamã nõr rãhã nhũm mẽ hã hije nẽ hwỳr o tẽ. Hãmri nẽ tee ri kot hwỳr ho àr kaxyw ri mẽ hkupu ho pa. ¹⁹ Nom nhũm mẽ ra ixkre ho nýt rax jakamã nhũm mẽ tee ri amnhĩ kukamã ho ukapi ho ri pa. Hãmri nẽ ra hamaxpêr nẽ ixkre nhĩmõk po hwỳr ho api nẽ ixkre nhĩmõk kwỳ grà nẽ hkôt ã kamã htyk xwỳnhhta jaxà. Nõr xà kamã nõr rãhã Jejus wỳr haxà nẽ mẽ hipòk ri ho wrỳ nẽ kutã kuxi nhũm nõ. ²⁰ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kot kaxyw kãm hamaxpêr tỳx ã mẽ omunh mex nẽ. Hãmri nẽ ã kamã htyk xwỳnhhta mã kapêr nẽ kãm:

—Pa? E na pa ra anê tanhmã ate amnhĩ tomnuj to ho apaja o ijapêx pa. Kot paj axte kãm ijamaxpêr kêt nẽ. Anẽ.

²¹ Hāmri nhūm Parijew nhō xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja tee ri kot ã kãm kapēr anhỹrja ã kuma nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa kêp Tĩrtũm kêt tâ te ri kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o ri mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx ã amnhĩ jarẽnh o kuhê. Tĩrtũm pix na kot mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx xwỳnh kênã. Anẽ.

²² Nhūm mẽ ã axpẽn mã Jejus jarẽnh anẽ nhūm amnhĩ tâ mẽ kuma nẽ mẽ hamaxpěr kôt mẽ omunh mex nẽ. Jakamã mẽ kãm:

—Kwa mẽ ã ajamaxpěr anhỹr kêt nẽ. ²³ Ixte mẽ nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijpêx par ã amnhĩ jarẽnh tâ mẽ ate ja kôt ixpumunh kêt jakamã na ka mẽ ixkôt ajamaxpěr kêt nẽ. Nom kot paj mẽ anoo mã akupỹm ĩ kamã htyk xwỳnhhta o mex ka mẽ apiitã ja hã ixpumu hāmri nẽ ixkôt ajamaxpěr kurê kumrẽx. ²⁴ Ixpê Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmẽnh xwỳnhhta na pa. Ixte mẽ anẽ mẽ ate amnhĩ tomnuj rẽn h kaxyw na pre mẽ awỳr inhmẽ pa mẽ awỳr wrỳ. Tã mẽ ate ja kôt ixpumunh kaxyw kot paj mẽ anoo mã myja o mex. Anẽ.

Hāmri nẽ hpãnhã ĩ kamã htyk xwỳnhja mã kapěr nẽ kãm:

—E kànhmã xa nẽ anõr xà py nẽ ma akupỹm anhõrkwỹ hwỳr tẽ. Anẽ.

²⁵ Nhūm kànhmã ãm kurê kumrẽx. Hāmri nẽ amnhĩ pumu nẽ hkĩnh týx nẽ nõr xà py nẽ mẽ noo mã kato nẽ akupỹm õrkwỹ hwỳr ma Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽn h o tẽ. ²⁶ Hāmri nhūm mẽ amnhĩ jaêr pẽ omu. Nẽ no hapôx kaxyw hkôt omunh o kuhê nẽ kamã no pyma nẽ. Nẽ tee ri omu hāmri nẽ axpẽn mã:

—Kokỹỹ. Aa mẽ pahte ã mẽhõ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omunh kêt tã na pu mẽ jarãhã ja pumu. Anẽ.

Hãmri nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o kuhê.

*Jejus kot amnhĩ kôt Rewi hwỳr ã harẽnh
Matêwre 9.9-13; Makre 2.15-17; Rukre 15.1-2*

²⁷ Tã nhũm Jejus ma hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽrohã ma nhỹhỹm mỗ. Hãmri nẽ nhỹri Rewi pumu. Rewi nhĩxi hõ pê na Matêwre. Rõm kãm mẽ õ pahĩti mã amnhĩ kwỳjê pê kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnh na pre. Jakamã nhũm ujamỳnh xà hã ixkre kamã mẽ kêp hkwy jamỳnh o nhỹ nhũm Jejus mẽ hkôt mẽ pa o mẽ pa xwỳnhjaja hãnh mra. Hãmri nhũm Jejus àpênh ã omu nẽ amnhĩ kôt kuwỳ nẽ kãm:

—Pa? E kwa axàpênhta kaga nẽ hpãnhã amnẽ mẽ ixkôt mãn tẽ. Nẽ ixkôt mãn ri apa ho apa. Anẽ.

²⁸ Hãmri nhũm kuma nẽ àpênh kaga hpa nẽ ma hkôt mỗ nẽ hkôt pa ho pa.

²⁹ Hãmri nhũm mẽmo arĩgro hã nhũm Rewi nhõ mẽ apkur xà hã mẽõ rax nẽ. Jakamã nhũm amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr hkràmnhwỳjaja nẽ Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳ. Mẽ kot kutã apkur kaxyw nhũm amnhĩ kôt mẽ kuwỳ nhũm mẽ ma hkôt mra nẽ õrkwỹ hwỳr agjê nẽ apkur o hkrĩ. Nẽ mẽ kêp Rõm nhõ pahĩ mã mẽ kêp kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnh kwỳjaja nẽ mẽ ohtô nẽ hwỳr akuprô nẽ axpên kutã apkur o hkrĩ. ³⁰ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnh kwỳjaja mra nẽ mẽ apkur ã mẽ omu nẽ tee ri mẽ hkaêx ã Jejus pumu hãmri nẽ

Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr agjê nê hã mẽ kãm akir nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ kot amnhĩ tomnuj ho mẽ pa xwỳnhjê kutã mẽ apkur kêt tã ka mẽ apytàr xwỳnhja mẽ apimràatã axtem nê mẽ kutã axàpkur o akrĩ. Kwa mẽ ate amnhĩ to mex ronhỹx ka mẽ kutã axàpkur kêt nê. Anê.

³¹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kapêr ã mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tk. Nà ixte tãm mẽ unhwỳr kaxyw na pa mẽ kutã ixàpkur o nhỹ. Xà na hte têtôja mẽ mex xwỳnhjê hwỳr mra nê mẽ hkane? Nà ãm mẽ à xwỳnhjê pix wỳr na htem mra. Ra mẽ ate ja pumunh mex kênã. Ja pyrã nê na pa pre mẽ kot amnhĩ to mex xwỳnhjê hwỳr ixwryk kêt nê. Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê pix wỳr na pa pre wrỳ. Ixte tãm mẽ unhwỳr kaxyw na pa pre mẽ hwỳr wrỳ nê ã jajê kutã ixàpkur o inhỹr anê. ³² ãm mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hwỳr na pa pre wrỳ nê mẽ kamã ixukapri ho ri ixpa. Mẽ kot amnhĩ tomnuj mã urer nê hpãnhã tãm amnhĩ nhĩpêx o pa kaxyw na pa pre mẽ hwỳr wrỳ. Tã ka mẽ atỳx ã ri mẽ ixto akapêr anê. Anê.

Mẽ hpãmjaja kot amnhĩ nhĩpêx gryk ã Jejus kaga hã mẽ harênh

Matêwre 9.14-17; Makre 2.18-22

³³ Tã nhũm Ijaew kwỳjaja Jejus wỳr mra nê kãm:

—Pa? E ot pa mẽ awỳr mra. Kwa aprĩ hã mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na hte Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Juãw kôt mẽ pa xwỳnhjaja tõtã Tirtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw nê apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarê. No akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja na htem àmnhĩx apkur o pa kamã kãm amnhĩ jarê. Kwa mo

na htem mẽ uràk nẽ tōhã apkur kêt ri kãm amnhĩ jarẽnh hkêt nẽ? Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Nà mo kaxyw koja mẽ apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarẽ? Mẽ hkaprĩ hkêt kênã. Mẽ kot ixkôt pa ho pa hã amnhĩ pumunh jakamã hkĩnh nẽ pa. Kormã ixte mẽ kamã ixpa kênã kot kêt mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ apkur kêt rãhã kãm amnhĩ jarẽ. Xà na htem hkrãmnhwỳ hã hkĩnh kaxyw hã akuprõ nẽ hkaprĩ nẽ apkur kêt nẽ mỳr o hkrĩ? Na htem hã akuprõ nẽ hkĩnh nẽ hã apkur rũnh nẽ. Ja pyrã nẽ na hte ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja ixkôt kormã àmnhĩx ri hkĩnh nẽ apkati mẽ apkur o pa. ³⁵ Nom koja mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja nhỹrmã tanhmã ixto hãmri nhũm mẽ rĩ kormã ixtã hkaprĩ htỳx kãm apkur kêt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Anẽ.

³⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jarẽnh anẽ hãmri nẽ mẽ kãm:

—Nà mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja mẽ kot amnhĩ nhĩpêx tũm o amnhĩ pyrãk jakamã na htem mẽ kot amnhĩ nhĩpêx nyw kaga. ³⁷⁻³⁹ Ixte amnhĩ nhĩpêx nywja te kot mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm pyrãk kêt jakamã ka htem inhma nẽ ãm inhma. Kwa mẽ ixkapêr ma nẽ mẽ ate amnhĩ nhĩpêx tũm gryk ã ixkaga hkêt nẽ. Anẽ.

6

Jejus kêp arĩgromnu hpãm ã harẽnh

Matêwre 12.1-8; Makre 2.23-28

¹ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhũm Jejus mẽ hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽ ma mẽ hpur kôt ri nhỹhỹm ri pa.

Hāmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja ra kām prām nẽ mra hāmri nẽ prām xàj mẽmo hy te kot harôj pyràk xwỳnhhta kwỳ rê nẽ kugrà nẽ ma Jejus kôt hkanhar o mō. Ijaew kot amnhĩ nhĩpêx xà hkôt. ² Hāmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjaja kām mẽmoj tã Jejus o kapêr prām jakamã ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ omu nẽ mẽ hã Jejus kukjêr kurê kumrêx nẽ kām:

—Kwa Tĩrtũm kapêr tũm kot mẽ panhõ arĩgromnu hã mẽ pahte mẽ pahpur kām mẽmoj nhĩkênh nẽ mẽ pahkurê htã nhũm ri akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja axtem nẽ mẽmo hyta kwỳ rê nẽ akôt hkanhar o mō. Kwa mẽ kām anẽ kê mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Na htem arĩgromnu hã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Anẽ.

³⁻⁴ Hāmri nhũm Jejus mẽ kuma nẽ hprĩ hã mẽ kām Tĩrtũm kapêr tũm jarê nẽ mẽ kām:

—Kwa xà na ka mẽ Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã pahi Tawi kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx tota kamã harênh nẽ mar kêt nẽ? Na pre Tawija hkôt ri mẽ pa xwỳnhjê mẽ nhũm mẽ prām xàj Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre wỳr agjê nhũm patre maatija mẽ kām prām tỳx ã mẽ omu nẽ mẽ kām mẽmoj gō. Mẽ kot Tĩrtũm noo mã pãwti jaxwỳr xwỳnhhta nhũm mẽ kām kugõ nhũm mẽ kuku. Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kot ja nẽ mẽ kurê htã nhũm mẽ kām prām tỳx ã mẽ omu nẽ mẽ kamã ukaprĩ xàj mẽ kām kugõ. Patre pix kot ja kur kaxyw tã nhũm mẽ kām kugõ nhũm mẽ kuku. Tã nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ omu nhũm ja kêp omnuj kêt nẽ. Kot mẽ kamã ukaprĩ nẽ mẽ kām òr nhũm mẽ hã omu nhũm ja kām mex nẽ. ⁵ Tã pa na pre Tĩrtũm mẽ akaxyw ixãm nẽ mẽ awỳr inhmênh jakamã

papxipix na pa hte arĩgromnu hã tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ kãm karõ ho ri ixpa. Ixpê arĩgromnu hpãm na pa. Anẽ.

Jejus kot ìhkra grà xwỳnh o mex ã harẽnh

Matêwre 12.9-14; Makre 3.1-6

⁶ Tã nhũm Ijaew nhõ arĩgromnu pê sapja axte kato. Hãmri nhũm Jejus Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwỳr tẽ nẽ axà nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho nhỹ. Nhũm mẽhõ myja upòk rũm ìhkra grà xwỳnhja mẽ ìhkõ hã mar o nhỹ. ⁷ Nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja mẽ kãm mẽ hkrãhtũmjê mã Jejus o kapêr prãm xàj htãnopxar o kuhê. Nẽ ìhkra grà xwỳnhhta pumu nẽ hã axpẽn mã:

—Kwa pu mẽ jar pakuhê nẽ Jejus tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã omu. Xà koja jarãhã mũjti ho mex nà? Jarãhã arĩgromnu kẽnã kot kêt kãm ìhkra ho mex. Koja anẽ nẽ Tĩrtũm kapêr kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx. E pu mẽ kop pakuhê nẽ hã omu. Anẽ.

⁸ Nhũm Jejus ra kot mẽ hamaxpêr kõt mẽ omunh mex jakamã amnhĩ wỳr myta mã hpa ho apê nẽ kãm:

—Pa? E kànhmã xa nẽ amnẽ ixwỳr tẽ. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ kànhmã xa nẽ hwỳr tẽ. ⁹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ pu hã ri mẽ ho hakêx nẽ mẽ kot mar o hkrĩ xwỳnhjê pumu nẽ mẽ kãm:

—E mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Tanhmã na htem arĩgromnu hã axpẽn nhĩpêx to ho pa wehe? Xà kot ka arĩgromnu hã axà htỳx nẽ nõ hãmri nẽ amnhĩ mex prãm xàj ma mẽhõ hwỳr amnhĩ to tẽ. Hãmri nhũm ãm apumu nẽ apkatim arĩgro mex jamãr pê akane hkêt ka ty nhũm ja amã mex nẽ nà? Rỳ nhũm

tanhmã atomnuj to nẽ akupÿm amnhĩ nê ajano nhũm ja amã mex nẽ nà? Nà koja ã anhĩpêx anẽ nhũm ja amã mex kêt nẽ. Na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o apa hkêt nẽ. E mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Tanhmã na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhÿ hã mẽ pamã arĩgromnu hã mẽ pahte axpẽn nhĩpêx ã karõ hto? Xà kot puj mẽ axpẽn kãm paxukaprĩ ho papa nà? Kot puj mẽ pamã axpẽn kurê ho papa? Xà kot puj mẽ hã mẽmoj punuj pẽ axpẽn pytà nà? Xà kot puj mẽ hã axpẽn pytàr pymaj arĩgro mex jamã? E mẽ atõ inhmã ja jarẽ. Anẽ.

Nhũm pre ã mẽ hkukjêr anẽ. ¹⁰ Mẽ hamaxpêr ã mẽ omunh mex pẽ ã mẽ hkukjêr anhÿr o xa. Nom nhũm arĩ mẽhõ tanhmã kutã kãm nẽ hkêt nẽ. ãm akryk mar pẽ omunh o hkrĩ. Mẽ kot tanhmã kãm nẽ nhũm ta pãnhã tanhmã kot mẽ kãm nẽ pymaj nhũm mẽ tee ri kãm tanhmã nẽ hprãm nom akryk mar o hkrĩ. Hãmri nhũm Jejus tee ri mẽ omu hãmri nẽ myta mã kãm:

—Tk. Mẽ kot tanhmã inhmã kapêr tore hã. E anhĩhkra katàt. Anẽ.

Hãmri nhũm ìhkra katàt nẽ akupÿm mex kurê kumrêx. ¹¹ Hãmri nhũm mẽ kãm Jejus kurê xwÿnhjaja tee ri ja hã omu nẽ kamã gryk tÿx nẽ. Arĩgromnu hã kot ho mex jakamã nhũm mẽ kamã gryk tÿx nẽ. Nẽ hã axpẽn kukjêr o kuhê nẽ axpẽn mã:

—Kwa ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr mÿrapê tanhmã kot puj wem ho? Na ã kapêr anhÿrja o tanhmã mẽ pahto kapêr punuj to. Te mẽ papamjaja mẽ pahte hkĩnhã pahkwÿjê kamã paxukaprĩ hkêt pyræk ã mẽ pajarẽ. Koja mẽ pahkwÿjaja kuma hãmri nẽ mẽ pahte amnhĩ nhĩpêx kaga nẽ amnhĩ kaxyw ãm

hkôt pix mã hamaxpěr o pa. Jakamã kwa tanhmã kot puj mẽ ja nê ho? Aně.

Jejus kot amnhĩ kaxyw mẽ ho 12 nẽ mẽ rênh ã harênh

Matêwre 10.1-4; Makre 3.13-19

¹² Tã nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jejus ma kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw ma hixêt prêk wỳr tẽ nẽ hã api. Hãmri nẽ kãm amnhĩ jarênh o apkati.

¹³ Tã nhũm kwỳhtã nhũm amnhĩ kôt kot ri mẽ o pa xwỳnhjê hwỳ nẽ amnhĩ kaxyw mẽ ho 12 nẽ mẽ kurê. Nẽ mẽ kãm:

—E mẽ kajaja kot paj ma mẽ pahkwỳjê hwỳr mẽ arê ka mẽ ma inhỹ hã Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ apê inhỹ hã mẽ ahkre ho apa xwỳnh. Aně.

¹⁴ Kot amnhĩ kaxyw mẽ rênh xwỳnhjê nhĩxi na jajaja:

Simãw kumrêx na pre kuta nẽ axte hã hixi mẽ nhũm kêp Pêtre.

Nẽ Simãw Pêtre hkôt htõ Andreja ta.

Nẽ hkôt Xiakre hta.

Nẽ hkôt Juãw ta.

Nẽ hkôt Firiptija ta.

Nẽ hkôt Patoromew ta.

¹⁵ Nẽ hkôt Matêwreja ta.

Nẽ hkôt Tomasja ta.

Nẽ hkôt Apew kra axtem Xiakre hõja ta.

Nẽ hkôt Simãw Jeroxja ta.

¹⁶ Nẽ hkôt Xiakre hõ hkra Jutja ta.

Nẽ hkôt Jut Kariot ta.

Jut Kariotja na pre kormã kot mẽ kãm Jejus kurê xwỳnhjê nhĩhkram òr mã. Nhũm kot

amnhĩ kukamã omunh mex tã mẽ hkôt
amnhĩ kaxyw kuta.

Ã mẽ kot Jejus nhỹ hã mẽ ahkre o pa kaxyw mẽ
rênh xwỳnhjê nhĩxi kot anhỹr.

Jejus xàpênh ã harênh

Matêwre 4.23-25

¹⁷ Tã nhũm Jejus akupỹm ỹ hã mẽ ahkre ho
pa xwỳnhjê mẽ hãmri hixét prêêta kurũm wrỳ nê
nhỹri hinur kãm kuhê. Hãmri nhũm nhỹhỹnh mẽ
kot mar mã xwỳnhjaja hã akuprô. Kôt mẽ pa ho
mẽ pa xwỳnh kwỳjaja nê nhỹhỹnh krĩ hkwỳrũm mẽ
hkwỳjaja. Pika pê Jutej kurũm mẽ hkwỳjaja. Nê krĩ
pê Jerujarê kurũm mẽ hkwỳjaja. Nê gô mỳ ri Xir mẽ
Sitôja wa kamã mẽ pa xwỳnh kwỳjaja. ãm ahpỹnhã
ri nhỹhỹnh krĩ hkwỳrũm mẽ kot mar mã xwỳnhjaja
hã pikuprôn̄h rax nê. ¹⁸⁻¹⁹ Mẽ kot kapêr mar nhũm
kot akupỹm mẽ ho mex kaxyw nhũm prem ma
hwỳr amnhĩ to pa. Mẽ hkwỳjaja tanhmã ri à kute.
Nhũm mẽ hkwỳjaja mẽkarômnuti kot mẽ hwỳr gjêx
xwỳnhjaja nhũm mẽ piitã ma hwỳr amnhĩ to pa. Na
prem ra amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr o:

—E pa ma hwỳr tẽ nê ãm hkupênh pix tã akupỹm
inhmex japêr. Anê.

Hãmri nê ma hwỳr mra nhũm mẽ omu nê Tĩrtũm
xàhpumunh tỳx o akupỹm mẽ ho mex pa.

*Jejus kot hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre hã
harênh*

Matêwre 5.1-12

²⁰ Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê
jahkre nê mẽ kãm:

E kot kaj mẽ atô amnhĩ kaxyw tanhmã inhmã
ajamaxpêr to nê ajamaxpêr o: “Nà ixkukrêx

rax kêt tâ na hte Tĩrtũm ixkõt pa ho pa. Koja ixkõt pa hkêt pa ixtỳx ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa rãhã nẽ. Tĩrtũmja mex kumrêx o kot mẽ hikukrêx raxta jakrenh par.” Anhỹr o ajamaxpêr. Hãmri nhũm Tĩrtũm ã ajamaxpêr anhỹr ã apumu nhũm ja kãm mex nẽ. Hãmri nhũm apê hkra hã ato mex nẽ atãnopxar o akõt pa ka ajamakêtkati nẽ akĩnh nẽ axãmnhĩx ri apa.

21 Nẽ kot kaj mẽ atõ amã Tĩrtũm kãm hprãm xà hkõt tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa hprãm tỳx nẽ. Nhũm amnhĩ tâ apumu nhũm ja kãm mex nẽ nhũm ato mex nẽ. Nẽ tanhmã ato ka hkõt pix mã amnhĩ to mex o ri apa nẽ ajamakêtkati nẽ akĩnh nẽ axãmnhĩx ri apa.

Nẽ kot kaj mẽ tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hãmri nẽ tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ ajamaxpêr. Nẽ apijaãm nẽ akaprĩ xàj amỳr o nhỹ. Amỳr rax nẽ. Hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã apumu nhũm ja kãm mex nẽ. Jakamã nhũm anê akaprĩ hta nẽ ato mex nẽ. Ka ajamakêtkati nẽ akĩnh nẽ axãmnhĩx ri apa.

22-23 Nẽ kwãr mẽ mãmri ixtã tanhmã mẽ ato kapêr punuj to nẽ tanhmã mẽ ato hêx to nẽ tanhmã ri mẽ atomnuj to ho pa. Kwãr mẽ mãmri ã mẽ anhĩpêx anhỹr o pa. Ka mẽ ãm inhmã pix mã ajamaxpêr rãhã ho apa pê ajamakêtkati nẽ axãmnhĩx ri apa. Kwãr mẽ mãmri ã mẽ anhĩpêx anẽ nẽ mẽ amex kêt ã mẽ ajarênh o pa. Amnepêm na pre Tĩrtũm nhỹ hã kapêr xwỳnhjaja nhũm prem ã mẽ hipêx anẽ. Jakamã koja mẽ uràk nẽ ã mẽ anhĩpêx anhỹr o pa. Nhũm Tĩrtũm ja

hã mẽ apumu nẽ amnhĩm mẽ amex ã mẽ ajarẽ. Hãmri nẽ nhỹrmã kaxkwa kamã wa inhõ krĩ kamã mẽ ato mex rax nẽ. Ka mẽ akĩnh nẽ ajamakêtkati nẽ axàmnhĩx ri apa. Jakamã kwār mẽ māmri pika jakamã ã ixtã mẽ anhĩpêx anẽ. Anẽ.

Jejus kot arĩ mẽ kot mar xwỳnhjê jahkre hã harẽnh

Xiakre 5.1-5

²⁴ Nhũm Jejus nhãm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê nhĩhkô hã mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt xwỳnhjê hwỳr apkjê. Nẽ mẽ omu nẽ tanhmã mẽ kãm kapêr to. Mẽ hikukrêx rũnh xwỳnhjê kumrêx mã kapêr nẽ mẽ kãm:

E kwa mẽ o kora mẽ akukrêx rũnh xwỳnhjaja. Na ka htem ãm akukrêx rũnh pix mã ajamaxpêr o ri apa nẽ gryk ã Tĩrtũm mã ajamaxpêr o apa hkêt nẽ. Jao mẽ amã kapêr mar prãm kêt nẽ. Nẽ ãm akukrêx rũnh mã ajamaxpêr pê akĩnh nẽ ri apikunhar o ri apa. Tã kot ka mẽ nhỹrmã ty hãmri nhũm akĩnh xàja apê hapêx.

²⁵ Nẽ mẽ amã Tĩrtũm kôt ri amnhĩ nhĩpêx prãm kêt xwỳnhjaja. Kot kaj mẽ nhỹrmã akapri htỳx kãm tee ri amnhĩ to hwỳr kaprỳ kãm ga. Koja mẽ amar kêt nẽ.

Nẽ mẽ atỳx ri mẽ ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hkukamã ajamaxpêr nẽ apikunhar pê amnhĩ tomnuj o apa xwỳnhjaja. Kot kaj mẽ nhỹrmã ã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mỳrapê mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak o pa htũm xà hwỳr ma apa. Hãmri nẽ kamã akapri xà amỳr rãhã ho ri apa. Jakamã

kwa mẽ o kora mẽ amã Tĩrtũm prãm kêt xwỳnhjaja. Kêr ka mẽ ixkapêr ma nẽ axkãm ajamak rom nẽ ri apa.

- 26 Amnepêm mẽ pakukamã mẽ pa xwỳnhjaja na prem Tĩrtũm kapêr o hkwỳjê jahkre ho pa. Nom axtem nẽ hkwỳm ri tanhmã mẽ kãm ho hêx to nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kãm mex nẽ nhũm mẽ amnhĩm mẽ mex ã mẽ harê. No ãm mẽ mex kêt. Tã mẽ kajaja. Mẽ kot mẽ urak nẽ axpên mã mẽ amex ã mẽ ajarênh tã Tĩrtũm mã mẽ amex kêt. Jakamã kot kaj mẽ amex kêt nẽ. Anẽ.

Mẽ kãm mẽ pahkurê xwỳnhjê jarênh

Matêwre 5.38-48; Rukre 23.34; mããñnẽn Atre 7.60; Rõmãn 12.14

27 Hãmri nhũm Jejus hpãnhã mẽ piitã mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—E mẽ ate inhmar xwỳnhjaja. Kêr ka mẽ kot mẽ atomnuj xwỳnhjaja amnhĩ tã tanhmã mẽ ho hkêt nẽ. ãm mẽ ho mex pix o ri apa hkukamã mãn ajamaxpêr.

28 —Nẽ mẽ kot mẽ ato kapêr punuj xwỳnhjaja. Kêr ka mẽ amnhĩ xwar amnhĩ tã tanhmã mẽ ho akapêr punuj to hkêt nẽ. ãm tãm mẽ kãm akapêr pẽ mẽ kãm akapêr mex o ri apa. Nẽ mẽ kot tanhmã ri mẽ ato ho pa xwỳnhjaja ka mẽ ho mex pix o ri apa. Nẽ mẽ ho Tĩrtũm wỳr pix kukamã mãn ajamaxpêr.

29 —Nẽ koja mẽhõ anhĩnep akura ka ãm omu nẽ tanhmã amnhĩ tã ho hkêt nẽ. Te ate kãm ihkjê pêr nhũm kot ihkjê kamã akuranh pyrak o amnhĩ nhĩpêx nhũm ja amã mex nẽ. No kêr ka mẽ amnhĩ tã tanhmã mẽ ho hkêt nẽ.

—Ně koja mēhō apē anhĩnōhkà py ka tanhmā hā kām nē hkēt nē. Kwār māmri apē kupy. Ka määnēn te ate kry pē anhĩnōhkà hpakà ry jagjēnh xwýnh̄ta anhĩnōhkà hkôt kām ōr pyrāk o hipêx. Nom kamā agryk kām kām ōr kēt nē.

³⁰ —Ně koja mēhō kēp amrakati kumrēx nē awýr tē nē mēmoj tã awý. Ka anhō mēmoj japêr nē māmri kām mēmoj gō. Kēp anhōxý hkēt kamā kām mēmoj gō. Rý koja mēhō apē mēmoj to ahkĩ ka axàhkuré hkēt nē. Nē tanhmā hā ho hkēt nē. ³¹ Mē piitã mē kot tãm mē anhĩpêxja na mē amã hprãm. Tã kēr ka mē amnhĩ pyrã nē tãm mē piitã mē hipêx o ri apa. Mē kot tãm mē anhĩpêx kēt tã kēr ka mē axàmnhĩx ri anhōxý hkēt nē tãm mē hipêx o ri apa.

³² —Nom kot kaj mē amã mē piitã mē ho mex o apa hprãm kēt japêr. Nē ãm mē kot mē ato mex xwýnhjê pix ka mē amã mē ho mex prãm. Xà koja Tĩrtũm ja hā mē apumu nhũm ja kām mex nē? Nà koja kām mex kēt nē. Koja mēhō mē ato mex kēt tã ka mē amnhĩ rom ho mex nē nhũm Tĩrtũm ja hā mē apumu hãmri nē mē amex ã mē ajarē. Mē kot amnhĩ tomnuj o mē pa xwýnhjaja na htem ãm mē kot mē ho mex xwýnhjê pixjaja nhũm htem amnhĩ xwar mē ho mex o pa. No tãm mē kot amnhĩ nhĩpêx o mē pa xwýnhjaja na htem mē piitã mē ho mex o pa. Mē kot tãm amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja nē mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja nhũm mē ho hpimràatã mē ho mex o axpēn pyrāk o pa.

³³⁻³⁶ —Ně mē kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja na htem ãm mē kot mē ho mex xwýnh pixjaja nhũm htem amnhĩ xwar mē ho mex o pa. No mē kajaja. Kēr ka mē māmri mē piitã mē kamā axukaprĩ pix

ně. Jao axàmnhĩx ri mẽ piitã mẽ kãm mẽmoj nhõr o ri apa. Nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ ja hã mẽ ato mex nẽ.

—Jakamã kêr ka mẽ amarĩ mẽ kãm akurê xwỳnhjê ho mex nẽ. Nẽ mẽ kamã axukapřĩ nẽ. Nẽ mẽ piitã mẽ kãm mẽmoj nhõr o ri apa. Kê nhỹrmã Tĩrtũm maati mẽ hã mẽ amã mẽmoj nhõr rax nẽ. Nẽ mẽ ate kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnh ã mẽ ajarẽ. Tĩrtũm na hte mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê kamã ukapřĩ ho pa. Jakamã kêr ka mẽ uràk nẽ ã mẽ hipêx anhỹr o ri apa. E kêr ka mẽ ã axpẽn nhĩpêx anhỹr rãhã nẽ. Anẽ.

Mẽ pahte axpẽn to pakapěr punuj kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 7.1-5; mããnẽn Rõmãn 2.1-3, 14.1; Wam Korõt 4.5; Xiakre 4.11-12

³⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ kêr ka mẽ atỳx ri amnhĩ krã hkôt tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj to hã tanhmã axpẽn jarẽnh to ho ri apa hkêt nẽ. Kêr kê Tĩrtũm mẽ apyrà nẽ ã mẽ ajarẽnh anhỹr kêt nẽ.

—Nẽ kêr ka mẽ tanhmã mẽhõ kot ra atomnuj tota mã ajamaxpěr rãhã hkêt nẽ. ãm ho ajamakêtkati tokyx anẽ nẽ axte kãm ajamaxpěr kêt nẽ. Kêr kê Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ apyrà nẽ axte tanhmã mẽ ate amnhĩ tomnuj to mã hamaxpěr kêt nẽ.

³⁸ —Nẽ kêr ka mẽ axpẽn kamã axukapřĩ pẽ tanhmã axpẽn to mex to ho ri apa. Kêr kê Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ apyrà nẽ mẽ akamã ukapřĩ pẽ tanhmã mẽ ato mex to ho pa. Na hte mẽ pahte axpẽn kamã paxukapřĩ hã mẽ pahpumunh xà hkôt tanhmã mẽ pakamã ukapřĩ to.

39 –Nom kêr ka mẽ atỳx ri tanhmã axpẽn to akapěr to hkêt nẽ. Mẽ ate aprĩ hã axpẽn jamaxpěr kôt axpẽn pumunhre hã. Jakamã kot kaj mẽ atỳx ri mẽhõ ho akapěr punuj hãmri nẽ te mẽ nohkre xwỳnhjê hõ kot mẽmoj pumunh kêt tãã te kot no ho omunh nẽ tanhmã harẽn h to pyræk o amnhĩ nhĩpêx. ⁴⁰Tirtũmja tapxipix na kot mẽ pajamaxpěr kôt mẽ pahpumunh par. Mẽ axàhpumunh tỳx o mẽ pahte hakrenh kêt jakamã kwa kêr ka mẽ âm hkôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ hãmri nẽ gaa nẽ uræk nẽ mẽ piitã mẽ kamã axukaprĩ pix o ri apa. ⁴¹⁻⁴²Jao mẽhõ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã omu hãmri nẽ tanhmã hã kãm nẽ tokyx anhỹr kêt nẽ. Akumrêx ate tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ hkaga hãmri nẽ rĩ kormã mẽhõta hwỳr tẽ nẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hã kãm akapěr to. Anẽ.

Mẽ pajamaxpěr xà hkôt mẽ pakapěr ã mẽ pajarẽn

Matêwre 7.16-20, 12.33-37

⁴³⁻⁴⁵Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

–Nẽ koja mẽmo pĩ hpàr mex nẽ ô mex nẽ. Nom koja pàr punuj hãmri nẽ ômnuj nẽ.

–Nẽ na htem mẽmo xô pumu nẽ hkôt tanhmã pàr kute hã omu. No na htem rãrãj pumu nẽ kêp akunĩ kamã mrônĩ xô hã hkamnhĩx kêt nẽ. Na htem mẽmo xỳ hpàr pumu nẽ ô xànhre hã hkamnhĩx kêt nẽ. Ja pyrà nẽ koja mẽhõ hamaxpěr punuj nẽ mããnẽn hakwa ho kapěr punuj pix nẽ. Nẽ htỳx tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Nom koja hamaxpěr mex nẽ hãmri nẽ mããnẽn hakwa ho kapěr mex o pa. Na htem ahpỹnhã amnhĩ

jamaxpěr xà hkôt tanhmã hakwa ho kapěr to ho ri pa. Aně.

Ixkre pijakrut jarěnh

Matêwre 7.24-27; mããněn Xiakre 1.22-25; Wam Juãw 2.3-6

⁴⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê jahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

—Ně kot kaj mẽ ixpê mẽ anhõ pahiti hã ijarě hã kot kaj mẽ ixkapěr kôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa.

⁴⁷ —E pa mẽ amã ixprĩ hã mẽ kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx jarě ka mẽ aprĩ hã inhma. ⁴⁸ Mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja te mēhõ hamaxpěr mex pē aptỳx kãm amnhĩm őrkwỹ nhĩpêx pyræk. Koja aptỳx kãm őrkwỹ nhĩpêx nhũm mẽmo arĩgro hã na wrỳk rax nẽ. Nẽ gô htàm rax nẽ hanhi nom nhũm arĩ ãm tỳx nẽ xa. Tã kot kaj mẽ ixkôt amnhĩ nhĩpêx ã kot kaj mẽ te ixkre jarěnhja pyræk. Jao amex nẽ ajamakêtkati nẽ ri apa. Te gô htàm kot ixkre janhir tã nhũm ãm tỳxta pyræk. ⁴⁹ Nom koja mēhõ hamaxpěr mex kêt nẽ htỳx mō nẽ gô mỳri gyw rerek kãm amnhĩm őrkwỹ nhĩpêx. Hãmri nhũm mẽmo arĩgro hã na wrỳk rax nẽ. Nẽ hã gô htàm rax nẽ őrkwỹ janhi nẽ kęp grành pa. Tã koja mēhõ ixkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ te ho mēhõ kot gô mỳri gyw rerek kãm ixkre nhĩpêxta pyræk. Jao mex kêt nẽ pa. Jakamã kwa mẽ ixkapěr mar tỳx nẽ te gô htàm kot ixkre janhir nẽ grành parta pyræk o amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt nẽ. Aně.

7

*Jejus kot mēhō mā àpēnh xwỳnh o mex ã harēnh
Matêwre 8.5-13*

¹ Tã nhũm Jejus mē kãm ujarēnh pa hãmri nē ma akupỹm Kapanaũ hwỳr mō. ² Nē mōō nē ra hwỳr pōj. Nhũm krĩ kamã pôristi krãhtũm mã àpēnh xwỳnhja à htỳx nē nō. Ra htyk kaxyw nē nō nhũm ò patrãw tee ri omu nē kãm hapé jakamã tee ri hkukamã hamaxpēr o hkaprĩ nē. ³ Hãmri nē Jejus pōx ã harēnh ma nē hwỳr Ijaew pigêt kwỳjê rē nē mē kãm:

—Kwa mē ma Jejus wỳr mra nē kãm ijarē kê tokyx man ixwỳr tē nē inhmã àpēnh xwỳnhnta o mex. Anē.

⁴⁻⁵ Hãmri nhũm mē kuma nē ma hwỳr mra nē omu nē kãm:

—Pa. Na pôristi krãhtũm na awỳr mē inhmē pa mē mra. Mē pahkĩnhã kēp Ijaew kêt tã kãm mē pahkĩnh nē. Tãm na pre mē inhō krĩ kamã mē inhmã Tĩrtũm kapēr o mē ahkre xà hã ixkreja nhĩpêx. Tã na kãm àpēnh xwỳnhnta kēp à htỳx nē nō nhũm apôx hã ajarēnh ma nē man awỳr mē inhmē. Kwa ma hwỳr tē nē kãm ho mex nà? Anē.

⁶ Hãmri nhũm mē kuma nē mē kãm:

—Tôe. Ma pu mē hwỳr. Anē.

Hãmri nē ma mē hkôt tē. Hãmri nē kormã òrkwỹ htêp o htēm mē nhũm axte kutã hkràmnhwỳ hkwy rē nhũm mē ma kutã mra. Hãmri nē mra nē mē hkaxpa nē Jejus pumu nē kãm:

—Pa? Kwa na pôristi krãhtũmta ã awỳr karō anē. Na mē inhmã: “E kêt ka mē mra nē nhỹri Jejus kaxpa nē kãm awjarē kê ãm ata rũm kapēr pix o inhmã à xwỳnhnta o mex. Kĩnh ã ixpê Ijaew kêt

jakamã ixte amnhĩ kuk ã ixpijaàm tỳx. Jakamã kot paj pam hwỳr ixtẽm kêt nẽ. Kwa kãm anẽ kê ata rũm kapẽr pix o inhmã akupỹm ho mex. ⁷⁻⁸ Ixpẽ mẽ hkrãhtũm jakamã na pa hte inhõ pôristi mã mẽmoj tâ karõ nhũm mẽ inhmar xà hkõt inhmã mẽmoj tanhmã hipêx to. Na pa hte mẽ kãm: ‘E mẽ ma mra nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.’ Anẽ nhũm mẽ inhma nẽ ma mrar kurê kumrẽx. Rỳ pa mẽ kãm: ‘E mẽ amnẽ ixwỳr mra nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.’ Anẽ nhũm mẽ inhma nẽ ixwỳr mra. No kêt Jejus na hte ixrom tanhmã mẽ à kuteja mã kapẽr nhũm kuma nẽ mẽ kêp hapôj nẽ ma mrar kurê kumrẽx. Jakamã koja ata rũm kapẽr pix o inhmã ho mex.” Anhỳr o awỳr karõ. Jakamã na pa mẽ akutã mra nẽ akaxpa nẽ ã amã kapẽr jarẽnh anẽ. Anẽ.

⁹ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ jaer pê mẽ kapẽr ma nẽ hkĩnh nẽ. Hãmri nẽ hkõt mẽ kot mar o pa xwỳnhjẽ mã kãm:

–Kwa xà na ka mẽ ã kot ixwỳr karõ xwỳnh jamaxpẽr anhỳrta ã ama? Mẽ pahkĩnhã kêp Ijaew kêt tâ mẽ arom amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpẽr tỳx nẽ. Aa mẽ atõ uràk nẽ ate amnhĩ kaxyw ã inhmã ajamaxpẽr tỳx anhỳr kêt tâ nhũm mẽ arom kãm àpênh xwỳnh kaxyw inhmã hamaxpẽr tỳx nẽ. Anẽ.

¹⁰ Nhũm pre ã mẽ kãm kapẽr anẽ hãmri nhũm pôristi krãhtũm kràmnhwỳjaja kuma nẽ awjanã nẽ ma akupỹm hkrãhtũm nhõrkwỳja wỳr mra. Nhũm ra Jejus kãm àpênh xwỳnhhta akupỹm ho mex nhũm mex nẽ ri mra. Hãmri nhũm mẽ akupỹm pôj nẽ akupỹm mex ã omu.

*Jejus kot akupỹm mẽhõ hkra ho htĩr ã harẽnh
Juãw 11.1-46*

11 Tã nhũm Jejus ma krĩ pê Naĩ hwỳr hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽrohã mỗ nhũm mẽ ohtô nẽ mẽ hkôt mra. 12 Nhũm mẽ ra Naĩ hwỳr hpôx o mỗ. Nẽ hwỳr agjê. Axpêr kãm agjê nẽ mỗ nhũm kêp mjên htyk xwỳnhja mẽ kutã tẽ. Nhũm hkra myja ham kêp ty. Kra pyxi htã kêp ty nhũm mẽ kasãw kamã kuxà nẽ kumỳ nẽ kot haxàr kaxyw o mỗ nhũm katorxà mẽ hkôt mỳr o mỗ. Nhũm krĩ nhõ xwỳnh kwỳjaja ma hkôt mỗ. Piitã hkaprĩ nẽ hkôt mỳr o mỗ. 13 Tã nhũm Jejus mẽ hkwyja mẽ mỗ nẽ mẽ hkaxpa nẽ katorxà mỳr ã omu nhũm Jejus kãm hkaprĩ nẽ. Hãmri nẽ xa nẽ kãm:

—Pa? Kwa amỳr kêt nẽ. Anẽ.

14 Hãmri nẽ kasãwta wỳr tẽ nẽ hã ãhkra xi nhũm mẽ kot mỳnh xwỳnhjaja omu nẽ amarĩ kãm o xa. Hãmri nhũm htyk xwỳnhhta mã kapêr nẽ kãm:

—E kwa kànhmã nhỹ. Anẽ.

15 Pu nhũm kànhmã ỳr kurê kumrêx. Nẽ kapêr o nhỹ. Hãmri nhũm Jejus nita mã kãm:

—E ota akrata. Na akupỹm amã htĩr. Anẽ.

Hãmri nhũm akupỹm htĩr ã omu nẽ hkĩnh tỳx kumrêx. 16 Hãmri nhũm mẽ kot omunh xwỳnhjaja amnhĩ jaêr pê akupỹm hkra htĩr kãm omu nẽ ỹ hã haxwỳja hkĩnh nẽ. Nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽ nẽ axpẽn mã:

—Kwa ãm hãmri na Tĩrtũm ã mẽ panhĩpêx anẽ nẽ mẽ pahwỳr ỳ hã kapêr jarênh xwỳnhhta mẽ nhũm mẽ pahwỳr mỗ. Tĩrtũm mẽ pakamã ukaprĩ jakamã na ã mẽ panhĩpêx anẽ. Nà ãm hãmri na ã mẽ panhĩpêx anẽ. Anẽ.

17 Hãmri nẽ piitã ma pikaja rũm mẽ kãm harênh o hprõt nhũm mẽ piitã harênh ma.

Juãw Paxis tee ri Jejus kukamã hamaxpêr ã harênh

Matêwre 11.2-6, 11.22; Rukre 4.16-21

¹⁸ Rôm nhũm Juãw Paxisja kêp prês nê hkrĩ nhũm hte hkôt mē pa xwýnhjaja hwýr mra nê kãm Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã harê. Hãmri nhũm harênh ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. Hãmri nê hkôt mē pa xwýnh wa ho axkrut nê wa kuta ¹⁹ nê Jejus wýr wa kumē nê wa kãm:

—Kwa wa ma hwýr tē nê hkukja. Nê kãm: “Xà ka na pre Tĩrtũm mē ixwýr amē nà? Nà xà kormã axtem hõ na pa mē kormã amnhĩ wýr hamãr o ri ixpa?” Anē. E wa ma hwýr tē nē ã hkukjêr anē nê tanhmã kot amnhĩ jarênh to hã ama hãmri nê man akupýn tē nê inhmã harê. Anē.

²⁰⁻²¹ Hãmri nhũm wa kuma nê ma hwýr tē. Nhũm Jejus kormã mē ho mex o xa. Mē nohkre xwýnhjaja nhũm akupým mē no ho mex. Nê mēkarõmnuti kot mē hwýr gjêx xwýnhjaja nhũm mē nê mē hapôx o ãm rãhã nhũm wa ra hwýr tē nê kormã hã mē omunh o xa. Hãmri nê kãm Juãw Paxis kapêr jarê.

²² Hãmri nhũm wa kuma nê wa kãm:

—Tý. Nà ãm hãmri na ja hã ijarê. Ixpê mē ate ixkamã ajamak o apa xwýnhta na pa. Jakamã e. Wa kam nê tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu hãmri nê ma akupým hwýr tē nê aprĩ hã kãm ijarê. Mē nohkre xwýnhjaja na pa akupým mē no ho mex. Nê mē hkànhy xwýnhjaja pa akupým mē hkà ho mex. Nê mē hyk o mē pa xwýnhjaja pa akupým mē ho mex. Nê mē htyk xwýnhjaja pa akupým mē ho htĩr. Nê mē kêp amrakati nê ri mē pa xwýnhjê mã mēmoj mex jarênh o ri ixpa. Na pa hte ã mē ho mex o ri mē hkôt ixpa anē. Jakamã

e kwa wa ma akupÿm hwÿr tē nē ã kām ijarēnh anē. ²³ Kē ijarēnh ma nē arī amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr tÿx rāhã nē. Koja ã amnhī nhīpêx anē nē hamakêtkati nē ri pa. Nē tee ri ijarēnh kukamã hamaxpēr kêt nē. E wa tokyx ma akupÿm hwÿr tē nē ã kām ijarēnh anē. Anē.

Jejus kot Juãw Paxis mex ã harēnh

Matêwre 11.7-19

²⁴⁻²⁵ Nhūm pre ã Jejus wa kām amnhī jarēnh anē nhūm wa kuma nē ma akupÿm Juãw Paxis wÿr tē. Hāmri nhūm Jejus mē kot mar o kuhê xwÿnhjê mã tanhmã Juãw Paxis jarēnh to nē mē kām:

—Na ka prem kapôt ã mar kaxyw ma hwÿr mra. Nom ê mex ã omunh kaxyw rÿ hpijaãm kām tanhmã kapēr to hã mar kaxyw hwÿr amrar kêt nē. ²⁶ Kêp Tirtūm nhÿ hã kapēr xwÿnh jakamã na ka prem mar kaxyw ma hwÿr mra. Tirtūm nhÿ hã kot ixkukamã ijarēnh o pa xwÿnh na. Ixpê Tirtūm kot mē akaxyw ixãm xwÿnh ã na pre mē amã ijarēnh o pa. Nē hprī hã tanhmã mē amã ijarēnh to. Jakamã na kapēr mex o kot wam Tirtūm nhÿ hã kapēr jarēnh o mē pa xwÿnhjê kapēr jakrenh.

²⁷ Tirtūm kapēr ã kagà htūm kot Juãw kukamã tanhmã harēnh to nē harēnh kot:

Kot paj Ixkra hkukamã ma mē hwÿr harēnh o pa xwÿnh mē kê ma ri hkukamã mē kām harēnh o ri pa. Kê mē kuma nē kutêp tãm amnhī nhīpêx.

Anhÿr o Tirtūm Juãw Paxis kukamã harē nhūm mē hã kagà. Tã nhūm mē awÿr kumê. ²⁸ Juãwja mex kumrêx. Na pre hprī hã ixkukamã tanhmã ijarēnh to ho pa. Nom ixkôt mē pa ho mē pa xwÿnhjê

hkĩnhã ixkôt pa ho pa hkêt ãm ixkukamã ijarēnh o pa. Jakamã ixkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja na mex o kot Juãw Paxisja jakrenh. Mẽ kot ixkôt hprĩ hã inhmar o pa jakamã mẽ mex o kot hakrenh. Anẽ.

²⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm Juãw Paxis jarēnh anẽ. Mẽ kot Juãw mar o kuhê xwỳnh kwỳjaja na pre htem tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Tã Juãw kot mẽ kãm Tĩrtũm kapēr jarēnh ma nẽ axpẽn mã Tĩrtũm mex ã harẽ. Nẽ axpẽn mã:

—Nà ãm hãmri. Tĩrtũm kapēr na mex kumrẽx. Anẽ.

Hãmri nẽ amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ. Jakamã nhũm Juãw Paxis Tĩrtũm mã mẽ hkrã kumrã.

³⁰ No nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja jajê hkĩnhã Juãw Paxis kaga kumrẽx. Jakamã nhũm mẽ hkrã kumrãr kêt nẽ. Mẽ kot Tĩrtũm kapēr kaga jakamã na pre htem Jejus kapēr ma nẽ ãm kuma.

³¹ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—E pa mẽ amã mẽ piitã htỳx ri hamaxpēr ã tanhmã mẽ harēnh to ka mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ harēnh ma. ³² Te mẽ kot mẽhprĩre kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Mẽhprĩrejaja na htem òrkwỳ kapem hije nẽ mẽmoj to amnhĩkati ho hkrĩ. Nẽ tee ri hkwỳjê kot amnhĩ nhĩpêx pumu nẽ mẽ kãm:

Kwa na pa mẽ amã gre htã ka mẽ ixkutã anhõkrepôx kêt nẽ. Pa mẽ ja hã mẽ apumu nẽ hpãnhã mẽ amã mẽ htyk jarẽ htã ka mẽ akaprĩ nẽ amỳr kêt nẽ. Kwa mẽ ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt nẽ.

Anhÿr o axpën mã kapër. Tã te mẽ ate mẽ uràk. Tĩrtũm kot mẽ awÿr ÿ hã kapër xwÿnhjê rēnh tã ka mẽ te mẽhprĩre kot amnhĩ nhĩpēxta pyrà nē mẽ ama ãm mẽ ama nē mẽ hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē.

³³ —Juãw Paxis na pre mẽ awÿr mō nē ixpyrà nē apkur mex o ri pa hkêt nē. Nē ixpyrà nē wĩhti ho hkôm kêt nē pa. Tã ka mẽ ja hã omu nē hkaga nē atÿx ri Satanasti nhÿ hã kot tanhmã amnhĩ nhĩpēx to ho pa hã hkamnhĩx nē ri harēnh o ri apa. Hãmri nē mẽhprĩre kot amnhĩ nhĩpēx pyrà nē hkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. ³⁴ Tã pa Juãw pãnhã mẽ awÿr mō. Nē kurom apkati mẽ ixàpkur mex o ri ixpa. Nē kurom wĩhti hkwÿ ho ixkôm o ri ixpa. Ka mẽ ja hã ixpumu nē atÿx ri ixàpkur rũnh nē ixpipãnh o ri ixpa hã ixkamnhĩx nē ã axpën mã ixto akapër anhÿr o ri apa. Nē mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hkôt ri ixpa hã axpën mã ijarēnh o ri apa. ã na ka htem axpën mã ijarēnh anē. Jao te mẽ ate Juãw Paxis nhĩpēx pyrà nē ixkaga nē ixkôt amnhĩ nhĩpēx kêt nē. Na hte ã htÿx ri tanhmã mẽ hamaxpēr to ho mẽ pa xwÿnhjaja amnhĩ nhĩpēx anhÿr o ri pa.

³⁵ —No tãm ri mẽ hamaxpēr o mẽ pa xwÿnhjaja na htem ahpÿnhã Juãw mẽ wa ixte amnhĩ nhĩpēx ã wa ixpumu nē axpën mã wa ijarēnh o: “Nà ahpÿnhã wa kot amnhĩ nhĩpēx tã wa hamē ãm hãmri Tĩrtũm nhÿ hã kapër jarēnh mex o pa. E pu mẽ wa uràk nē Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwÿ.” Anhÿr o axpën mã wa ijarēnh o pa. Anē.

Parijew nhõ xwÿnh pê Simãwre jarēnh

Matêwre 26.6-13; Makre 14.3-9; Juãw 12.1-8

³⁶ Tã nhũm Parijew nhõ xwÿnh pê Simãwreja amnhĩ nhõrkwÿ hwÿr Jejus mẽ hkôt mẽ pa ho pa

xwýnhjê mẽ kuwỳ. Mẽ kot kutã apkur kaxyw amnhĩ wỳr mẽ kuwỳ nhũm mẽ òrkwỹ hwỳr mra nẽ mẽ hwỳr agjê nẽ apkur kaxyw hkrĩ. ³⁷ Hãmri nhũm mẽhõ nija mẽ hwỳr axà. Na pre hte amnhĩ tomnuj pix o pa. Hãmri nẽ Jejus ò krĩ hwỳr hpôx nẽ Simãwre nhòrkwỹ kamã apkur ã harênh ma nẽ ma hwỳr tẽ. Mẽ hkuxwaxà hã à py nẽ ma hwỳr o tẽ. ³⁸ Hãmri nẽ hwỳr axà nẽ Jejus pumu nẽ hwỳr tẽ nẽ pum xa. Nẽ tee ri tanhmã kot amnhĩ tomnuj to ho paja mã hamaxpër nẽ hpijaàm nẽ hkaprĩ nẽ mỳr o xa. Hãmri nẽ Jejus kutã hkõn krã ho tẽm nẽ nhỹ nẽ no kagô ho hpar go. Hãmri nẽ amnhĩ krã kĩ ho hpar grà nẽ kupã hãmri nẽ hpãnhã mẽ hkuxwa xà ho kuxwa. Kãm hkĩnh xaj ã hipêx anẽ. ³⁹ Hãmri nhũm Simãwre tee ri ja hã omu nẽ hamaxpër o:

—Tk. Kwa jahti kot amnhĩ tomnuj pix o pa xwýnh tã mẽ ixwỳr axà nẽ ã Jejus nhĩpêx anẽ nhũm amnhĩ nê hanor kêt nẽ. Kêp ãm hãmri Tĩrtũm nhỹ hã kapër jarênh o pa xwýnh ronhỹx ja hã omu nẽ amnhĩ nê hanor kurê kumrêx. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã hamaxpër ã omu nẽ hêx rom kãm kapër nẽ kãm:

—E Simãwre. Pa amã awjarê ka inhma. Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tõe. Mex. Mãmri inhmã awjarê pa ama. Anẽ.

⁴¹ Hãmri nhũm kãm:

—Nà koja mẽhõ my wa hamêxkrut. Nhũm hõja mẽhõ pê kàxpore ho rax kumrêx nẽ ho ìpresta. Nhũm hõja ãm kêp ho grire nẽ ho ìpresta. Hãmri nẽ wa hamê kàxpore ho hapêx pa. ⁴² Hãmri nẽ akupỹm kot kêp ho ìpresta xwýnhhta mã hpãnhã òr kaxyw tee ri amnhĩ kukamã hamaxpër. Ra kot ho hapêx par jakamã tee ri amnhĩ kukamã hamaxpër. Tã nhũm

kot wa kãm ho ãpresta xwÿnhta wa hwÿr tẽ nẽ wa kãm: “Kwa wa tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpër kêt nẽ. Na pa ra war ate ixto tewën ã kagàta kaxônh pa nhùm ja hapêx. Kot paj axte kãm ijamaxpër kêt nẽ. Jakamã wa mãmriã ajamakêtkati nẽ axàmnhĩx ri apa.” Anhÿr o wa kãm kapër. Æ mẽ ujarënh kot anhÿr. Anẽ.

Nhùm pre ã Jejus Simãwre mã ujarënh anẽ. Hãmri nẽ hã hkukja nẽ kãm:

—E nhÿ myja koja we kãm ho tewën xwÿnhta kĩnh tÿx nẽ wehe? Anẽ.

⁴³ Hãmri nhùm kãm:

—Nà kot kèp ho rax nẽ ho ãpresta xwÿnhta koja kãm hkĩnh tÿx o hõta jakre. Anẽ.

Hãmri nhùm kãm:

—Tÿ. Nà ãm hãmri na ka ã harënh anẽ. ⁴⁴ Tã mãn ka ni kot ã inhĩpêx anhÿr xwÿnhta pumu. Na ka amnhĩ nhõrkwÿ hwÿr ixwÿ pa axà nom ka inhmã gô hkwÿ pa ho amnhĩ par kuhõnh kêt nẽ. Tã nhùm nija arom ã inhĩpêx anẽ nẽ no kagô ho ixpar kuhõ nẽ amnhĩ krã kĩ ho grà ho nhÿ.

⁴⁵ —Nẽ anhõrkwÿ hwÿr ixarta ã ka ixkahti hkõt inhmÿnh nẽ ixpãr kêt nẽ. Tã kêt nija arom xatã ixpar pãr o nhÿ. ⁴⁶ Nẽ ate orti ho ixkrã gregrer kêt tã nhùm arom mẽ hkuxwaxà ho ixpar kuxwa ho nhÿ. Mẽhkukwaxà hã kãxpore xohtô htã nhùm àmnhĩx ho ixpar kuxwa ho nhÿ. ⁴⁷ ãm hãmri na pa amã ja jarẽ. Nija kot amnhĩ tomnuj tÿx tã pa ra nẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapêx pa. Ra kot amnhĩ tomnuj tÿx xwÿnh ã amnhĩ pumunh jakamã na amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpër pè kãm ixkĩnh nẽ ã inhĩpêx anẽ. No ka na ka hte uràk nẽ amnhĩ tomnuj tÿx o apa htã uràk nẽ tee ri ja hã amnhĩ

pumunh kêt nê. Tã nita kĩnhã ate amnhĩ tomnuj kaga hkêt jakamã na ka ãm amã ixkĩnh grire. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãwre mã kapêr anê.
48-50 Hãmri nê nija mã kapêr nê kãm:

—E kànhmã xa. Ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr jakamã na pa ra ate amnhĩ tomnuj piitã amnhĩ katut kôt rênh pa. Kot paj axte kãm ijamaxpêr kêt nê. Jakamã mãmrĩ ma ajamakêtkati nê axãmnhĩx anhõrkwỹ hwýr tẽ. Anê.

Hãmri nhũm mẽ kot axpên kutã apkur xwýnhjaja tee ri kot kãm kapêr anhýrja ã kuma nhũm ja mẽ kãm mex kêt nê. Jakamã nhũm mẽ ri axpên mã harênh o:

—Tk. Kwa mēhõ na hte ri kot Tĩrtũm kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ kot amnhĩ tomnuj o hapêx ã amnhĩ jarênh o we ri pahti? Anê.

8

Mēnijê hkwý kot Jejus kôt pa hã mẽ harênh

Makre 15.40-41, 16.9

¹ Tã nhũm Jejus ma mẽ piitã mẽ kãm Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt pa. Krĩ rũnh kamã nê krĩ hkryre kamã. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nê Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwýr nhũm kot amnhĩ tã mẽ omunh nê mẽ ho hkra kaxyw nhũm ri mẽ hkôt mẽ kãm harênh o pa. Nhũm ý hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnh pê 12jaja ma hkôt ri pa.

² Nê mẽni hkwýjaja. Na pre ra Jejus mẽ hkwýjê nê mẽkarõmnuti japôj. Nê mẽ hkwýjaja tanhmã mẽ ã kute xwýnhjaja nhũm akupým mẽ ho mex. Xwýnhjaja nhũm prem haxwýja ma hkôt ri pa. Hõ pê na pre Marir Matarên nhũm pre ra Jejus nê mẽkarõmnuti ho 7 nê hapôj. ³ Nê Joanã. Joanã

mjên Kujahiti na pre kêp pahiti Erox mã mẽ àpênh xwýnhjê krãhtũm. Nê Sujãnre. Nê kaxyw mênijê ohtô nê Jejus kôt tanhmã mẽ ho ajuta hto ho mẽ hkôt pa. Jao mẽ hikàxpore ho mẽmoj japrô nê ho mẽ kãm mẽ õ nhĩpêx o ri mẽ hkôt pa.

Mẽmo hy hkre xwýnh

Matêwre 13.1-9; Makre 4.1-9

⁴ Tã nhũm mẽ ra krĩ piitã rũm Jejus wýr akuprô. Jakamã nhũm mẽ ohtô rax kumrêx nhũm Jejus mẽ kãm ujarênh o nhỹ. No ãm hprĩ hã ujarênh kêt nê. Mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar nê tanhmã hkôt amnhĩ nhĩpêx to nhũm hã kuxi nê mẽ kãm hã ujarênh o nhỹ. ⁵ Nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Kojã mēhõ ma pur mã mõ nê pur kãm mẽmo hy ho ukapêr o ri pa. Nom nhũm piitã amex kãm rôrôk kêt nê. Kwý ahpyñhã nhỹri rôrôk. Hãmri nhũm hkwy aptýx kãm rôrôk nhũm kuwênhre omu nê hwýr mra nê hkrêr pa.

⁶ —Nê kên kãm hy hkwy rôrôk nê higrôt kutã nojarêt nê higrôt pa. No nhũm kamã aptýx nê kamã kêp pika hkryre jakamã nhũm higrôt nhũm hã myt apha nê arĩgro htýx mẽ nhũm grã pa. Kamã kên nhũm amgo mex kêt jakamã nhũm grã pa.

⁷ —Nê mrônhĩ kamã rôrôk xwýnhja haxwýja higrôt tã no nhũm utĩ kêp amýtã nhũm ô hkêt nê.

⁸ —No hirã kamã pika mex kãm rôrôk xwýnhja. Hãmri hirã kamã rôrôk nê higrôt mex nê piitã ô rax nê. Piitã kamã ô kêp 100. ã mẽ ujarênh kot anhỹr. E kwa mẽ ixujarênh ma nê kãm ajamaxpêr týtã rãhã ho ri apa. Anẽ.

⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm ujarẽnh anẽ. Hãmri nhũm hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja kuma nẽ tee ri hkukamã hamaxpẽr nẽ kãm:

—Kwa na pa mẽ ixprĩ hã axujarẽnh kõt mẽmoj pumunh kêt nẽ. Aprĩ hã mẽ inhmã tanhmã harẽnh to pa mẽ ixprĩ hã kuma nà? Anẽ.

¹⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ amã harẽ. Tĩrtũm kãm mẽ ate aprĩ hã mar prãm jakamã kot paj ixprĩ hã mẽ amã harẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj kaga nhũm Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nẽ mẽ ho hkra. Ja na pa harẽ.

—No mũjjaja na mẽ akĩnhã kãm mar prãm nõkati. Jakamã na htem ixujarẽnh ma nẽ ãm kuma nẽ htỳx ri pa. Anẽ.

Jejus kot prĩ hã mẽmo hy jarẽnh

Matêwre 13.18-23; Makre 4.13-20

¹¹ Hãmri nhũm Jejus hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã:

—E kot paj ixprĩ hã mẽ amã mẽmo hy ho ukapêr ã mẽ ujarẽnhhta jarẽ ka mẽ inhma.

—Nà mẽmo hyta te kêp Tĩrtũm kapêr pyræk. Nẽ ahpỳnhã hy rôrøk ã pikata te kêp ahpỳnhã mẽ kot Tĩrtũm kapêr mar xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. ¹² Mẽ kot mar xwỳnh kwỳjaja te kot aptỳx kãm hy rôrøk nhũm kuwênh kot hwỳr mrar nẽ hkrêr par xwỳnhhta pyræk. Jao Tĩrtũm kapêr ma nhũm Satanasti te kuwênh kot hy hkrêr parta pyrà nẽ mẽ kot amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kapêr kõt hamaxpẽr nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳr pymaj tanhmã nê mẽ hkrã hto. Jakamã nhũm mẽ kapêr ma nom

ho hamakêtkati tokyx anê nê axte kãm hamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

¹³ —Nê mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te kot kênre kamã hkwý rôrôk nê higrôt nê grà par tokyx anhÿr xwýnhhta pyràk. Jao Tirtũm kapêr ma nê hkĩnh nê. Nê kãm mar prãm nê. Tã nhũm mēhõ tē nê Tirtũm nê tanhmã kãm kapêr to nhũm mẽ kuma nê Tirtũm kaga. Te mẽmo hy higrôt nê grà par tokyx anhÿrta pyràk.

¹⁴ —Nê mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te kot mrônhi kamã hkwý rôrôk nê higrôt nhũm mrônhi kot kêp àmnar xwýnhhta pyràk. Jao kãm Tirtũm kapêr mar prãm nê. No ãm mãânēn kãm hikukrêx rax nê hikàxpore rax prãm xàj ãm ja pix mã hamaxpêr o pa. Nê gaa nê ra gryk ã axte Tirtũm kapêr mã hamaxpêr nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê.

¹⁵ —Nê mẽ kot mar xwýnh kwýjaja te hirã kamã pika mex kãm hy hkwý rôrôk nê higrôt nê ô raxta pyràk. Nê ixkapêr ma nê amnhĩ krã him hagjênh týx nê ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri pa. Jakamã te ra mẽmo hy hkreta ô rax mex pyràk. E. ã ixujarēnh kot anhÿr. Anê.

Kanê mẽ guhkrax wa harēnh

Makre 4.21-25

¹⁶ Nhũm Jêjus arĩ mẽ kãm ujarēnh o nhỹ nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Xà na htem kanê hpôk hãmri nê guhkrax o hpro rý par krak ri unhwý? Nà na htem ã hipêx anhÿr kêt nê. Na htem hpôk nê kýxpê kuhê xà kamã unhwý nhũm hirã mex o kuhê. Nhũm htem ixkrem agjê nê hirã kamã mẽmoj pumunh mex nê. Ja pyrã nê na pa hte mẽ

ate inhmar tỳx kaxyw ixprĩ hã mẽ amã awjarẽ.
¹⁷ Kormã mẽ ate mẽmoj pumunh nẽ aprĩ hã mar
 kêt tã kot kaj mẽ tokyx aprĩ hã omu nẽ ama. Te
 mẽmoj kot mẽ apê hpimxur pyræk tã koja tokyx mẽ
 amã amnhĩ to amnhĩrĩt ka mẽ aprĩ hã omunh pa.
 Te mẽ ate kanê hpôk kãm aprĩ hã mẽmoj pumunh
 mexta pyræk. ¹⁸ Jakamã kêr ka mẽ ixkapêr mar tỳx
 nẽ hkôt ajamexpêr rãhã ho ri apa. Jao ixkapêr piitã
 mar tỳx nẽ. Nom kot ka mẽ mar tỳx kêt nẽ hã ano
 hkêt pa nẽ axte kãm ajamexpêr o apa hkêt nẽ. Anẽ.

*Jejus kot tanhmã katorxà mẽ htôjê jarẽnh to hã
 harẽnh*

*Matêwre 12.46-50; Makre 3.31-35; mããnnẽn Eprêw
 2.11-12*

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho nhỹ. Rôm nhũm
 katorxà nẽ htôjaja nhỹhỹnh hwỳr mõi n pøj. No
 nhũm mẽ kot mẽ hã htu rax jakamã nhũm mẽ tee ri
 hwỳr gjêx kaxyw nẽ kormã kapôt ã kuhê. ²⁰ Hãmri
 nhũm mẽhõja mẽ omu nẽ Jejus mã mẽ harẽ nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. Ota ra akatorxà mẽ atôjaja awỳr
 pøj nẽ tee ri awỳr gjêx mã. O mũj mẽ kormã kapôt
 ã kuhê. Anẽ.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe pa ixkato nẽ mẽ omu. Inhmã mẽ hapêê.
 Nom kot kaj mẽ atô Tĩrtũm kapêr ma nẽ hkôt
 amnhĩ xãm nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx. Hã kot kaj te
 apê ixtõ rỳ ixkatorxà kot amnhĩ nhĩpêx pyræk o pu
 mẽ xepẽn nhĩpêx. Pa te inhmã mẽ hapê pyrà nẽ
 inhmã mẽ ajapê nẽ. Anẽ.

Jejus kot kôk mã kapêr ã harẽnh
Matêwre 8.23-27; Makre 4.35-41

²² Tã nhũm apkati hõ hã nhũm Jejus himô rax ã rêr kaxyw nojarêr nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kãm:

—E kot puj mẽ jarãhã ma xarmã mỗ. Anê.

Hãmri nê mẽ pàr mã gjêx pa nê ma xarmã mỗ. Garirej rũm kato nê ma xarmã pika hõ hwỳr kormã mỗ. ²³ Nhũm ra Jejus ôtswa nê pàr kre kamã gõr nê nỗ. Pu nhũm kôk àpêr tỳx nê nhũm gô axpên tak tỳx nê kànhmã harĩ. Nê pàr kre kamã pikapĩr rax nhũm pàrta mẽ kãm àr o mỗ nhũm mẽ tee ri amnhĩ nhĩpêx. No nhũm Jejus arĩ htỳx gõr nê nỗ. ²⁴ Hãmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nê kumra nê kãm:

—Kwa Pahшти kànhmã nhỹ. Kot puj mẽ jarãhã pahtyk pa. Anê.

Hãmri nhũm kànhmã nhỹ nê kôk mã kapêr nê kãm:

—E. Kwa hãmri anhĩkrê. Anê.

Hãmri nhũm hpinhkrênh par mẽ nhũm gô tãm nờr kurê kumrêx. ²⁵ Hãmri nhũm Jejus hkwỳjê hwỳr apkjê nê mẽ kãm:

—Kwa kormã te mẽ ate amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mẽ wa inhmã ajamaxpêr tỳx kêt pyràk. Anê.

Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nê no hawênh rũnh nê tee ri axpên pumunh pê hamaxpêr o kuhê nê axpên mã:

—Kokỹỹ. Jejus kêp mẽ panhĩõ hkêt. Mẽ pahtõ kot pu we te kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nê we kôk mã pakapêr nhũm we pama anhĩkrê? Nà Jejus mẽ parom àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx. Jakamã na ã anê. Anê.

*Jejus kot mễhõ nê mẽkarõmnuti kator ã harênh
Matêwre 8.28-34; Makre 5.1-20*

26 Tã nhũm mẽ ra himô nhĩhkjê hã krĩ pê Geras wỳr rê. Himô nhĩkjê hã na pre pika pê Garirej. Nê Garirej nhĩkjê hã na Gerasja. Jakamã nhũm mẽ ra hwỳr rê. 27-29 Hãmri nê pàr kre rùm hapôj nê api nê mra nhũm mẽhõ myja mẽ kutã tẽ. Na pre ra hwỳr mẽkarõmnuti hkwỳ agjê nhũm mẽ ỹ hã oprê htỳx nê hkênh nê ri mra. Nê òrkwỹ kamã hkrĩ hkêt nê. ãm ri kapôt ã pa ho pa. Mẽ htykjê hã pika kamã kên kre kaêx kôt ri pa. Na pre ra krĩ nhõ xwỳnhjaja xatã tee ri unê nê hkaxpre. Tee ri kàx o ri hkaxpre htã no nhũm amnhĩ nê rênh pa. Nhũm mẽkarõmnutija tanhmã hkrã hto nhũm kapôt pix ã ri mra. Jakamã nhũm Jejus mẽ pàr rùm hapôj nê api nhũm mẽ omu nê mẽ kutã tẽ nê Jejus kaxpa. Nhũm amnhĩ wỳr omu nê nê tanhmã mẽkarõmnuti mã kapêr to. Hãmri nhũm my xoprêja hwỳr tẽ nê kutã hkôn krã ho tẽm nê nhỹ. Hãmri nê kàxpêê amnhĩ tã kãm kapêr. Nom tãm kapêr kêt nê. Mẽkarõmnuti nhỹ hã kãm kapêr nê kãm:

—Pa Tĩrtũm Kra Jejus? Kwa mo kaxyw na ka mẽ ixwỳr tẽ? Kwa tanhmã mẽ ixto hkêt nê. Anẽ.

30 Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa tanhmã na mẽ anhĩxi kute? Anẽ.

Nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ ixpê Mẽohtôhti. Anẽ.

Mẽkarõmnuti ra kot hwỳr ohtô nê gjêx jakamã na prem ã kãm amnhĩ nhĩxi jarênh anẽ. 31-32 Hãmri nê Jejus mã:

—Kwa jahti nê mẽ ijapôj nê mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà hwỳr mẽ ixrênh kêt nê. Hagrô hkwỳ mũj wỳr mãn mẽ ixrê pa mẽ hpãnhã hwỳr mãn hagjê nà? Anẽ.

Hagrôja kii mẽ kêp amÿm hixêt ã ri apkur o pa nhũm mẽ ã Jejus mã mẽ hwÿr amnhĩ to hwÿr anẽ. Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tôe. Tô mẽ tãm hwÿr mãn mra. Anẽ.

³³ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ myta pê hapôj nẽ ma hagrôja wÿr mrar kurê kumrêx nẽ mẽ kãm gjêx pa. Hãmri nhũm myja akupÿm tãm hkrã. No nhũm hagrôja mẽkarõmnuti pymaj amÿra nẽ axkahkũm nẽ hprôt nẽ himô hã krã hixêt ã axpum rôrôk nẽ gôx kãm mrõ nẽ pikaprãr pa. ³⁴ Hãmri nhũm hagrô jamãr xwÿnhjaja tee ri omu hãmri nẽ ma mẽ õ patrãw wÿr akupÿm mẽ piitã mẽ kãm harênh o hprôt nẽ mra. ³⁵⁻³⁶ Nhũm mẽ tee ri mẽ kuma hãmri nẽ ma kot Jejus pumunh mã hwÿr mra nẽ hkaxpa. Nẽ kuri myta pumu nhũm ra akupÿm tãm hkrã nẽ tãm amnhĩ nhĩpêx nẽ ê kamã mex nẽ nhÿ. Nhũm mẽ kot hã omunh xwÿnhjaja mẽ kãm ujarênh pa. Nhũm mẽ kuma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o ra kãm ma nẽ. ³⁷⁻³⁹ Hãmri nẽ amnhĩ nê Jejus mã kapêr nẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyj ma akupÿm amrar kurê kumrêx. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ awjanã nẽ ma akupÿm pãr wÿr mra nẽ agjê. Nhũm akupÿm mex xwÿnhhta mẽ hkôt hkrã nom nhũm Jejus kãm:

—Nà kot kaj mẽ ixkôt amõr kêt nẽ. Ma akupÿm anhõ krĩ hwÿr mãn tẽ nẽ Tirtũm kot tanhmã akupÿm ato mex to hã mẽ kãm amnhĩ jarênh o ri mẽ hkôt apa. Anẽ.

Hãmri nhũm kuma nẽ ma akupÿm krĩm tẽ nẽ ri mẽ kãm Jejus kot tanhmã ho mex to hã harênh ri mẽ hkôt pa.

*Jejus kot wa ho axkrut nê wa ho mex ã harênh
Matêwre 9.18-26; Makre 5.21-43*

⁴⁰ Tã nhũm Jejus mẽ ma akupỹm xarmã mō nê rē nê mẽ kutêp mẽ pikuprōnh xwỹnhjê pumu. Nhũm mẽ ra amnhĩ wỳr mẽ omu nê mẽ kutêp gô jakàx ã pikuprōnh rax nê. Jakamã nhũm mẽ mẽ hwỳr pōj nhũm mẽ amnhĩ wỳr Jejus pumu nê hkĩnh nê. ⁴¹⁻⁴² Hãmri nhũm Jajti ma hwỳr tē. Ijaew nhō Tĩrtũm kapēr o mẽ ahkre xà hã ixkre jamār xwỹnh na pre. Nhũm pre hkra ni pyxire. Hã amgrà pē 12. Tã ra kēp à htỳx nê htyk kaxyw nê nō. Hãmri nhũm hipêêxàja tee ri omu hãmri nê Jejus wỳr tē nê kutã hkōnkrã ho tēm nê nhỹ nê ho kuwỳ nê kãm:

—Pa akupỹm mẽ ixto mex xwỹnh maati. E awỳr na pa tē. Na ra ixkra ixpê htyk kaxyw. Pa tee ri omu nê kaxyw amã ijamaxpēr nê awỳr tē. Kwa ma ixkôt inhōrkwỹ hwỳr tē nê inhmã omu nê tokyx inhmã ho mex nà? Anê.

Hãmri nhũm kuma nê ma hkôt tē. Nhũm mẽ ohtô nê wa hkôt pry hã mra nê axpēn nhĩgã nê axpēn kujahêk o hkôt mra. ⁴³ Hãmri nhũm mēhō nija haxwỳja wa hkôt tē. Na pre hte hkamrô hkryre rãhã ho pa hã ra amgrà kēp 12. Nhũm tōtō tee ri kot ho mex kaxyw hkane kaprỳ ho pa. ⁴⁴ Jakamã nhũm tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr hãmri nê Jejus jarênh ma nê ma mẽ hkôt hwỳr htēm kurê kumrêx. Nom nhũm mẽ ohtô rax nê hkôt mōr jakamã nhũm mẽ hkaêx kôt hwỳr tē nê hkatut kôt kēp ê nhĩrê kupê. Hãmri nê ãm kēp ê pix kupênh tã akupỹm mex. ⁴⁵ Hãmri nhũm Jejus kot kēp ê kupênh ã amnhĩ tã omunh tã hêx rom mẽ ho hakêx nê mẽ omu nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ atõ na ka ri amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tỳx pê ixpê ixê kupê? Anê.

Hãmri nhũm mẽ piitã tee ri axpên pumu nê kãm amnhĩ tã aprã. Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Mê kot apê amnàr griã kot ka kêt ri mēhõ kot apê hkupênh xwỳnh ã ri mẽ hkukja. Kwa mãn ãm mēhõ amarĩ apê hkupê. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Nà mēhõja amarĩ hkupênh kêt nê. Na amnhĩ kaxyw inhmã hamaxpêr tỳx pê ixpê hkupê. Tã ixãhpumunh tỳx xàja kôt na akupỹm mex. Nom ixte mēhõ kot ixpê hkupênh xwỳnhja pumunh jakamã na pa ixêx rom ã amnhĩ tã ri mẽ hkukjêr anê. Kwa mẽ atõ inhmã amnhĩ jarê. Anê.

⁴⁷ Hãmri nhũm mēhõ nita kuma nê tee ri kêp kot amnhĩ to hpimxur prãm kaprỹ. Hãmri nê hpijaãm kãm hwỳr htertet o tẽ nê kutã hkõn krã ho tẽm nê nhỹ nê kãm amnhĩ jarê nê kãm:

—Ma pa na pa inhmã inhmex prãm xàj apê axê kupê. Tã na pa akupỹm inhmex. Anê.

⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus kuma nê kãm:

—Tõe. Nà ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr tỳx kôt ate ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr jakamã na ka akupỹm amex. E mãmri ajamakêtkati nê ma akupỹm tẽ. Anê.

Hãmri nhũm kuma nê hkĩnh nê ma akupỹm tẽ.

⁴⁹ Rôm nhũm Jajti mã àpênh xwỳnhjê hõ òrkwỹ rũm ma ò patrãw kutã tẽ nê wa hkaxpa nê Jajti mã kãm:

—Kwa na ra apê akra ty. Jakamã mo kaxyw kot ka kêt amnhĩ kôt hwỳr Jejus o mō? Kwār mãmri ma akupỹm tẽ. Anê.

⁵⁰ Hãmri nhũm Jejus kuma nê Jajti mã kãm:

—Kwa tee ri akra hkukamã ajamexpēr kêt nê. Kaxyw inhmã mãn ajamexpēr tỳx nê. Koja te ra apê htyk tã koja akupỹm amã htĩr. Anê.

⁵¹⁻⁵³ Hãmri nhũm mẽ mō nê òrkwỹ hwỳr pòj nê hwỳr axà nê mẽ omu nhũm mẽ ra htyk xwỳnhta ã htu rax nê. Nê omũj ri mur. Hãmri nhũm Jejus mẽ hwỳr axà nê mẽ mỳr ã mẽ omu nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ hãmri amỳr kêt nê. Na nireta mẽ apê htyk kêt na ãm gòr nê nō. Anê.

Hãmri nhũm ra mẽ kot htyk ã omunh mex jakamã kuma nê ãm kuma nê axtem nê ri axpẽn mã hã hpēr o axkê. Hãmri nhũm Jejus htyk xwỳnhta wỳr hitom wỳr àr kaxyw nê amnhĩ kòt Juãw nê Xiakre nê Pêtre nê kaxyw htyk xwỳnh katorxà nê hipêêxàja. Jajê pix na pre amnhĩ kòt mẽ ho agjê. ⁵⁴ Hãmri nê htyk xwỳnhta wỳr tẽ nê hpa hã kupy nê kãm:

—Pa? Kwa tokyx kànhmã nhỹ. Anê.

⁵⁵ Hãmri nhũm akupỹm htĩr nê kànhmã ỳr kurê kumrêx. Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—E kwa mẽ tokyx kãm mẽmoj japêr kê kukrê. Mãn ra kãm prãm nê. Anê.

⁵⁶ Hãmri nhũm katorxà mẽ hipêêxà wa amnhĩ jaêr pê akupỹm htĩr kãm omu nê kamã no pyma ho hkĩnh tỳx nê. Hãmri nhũm Jejus wa kãm:

—E wa inhma. Kêr ka wa akupỹm ixte war amã ho htĩr ã ri mẽ kãm ijarênh o ri apa hkêt nê. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anê.

9

*Jejus kot mẽ ho 12 nê ahpỹnhã mẽ rênh ã harênh
Matêwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 10.1-
12; mããnên Atre 13.49-50, 18.6*

1-2 Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnh pê 12jê mã kapêr nê mẽ kãm:

—E mẽ amnẽ ixwỳr mra nê ixkapêr ma. Na pa ra mẽ amã ixàhpumunh tỳx xà hkwỳ gō. Jakamã kêr ka mẽ inhỹ hã ma ri akwỳjê hkôt tanhmã mẽ ho mex to ho ri mẽ hkôt apa. Mẽ à xwỳnhjê ho mex o ri mẽ hkôt apa. Nê mẽ hkwỳjê nê mẽkarōmnuti japôj. Nê mẽ piitã mẽ kãm anê kê mẽ tokyx Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳ kê mẽ ho hkra. ³ Nom kêr ka mẽ amnhĩ kôt akukrêx ho ohtô nê ri ho apa hkêt nê. Nê amnhĩ kaxpar xà hã kô ho apa hkêt nê. Nê kawà htur nê ho apa hkêt nê. Nê amnhĩ kôt axàpkur xà hã anhõ ho apa hkêt nê. Rỳ akàxpore rax nê ho apa hkêt nê. Ấm mẽ anhõ kamĩs ho pixi nê haxà nê ri hã apa. Nê anhỹ kamã ã ri mẽ hkôt apa anê. Kê mẽ kot mẽ akapêr mar xwỳnhjaja tãm mãn mẽ amã mẽ anhõ ho pa.

4 —Nê kêr ka mẽ nhỹri krĩ hõ hwỳr pôj nê apôx xà kamã mẽhõ nhõrkwỹ kamã hkôt ri apikamẽnh tãmtã kurũm akupỹm ajapôj nê ma hpãnhã nhãm krĩ hõ hwỳr apa. Nom atỳx ri nhãm mẽ hwỳr amrar nê nhãm mẽ hwỳr amrar kêt nê.

5 —Nê koja mẽ nhỹri mẽ akapêr kaga ka mẽ amnhĩ tã mẽ kamã ama nê tokyx mẽ kurũm ajapôj nê ma nhãm apa. Nê anojarêr nê mẽ noo mã akuhê nê amnhĩ par ã awjagrô kapĩ. Mẽ kot Tĩrtũm kaga hã amnhĩ pumunh nhũm Tĩrtũm kot amnhĩ pyrà nê mẽ hkaga hã mẽ kot omunh kaxyw ka mẽ ã mẽ noo mã amnhĩ nhĩpêx anê. Hãmri nê ma hpãnhã krĩ hõ hwỳr apa. Anê.

6 Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm mẽ àpênh ã karō anê. Nhũm mẽ kuma hãmri nê hapôj nê ma mẽ hkôt pa.

Ma krĩ piitã hkôt akupÿm mẽ à xwÿnhjê ho mex nê Tĩrtũm kapêr o tanhmã mẽ ahkre hto ho ri mẽ hkôt pa.

Pahi Erox tee ri kot Jejus kukamã hamaxpêr ã harênh

Matêwre 14.1-12; Makre 6.14-29

⁷⁻⁸ Hãmri nhũm pika pê Garirej kamã mẽ pitã Jejus jarênh ma nê ahpÿnhã ri tanhmã axpên mã harênh to. Mẽ hkwÿjaja kêp finat Juãw Paxis akupÿm htĩr ã ri harê. Nhũm mẽ hkwÿjaja amnepêm mẽ hkukamã Tĩrtũm nhÿ hã kapêr jarênh xwÿnhjê hõ ra akupÿm htĩr ã harê. Nhũm mẽ hkwÿjaja kêp finat Eris ã axpên mã harê. Jakamã nhũm pahшти Eroxja mẽ kot ahpÿnhã tanhmã ri harênh toja ma nê tee ri hkukamã hamaxpêr. ⁹ Nê hamaxpêr o:

—Kwa mẽhõ na hte we ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa wehe? Nà finat Juãw Paxis kêt. Ra ixte amnepêm hã ixàmnênh nhũm mẽ kot inhmã mut krãhyr nê hpĩr kênã. Kwa mẽhõ na hte we ri ã amnhĩ nhĩpêx anê?

Anhÿr o hamaxpêr hãmri nê kãm omunh prãm nê.

Jejus kot mẽ ho ohtô nê mẽ kãm mẽ õ hã harênh

Matêwre 14.13-21; Makre 6.30-44; Juãw 6.1-14

¹⁰ Tã nhũm Jejus nhÿ hã kapêr o mẽ pa xwÿnhjaja akupÿn hwÿr mran pøj nê mẽ kot ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã kãm amnhĩ jarê. Hãmri nhũm mẽ kuma nê ma krĩ pê Pesêj wÿr kormã mẽ o mõ.

¹¹ Hãmri nhũm krĩ hkwÿ nhõ xwÿnhjaja ra ma mẽ mõr ã mẽ harênh ma nê ohtô nê ma mẽ hkôt mra nê nhÿri mẽ hkôt pøj. Nhũm Jejus amnhĩ kôt mẽ

omu hãmri nê tanhmã mẽ ho mex to ho xa. Kôt mẽ à nê mẽ pa xwÿnhjaja nhũm akupÿm mẽ ho mex. Hãmri nê Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre nê mẽ kãm:

—E kot kaj mẽ atõ amã amnhĩ tomnuj kaga hprãm xaj Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm nhũm amnhĩ tã apumu nê ato hkra. Hãmri ka ajamakêtkati nê amex nê axãmnhĩx ri apa.

Anhÿr o mẽ kãm kapêr pê mẽ ahkre ho xa.

¹² Tã nhũm myt àr kaxyw nhũm Jejus nhÿ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwÿnh pê 12jaja hwÿr mra nê mẽ kãm:

—Kwa na ra kamàt o mō. Mẽ hano kê mẽ amnhĩ to krĩ hō japêr nê tokyx amnhĩm mẽmoj japrô nê kuku nê hikwÿ nê gōr. Mo mẽ panhō? ãm jar kapôt pix kênã. Anê.

¹³⁻¹⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Kwa ka mẽ kamjaja mẽ kãm mẽmoj gō kê mẽ kuku. Anê.

Nhũm mẽ ohtô rax nê mẽ hkôt mra. Mẽmyjaja kêp 5.000 nê kaxyw mẽ hprô nê mẽ hkrajaja. Jakamã nhũm mẽ kêp 12jaja Jejus kot ã mẽ kãm kapêr anhÿrja ma nê tee ri mẽ hkukamã hamaxpêr nê mẽ kãm:

—Kwa nà mo mẽ panhō rax? Mẽ panhō pãwti kêp sĩk nê kaxyw tep grà axkrutre kênã kot kêt we mẽ piitã mẽ hipêx pa. Xà kot paj mẽ ma mra nê nhÿri mẽ kãm mẽ apkur xà japrô nhũm mẽ kuku? Anê.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà pu mẽ kãm mẽmoj japrôr kêt nê. Mẽ panhōta kot puj mẽ kãm ho anhgrà. E mẽ kãm anê kê mẽ ahpÿnhã ri hije nê hkrĩ nê apku. Anê.

¹⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm anê nhũm mẽ piitã hkrĩ pa. ¹⁶ Hãmri nhũm Jejus pãwti mẽ

tepta jamý nê kànhmã kaxkwa hwýr rít nê kànhmã kupê nê Tirtùm mã harê nê kãm:

—Pa Papaj? Apê mẽ inhmã mẽ inhõ xwýnh jakamã amex o amex. Anê.

Hãmri nê mẽ kãm ho hkry hpa nê hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê mã kugõ nhũm mẽ ô ri ho xa nê ho mẽ hipêx par kumrêx. ¹⁷ Nhũm mẽ piitã apkur mex o hkrĩ. Mẽõja mẽ kêp grire htã nhũm Jejus tanhmã mẽ kãm ho rax to nhũm mẽ ohtô rax tã piitã kuku nê ho õhy htu hpa. Nhũm arĩ mẽõ jakrêx prã nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja akupým hakrêx o pikuprõnh pa nê ho kawà ho 12 nê ho nýt pa.

Jejus kot amnhĩ tã hkôt mẽ pa xwýnhjê kukjêr ã harênh

Matêwre 16.13-19; Makre 8.27-29

¹⁸ Tã nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jejus nhỹri ahte Tirtùm mã amnhĩ jarênh o nhỹ nhũm hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjaja ma hwýr mra. Hãmri nhũm amnhĩ wýr mẽ omu nê amnhĩ tã tanhmã mẽ hkukjêr to nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Tanhmã na htem ahpýnhã axpên mã ijarênh to wehe? Anê.

¹⁹ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà na htem ahpýnhã tanhmã ajarênh to. Na hte kamã mẽ hkwyjaja ato finat Juãw Paxis ã ajarê. Nhũm kamã mẽ hkwyjaja ato finat Eris ã ajarê nhũm mẽ hkwyjaja tõhã apê Tirtùm nhỹ hã kapêr jarênh xwýnhjê hõ ra akupým htĩr ã ajarê. ã na htem ahpýnhã ajarênh anê. Anê.

²⁰ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—No mẽ kajaja? Ixpê mẽhõ hã na ka htem ixkamnhĩx? Anê.

Hāmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Nà mẽ pajaja na pa htem apê Tirtũm kot mẽ ixkaxyw axãm nẽ mẽ ixwỳr amẽn h xwỳnh ã ajarẽ. Nẽ apê mẽ ixpiitã mẽ inhõ Pahi Maati hã ajarẽ. A na pa htem ajarẽn h anẽ. Anẽ.

²¹ Hāmri nhũm kuma nẽ mẽ kãm:

—Tỳ. Nà ãm hāmri na ka htem ã ijarẽn h anẽ. A ixte anhỳr kẽnã. Nom kêr ka mẽ inhmar kumrẽx. Kêr ka mẽ kormã ã akwỳjê mã ijarẽn h anhỳr o ri apa hkêt nẽ. Anẽ.

Jejus kot amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽn h

Matêwre 16.21; Makre 8.31-33

²² Nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê mã kapêr nẽ hprĩ hã tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarẽn h to nẽ mẽ kãm:

—Nà ãm hāmri na Simãw Pêtre ijarẽ. Mẽ kajaja ra mẽ ate ja hã ixpumunh mex. No mẽ pahkwỳjaja na mẽ akĩnhã mẽ kãm ja hã ijarẽn h mar nẽ ja hã ixpumunh prãm kêt. Ijaew pigêtjaja nẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre o mẽ pa xwỳnhjaja nẽ patre krãhtũmjaja mẽ kãm ja hã ixpumunh prãm kêt. Jakamã koja mẽ nhỹrmã ixpynê nẽ ixtak rax nẽ. Hāmri nẽ ixpĩ. Nom kot paj ixtyk ã apkati axkrunẽpxi nhũm Tirtũm akupỹm ixto ixtĩr. Anẽ.

Jejus krajaja tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ harẽn h

Matêwre 10.31, 16.24-28; Makre 8.34-9.1; Rukre 14.25-33; Juãw 12.24-26; mããnẽn Karatas 5.24; Piri-pos 2.4; Wam Pêtre 4.1-2; Apokarip 2.10-12

²³ Nhũm pre ã Jejus amnhĩ kukamã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã amnhĩ jarẽn h anẽ hāmri nẽ

hpãnhã mẽ kot mar o kuhê xwỳnh piitã mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E kot ka mẽ atõ ate ixkõt amnhĩ xãm ã amnhĩ jarê hãmri nê mãânên ã amnhĩ jarênh anê nê amnhĩ jarênh o: “Jejus kêp inhõ Pahĩti jakamã kot paj kapêr kõt pix mã amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa. Kwãr ixkwỳjaja tanhmã hã inhĩpêx to.” Anhỳr o apkati mẽ ã amnhĩ jarênh anê.

24 —Koja mẽ ixtã mẽ atõx pĩ rỳ tanhmã mẽ atõ hto ka ty. Tã koja akaxwỳnh ma inhõ krĩ mex wỳr àpir kurê kumrêx. Hãmri nê kamã atĩr tũm nê amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mẽ jar atĩr prãm xaj ixkaga hãmri nê hwỳr axàpir kêt nê.

25 —Nê koja mễhõ hikukrêx rax gryk ã Tĩrtũm kaga. Hã koja nhỹrmã ty nê ỹ kamã kuwy hwỳr ma mỗ nê amnhĩ kõt hikukrêx õ hpyr nê o mỗr kêt nê. Koja tee ri kuwy hwỳr mỗr pymaj amnhĩ nê hikukrêx rax o amnhĩ pãnhã amnhĩrer prãm kaprỳ.

26 —Nê koja mễhõ ixte mẽ ahkre hã inhma nhũm ja kêp omnuj nhũm ixkaga japêr. Hã kot paj nhỹrmã akupỹn mẽ ato amnhĩptàr kaxyw akupỹn wrỳ nê amnhĩ xwar kot ixkaga xwỳnhta kaga. Ầm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Kot paj nhỹrmã man akupỹn inhõ Papaj nhỹ hã ixte mẽ ho amnhĩptàr kaxyw akupỹn wrỳ. Nhũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjaja man ixkõt wrỳ. Pa mẽ wrỳ hãmri nê mẽ kot ixkaga xwỳnhjaja pa amnhĩ pyrã nê mẽ hkaga. 27 Ầm hãmri na pa ã mẽ amã amnhĩ jarênh anê. Kot paj nhỹrmã akupỹn ixte mẽ ato amnhĩptàr kaxyw mẽ awỳr wrỳ. Tã kot kaj mẽ akwỳjaja kormã atĩr ri ja kukamã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumu. Anê.

Jejus kot kën prêk nhîmõk ã hirã kamã ãm ã harênh

Matêwre 17.1-8; Makre 9.2-8; mãânên Sikün Pêtre 1.16-18

²⁸ Tã nhũm semãnja hapêx nhũm Jejus Simãw Pêtre nê Xiakre nê Juãw wa mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E pu mẽ ma hixêr prêk mũj wÿr mõi nê hwÿr api nê himõk ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarê. Anê.

Hãmri nê ma amnhĩ kôt hwÿr mẽ o mõi nê hwÿr mẽ ho api. ²⁹⁻³² Hãmri nhũm Jejus Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh o xa. Nom nhũm hkôt hixêr wÿr mẽ mõi xwÿnhjaja õtxwa htÿx nê ra gõi nê hikwÿ. Pu nhũm Jejus axtem hkuk nê xa. Nê ê haka htÿx nê xa. Hãmri nhũm ja wa kaxkwa rũm wrÿ nê kuri kãm kapêr o xa. Finat Mojes mẽ finat Erisja wa kuri kãm kapêr o xa. Na pre ra amnepêm Tĩrtũm amnhĩ wÿr wa ho api. Tã nhũm wa ra akupÿn wrÿ nê Jejus mã kapêr o xa. Mẽ hpimràatã hirã htÿx kãm axpên mã kapêr o kuhê. Jejus kormã krĩ pê Jerujarê kapem mẽ kot hpĩr kêt ri nhũm wa mẽ axpên mã htyk kukamã harênh o kuhê. Nhũm wa kãm:

—Nà Tĩrtũm jamaxpêr xà hkôt kot kaj ã amnhĩ nhĩpêx anê.

Anhÿr o Jejus tyk kukamã kãm hamaxpêr o hi-htÿx o wa xa.

Rôm nhũm mẽ õt xwÿnhjaja hkrã hapõj nê tee ri Jejus pumu. Nhũm mex kumrêx nê hirã htÿx kãm xa nhũm mẽ omu nê kuri wa ãm xwÿnhhta wa omu. ³³ Hãmri nhũm Mojes mẽ Eris wa ra akupÿm nojarêr nhũm Simãw Pêtre tee ri ja hã wa omu nê Jejus mã kãm:

—Kwa Pahihti. Nà ãm hãmri na pu mẽ amnẽ mõ. Kwa pu mẽ kritpêm jar axkamẽ nẽ tokyx panojarêt kêt nẽ. Pa mẽ amã pô nhĩrõnh o axkrunẽpxi nẽ hipêx. Amã hõ nhĩpêx nẽ Mojes mã hõ nhĩpêx nẽ Eris mã hõ nhĩpêx ka mẽ kamã akrĩ. E kwa pa mẽ amã ho anẽ nà? Anẽ.

Nhũm amnhĩ krã hkõt ã kãm kapêr anẽ. ³⁴ Hãmri nẽ kormã kãm kapêr rôm nhũm kakrã jaka tỳxja wrỳ nẽ mẽ hkunor nhũm wa mẽ kamã kuhê. Hãmri nhũm Simãw Pêtre mẽ Juãw mẽ Xiakreja mẽ tee ri kakrã kot amnhĩ nhĩpêx ã omu nẽ kãm ma nẽ. ³⁵ Hãmri nhũm kakrã kamã Tĩrtũm mẽ kãm kapêr nẽ mẽ kãm:

—E ota Ixkra xa. Mẽ ate kamã ajamak o apa xwỳnhta na. Inhmã hapêê. Kêr ka mẽ ãm tapxipix kapêr mar tỳx o ri apa. Anẽ.

³⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kànhmã rĩt nẽ ãm Jejus pix pumu nhũm ahte xa. Nhũm kuri wa ãm xwỳnhta wa ra ma akupỹm api nhũm mẽ Jejus pix pumu.

Mẽ tapxipixjaja na prem ã Jejus kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nom taxy kormã nhãm hkwỳjê mã harênh kêt nẽ. ãm axpên pix mã harênh pê hkukamã hamaxpêr o ri Jejus kôt pa.

*Jejus kot mẽhõ nẽ mẽkarõmnuti janor ã harênh
Matêwre 17.14-21; Makre 9.14-29*

³⁷ Tã nhũm apkati nhũm mẽ ma akupỹm ah-parmã hkwỳjê hwỳr wrỳk o mõ. Nẽ mẽ hwỳr hpôx o mõ nhũm mẽ ra mẽ kutêp pikuprõnh rax nẽ kuhê.

³⁸ Hãmri nhũm mẽhõ myja amnhĩ wỳr mẽ omu nẽ mẽ kutã tẽ nẽ mẽ hkaxpa nẽ Jejus pumu nẽ kãm:

—Pa Jejus. Kwa ixkamã axukaprĩ nẽ inhmã ixkra ho mex. ãm ixpê pyxire. ³⁹ Na hte

mēkarōmnuti xatã ixpê tanhmã ho nhũm ỹ hã amỹra nẽ mra nẽ rôrôk nẽ hakwa jamrô ho hikwỹ nhũm tokyx kãm urer kêt nẽ. Nhũm ra ixpê hom-nuj tỳx nẽ. ⁴⁰ Hãmri pa akôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr o tẽ nhũm mẽ kot inhmã ho mex kaxyw tee ri tanhmã ho hkapyr. Anẽ.

⁴¹ Hãmri nhũm kuma nẽ hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê mã kãm:

—Hêxta waa nẽ. Na ka mẽ ra ixte Tĩrtũm nhỹ hã mẽ ho mex ã ixpumunh o ixkôt apa ryy tã kormã ixpyrà nẽ ã mẽ hipêx anhỹr kêt nẽ. Mãn ka mẽ kormã mẽ kaxyw Tĩrtũm kôt ajamaxpêr tỳx kêt nẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ myta mã kãm:

—E amnẽ ixwỳr akra ho tẽ pa inhno ho omu. Anẽ.

⁴² Hãmri nhũm hwỳr o tẽ nhũm mēkarōmnuti axte kêp ho pika kura nhũm amỹra nẽ tẽm nẽ nō. Hãmri nhũm Jejus omu nẽ nê mēkarōmnuti kator nhũm akupỹm mex nẽ kànhmã nhỹ. Hãmri nhũm akupỹm hipéexà mã kugõ. ⁴³ Hãmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pé Jejus kot ã hipêx anhỹrja ã omu nẽ ri axpên mã harênh o:

—Kokỹỹ. Hêxta waa nẽ. Pêr ãm Tĩrtũmja ãm àhpumunh o àhpumunh. Anẽ.

Jejus kot htyk kukamã amnhĩ jarênh

Matêwre 17.22-23; Makre 9.30-32

⁴⁴ Hãmri nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kãm:

—E kot paj mẽ amã tanhmã amnhĩ jarênh to ka mẽ inhmar tỳx nẽ. Na pa pre mẽ ate aa mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ixpa pix kaxyw mẽ awỳr ixwryk kêt nẽ. Kojã mẽ tokyx mẽ kãm ixtã

amÿnê nhũm mẽ ixpĩ. E kwa kêr ka mẽ ja ma nê hã anohtÿx nê ho apa. Anê.

⁴⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri kot ã amnhĩ jarênh anhÿrja ma nê axpên mã:

—Kwa mo na pêr ri ã amnhĩ jarênh anê? Kêp mẽ panhõ Pahi Maati hã kot amnhĩ jarênh kênã kot kêt mēhõ kupĩ.

Anhÿr o axpên mã ri harênh o kuhê. Hãmri nê mẽ kãm ã kot amnhĩ jarênh anhÿrja mar prãm kêt jakamã hprĩ hã tanhmã hã hkukjêr to hkêt nê. ãm akryk mar o kuhê.

Mẽ kot amnhĩ to rũnh xwÿnhjê jarênh

Matêwre 18.1-5; Makre 9.33-37; Rukre 22.24-27; mããnên Piripos 2.3-9; Wam Pêtre 5.5

⁴⁶ Tã nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja tanhmã amnhĩ kukamã hamaxpêr to hãmri nê axpên mã:

—Kwa mẽ pahtõ kot puj we nhÿrmã pahpê pahi nê mẽ ho amnhĩptâr rax o pahkwÿ jakre? Anê.

Hãmri nê ja hã axpên kukjêr o Jejus kôt mō nê axpên mã: “Nà pa.” Nhũm mẽ hkwÿja: “Nà kêt pa.” Anhÿr o hkôt mō. ⁴⁷ Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nê mẽ hamaxpêr kôt mẽ omu. Hãmri nê xa nê amnhĩ wÿr mēhprjê mã hpa ho apê nhũm hwÿr tē nê kuri xa. ⁴⁸ Hãmri nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho pa xwÿnhjê mã tanhmã harênh to nê mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Kêr ka mẽ apê pahi pyræk o tanhmã amnhĩ jarênh to ho ri apa hkêt nê. ãm te amarĩ ri mẽ apa pyræk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Jao nhÿri mēhprĩre hõ pumu nê kamã axukapri ho kãm mẽmoj tanhmã ho rÿ kãm mẽmoj gō. Hãmri nê te pa ate tanhmã ixto mex to pyræk o amnhĩ nhĩpêx.

Ně kot ka mẽ atõ pa tanhmã ixto mex to nẽ te ate Tĩrtũm tanhmã ho mex to pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ mẽ ate amnhĩ to rũnh kêt tã nhũm tãm mẽ ate amnhĩ to rũnh xwỳnh ã mẽ ajarẽ. E kot kaj mẽ amã amnhĩ to rũnh prãm nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anẽ.

Mẽhõ kot Jejus nhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harẽnh

Makre 9.38-41

⁴⁹ Hãmri nhũm Jejus kôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê hõ pẽ Juãwja nhỹhỹnh hwỳr hpôx o tẽ nẽ kãm:

—Kwa Pahihti. O mũj mẽhõ kệp mẽ pahkwỳ hkêt tã anhĩxi jarẽnh kôt mẽ nẽ mẽkarõmnuti janor o pa. Pa mẽ tee ri kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nẽ nẽ kãm ixkapẽr. Kệp mẽ pahkwỳ hkêt kênã kot kêt ã mẽ hanor anhỹr o pa. Anẽ.

⁵⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Kwa nã ja nẽ tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. Kojã mẽhõ mẽ pahkwỳm ri tanhmã mẽ ahkre hto hkêt nẽ hãmri nẽ kệp mẽ panhĩõõ. Ra mẽ pahkôt kot amnhĩ nhĩpêx o pa mã kênã. Jakamã kwa mẽ ja nẽ tanhmã kãm akapẽr to hkêt nẽ. Kwãr mãmrĩ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri pa. Ja mex kênã. Anẽ.

Samar nhõ xwỳnhjaja kot Jejus kaga hã mẽ harẽnh

Atre 8.14-15

⁵¹ Hãmri nhũm Jejus akupỹm kaxkwa hwỳr àpir kaxyw ra hwỳr apkati grêre ho mõi jakamã nhũm hamaxpẽr o:

—E pa ma akupỹm Jerujarẽ hwỳr mõi. Nã kot paj anẽ. Mẽ kot kamã tanhmã ixto mã tã kot paj ma akupỹm mẽ hwỳr mõi. Anẽ.

⁵² Hāmri nē amnhĩ kukamã mẽ hkwỳjê rē nhũm mẽ ma mẽ hkukamã Samar nhõ krĩ kamã nhỹri mẽ kot amnhĩm hikranh xà japêr o mō. ⁵³ Nom nhũm Samar nhõ xwỳnhjaja kêp Jerujarē nhõ xwỳnhjê hprãm nōkati jakamã Jerujarē hwỳr mōr ã mẽ harēnh ma nē amnhĩ nê mẽ hkurê. ⁵⁴ Hāmri nhũm mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ kuma nē awjanã nē akupỹm Jejus wỳr mra nē kãm mẽ harê. Hāmri nhũm Juãw mẽ Xiakre wa mẽ harēnh ma nē mẽ kamã gryk nē nē Jejus mã:

—Kwa Pahihti. Nà na mẽ axtem nē amnhĩ nê mẽ pahkurê. Jakamã e kwa pu mẽ kaxkwa rũm mẽ hipy kuwy hpòk kwỳ rē kē mẽ hkaxàr pa nà? Anê.

⁵⁵ Hāmri nhũm wa kuma nē wa kãm:

—Tk. Kwa nà wa ajamaxpêrja mex kêt. Pu mẽ ã ri mẽ hipêx anhỹr kêt nē. Kōja Tĩrtũm kãm ja ho anhỹr prãm nē rĩ tãm tanhmã mẽ ho. No mẽ papajaja pu mẽ ri mẽ kamã pagryk xàj tanhmã mẽ hipêx to hkêt nē. Pu mẽ ã mẽ hipêx anê nē ra amnhĩ tomnuj tỳx nē. Kwa wa ri ã ajamaxpêr anhỹr kêt nē. Anê.

⁵⁶ Hāmri nē mẽ ma Samar rũm hapôj nē hpãnhã nhãm krĩ hõ hwỳr pa.

*Mẽ hkwỳjaja kãm Jejus kôt pa hprãm ã mẽ harēnh
Matêwre 8.18-22*

⁵⁷ Tã nhũm Jejus mẽ kormã mōr ri nhũm mēhōja hwỳr tē nē kãm:

—Pa Jejus? E kot paj ma akôt ixpa ho ixpa. Anê.

⁵⁸ Hāmri nhũm kuma nē kãm:

—Ko ka mã. Kam nē rĩ ma ixkôt ri apa ho apa. Nom kêr ka inhmar kumrêx nē rĩ kormã ixkôt apa. Na hte xore pika hkre kamã hikwỹ xà. Nē kuwênhre pĩ nhĩmõk ã hikwỹ xà. No pa na

Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmẽn̄h xwỳnh tã jajê hkĩnhã inhõrkwỹ hkêt. Na pa hte ãm nhãm krĩ hõ hwỳr ixpa nẽ nhãm ixpa. Tã xà kot kaj ixpyrà nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa nà? Anẽ.

⁵⁹ Nhũm pre ã kãm kapêr anẽ hãmri nẽ nhãm mēhõja wỳr apkjê nẽ kãm:

—Pa? No ka? Xà kot ka ma ixkõt apa ho apa nà? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ no ãm kormã. Kojã nhỹrmã inhĩpêêxàja tanhmã amnhĩ to nẽ ty mãn. Pa haxà hãmri nẽ rĩ kormã ma akõt ixpa ho ixpa. Anẽ.

⁶⁰ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ kãm:

—Kwa nà ri ã ajamaxpêr anhỹr kêt nẽ. Ma ixkõt apa ho apa kurê kumrêx. Kê mẽmoj ano kupyr rỳ inhnê apê amnàr kêt nẽ. Kwãr mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa hkêt mã xwỳnhjaja mãn axwakre kamã amã anhĩpêêxà jamãr o pa nhũm nhỹrmã ty kê mẽ amã haxà. Ka mãmri ma Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri mẽ hkõt apa. Kê mẽ ama nẽ mẽ hkwỳjaja hkõt amnhĩ xunhwỳ nhũm mẽ ho hkra. Anẽ.

⁶¹ Nhũm pre ã kãm kapêr anẽ hãmri nhũm nhãm mēhõ myja haxwỳja hwỳr tẽ nẽ kãm:

—E. Pa kot pa ma akõt ri ixpa ho ixpa. Nom kormã. Pa ma akupỹm tẽ nẽ ixkwỳjê mã amnhĩ jarẽ nẽ tanhmã amnhĩ to hpa mãn. Hãmri nẽ mẽmo arĩgro hã rĩ kormã ma akõt ixpa ho ixpa. Anẽ.

⁶² Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

—Kwa nà. Kot kaj ã ajamaxpêr anẽ hãmri nẽ ixkõt apa htã te amnhĩ katut kõt arĩt rãhã ho ri apa pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Kwa ã ajamaxpêr anhỹr kêt nẽ ma ixkõt apa kurê kumrêx. Anẽ.

10

Jejus kot mẽ hwỳr mẽ kêp 72 rěnh ã harěnh

Matêwre 10.1, 10.5-15; Makre 6.7-13; Rukre 9.1-6, 9.10-11; mããněn Atre 13.50-51, 18.6

¹ Tã nhũm Jejus axte amnhĩ kaxyw mẽ ho 72 nẽ mẽ kurê. Hãmri nẽ mẽ ho axkrut kapěn nẽ ma nhỹhỹm krĩ hkwyỳ hkôt amnhĩ kukamã mẽ kurê. Mẽ kot mẽ hkôt ri Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre ho pa kaxyw. ² Hãmri nẽ mẽ kãm:

—Na mẽ ohtô rax nẽ kormã Tĩrtũm kapěr mar kêt nẽ. No ãm kormã mẽ ate mẽ kãm harěnh o apa kaxyw mẽ agrêre. Te pur kãm harôj kamrêk pa nẽ ãm tã no ãm kaxyw hikěnh xwỳnh grêre pyrãk. Jakamã kwa mẽ ho Tĩrtũm wỳ kê axte mẽ kaxyw mẽ hkwyỳjê rê.

³ —E kot paj ma mẽ hwỳr mẽ arê. Ma mẽ hkôt mẽ ate Tĩrtũm kapěr o mẽ ahkre ho ri apa kaxyw. Jakamã kot kaj mẽ te ate ôwêhti kot mry xoprê hwỳr amnhĩ to mrrar nhũm kot hkwyỳ hpar pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Kojã mẽ hkwyỳjaja mẽ ate mẽ ahkre ma nhũm ja mẽ kêp omnuj nẽ nhũm mẽ hã tanhmã mẽ anhĩpêx to. Tã kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpěr nẽ amã mẽ uma hkêt nẽ.

⁴ —Nẽ kêr ka mẽ hwỳr anojarêr nẽ amnhĩ kôt amrykà rỳ akawà rỳ aparkà hõ ho apa hkêt nẽ. ãm anhỹ kamã ma mẽ hwỳr apa. Nẽ mẽ hwỳr mra nhũm mẽ nhỹri pry hã mẽ atõ kaxpa nẽ amã kapěr o xa ka wa axpěn mã akapěr ry hkêt nẽ. Anojarêr kãm kãm akapěr krãnre nẽ mẽ hakre nẽ ma krĩm apa.

⁵ —Nẽ kêr ka mẽ hwỳr pøj nẽ nhỹri mẽ õrkwỹ hwỳr agjê nẽ mẽ kãm: “Xà kot paj mẽ ato Tĩrtũm wỳ

kê mẽ ato mex nê ka mẽ ajamakêtkati nê ri apa?” Anê. ⁶ Hãmri nhũm mẽ ama nhũm ja mẽ kãm mex japêr nhũm mẽ hkĩnh nê amã: “ỳ kam nê mãmri mẽ ixto awỳ.” Anê. Hãmri ka mẽ ama nê tanhmã mẽ ho Tĩrtũm wỳr to. No koja mẽ apê ja kaga ka mẽ ho hwỳr kêt nê.

⁷ –Nê kêr ka mẽ nhỹri mẽ õrkwỹ kamã mẽ hwỳr pøj hãmri nê mẽ hkôt ri apikamẽnh tãmtã nê akupỹm mẽ kurũm ajapøj nê ma hpãnhã krĩ hõ hwỳr apa. Nê mẽ axàmnhĩx mẽ kuri axàpkur o ri apa. Mẽmoj to akõm o ri apa. Ra mẽ ate mẽ ho mex pê mẽ kãm Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho apa kênã. Jakamã kwār mẽ mãmri amnhĩ pãnhã mẽ amã mẽ axàpkur xà gõ ka mẽ kuri mẽ apku.

⁸ –Nê kêr ka mẽ nhỹri mẽ hwỳr pøj nhũm mẽ ato mex nê. Nê mẽ amã mẽmo mẽ apkur xà gõ ka mẽ mãmri axàmnhĩx aku. Aa kormã mẽ ate mẽmojta kur kêt tã mãmri ajamakêtkati nê aku. No tee ri amnhĩ kukamã tanhmã ajamaxpêr to hkêt nê.

⁹ –Nê kêr ka mẽ ã mẽ kãm akapêr anê nê mẽ kãm: “Tĩrtũm kãm mẽ ato hkra hprãm. Na hte amnhĩ wỳr mẽ awỳ.” Anê hãmri nê akupỹm mẽ kãm mẽ à xwỳnhjê ho mex. ã kot kaj mẽ mẽ kãm amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri mẽ hkôt apa.

¹⁰ –Nê kêr ka mẽ nhỹri mẽ hwỳr pøj nhũm mẽ ãm mẽ apumu nê amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr mẽ awỳr kêt japêr. Hãmri ka mẽ tee ri amnhĩ tã mẽ omu hãmri nê ra ma nhãm apa kaxyw. ¹¹ Hãmri nê anojarêt nê mẽ kãm: “E mẽ inhma. Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnhhta na mẽ awỳr wa inhmẽ pa wa mẽ awỳr mõ. Wa ixte Tĩrtũm kapêr o mẽ ajahkre kaxyw. Kãm mẽ ato hkra hprãm nhũm

wa ixte mẽ amã harēnh kaxyw na pa pre wa ã mẽ awȳr inhmōr anē. Tã ka mẽ harēnh ma nē wa ixkaga. Jakamã kot paj wa jar mẽ anhō krī kamã amnhĩ par kà hã awjagrô kapĩ. Mẽ ate Tĩrtũm kaga hã amnhĩ pumunh nhũm Tĩrtũm kot amnhĩ pyrà nē mẽ akaga hã mẽ ate omunh kaxyw kot paj wa mẽ anoo mã ã amnhĩ par kà hã awjagrô kapĩr anē. Kot kaj mẽ nhỹrmã tee ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mã ajamaxpēr nē akaprĩ htỳx kumrêx kãm ga. Âm hãmri na pa wa mẽ amã ja jarē.” Anhỹr o mẽ kãm akapēr nē mẽ kêp ajapôj nē ma hpãnhã nhãm krĩ hō hwỳr apa kurê kumrêx.

¹² —Koja nhỹrmã Tĩrtũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê tanhmã mẽ ho. Na pre ra ã krĩ pê Sotō nhõ xwỳnhjê nhĩpêx anē. Na prem amnhĩ tomnuj tỳx o pa nhũm Tĩrtũm tanhmã mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx ã tanhmã mẽ ho. Tã jar mẽ kot kãm ixkapēr mar prãm kêt nē mẽ kot ixkaga xwỳnhjaja. Koja Tĩrtũm ixtã mẽ omu nē kot Sotō nhõ xwỳnhjê nhĩpêx pyrak o mẽ hipêx nom tanhmã mẽ ho htỳx o mẽ hakre.

—E kēr ka mẽ ma krĩ hkwȳ hkôt apa nē ã mẽ kãm akapēr anhỹr o ri apa. Anē.

Mẽ kot Tĩrtũm kôt hamaxpēr kêt xwỳnhjê jarēnh

Matêwre 11.20-24

¹³⁻¹⁴ Tã nhũm Jejus krĩ hkwȳ nhõ xwỳnhjê mã kapēr o xa nē mẽ kot amnhĩ tomnuj ã mẽ kãm akir. Krĩ pê Korajĩ mẽ Pesêj nhõ xwỳnhjê kumrêx mã kapēr nē mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Amnepêm krĩ pê Sitō mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwỳnhjaja na prem tanhmã amnhĩ tomnuj tỳx to ho pa nhũm Tĩrtũm mẽ omu nē hã mẽ homnuj tỳx nē. Tã kwa mẽ o kora Korajĩ mẽ

Pesêj wa kamã mẽ apa xwỳnhjaja. Ra ixte mẽ amã mẽ ate mẽmoj pumunh kêt o anhỹr rax o ixpa htã ka mẽ omu nẽ arĩ amnhĩ tomnuj o ri apa nẽ tokyx amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Jakamã kot kaj mẽ amex kêt nẽ. Kop apu Sitõ rỳ Xir kamã mãn ixte mẽ kãm aa mẽ kot mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr o ri ixpa ronhỹx mẽ omu nẽ mẽ arom amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr kurê kumrêx. Nẽ tee ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa hã amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaga hpa. No mẽ kajaja na pa tee ri mẽ amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa kaprỳ. Ka mẽ ja hã ixpumu nẽ ãm ixpumu nẽ amnhĩ tomnuj kaga hkêt nẽ. Tã koja nhỹrmã Tĩrtũm mẽ piitã mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê tanhmã mẽ hipêx to. Hãmri nẽ tanhmã Sitõ mẽ Xir wa kamã mẽ pa xwỳnhjê jarênh to nhũm mẽ kot amnhĩ tomnuj mỳrapê amnhĩ xà htỳx kamã hamak o ri pa. No mẽ kajaja mẽ ate amnhĩ tomnuj tỳx o mẽ hakrenh jakamã koja Tĩrtũm mẽ hkĩnhã mẽ atomnuj tỳx o mẽ atomnuj tỳx. Ka mẽ amnhĩ xà htỳx kamã ajamak rãhã ho ri apa ho apa. Anẽ.

¹⁵ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anẽ. Hãmri nẽ hpãnhã Kapanaũ nhõ xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—No mẽ apê Kapanaũ nhõ xwỳnhjaja. Kot kaj mẽ ajaxwỳja mẽ amex kêt nẽ. Mẽ ate amnhĩ tomnuj kagare pyrã nẽ Tĩrtũm nhõ krĩ hwỳr akrà ho apa. Nom kot kaj mẽ atõ hwỳr axàpir kêt nẽ. Kot kaj mẽ ma kuwy maati hwỳr ajapêx pa kãm ga.

¹⁶ Anhỹr o mẽ kãm kapêr hãmri nẽ hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kot kaj mẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri apa nhũm mẽhõ ama nẽ akapêr kôt amnhĩ nhĩpêx. Hã

koja te pa kot ixkôt amnhĩ nhĩpêx pyrək o amnhĩ nhĩpêx. No koja amar kêt nê akaga hãmri nê te pa kot inhmar kêt nê ixkaga pyrək o amnhĩ nhĩpêx. Jao mãânên Tĩrtũm kaga.

Anê hãmri nhũm mẽ kuma hãmri nê anhgrà nê axkrut kapẽn nê ma ahpỹnhã krĩ hkôt anhgrà.

Mẽ hkĩnh nê ri mẽ pa xwỳnhjê jarẽnh

Apokarip 3.5

¹⁷ Tã nhũm mẽ kêp 72jaja krĩ hkwỳ rũm akupỹn Jejus wỳr pøj. Piitã hkĩnh nê hpôx pa. Hãmri nê kãm:

—Kwa Pahihti. Na pa prem anhỹ hã mẽ nê mẽkarõmnuti japôx rax nê. Na pa prem mẽ nê mẽ hano nhũm mẽ ãm mẽ kurũm hapôx kurê kumrêx. Anê.

¹⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nê mẽ kãm:

—Tôe. Ixàhpumunh tỳx o ixte Satanasti jakrenh jakamã na ka htem inhỹ hã mẽ hano nhũm mẽ tee ri mẽ akutã hihtỳx prãm. Hãmri nê te na haxênh prêprêk pyrək o amnhĩ nhĩpêx nê mẽ kurũm hapôx kurê kumrêx pa ja hã mẽ omu. ¹⁹⁻²⁰ Mẽkarõmnuti te kot kagã xoprê rỳ te kot makre pyrək. Tã ra ixte mẽ amã ixàhpumunh tỳx xà hkwỳ nhõr jakamã na ka prem mẽ kãm akapêr nhũm mẽ tee ri akutã tanhmã amnhĩ tỳx to hprãm. Tã koja Satanasti tee ri mẽ ate nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê apa pymaj tanhmã mẽ ano kupyrr to kaprỳ. Ra Tĩrtũm kot õ kagã kamã mẽ atĩr tũm nê mẽ apa kaxyw mẽ anhĩxi hã kagã kênã. Jakamã kwa mẽ jam ajamaxpêr o akĩnh nê ajamakêtkati nê ri apa. No kêt mẽkarõmnuti kot mẽ akapêr mar nê mẽ kurũm hapôxta ã mẽ omunh xà hkôt pix mã akĩnh nê ri apa hkêt nê. Anê.

*Jejus kĭnh kām kot Hipêêxà mã amnhĭ jarênh
Matêwre 11.25-27*

²¹ Tã nhũm Tĭrtũm Karõ tanhmã Jejus to nhũm ÿ hã hkĭnh nê xa. Hãmri nê Tĭrtũm mã kapêr nê kãm:

—Pa Papaj? Nà apê mẽ ixpiitã mẽ inhõ Pahi Maati na ka. Pikap ri mẽ pa xwÿnhjaja nê kaxkwa kamã mẽ pa xwÿnhjaja apê mẽ ixpiitã mẽ inhõ Pahi Maati na ka. ãm hãmri na ka hte amnhĭ nhĭpêx mex o ri apa. Na ka hte mẽ àhpumunh tÿx ã mẽ kot amnhĭ jarênh xwÿnhjê mã axàhpumunh tÿx o amnhĭrĭt kêt nê. ãm mẽ àhpumunh kêt ã mẽ kot amnhĭ jarênh xwÿnhjê pix mã na ka hte ja ho amnhĭrĭt nhũm mẽ tapxipixjaja ja hã apumu. ãm hãmri na ka hte amã hprãm xà hkôt ã mẽ piitã mẽ hipêx anhÿr o ri apa. Jakamã mẽ kot amnhĭ to hkryre xwÿnh pixjaja na htem ate amnhĭ nhĭpêx ã apumunh o pa.

²² —Na ka pre inhĭhkra kamã mẽmoj piitã haxàr pa. Ixte ho amnhĭptàr o ri ixpa kaxyw. Jakamã kapxipix na ka hte ixpê akra hã ixpumunh par. No jar ri mẽ pa xwÿnhjaja na mẽ kot ja hã ixpumunh kêt. Nê mããnên papxipix na ixte ate tanhmã amnhĭ nhĭpêx to hã apumunh par. Jakamã na pa hte ã amnhĭ nhĭpêx anê nê inhmã hprãm xà hkôt mẽ hkwyjê mã ato amnhĭrĭt o ri ixpa nhũm mẽ ixpyrà nê ate tanhmã amnhĭ nhĭpêx to ho apa hkôt apumu. Anê.

*Jejus kôt mẽ pa xwÿnhjaja kot hkôt omunh o pa hã
mê harênh
Matêwre 13.16-17*

23-24 Nhũm pre Jejus ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh anē hāmri nē hpānhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kapēr nē mẽ kām:

—E na ka htem ixkôt mẽ ano ho ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh o ri apa. Nē mẽ ajamak o ixkapēr mar o ri ixkôt apa. Nô amnepêem mẽ akukamã pahijaja nē Tĩrtũm nhỹ hã kapēr jarēnh o ri mẽ pa xwỳnhjaja kām ixpumunh prãm tỳx o pa htã mẽ akĩnhã ixpumunh kêt rãhã htyk pa. Kormã ixwryk nē jar ixkator kêt jakamã na prem ixpumunh kêt rãhã ty. Nē mẽ kām ixkapēr mar prãm tã mẽ akĩnhã ixkapēr mar kêt nē. ãm mẽ kapxipixjaja na ka mẽ mỳr pē ixte amnhĩ nhĩpêx ã ixpumunh nē ixkapēr mar o ixkôt apa. Tã mẽ kurom mẽ ate ano ho ixpumunh nē ajamak o ixkapēr mar jakamã kwa mẽ ja hã amnhĩ pumu nē tãm amnhĩ nhĩpêx o akĩnh nē ri apa. Anē.

Samar nhõ xwỳnh jarēnh

Matêwre 22.34-40; Makre 12.28-34; mããnēn Wam Juãw 3.17-18

25 Tã nhũm Tĩrtũm kapēr tũm o mẽ ahkre o mẽ pa xwỳnhja Jejus wỳr tẽ nē hêx rom kot kamã hamak kaxyw kām:

—Pa? E kwa inhmã mẽmoj jarē. Tanhmã kot paj we nhỹrmã Tĩrtũm ri ixtĩr tũm nē ixpa kaxyw amnhĩ nhĩpêx to wehe? Anē.

26 Hāmri nhũm kām:

—Tanhmã na ka hte Tĩrtũm kapēr ã kagà htũm kot mẽ htĩr tũm nē pa hã kagà kamã harēnh nē mar to? Anē.

27 Hāmri nhũm kām:

—Nà harēnh kot:

Kêr ka mẽ anhĩ piitã ho amã Tĩrtũm kĩnh o ri apa.
Mẽ amã hkĩnh tỳx o mẽmoj piitã hakrenh
par o ri apa.

Ně kêr ka mẽ amã mẽ piitã hã ma ho te ka amã
amnhĩ tã ma pyrãk o mẽ hipêx o ri apa. Jao
tãm mẽ hipêx o ri apa. Aně.

Ã Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã ja jarěnh kot
anhỹr. Aně.

²⁸ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ka harě. Kot kaj ã mẽ hipêx
anhỹr o ri apa nẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr
tũm nẽ apa ho apa. Aně.

²⁹ Hãmri nhũm kuma nom kãm mẽ piitã mẽ ho
mex prãm kêt nẽ. ãm amnhĩ kwỳ pixjaja nhũm
kãm mẽ ho mex o pa hprãm. Jakamã hêx rom kãm:

—Kwa no mẽmojaja kot pa we ri ã mẽ hipêx anhỹr
o ri ixpa? Xà mẽ pahkwỳ pê Ijaew pixjaja nà? Aně.

³⁰ Hãmri nhũm kuma nẽ tanhmã kãm ujarěnh to.
Nom hã kuxi nẽ kãm awjarě nẽ kãm:

—E pa amã awjarě ka inhma. Koja Ijaew nhõ
xwỳnhja ma Jerujarě rũm Jeriko hwỳr ahpar mã
ma mō. Mōõ nhũm ra mẽ ahkĩnh xwỳnhjaja kutã
mra. Hãmri nẽ pry kahti ri hwỳr kato nẽ uně nẽ
htak rax nẽ. Ně kêp ê hkwrỳnh pa nẽ ma kurũm
hprõt nẽ mra nẽ akunok nhũm mẽ kot htak o hkà
rěnh rãhã ra htyk kaxyw nẽ nõ. ³¹ Hãmri nhũm
patreja tẽ nẽ omu. No ãm omunh o hãnh tẽ nẽ
hkupu nẽ ma tẽ. Uràk nẽ kêp Ijaew tã ãm omu
nẽ tanhmã ho ajuta hto hkêt nẽ hãnh omunh o tẽ
nẽ hkupu nẽ ma tẽ. ³² Hãmri nhũm patre ho ajuta
xwỳnhja mãñnẽn tẽ. Nẽ patre pyrã nẽ omu nẽ ãm

omu nê hkupu nê ma tẽ. Uràk nê kêp Ijaew tã omu nê ãm omu nê hkupu nê ma tẽ.

³³ –Tã nhũm Samar nhõ xwỳnhja mãănẽn mỗ. Samar nhõ xwỳnhjê mẽ Ijaew na prem kãm axpẽn kĩnh kêt tã nhũm mỗ nê omu nê kamã ukapĩ nê. Kêp Ijaew ã omunh tã tee ri omu nê kamã ukapĩ nê. ³⁴ Hãmri nê hwỳr tẽ nê omu nê kãm mẽ kot htak o hkà rênh xà kane nê kãm hkupu pa. Hãmri nê kànhmã ãm nê hkrit jumẽnre hã kumẽ nê ma nhỹri mẽ kot amnhĩm hikranh xà hã ixkre hwỳr o mỗ nê hwỳr o pỏj. Hãmri nê omunh mex o apkati. ³⁵ Hãmri nê akupỹm nojarêr nê kàxpore hkwy jamỳ nê o tẽ nê kot mẽ kãm ỏ xwỳnhja mã kugỏ nê kãm: “E kot paj hãmri ma mỗ. Ota ixkàxporeta. Kêr ka inhmã à xwỳnhta tãnopxar mex nê. Nê inhmã omunh mex kê akupỹm mex. Kojã kàxporeja apê grire hã kot paj nhỹrmã akupỹn mỗ nê axte hkỏt amã hkwy gỏ.” Anhỹr o kãm kapêr nê ma akupỹm mỗ. ã mẽ ujarênh kot anhỹr. Anẽ.

³⁶ Nhũm pre ã Jejus kãm ujarênh anẽ. Hãmri nê kãm:

–E nhỹ na pre kãm mẽ kot htak xwỳnhta kapĩ ho te tãm kãm amnhĩ tã ma pyràk wehe? Anẽ.

Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhta kãm:

–Nà kot kamã ukapĩ xwỳnhta na pre omu nê kamã ukapĩ nê ho mex o te tãm kãm amnhĩ tã ma pyràk o hipêx. Anẽ.

³⁷ Hãmri nhũm Jejus kãm:

–Tỳ. Nà ãm hãmri na ka harẽ. Uràk nê kêp Ijaew kêt tã kamã ukapĩ nê ho mex nê. Tã kêr ka uràk nê

ã mẽ piitã mẽ hipêx anhÿr o ri apa. Uràk nẽ mẽ kêp akwÿ hkêt tã mẽ kamã axukapřĩ ho ri apa. Anẽ.

*Jejus kot Matre mẽ Marir wa hwÿr mōr ã harēnh
Rukre 12.29-31*

³⁸ Tã nhũm Jejus krĩ rũm kato hãmri nẽ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê mẽ mẽ ma nhãm krĩ hō hwÿr mō. Mōõ nẽ hwÿr pōj. Hãmri nhũm Matre mẽ omu nẽ amnhĩ nhōrkwÿ hwÿr mẽ kuwÿ nhũm mẽ ma hwÿr mō nẽ ōrkwÿ hwÿr pōj. ³⁹ Hãmri nhũm Jejus mẽ ahkre ho nhÿ nhũm Matre htōx Marirja arĩ hpar pê mar o nhÿ. ⁴⁰ Hãmri nhũm Matre mẽ hwÿr axà nẽ omu. Nẽ tee ri àpênh rax kukamã hamaxpêr nẽ Jejus wÿr tẽ nẽ kãm:

–Xê ma Pahihtĩ. Kormã ixàpênh rax tã nhũm Marir ixto ajuta hkêt nẽ. ãm akapêr pix mar gryk ã ixkôt htēm nẽ ixto ajuta hkêt nẽ. Pa ahte mẽ panhō hã ixàpênh o xa. Xà amã ja mex? Xê kãm anẽ kē tokyx ixkôt tẽ pa wa hã axkrut nẽ mẽ panhō hã ixàpênh tokyx anẽ. Anẽ.

⁴¹ Hãmri nhũm tee ri kuma nẽ kãm:

–Kwa Matre. Na ka ãm mẽ panhō pix kukamã ri ajamaxpêr nẽ gryk ã tee ri amnhĩ nhĩpêx. ⁴² ãm hãmri na Marir kãm ixkapêr mar prãm nẽ. Jakamã kot paj ri amnhĩ nê akôt hanor kêt nẽ. Anẽ.

11

*Mẽ pahte tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh to hã
mẽ pamã karō*

Matêwre 6.9-13, 7.7-11

¹ Tã nhũm apkati hō hã nhũm Jejus nhÿri Tĩrtũm mã amnhĩ jarēnh o nhÿ. Nẽ kãm amnhĩ jarēnh

pa nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja kot kãm amnhĩ jarẽnh ã omu nẽ hwỳr mra nẽ kãm:

—Kwa Pahшти. Amnhĩ pyrà nẽ mẽ ixte Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw tanhmã mẽ ijahkre hto. Kêr pa mẽ apyrà nẽ tanhmã kãm amnhĩ jarẽnh to ho ri ixpa. Na pre finat Juãw Paxisja hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã ja jahkre nhũm mẽ kuma nẽ tãm kãm amnhĩ jarẽ. E kwa mẽ inhmã tanhmã ja jahkre hto nà? Anẽ.

² Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nà kêr ka mẽ kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ mãmrĩ amnhĩ krã hkôt tanhmã kãm amnhĩ jarẽnh to. Rỳ kãm amnhĩ jarẽnh o:

Pa Mẽinhĩpêxà maati? Nà amex o amex Tĩrtũm.

Apê mẽ ijamār mex xwỳnh maati na ka.

³ Nẽ kwa kêr ka apkati mẽ mẽ inhmã mẽmo gõ pa mẽ akukwak ri ho ixàpkur o ri ixpa.

⁴ Nẽ na pa hte tõiã amnhĩ tomnuj nẽ Tĩrtũm. Nom mẽ kot tanhmã ixtomnuj to xwỳnhjaja na pa hte ãm mẽ omu nẽ amnhĩ tã tanhmã mẽ ho hkêt nẽ. Nẽ ja ho ijamakêtkati kurê kumrêx. ã na pa hte amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa.

Jakamã kwa kêr ka ja hã ixpumu nẽ ixpyrà nẽ ixte tanhmã amnhĩ tomnuj to hã ixpumu nẽ hã tanhmã ixto hkêt nẽ. ãm ho ajamakêtkati kurê kumrêx nẽ axte kãm ajamexpêr kêt nẽ.

Nẽ kot paj tanhmã amnhĩ tomnuj to kaxyw japêr ka ja hã ixpumu nẽ ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja nẽ ixto htỳx nẽ pa ja ho anhỹr kêt nẽ.

E ãm ja pix na hapêx. Anẽ.

E kêr ka mẽ ã Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh anhỹr o ri apa. Anẽ.

Mě pahte amnhĩ to Tĩrtũm wỳr rãhã hã mẽ pamã karõ

Matêwre 7.7, 15.21-28; Makre 11.24; Rukre 18.1-8; Juãw 14.13-14; mããnẽn Rõmãn 12.12; Epes 6.18; Wam Tesarõn 5.17-18

⁵⁻⁶ Nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho pa xwỳnhjê jahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

—Nẽ ja. Koja mẽ akràmnhwỳjê hõ. Nhũm kõt ã kamàt nhũm nhỹhỹnh awỳr mõn pøj. Ka anhõ mẽmoj kêt hãmri nẽ anhĩjuk ri akràmnhwỳ hwỳr tẽ. Hãmri nhũm ra amnhĩ tã kahê nẽ nõ. Ka tee ri omu hãmri nẽ hakwa krem xa nẽ kãm akapêr nẽ kãm: “Pa ixkràmnhwỳ. Na ka mẽ ra gõr? Kwa kànhmã nhỹ nẽ inhmã anhõ mẽmoj japêr. Na ra ham ixkràmnhwỳta mõn pøj. Nẽ kãm prãm tỳx nẽ mõi nom kaxyw inhõ hkêt. Kwa kànhmã nhỹ nẽ inhmã anhõ mẽmoj japêr nẽ inhmã hkwỳ pa ma o tẽ kê kukrê. ãm inhõ hkêt kumrêx. ãm hãmri na pa amã amnhĩ jarê. Kwa tokyj kànhmã nhỹ nẽ inhmã mẽmoj japêr nà?” Anhỹr o kãm akapêr. ⁷ Hãmri nhũm ama nom kãm kànhmã ỳr prãm kêt nẽ. Nẽ amã: “Tk. Nà ra mẽ ixte amnhĩ tã kahê hpar nẽ inhĩkwỹ kênã kot pa kêt kànhmã nhỹ nẽ amã mẽmoj japêr.” Anẽ. ⁸ Ka tee ri ama nẽ xatã kãm: “Kwa ã inhĩpêx anhỹr kêt nẽ ixkràmnhwỳ. Kwa tokyx.” Anhỹr o xa. Nẽ xatã kãm anojarêt o xa. Hãmri nhũm ra kãm amar kaga hãmri nẽ tã kànhmã nhỹ nẽ amã ate ho presija xwỳnhhta gõ. No ãm kêp akràmnhwỳ hã ate hã axàhwỳr tipxi hã amã õr kêt nẽ. ãm xatã ate ho presija htỳx xwỳnhja mã hamaxpêr nẽ tã kànhmã nhỹ nẽ amã kugõ. ã mẽ ujarênh kot anhỹr.

⁹⁻¹⁰ —Tã kêr ka mẽ ja pyrã nẽ amnhĩ to Tĩrtũm

wỳr rāhā ho ri apa nhũm ama nē ate mẽmoj tã hwỳrta amã kugõ. Ām xatã ate hã axàhwỳr o ri apa nhũm amã kugõ. Ām mẽmoj to hwỳr rāhā ho ri apa nhũm ama hāmri nē amã mẽmoj tanhmã hipêx to. Te ho mēhõ kām tep xành nē gôx kām xatã tep rēnh xà rēnh o ãm pyrà nē xatã mẽmoj tã hwỳr o ri apa. Hāmri nhũm ama nē amã hprām xwỳnhhta gõ. Te ho tep kanhêr xwỳnhhta tã kot tep õ kanhêr pyrək o anhĩpêx nē amã mẽmoj prām xwỳnhhta gõ. Anē.

*Tĩrtũm kot hkrajê mã mẽmoj mex nhõr ã harēnh
Makre 7.9-11*

¹¹ Nhũm Jejus arĩ hkõt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre nē mẽ kām:

—Nē xà koja akra kām tep xành nē hã awỳ ka ama nē axtem nē kām kagã xoprê hõ py nē agõ?
¹² Rỳ nhũm krāhyre gre hã awỳ ka axtem nē kām makre hõ py nē agõ? Nà na ka htem ã akrajê nhĩpêx anhỳr kêt nē. Na ka htem mẽ kot mẽmoj tã àhwỳr xà hkõt kām mẽmoj gõ. ¹³ Mẽ kamjaja mẽ ate amnhĩ tomnuj o ri apa htã ka htem akrajê ho mex o ri apa. Tã kaxkwa kamã Tĩrtũmja na hte mẽ pahto mex o mẽ ate mẽ akrajê ho mexta jakrenh. Kām mẽ pajapê htỳx kõt na hte mẽ pamã mẽmoj mex nhõr o pa. Nē mãânēn amnhĩ Karõja na hte mẽ pamã kugõ. Jakamã kot kaj mẽ atõ Karõ hã awỳ nhũm ama nē awỳr kumẽ nhũm wrỳ nē akarõ mã axà. Ā na hte Tĩrtũm kām mẽ pajapê xàj mẽ pamã mẽmoj mex nhõr o pa anē. Anē.

Jejus mẽ Satanasti wa harēnh

Matêwre 12.22-32; Makre 3.20-30

¹⁴ Tã nhũm Jejus nhỹri axte mēhõ nē mẽkarõmnuti kator. Na pre ra mẽkarõmnuti

tanhmã ho nhũm kapër kêt nê pa. Hãmri nhũm Jejus omu nê nê kator nhũm akupÿm kapër mex nê. Nhũm mẽ piitã amnhĩ jaêr pê omu nê no hawênh rũnh nê omunh o kuhê. ¹⁵ Nom nhũm mẽ hkwÿjaja Jejus kot ã hipêx anhÿr ã omu nê htÿx ho kêp mẽkarômnuti hkwÿ hã hkamnhĩx nê axpên mã harênh o:

—Tk pêr hinhu nhĩkôôti nhÿ hã na hte mẽ nê amnhĩ kwÿjê japôx o pa. Anê.

Hinhu nhĩkôôti nhĩxi hõ pê Satanasti nhũm prem Satanasti nhÿ hã Jejus kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa hã hkamnhĩx. ¹⁶ Jakamã nhũm mẽ hkwÿjaja hwÿr mra nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt ô ho anê. Pa mẽ omu nê ate Tĩrtũm nhÿ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa hã apumunh kurê kumrêx. Anê.

Nom hêx rom mẽ kot kamã hamak kaxyw ã kãm kapër anê. ¹⁷ Nhũm ra Jejus mẽ hamaxpêr kôt mẽ omunh mex jakamã mẽ kapër ma nê mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhma mẽ ate ixpê Satanasti hkwÿ hã ixkamnhĩx xwÿnhjaja. Kojã pika nhõ xwÿnhjaja axpên kutã amnhĩ xunhwÿ nê axpu hãmri nê angrã nê ma ahpÿnhã ri pa. Hãmri nê amnhĩ krã hkôt ri tanhmã amnhĩ to ho ri pa. Jakamã nhũm mẽ ô pahi mẽ hamãr o pa hkêt nê. Rÿ kojã krĩ nhõ xwÿnhjaja. Mẽ kot axpên to hkwÿ xwÿnhjaja mẽmoj tã axpên kãm gryk nê axpên kutã amnhĩ xunhwÿ hãmri nê axpên pê angrã nê ahpÿnhã pa hãmri nhũm mẽ ô pahi tee ri kãm mẽ hamãr o pa hprãm. Mo ô krĩ kamã mẽ hkwÿ kot ri mẽ hamãr o pa? No na pre mẽ ô pahi tãm amnhĩ nê mẽ hanor kêt nê.

18 —Tã ja pyrã nẽ ixte Satanasti nhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa ronhỹx pa mẽ nê amnhĩ kwỳjê janor o ri ixpa hkêr nẽ. Nhỹx Satanasti ixte mẽ nê mẽ hanor kaxyw tanhmã inhmã nẽ hkêr nẽ.

19 —No kêr mẽ akwỳjaja? Xà Satanasti nhỹ hã na htem mẽ nê mẽ hapôx o pa nà? Kêp apu pa ixte ỹ hã mẽ nê mẽ hapôx ronhỹx mẽ akwỳjaja ixpyrà nẽ ỹ hã mẽ nê mẽ hapôx o pa. Nà Tĩrtũm nhỹ hã mẽ ixte mẽ nê mẽ hapôx o mẽ ixpa kênã. Jakamã ã mẽ ate ijarẽnh anhỹr o apaja mex kêr. ²⁰ Tĩrtũm Karõ nhỹ hã ixte mẽ nê mẽ hapôx o ri ixpa kênã. Jakamã kwa mẽ ja hã ixpumu nẽ Tĩrtũm kot ixte mẽ ato amnhĩptãr kaxyw mẽ awỳr inhmẽnh kôt ixpumunh kurê kumrêx kêr wehe. Pa na ka htem ixkamã ajamak o apa.

21-22 —Satanastija àhpumunh tỳx jakamã na htem tee ri kêp mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê pytàr kaxyw nhũm mẽ nê mẽ omunh mex nẽ. Nom ixàhpumunh tỳx o ixte Satanasti jakrenh jakamã pa na pa hte kêp mẽ utà nhũm mẽ hpãnhã ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx.

23 —Mẽ amã ixkapêr mar prãm tã na ka mẽ kormã ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêr nẽ. Kwa wem ma amnhĩ to amõr gri nẽ tokyx ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêr wehe. Kot kaj mẽ anhỹr kêr nẽ hãmri nẽ te mẽ ate ixkutã amnhĩ xunhwỳr xwỳnh pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. ²⁴ Mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêr xwỳnhjaja te mẽ ate mẽhõ nê mẽkarõmnuti japôx xwỳnh pyrãk. Nhũm te kêp kator nẽ ma mõ nẽ nhỹri amgrà kamã ri pa. Nhũm ja kêp omnuy nhũm tee ri kamã nhỹri hkôkôt xà japêr o pa. Nom tee ri hapêr o pa nẽ hamaxpêr o: “E kot paj ma akupỹm

mě kot nê ixkator xwỳnhta wỳr tễ nễ hwỳr axà nễ hkôt măn ixpa.” Anễ. ²⁵ Hămri nễ ma akupỳm hwỳr tễ. Nom kormã akupỳm hwỳr àr kêt ri nhũm kamã amrakati nễ pa. ²⁶ Jakamã nhũm ma akupỳm hwỳr tễn axà. Nom ahte àr kêt nễ. Ra amnhĩ kôt amnhĩ kwỳjê ho 7 nễ hwỳr mẽ ho agjê. Nễ hwỳr gjêx pa. Mễ kêp 7jaja nễ wamta mẽ nhũm mẽ piitã hwỳr gjêx pa. No mẽ kêp 7jaja omnuy tỳx o kot wamta jakrenh jakamã nhũm mẽ kot hwỳr gjêx xwỳnhta mẽ ý hã amnhĩ tomnuy tỳx o pa. Oprê htỳx nễ. Wam pyxire nễ kot hwỳr àr nhỹ hã amnhĩ tomnuy o ri pa nom ãm kawax pê oprê. Tã axte hwỳr mẽ ohtô nễ gjêxta nhỹ hã oprê htỳx kumrêx. Ja pyrà nễ kot kaj mẽ tokyx ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt nễ hămri nễ ãm amnhĩ tomnuy tỳx pix o ri apa. Anễ.

Mễ hkĩnh nễ mẽ pa xwỳnhjê jarênh

Rukre 8.19-21

²⁷ Nhũm pre ã Jejus mẽ ahkre anễ nhũm mễhõ nija kuma nễ kãm:

—Hêxta gàà nễ. Măn akatorxà ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa hã apumu nễ hkĩnh nễ. Anễ.

²⁸ Hămri nhũm kãm:

—Tỳ. Nà kot anhỹr kênã. Nom kot ka mẽ atõ Tĩrtũm kapêr ma nễ hkôt amnhĩ nhĩpêx hămri nễ akĩnh rax o ixkatorxà kot ixpumunh nễ hkĩnhta jakre. Anễ.

Jejus kot tanhmã Jõhti jarênh to

Matêwre 12.38-42; Makre 8.12

²⁹ Tã nhũm mẽ ohtô nễ Jejus ã akuprõ nễ mẽmoj tã kuwỳ nễ kãm:

—Pa. Kwa mẽ inhmã aa mẽ ixte mẽmoj pumunh kêt õ ho anễ pa mẽ omu. Anễ.

Hāmri nhūm mẽ kuma nẽ mẽ kām:

—Tk. Kwa mẽ ajamaxpēr punuj pix o na ka htem ri ajamaxpēr o apa. Ixpê Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnh tã ka mẽ ja hã ixkõt ajamaxpēr kêt nẽ. Tã mẽ ate aa mẽmoj pumunh kêt kwỳ ixte mẽ amã ho anhỳr kaxyw hã inhmã karõ. Nà kot paj kormã mẽ amã ho anhỳr kêt nẽ. Kot paj nhỹrmã te amnepēm finat Jõhti kot amnhĩ nhĩpêx pyrak o amnhĩ nhĩpêx ka mẽ hã ijarēnh ma nẽ kormã ja hã ixpumu. ³⁰ Tĩrtũm nhỹ hã kapēr xwỳnh pê Jõhtija amnepēm na pre tep rax kukrẽ. Tã nom nhūm htĩr rãhã õxàhkre rũm kato nhūm mẽ omu nẽ Tĩrtũm kot mẽ hwỳr mẽnh ã omu. Tã kot paj nhỹrmã Jõhti pyrã nẽ tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nhūm mẽ ja hã ixpumu nẽ Tĩrtũm kot mẽ awỳr inhmēnh xwỳnh ã ixpumunh kurẽ kumrẽx.

³¹ —Nẽ koja nhỹrmã Tĩrtũm akupỹm mẽ htyk nẽ mẽ hikwỳ xwỳnh piitã akupỹm mẽ ho htĩr hāmri nhūm mẽ piitã Inhipeêxã mẽ wa ixkutã hkrĩ. Pa wa mẽ piitã tanhmã mẽ harēnh to. Tĩrtũm mẽ wa ixkuri mẽ htĩr tũm nẽ mẽ pa ho mẽ pa mã xwỳnh ã mẽ hkwyjê jarẽ. Nẽ wa ixkuri mẽ pa ho mẽ pa hkêt xwỳnhjê jarẽ. Mẽ piitã ã mẽ harēnh anẽ. Amarĩ mẽ pa xwỳnhjaja nẽ mẽ õ pahijaja. Hāmri nhūm sur kãm mẽ õ pahi niti Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ jarēnh to hāmri nẽ hpãnhã tanhmã mẽ ajarēnh to nẽ kãm mẽ ajarēnh o: “Na pa pre inhmã pahi Sarumãw kot anhỹ hã àhpumunh tỳx ã harēnh ma hāmri nẽ inhmã mar prãm xàj ma awry hã õ pika hwỳr ixpa nẽ omu nẽ kapēr ma. Hāmri nẽ ma akupỹm inhõ pika hwỳr ixpa nẽ ixkwỳjê mã àhpumunh tỳx ã harēnh o ixpa. Tã Akra Jejus na àhpumunh tỳx o pahi Sarumãw jakrenh tã or war

akutã mẽ hkrĩ xwỳnh kwỳ mũj na prem kapěr ma no ãm ixkĩnhã kãm mar prãm kêt nẽ. Na prem kuma nẽ ãm kuma.” Anhỹr o wa inhmã mẽ ajarẽ. Hãmri nẽ ja hã mẽ amã akir ka mẽ tee ri mar o akrĩ nẽ amnhĩ kamã agryk o akrĩ.

³² –Hãmri nhũm hpãnhã Nĩnĩwe nhõ xwỳnhjaja wa inhmã tanhmã amnhĩ jarẽnh to. Jõhti kot mẽ hwỳr mõi nẽ mẽ kãm Tĩrtũm kapěr jarẽnh o pa xwỳnhjaja nhũm mẽ tanhmã wa inhmã amnhĩ jarẽnh to. Hãmri nẽ pahi nita pyrã nẽ wa inhmã tanhmã mẽ ajarẽnh to nẽ wa inhmã: “Na pre Jõhti man mẽ inhõ krĩ hwỳr mõi nẽ mẽ inhmã akapěr jarẽnh o ri mẽ ixkõt pa. Pa prem kuma nẽ mẽ ixte amnhĩ tomnuj kaga nẽ akõt amnhĩ xunhwỳr kurẽ kumrẽx Tĩrtũm. Nom or war akutã mẽ hkrĩ xwỳnh kwỳ mũj na pre Akra Jejus tãm mẽ hwỳr mõi nẽ mẽ kãm kapěr o ri mẽ hkõt pa nhũm prem kuma no ãm mẽ ixkĩnhã amnhĩ tomnuj kaga nẽ hkõt amnhĩ xunhwỳr kêt nẽ. Mẽ kot Akra mar tã amnhĩ kaxyw kãm hamaxpěr kêt nẽ.” Anhỹr o koja mẽ wa inhmã mẽ ajarẽ ka mẽ tee ri mẽ ama nẽ amnhĩ kamã agryk tỳx nẽ. Jakamã e kwa ixte mẽ amã ã ixkapěr anhỹrja ma nẽ kãm ajamaxpěr tỳx rãhã ho ri apa. Anẽ.

Mẽ pajamaxpěr mex te kot kanê hpôk mex pyrãk ã harẽnh

Matêwre 5.15, 6.22-23

³³ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

–Xà na htem kanê hpôk nẽ poti ho hpro? Nà na htem ho anhỹr kêt nẽ. Na htem hpôk nẽ kỳx pẽ mẽmoj nhĩmõk ã unhwỳ nhũm mẽ piitã mẽ kãm hirã mex nhũm htem ixkrem agjê nẽ hirã kamã mẽmoj pumunh mex o mra. ³⁴ Ja pyrã nẽ kot ka

mě atō ixkapēr ma nē ixkôt amnhĩ nhĩpêx nē tãm amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nē tãm mẽ hipêx o ri apa. Jao te hirã kamã mẽ rĩt mex xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk. Nom koja mēhō inhma nē ãm inhma nē ixkwỳm ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Jao te kamàt kô kamã mẽ rĩt mex kêt xwỳnhjaja kot htỳx amnhĩ nhĩpêx o pa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx.

³⁵ —E kēr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr pymaj ixkapēr ma nē kãm ajamaxpēr tỳx rãhã ho ri apa. ³⁶ Kot kaj mẽ ixkapēr ma nē ixkôt amnhĩ nhĩpêx. Hãmri nē te mẽ ate kanê hpôk mex nhĩrã kamã ri apa pyrãk o amnhĩ nhĩpêx. Jao aprĩ hã ixkapēr ma nē aprĩ hã ixte tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã ixpumunh mex nē. Anē.

Jejus kot tanhmã Parijew nhõ xwỳnhjê jarēnh to Matêwre 23.25-26

³⁷ Tã nhũm Jejus ra mẽ ahkre pa. Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhja hwỳr tē nē kãm:

—Pa. E kwa ma ixkôt tē nē mẽ ixkutã apku. Anē.

Hãmri nhũm kuma nē kãm:

—Tôe. Nà kot paj ma akôt tē. Anē

Hãmri nē ma hkôt tē nē òrkwỳ hwỳr axà nē apkur kaxyw mẽ ìhkô hã nhỹ. ³⁸ No ãm mẽ hkukamã mẽ hpãmjê pyrà nē amnhĩ nhĩhkra kuhõnh ryy hkêt nē. ãm amnhĩ nhĩhkra htyk pix kuhõnh tokyx anē nē nhỹ. Nē ò prat kuhõnh ryy hkêt rãhã apkur kaxyw nhỹ. Jakamã nhũm kot amnhĩ kôt hwỳr xwỳnhhta tee ri ja hã omu nē hamaxpēr o:

—Tk. Kwa na hte mẽ ixte amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx mex kêt nē.

³⁹ Anē nhũm Jejus amnhĩ tã hamaxpēr ã omu nē kãm:

—Nà mẽ apê Parijew nhõ xwýnhjaja te mẽ ate mẽ kot apkur kaxyw prat kre kuhõnh punuj tã mex ã harẽnh pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Nẽ ãm mẽ akrã hkà rũm pix mã na mẽ amex. Nẽ mẽ noo mã te mẽ amex pyràk no ãm mẽ anhõxàhkre kaxwýnh kãm mẽ ajamxpêr mex kêt. ãm mẽ akapêr prãm. Nẽ mẽ axàhkurêê. Nẽ mẽ anhõxýy. ⁴⁰ Mẽ ate atýx ri amnhĩ nhĩpêx o ri mẽ apa xwýnh kênã. Kwa kêt ka mẽ ãm akrãhkà pix rũm amex nẽ ri apa hkêt nẽ. Mẽ mããnẽn anhõxàhkre kaxwýnh kãm ajamxpêr mex o ri apa. Nẽ tãm mẽ piitã mẽ hipêx o ri apa. ⁴¹ Kêt ka mẽ tãm ajamxpêr o tãm mẽ hipêx o ri apa. Nẽ axàmnhĩx ri mẽ kêt amrakati xwýnhjê mã mẽmoj nhõr o ri apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ amnhĩm mẽ amex ã mẽ ajarẽ. No na ka htem mẽ amã mẽ amnhĩ to mex prãm xàj tee ri amnhĩ kuhõnh japjê kaprý. Anẽ.

Jejus kot Parijew nhõ xwýnhjaja mex kêt kukamã mẽ harẽnh

Matêwre 23.4, 23.7, 23.13-24, 23.27-38; Makre 12.38-39

⁴² Nhũm Jejus arĩ Parijew nhõ xwýnhjê jahkre nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ okora Parijew nhõ xwýnhjaja. Kot kaj mẽ amex kêt nẽ. Na ka htem Tĩrtũm kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt nẽ ãm hkwy kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Nẽ ãm kapêr o hpýnhre nẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx hãmri nẽ hã amnhĩ pumu nẽ ate amnhĩ to mex xwýnh ã amnhĩ to jarkrar o ri apa. Nom Tĩrtũm kãm hprãm xà piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx hkêt nẽ. Mẽ ate tãm mẽ piitã mẽ hipêx o ri apa hã kot mẽ amã karõja. Nẽ mẽ amã Tĩrtũm kĩnh

ã kapêr kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hã karõja mẽ ate mar mex tã hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Mẽ ate kapêr piitã hkôt amnhĩ nhĩpêx ronhyx ja mẽ amã mex kumrêx.

⁴³ —Kwa mẽ o kora. Mẽ piitã mẽ kot amnhĩm mẽ ate amnhĩ to rũnh xwýnh ã amnhĩm mẽ ajarênhja na mẽ amã hprãm. Nê mẽ piitã mẽ kot amnhĩm mẽ apê mẽ ahkre mex xwýnh maati hã mẽ ajarênhja na mẽ amã hprãm.

⁴⁴ —Kwa mẽ o kora. Kot ka mẽ amex kêt nê. Mẽ kot mẽ akapêr mar nê mẽ akôt amnhĩ nhĩpêx xwýnhjaja te mẽ kot htýx ri mẽ hã pika nhĩmõk ã ri mẽ pa xwýnh kot amnhĩ nhĩpêx pyræk. Jao mẽ ate amnhĩ to mex ã amnhĩ kamnhĩx nom mẽ ate amnhĩ to mex kêt. Te mẽ kot pika mex ã hkamnhĩx nê htýx ri mẽ hã pika nhĩmõk ã ri mẽ pata pyræk o na htem amnhĩ nhĩpêx. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Parijew nhõ xwýnhjê mã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx jarênh anê.

Jejus kot Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjê mã kapêr

Matêwre 23.1-4, 23.13, 23.29-36

⁴⁵ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho pa xwýnhja kuma nê kãnhmã xa nê kãm:

—Kwa na ka ã Parijew nhõ xwýnhjê jarênh punuj anhỹr jao mããnên ã mẽ paja jarênh anê nà? Mẽ ixte amnhĩ nhĩpêxja ãm tipxi kênã. Anê.

⁴⁶ Hãmri nhũm kãm:

—Tý. Mããnên mẽ kajaja. Kwa o kora mẽ apê Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja. Kot kaj mẽ uræk nê amex kêt nê. Na ka htem mẽ kãm mẽmoj tã karõ ho ri apa nê mẽ kãm: “E kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê nê ã amnhĩ nhĩpêx anê.” Anhỹr tã no

ãm mẽ kajaja amnhĩ kapërja kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te mẽ ate mẽhõ kot mẽ katut ã mẽ kãm mẽ jênh pytĩ janhôr tâ mẽ ho ajuta nê hkwỳ htur kêeta pyræk o na ka htem amnhĩ nhĩpêx o ri apa.

47-49 —Na pre Tĩrtũm amnepêm mẽ pahpãmjê hkukamã tanhmã mẽ harênh to. àhpumunh tỳx xà hkôt tanhmã mẽ hkukamã mẽ harênh to nê mẽ harênh o: “Kot paj ma mẽ hwỳr inhỹ hã ixkapêr jarênh xwỳnhjê rê. Nom koja mẽ omu nê ãm mẽ omu nê kêp mẽ hprãm nôkati nê tanhmã mẽ hipêx to ho pa. Nê ixpê mẽ hkwỳjê hpar o pa. ã koja mẽ inhỹ hã ixkapêr jarênh xwỳnhjê nhĩpêx anê.” Anhỹr o mẽ hkukamã mẽ harê. Tã ã mẽ harênh anhỹr xà hkôt nhũm prem ã mẽ hipêx anê nê mẽ hkwỳjê hpa nê mẽ hkwỳjê pynê nê mẽ hagjê.

—Amnepêm mẽ akukamã mẽ kot ã mẽ hipêx anhỹr nhũm mẽ ate mẽ ano ho ja hã mẽ omunh kêt tâ ka htem arĩ mẽ hã pika ho mex o ri apa. Te mẽ amã mẽ hapê nê mẽ ho ajamak pyrà nê mẽ hã pika ho mex o ri apa. Nom mẽ amã mẽ hapê hã ho mex hkêt nê. ãm ra mẽ htyk nê hapêx nê mẽ amã Tĩrtũm kapêr jarênh o pa hkêtja ã na ka htem akĩnh nê ã axêx rom mẽ hã pika ho mex anhỹr o ri apa.

50-51 —Na prem Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnhjê nhĩmex rax nê. Amnepêm panhĩ kator krax rũm finat Atãw kra finat Apewja na pre Tĩrtũm nhỹ hã kapêr o pa nhũm htõ kãm mar prãm kêt nê kupĩ. Tã nhũm Tĩrtũm axte mẽ hwỳr y hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnh kwỳjê rê nhũm prem mã mẽ ho anê nê mẽ hkwỳjê nhĩmex. Nhũm pre xatã mẽ hwỳr mẽ hkwỳjê rê nhũm mẽ xatã mẽ kupa. ã Apew rũm finat Jakaris wỳr na prem mẽ

himex rax anē. Nē hpānhā Jakarisja nhūm prem Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā kupī. Tā ka mē ajaxwỳja amā Tīrtūm kapēr mar prām kêt nē mē uràk nē amā ȳ hā kapēr jarēnh o mē pa xwỳnhjê nhīmex prām. Tā ā mē pahpāmjê mē ato hpimràatā mē ate mē hipêx anhỹrja mỳrapê koja Tīrtūm ja hā mē apê mē hkanrēhā mē htàmnhwỳjaja tanhmā mē ato htỳx to ka mē amnhī xà htỳx kamā ajamak o ri apa rāhā nē kām ga.

52 —Jakamā kwa mē o kora mē apê Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwỳnhjaja. Mē ajaxwỳja na ka htem Parijew nhō xwỳnhjê pyrà nē Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho apa. Nē aprī hā mar mex tā no ām amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpêx kêt nē. Hāmri nē mē kot mē amar o pa xwỳnhjê mā atỳx ri tanhmā mē ahkre hto nhūm htem mē ama nē mē apyrà nē amnhī kaxyw Tīrtūm kôt hamaxpēr nē hkôt amnhī nhīpêx kêt nē. Mē kām hprī hā kapēr mar mex prām tā mē amar xà hkôt mē ate amnhī nhīpêx pyràk o amnhī nhīpêx o pa. Nom mē kajaja na ka htem mē kām mē hamaxpēr mex nhōr kêtja mỳrapê nhūm htem ā amnhī nhīpêx anhỹr o pa. Jakamā kwa mē o kora kot kaj mē amex kêt nē. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām kapēr anē. 53-54 Hāmri nē kato nē ma tē. Nhūm Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre ho mē pa xwỳnhjê mē Parijew nhō xwỳnhjaja hāmri kot tanhmā mē kām kapēr toja ma nē kamā gryk tỳx nē. Jakamā ma hkôt mra. Hêx rom mēmoj tā hkukjêr o hkôt mra. Nē hā hkukjêr kām hihtỳx o hkôt mra. Kot tanhmā mē kām ujarēnh to nhūm mē kot mar nē ra hā àmnēnh

kaxyw ma hkôt àhkukjêr o mra.

12

Mê pahte Tĩrtũm pê mê pajamaxpêr punuj o pah-pimxur kêt

Matêwre 10.26-33

¹⁻³ Tã nhũm mê Jejus ã htu rax kumrêx nê hã axpên nhĩgãnh o kuhê. No nhũm kormã mê kãm tanhmã kapêr to hkêt nê. ãm kormã hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê kumrêx mã kapêr nê mê kãm:

—Mê piitã kãm amnhĩ kwýjê pê hamaxpêr punuj o hpimxur hprãm tã koja nhỹrmã mê hamaxpêr piitã amnhĩrĩt pa. Nê mêmoj piitã ra hpimxur mex tã koja nhỹrmã piitã amnhĩrĩt pa. Nê mê kot kamàt kô kamã hpimxur pê mêmoj jarênh tã koja mê piitã nhỹrmã kot mêmoj jarênhhta ma. Nê mê kot hitom kãm kawax pê axpên mã mêmoj punuj jarênh tã koja nhỹrmã mê piitã mêmoj jarênhhta ma. Jakamã kwa kêr ka mê tanhmã Parijew nhõ xwýnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mê omu nê ãm mê omu nê mê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Te mê kot tãm amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx tã no ãm tãm amnhĩ nhĩpêx o pa hkêt. Na htem ãm htýx ri tanhmã amnhĩ to hêx to ho pa. Tã kêr ka mê uràk nê ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nê. Anê.

Mê pahte pahkwýjê pumaj Tĩrtũm kaga hkêt ã mê pamã karõ

Matêwre 10.28-31

⁴ Nhũm Jejus arĩ hkôt mê pa ho mê pa xwýnhjê mã kapêr nê mê kãm:

—E ixkràmnhwýjaja. Kêr ka mê amã akwýjê puma rý nhãm mê hkwýjê puma ho ri apa hkêt nê.

Koja mẽ apar tã ãm mẽ anhi pix pa nom tanhmã mẽ akarõ hto hkêt nẽ. ⁵ Tirtũmja tapxipix na hte mẽ i nẽ mẽ hkarõ ho hpimràatã mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà hwỳr mẽ kurẽ. Tã kër ka mẽ ja pumaj Tirtũm kapẽr kwỳm tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho apa hkêt nẽ.

⁶⁻⁷—Nẽ Tirtũm kot mẽ pahto hapêx par pumunh tã mãnẽn kot mẽ pajamãr pumunh mex. Mãn ka htem kuwênhre pumu. Na hte Tirtũm hamãr mex o pa. Mẽ piitã mẽ kot ãm kuwênhre pumunh o pa htã nhũm Tirtũm mẽ kurom hamãr mex o pa. Nẽ htãnopxar rãhã ho pa. Nom kãm mẽ pajapê htỳx o kuwênhre jakrenh jakamã kwa mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o ri akaprĩ nẽ apa hkêt nẽ. Koja Tirtũm mẽ pahtãnopxar rãhã ho pa. Ra kot tanhmã mẽ pakute hã mẽ pahpumunh par. Nẽ ahpỳnhã tanhmã mẽ pahkrã hkĩ kute hkôt mẽ pahpumunh par. Tã kot mẽ pahtãnopxar rãhã jakamã mo kaxyw kot kaj kêt mẽ ri amã mẽhõ puma ho ri apa?

⁸—Jakamã kwa mẽ mãmrĩ mẽ kãm mẽ apê ixkra hã amnhĩ jarẽn h o ri apa nẽ amã mẽ uma xaj tee ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nẽ. Kot ka mẽ kãm ra mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr ã amnhĩ jarẽ. Pa ja hã mẽ apumu hãmri nẽ mẽ apyrà nẽ kaxkwa kamã Tirtũm kapẽr o mẽ wryk xwỳnhjê mã ra mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr ã mẽ ajarẽ. ⁹ Nom kot ka mẽ kot ixtã tanhmã mẽ ato pymaj apê ixkwỳ hã amnhĩ jarẽn h kêt japêr. Pa ja hã mẽ apumu hãmri nẽ nhỹrmã amnhĩ xwar mẽ kãm mẽ apê ixkwỳ hkêt ã mẽ ajarẽ. Jakamã kwa mẽ mãmrĩ mẽ kãm apê ixkwỳ hã amnhĩ jarẽn h o ri mẽ hkôt apa kê mẽ ama

ně tanhmã inhmã hamaxpěr to. ¹⁰ Koja mẽ ama nẽ ãm ama nẽ kãm ixprãm kêt japêr. Hãmri nhũm Tĩrtũm ixtã mẽ omu nom tokyx ixtã tanhmã mẽ ho hkêt nẽ. Koja kormã amnhĩ tã mẽ hamãr o pa. Karõ kot axte mẽ kãm ijarẽnh o amnhĩrit nhũm mẽ hkwyjaja kot mar nẽ kãm ixprãm nẽ ixkõt amnhĩ xunhwyr kaxyw nhũm kormã amnhĩ tã mẽ hamãr o pa. Nom koja Karõ xatã mẽ kãm ixto amnhĩrit tã nhũm mẽ kuma nẽ ãm kuma nẽ te mẽ kot kęp amnhĩ jamak pro pyræk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Jao Karõ hã hpijaam kêt mỳrapê koja Tĩrtũm nhỹrmã amnhĩ xwar te kot mẽ kęp amnhĩ jamak pro pyræk o mẽ hipêx nhũm mẽ tee kãm amnhĩ kaprĩ kaprỹ. Hãmri nẽ amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xata wỳr ma pa nẽ kamã pa ho pa. Jakamã kwa mẽ mãmri mẽ kãm mẽ apê ixkra hã amnhĩ jarẽnh o ri mẽ hkõt apa nẽ tanhmã mẽ kãm ijarẽnh to ho ri apa. ¹¹ Koja mẽ ama nẽ kãm mẽ amar prãm kêt japêr hãmri nẽ ixtã mẽ apynê nẽ tanhmã mẽ anhĩpêx to kaxyw. Nẽ Ijaew nhõ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre xà hã ixkre hwyr mẽ ato mrar japêr. Rỳ mẽ õ pahi hwyr mẽ ato mrar nẽ tanhmã kãm mẽ ato hêx to. Nom kêr ka mẽ mẽ kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw nẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpěr o amã mẽ uma kêt nẽ. ¹² Koja Tĩrtũm Karõ ja kaxyw mẽ amã mẽ ajamaxpěr mex gõ hãmri ka mẽ ô ri mẽ kãm amnhĩ jarẽ. Jakamã kwa mẽ tee ri mẽ kãm amnhĩ jarẽnh kukamã ajamaxpěr o ri mẽ amã mẽ uma ho apa hkêt nẽ. Anẽ.

*Mẽ hikukrêx rũnh pix kukamã hamaxpěr
xwỳnhjê jarẽnh*

Wam Ximotre 6.9-10; Xiakre 4.13-17, 5.1-6

¹³ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre o xa nhũm mẽ mar o kuhê. Rôm nhũm mẽhõ myja hwỳr tẽ nẽ kãm kapěr nẽ kãm:

—Pa? Kwa ot pa awỳr amã mẽmoj jarěnh mã tẽ. Na pre inhĩpêxà ty nhũm ixtõ ixrom amnhĩm õ mẽmoj piitã ho àrĩk pa. Õ pika nẽ hkrit nẽ hikukrêx nẽ ãm mẽmoj piitã ho àrĩk par kumrêx. Kwa ma ixkõt tẽ nẽ kãm anẽ pa wa amnhĩm ho axkjê nà? Anẽ.

¹⁴ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Tk. Kokỳ. Na pa pre mẽ amã mẽ mẽmoj to ixpikjêr kaxyw mẽ awỳr ixwryk kêt nẽ. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nẽ mẽ kot mar o kuhê xwỳnh piitã mẽ kãm kapěr nẽ mẽ kãm:

—Kwa kêt ka mẽ amã anhõ mẽmoj rũnh prãm o ri apa hkêt nẽ. Na htem mẽmoj rũnh kukwak ri Tĩrtũm wỳr apir kêt nẽ. Mẽmojta kêp pika pix nhõ xwỳnh na.

¹⁶ Anhỳr o mẽ kãm kapěr hãmri nẽ mẽ kãm awjarê. Mẽ hkukrêx rax ã kuxi nẽ mẽ kãm awjarê nẽ mẽ kãm:

—Nà koja mẽhõ õ mẽmoj rax nẽ. Nẽ hpur kãm õ rax nẽ. No ãm õ jaxwỳr xà hã ixkre kêp grire.

¹⁷ Hãmri nhũm tee ri hpur kãm õ rax kukamã hamaxpěr nẽ hamaxpěr o: “Kwa tanhmã kot pa amnhĩ to nẽ ja piitã nhỹri haxwỳ wehe? Inhmã amarĩ mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã hkwỳ nhõr prãm kêt. Kot paj ãm amnhĩm piitã ir pa nẽ kritpêm hkur o ixpa. Nom ixpê haxwỳr xà hã ixkreja ixpê grire.” Anẽ.

¹⁸ —Hãmri nẽ hamaxpěr o: “Nà na pa ra ijamaxpěr. Kot paj ixkre grireta grà nẽ hpãnhã rax õ nhĩpêx. Hãmri nẽ ixpur kãm inhõta jamỳ nẽ

kamã ir pa. Nẽ ixàpênh xà hã ixkukrêx piitã kamã haxwÿr pa. Nà kot paj ho anẽ.” Anẽ.

19 —Hãmri nẽ ra ixkreja grành pa nẽ hpãnhã rax ò nhĩpêx. Nẽ hipêx pa hãmri nẽ kamã hpur kãm òta xir pa. Nẽ àpênh xà hã hikukrêx piitã kamã unhwÿ. Hãmri nẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ hamaxpêr o: “Nà hãmri. Kot paj tokyx axte mẽmoj tã ixàpênh kêt nẽ. Ra inhõ rax kumrêx kênã. Kot paj kritpêm ho ixàpkur mex o ixpa. Nà âm hãmri na pa amnhĩ kukamã ijamaxpêr mex pẽ ixkre rax nhĩpêx.” Anẽ.
20 Tã nhũm Tĩrtũm tee ri ã kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omu nhũm ja kãm mex kêt nẽ. Hãmri nhũm hã kãm kapêr nẽ kãm: “Nà na ka atÿx ri anhõ rax mẽ akukrêx rax o apikuprõnh kaprÿ. Na ka âm amnhĩ pix kukamã ajamaxpêr o apa pẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Nom kot kaj kamàt ja kamã ty nẽ anhÿ kamã ma mõi nẽ amnhĩ kôt anhõ mẽmoj rax ò ho amõr kêt nẽ. Kojã hpãnhã mẽhõ amÿr pẽ ho amnhĩptàr pa ka rĩ amnhĩ pumu.” Anẽ. Nhũm ã Tĩrtũm kãm kapêr anẽ. ã mẽ ujarênh kot anhÿr.

21 —Mẽ kot amnhĩ nhõ nẽ amnhĩ kukamã pix mã hamaxpêr o mẽ pa xwÿnhjaja na htem myja pyrã nẽ Tĩrtũm mã hamaxpêr o pa hkêt nẽ. Jakamã kojã mẽ nhÿrmã ty hãmri nẽ hkukrêx pix kukamã hamaxpêr nẽ amnhĩ mã pix mã hamaxpêr o paja mÿrapê Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa hkêt nẽ. Mẽ kot amnhĩ nhõ pix kukamã hamaxpêr xwÿnhjaja nẽ amnhĩ kukamã pix mã mẽ hamaxpêr xwÿnhjaja nẽ mẽ kamã ukapĩ hkêt xwÿnhjaja mẽ ò mẽmoj rũnh tã kojã mẽ nhÿrmã ty hãmri nẽ amnhĩ kôt hõ ho pixi nẽ o mõi kêt nẽ. Kojã mẽ mẽmoj piitã rer pa nẽ ma ÿ kamã ma mõi.

Jakamã kwa kêr ka mẽ jajê pyrà nê anhõ mẽmoj to anhõxỳ ho ri apa hkêt nê. Anê.

Mẽ pahte tee ri amnhĩ kukamã pajamaxpêr kêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 6.25-34; mãănên Wam Pêtre 1.3-9

²² Tã nhũm Jejus hpãnhã tanhmã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre hto nê mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê. Amnhĩ xàpkur xà rỳ axê ka mẽ tee ri hkukamã ajamaxpêr kêt nê. Nê mẽ ãm mẽmoj piitã hkukamã tee ri ajamaxpêr kêt nê. ²³ Tĩrtũm àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx xwỳnh na. Na pre àhpumunh tỳx o mẽ anhĩpêx ka mẽ kukwak ri atĩr nê apa. Tã xà kot mẽ amã mẽ anhõ ho pa hkukamã àhpumunh kêt? Nà ja kukamã àhpumunh xihtỳx kênã. Kêp mẽ anhĩpêx xwỳnh jakamã mãănên kêp mẽ amã mẽ anhõ ho pa xwỳnh. Nê kêp mẽ amã mẽ axê nhõr o pa xwỳnh.

²⁴ —Mãn ka htem kuwênhre pumu. Na hte tee ri amnhĩ xàpkur xà hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê ri pa hkêt nê. Na hte Tĩrtũm tãm kot kãm õ ho pa. Tã kãm mẽ pajapê htỳx o kuwênhre jakrenh jakamã koja uràk nê mẽ pamã mẽ panhõ mex o pa rãhã nê. ²⁵⁻²⁶ Jakamã kwa kêr ka mẽ mẽmo arĩgro hã axàpkur xà hkryre pumu nê ate amnhĩ pê hkrêr par nê amã prãm o akaprĩ nê apa hkukamã tee ri ajamaxpêr kêt nê. ãm Tĩrtũm kamnàr rom axàmnhĩx anhõ hkryreta ku nê akĩnh kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Xà kot ka anhõ mry grire pumu nê akaprĩre nhũm ra tanhmã amã amnhĩ to rax to? Na htem ãm tee ri mẽmo hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê pa kaprỳ.

Jakamã kêr ka mẽ ã ri ajamaxpêr anhÿr o akaprĩ nê apa hkêr nê.

²⁷—Mãn ka htem akunĩ kamã pixôràre pumu. Na hte tee ri tanhmã amnhĩ kute hkukamã hamaxpêr o hkaprĩ nê harir kêr tã muxre nê harir ka mẽ omu. Te ho amnepêr finat pahiti Sarumãw xê mex pyrãk nom ãm mex o kot hakrenh.

²⁸—Pixôràreja arĩgro ja hã htĩr nê muxre nê harir tã koja mẽmo arĩgro hã grã pa nê hapêx. Kêp pixôrà pix nê hapêx tokyx anhÿr tã na hte Tĩrtũm ho mex nê nhũm mux nê harir. Nom mẽ pajaja na hte mẽ pahto mex o pixôràre ho mexja jakrenh. Jakamã kwa mẽmo kaxyw kot ka mẽ tee ri amnhĩ xê hkukamã ajamaxpêr o akaprĩ nê apa? Nã kot kaj mẽ anê nê amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã ajamaxpêr tÿx kêr nê.

²⁹—Kwa mẽ tee ri amnhĩ xãpkur xã hkukamã ajamaxpêr rãhã o ri akaprĩ nê apa hkêr nê. Nê mẽ tee ri amnhĩ kukamã tanhmã ajamaxpêr to ho ri akaprĩ nê apa hkêr nê. ³⁰ Mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwÿr kêr xwÿnhjaja na htem ã ri hamaxpêr anhÿr o hkaprĩ nê pa. Tã kêr ka mẽ ho mẽ urãk kêr nê. Tĩrtũm kot mẽ panhõ mẽmoj kêr kôt mẽ pahpumunh mex kênã. ³¹ Jakamã kêr ka mẽ ãm hkôt ri amnhĩ nhĩpêx rãhã nê. Nê amã ja pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hprãm. Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ apumu hãmri nê apkati mẽ tãm mẽ amã mẽmoj nhõr o pa. Anê.

Kaxkwa kamã mẽ pakukrêx rax jarênh

Matêwre 6.19-21; mããnên Sikũn Ximotre 4.8; Eprêw 10.34; Wam Pêtre 1.4

³² Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—E mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja. Ra Tĩrtũm kot mẽ ato hkra jakamã kwa mẽ axàmnhĩx hkamnàr rom ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Na hte mẽ apê hkra hã mẽ apumu nê hkĩnh nê. Koja nhỹrmã kaxkwa kamã õ krĩ hwỳr mẽ ato api ka mẽ kamã wa ixkuri amex nê atĩr tũm nê apa ho apa. Ja na mex o kot jar pika ja kôt mẽ õ mẽmoj rũnh nê pa xwỳnhhta jakrenh. ³³ Jakamã kêr ka mẽ axàmnhĩx ri akukrêx kwỳ ho wênê nê hpãnhã kàxpore jamỳ nê mẽ kêp amrakati xwỳnhjê mã ho apigrành o ri mẽ hkôt apa. Kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê hãmri nê kaxkwa kamã akukrêx rax nê. Mo kaxkwa kamã mẽ àhkĩnh xwỳnh koja mẽ apê ho ahkĩ? Nê kamã mo amnhõre kot mẽ apê homnu? Kaxkwa kamã ja amrakati kumrêx. Jakamã Tĩrtũm kot mẽ amã mẽ akukrêx nhõr mã xwỳnhhta koja aa apê omnuj nê hapêx kêt kumrêx. ³⁴ Kot kaj mẽ jar pika ja kamã akukrêx rax hãmri nê tanhmã apê omnu hto pix kukamã ajamxpêr rãhã ho ri apa. Nom kot kaj mẽ apê Tĩrtũm kra hã kot kaj mẽ jar akukrêx rax kêt tã kaxkwa kamã akukrêx pix kukamã ajamxpêr rãhã ho ra akĩnh nê ri apa. Anê.

Mẽ pahte Jejus kutêp tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã mẽ pamã karõ

Matêwre 24.42-43; Makre 13.32-37; Rukre 21.34-36; mããnên Wam Tesarõn 5.4-8

³⁵ Nhũm pre Jejus arĩ mẽ ahkre nê mẽ kãm:

—E na pa pre ra mẽ apê ixkôt mẽ apa ho apa xwỳnhjê mã tanhmã amnhĩ kukamã amnhĩ jarênh to. Ixtyk nê akupỹm ixtĩr nê ma akupỹm ixàpir hãmri nê mẽmo arĩgro hã akupỹn mẽ awỳr ixwrykja

na pa pre ra mẽ amã ja hã amnhĩ jarẽ. Tã kwa kêr ka mẽ ixwakre kamã ixte mẽ amã ã amnhĩ jarẽnh anhỹrja mã ajamaxpěr tỳx pẽ ixkõt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri apa.

36-38 —Te mẽ õ patrãw mã mẽ àpênh mex xwỳnhjaja kot amnhĩ nhĩpêx pyrãk o amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Koja mẽ õ patrãw ma mẽ kot axpẽn mã wa rer mã xwỳnh pumunh mã ma nhỹhỹm tẽ. Hãmri nhũm kãm mẽ àpênh xwỳnhjaja arĩ kutêp òrkwỹ kamã hkrĩ. Axkãm hamak rom nẽ kutêp hkrĩ. Akupỹn htẽm nhũm mẽ kot amnhĩ wỳr mar nẽ kãm kahê xà mẽnh tokyx anhỹr kaxyw arĩ kutêp òt kêt nẽ hkrĩ. Kõt ã kamàt nhũm akupỹn hpòx o htẽm rỳ arĩgro hwỳr hpòx o htẽm nhũm mẽ kot amnhĩ wỳr mar nẽ kãm kahê xà mẽnh tokyx anhỹr kaxyw kutêp òt kêt nẽ hkrĩ. Akupỹn hpòx ã omunh hãmri nẽ tokyx apkur kaxyw kãm õ nhĩpêx kaxyw. Kêr kê akupỹn pøj nẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã mẽ omu nẽ hkĩnh nẽ. Tã kêr ka mẽ àpênh xwỳnhtajê pyrã nẽ ixwakre kamã inhmã ajamaxpěr rãhã ho ri apa. Jao ixkamã ajamak o apa ho ixkõt amnhĩ nhĩpêx mex rãhã nẽ. No kot paj akupỹn mẽ awỳr wrỳ hãmri ka mẽ àpênh xwỳnhjê pyrã nẽ inhmã mẽmoj nhõr kêt nẽ. Kêt pa kot paj mẽ õ patrãwta kurom mẽ amã mẽmoj mex gõ.

39 —Na htem mẽ kêp àhkĩnh pymaj amnhĩ nhõrkwỹ jamãr rãhã ho pa. 40 Ja pyrã nẽ mẽ ate akupỹn ixwrỳk xà hã arĩgro pumunh kêt jakamã kêr ka mẽ òrkwỹ nhõ dõnta pyrã nẽ ixkutêp axkãm ajamak rom rãhã nẽ ri apa. Jao tãm amnhĩ nhĩpêx rãhã nẽ. Anẽ.

*Mě ō patrāw mā mẽ àpênh mex xwỳnhjê jarêh
Matêwre 24.45*

⁴¹ Nhũm pre ã Jejus hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê jahkre anê. Hãmri nhũm Simāw Pêtre kuma nê kãm:

—Kwa Pahihti. Xàn ka mẽ piitã mẽ kãm ã akapêr anê nà? Xà ãm mẽ papxipixjê mã? Anê.

⁴² Hãmri nhũm kãm:

—Nà ãm ixwakre kamã mẽ ate ixkôt tanhmã inhmã amnhĩ nhĩpêx to ho mẽ apa xwỳnh piitã mẽ amã na pa ã ixkapêr anê. Koja mẽ àpênh xwỳnhjê hõ ō patrāw mã àpênh mex o pa nhũm amnhĩ tã omu nê ma nhỹhỹm mōr kaxyw nê ìhkram mẽmoj piitã haxàr pa. Hãmri nê kãm: “E kêr ka ixwakre kamã inhmã inhōrkwỹ htānopxa. Nê mẽ àpênh xwỳnhjê mã ō mex kê mẽ apkur mex o pa.” Anê. Koja ã kãm mẽmoj tã karō anê hãmri nê kato nê ma nhỹhỹm mō. ⁴³ Hãmri nhũm kãm àpênh mex xwỳnhhta wakre kamã kãm àpênh mex o pa. Jakamã nhũm ō patrāw akupỹn hpôx o mō nhũm amnhĩ wỳr harênh ma nê hkĩnh nê. Nê mẽmoj tã amnhĩ tã kamã kahak kêt nê. Rỳ tee ri wakre kamã kãm àpênh punuj ã amnhĩ pumu nê tee amnhĩ kukamã hamaxpêr kêt nê. Kot wakre kamã kutêp àpênh mex jakamã akupỹn hpôx ã harênh ma nê hkĩnh nê.

⁴⁴ —Jakamã nhũm ō patrāwja akupỹn pōj nê kot kãm àpênh mex ã omu nê haxwỳja hkĩnh nê. Hãmri nê kot kãm hamār o pa kaxyw kãm mẽmoj piitã ìhkram haxàr pa. ⁴⁵ Nom koja kãm àpênh xwỳnhhta axtem nê wakre kamã kãm àpênh mex kêt nê. Nê tokyx akupỹn mōr kêt ã hkamnhĩx nê wakre kamã kãm mẽ àpênh xwỳnhjê htak nê pipānh pix nê mẽ

kām gô xành xwỳnhjê kôt pix mã pa japêr. ⁴⁶ Hāmri nhũm ò patrāw haêr pê akupỳn pôj nê tee ri ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu. Hāmri nê gryk tỳx nê tanhmã homnuj to. Hāmri nê kām mẽ àpênh punuj xwỳnhjê mẽ mẽ ho pimràatã amnhĩ nê mẽ hanor pa. Tã kêr ka mẽ ixwakre kamã ho mẽ uràk kêt nê. Mẽ kurom ixkapêr kôt tãm amnhĩ nhĩpêx mex rãhã ho ri apa.

⁴⁷⁻⁴⁸ —Nê koja mēhõ kormã Tĩrtũm kapêr mar kêt nê htỳx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Hã koja Tĩrtũm ja hã omu nê nhỹrmã kot amnhĩ tomnuj o pata mỳrapê tanhmã ho nhũm amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà kamã pa. Nom akrànhmã amnhĩ xà kamã hamak o pa. Aa kot Tĩrtũm kapêr mar kêt jakamã koja ãm akrànhmã amnhĩ xà kamã hamak o pa. Nom koja mēhõ kapêr mar mex tã ãm kuma nê hkôt amnhĩ nhĩpêx kêt nê. Nê xatã hirôp kuhê nê tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã koja Tĩrtũm tee ri ja hã omu nê nhỹrmã tanhmã homnuj tỳx to. Hāmri nhũm wamtajê pyrà nê amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xàta kamã pa ho pa nom mẽ kĩnhã amnhĩ xà htỳx kamã hamak rãhã ho pa. Anê.

Jejus kot nhỹrmã mẽ kot amnhĩ tomnuj xà ho hapêx ã harênh

Matêwre 10.34-36

⁴⁹ Nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre nê mẽ kām:

—Nà ixte mẽ omnu xà piitã ho ijapêx par nê mẽ kot tanhmã amnhĩ tomnuj to piitã ho ijapêx par kaxyw na pa pre wrỳ. Tã ra ixte piitã ho ijapêx par o inhmõr ronhỹx ja inhmã mex kumrêx. Nom kormã. ⁵⁰ Kot paj amnhĩ xà htỳx kãm ijamak rax

o mẽ kot amnhĩ tomnuj o ijapêx o hkrax. Hãmri nẽ nhỹrmã ho ijapêx pa. Na pa ra ixtyk kaxyw ixte amnhĩ kà xà kamã ijamak kukamã ijamaxpêr o ra amnhĩ kamã ixkahak nẽ ri ixpa. Tã kot paj ja ho ijapêx pa nẽ ixkĩnh tỳx kumrêx. Anẽ.

Mẽ kot Jejus ã axpên kutã amnhĩ xunhwỳr ã mẽ harênh

Matêwre 10.21, 10.34-35

⁵¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ ra mẽ awỳr ixwrỳk tã koja mẽ piitã ixkukwak ri hamakêtkati nẽ àmnhĩx ri pa hkêr nẽ. Kor-mã. Koja mẽ akwỳjaja ixkapêr ma nẽ mẽ apyrà nẽ amnhĩ kaxyw ixkôt hamaxpêr. No nhũm mẽ akwỳjaja mẽ akĩnhã kuma nẽ ãm kuma. Hãmri nẽ ixtã tanhmã mẽ anhĩpêx to ka mẽ ixpyrà nẽ amnhĩ xà htỳx kamã ajamak o ri apa.

⁵² —Nẽ koja tanhmãn ixkre pyxi kamã mẽmojaja ohtôn pa. Nhũm war axkrutre nẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nhũm mẽ axkrunêpxi nẽ ixkwỳm ri amnhĩ nhĩpêx nẽ ixkutã amnhĩ xunhwỳ. ⁵³ Nhũm mẽ hipêêxà hkra my mẽ wa ixtã axpên kutã amnhĩ xunhwỳ. Nhũm mẽ katorxà hkra ni mẽ wa ixtã axpên kutã amnhĩ xunhwỳ. Nhũm mẽ wỳj umregêx mẽ wa haxwỳja ixtã axpên kutã amnhĩ xunhwỳ. Koja mẽ ã ixtã axpên nhĩpêx anhỹr o pa. Anẽ.

Mẽ pahte amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx ã mẽ pamã karõ

Matêwre 5.25-26, 16.2-4

⁵⁴ Nhũm Jejus hpãnhã mẽ kot hkôt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ inhma mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt xwỳnhjaja. Na htem kaxkwa kamã na htyk

rax pumu nê na wrÿk mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nhũm na wrÿ. ⁵⁵ Nê amgrà pê kôk krihkritja nhũm htem kuma nê arÿgro htÿx mã hamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nhũm arÿgro htÿx nê. ⁵⁶⁻⁵⁷ ã na ka htem aprÿ hã mêmoj pumunh kôt mêmoj kukamã ajamaxpêr mex o ri apa anê. Nom nhũm Tÿrtũmja mẽ ate tanhmã amnhÿ tomnuj to mÿrapê tanhmã mẽ ato kaxyw nhũm mẽ ate ja hã amnhÿ pumunh tâ tokyx amnhÿ tomnuj kaga hkêt nê.

⁵⁸⁻⁵⁹ —Na htem tanhmã axpên tomnuj to. Hãmri nhũm kot tanhmã war axpên to xwÿnhta pahi hwÿr htêm nê kãm tanhmã kot ho xwÿnhta jarênh kaxyw. Hãmri nhũm kamã gryk xwÿnhta kot pahi mã harênh kaxyw ã harênh ma nê hãmri tokyx hwÿr tẽ nê wa tãm akupÿm axpên xãm. Na htem ã amnhÿ nhÿpêx anê. Pahi kot ja mar nê tanhmã mẽ ho pymaj na htem ã amnhÿ nhÿpêx anê nê tokyx akupÿm tãm axpên xunhwÿ. No koja mẽ ã amnhÿ nhÿpêx anhÿr kêt nê nhũm pahija mẽ harênh ma hãmri nê tanhmã kot hõ ho xwÿnhta pynê nê haxà nhũm tee kãm kator prãm o hkrÿ kaprÿ. Hãmri nê tanhmã amnhÿ to nê amnhÿ pãnhã kãm amnhÿ rer pa nhũm pahihtija kormã mẽ kãm anê nhũm mẽ kãm ure nhũm kato. Ja pyrà nê kêr ka mẽ Tÿrtũm tanhmã kot mẽ anhÿpêx to pymaj tokyx mẽ ate amnhÿ tomnuj kaga nê hkôt amnhÿ nhÿpêx rãhã ho ri apa. Anê.

13

¹ Tã nhũm axtem mẽ hkwÿyjaja Jejus wÿr mra nê kãm:

—Pa? Kwa xàn ka ra Garirej nhõ xwÿnh kwÿjê jarênh ma nà? Na xep prem Jerujarê hwÿr mra nê

ham mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre kamã kãm amnhĩ jarẽnh kaxyw kormã kãm mry hpar o kuhê nhũm xep pahшти Piratja mẽ harẽnh ma nẽ mẽ hã amỹnê nhũm mẽ ma mẽ hwỳr mra nẽ mẽ himex pa. Kwa mãn mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx o mẽ pajakrenh ã na prem mẽ himex nà? Anẽ.

²⁻³ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx mỳrapê mẽ kot mẽ himex kêt. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o axpẽn pyræk kênã. Tã kot ka mẽ amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr kêt hã kot ka mẽ nhỹrmã ty hãmri nẽ õ krĩ hwỳr axàpir kêt nẽ. ⁴ No Jerujarẽ kamã ixkre prêkja mẽ kot kãm “Siroe” anhỹr xwỳnhhta mẽ ho 18 nẽ mẽ hipy htem nẽ mẽ himex par xwỳnhjaja. Xà mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx mỳrapê na prem ty? Xà mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx o Jerujarẽ kamã arĩ mẽ htĩr xwỳnhjê jakrenh? ⁵ Nà kot anhỹr kêt. Mẽ apiitã mẽ ate amnhĩ tomnuj o axpẽn pyræk. Jakamã kot kaj mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ hãmri nẽ mẽ uræk nẽ nhỹrmã ty hãmri nẽ Tĩrtũm nhõ krĩ hwỳr axàpir kêt nẽ. Jakamã kwa mẽ ixkapěr ma nẽ kãm ajamaxpěr tỳx rãhã ho ri apa. Anẽ.

Tĩrtũm kot mẽ pakamã gryk tokyx anhỹr kêt ã harẽnh

Rõmãn 2.4; Sikũn Pêtre 3.8-9

⁶ Tã nhũm Jesus kê axte tanhmã mẽ ahkre hto. Nẽ Tĩrtũm kot tanhmã mẽ panhĩpêx to hã kuxi nẽ mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

—Koja hpur nhõ dõn mẽmo pàr kre nhũm ra hprêk mex nẽ ô mã tãm nẽ. Tã aa ô hkêt ã ra hã amgrà axkrunẽpxi. ⁷ Hãmri nhũm kot hkre xwỳnhja

tee ri omu nê kãm àpênh xwỳnh wỳr tẽ nê kãm: “E kwa ma tẽ nê mẽmo pàr mỳj krãhta nê amẽ. Mexi hã. Ra ô hkêt ã amgrà axkrunẽpxi kênã. Koja pẽr aa ô hkêt nê. Mo kaxyw kot kêt ô hkêt tã ô mex xwỳnh kaêx ã mẽ kệp àmnàr o kuhê? E hwỳr tẽ nê krãhta nê amẽ.” Anẽ. ⁸⁻⁹ Hãmri nhũm tee ri kot kãm hã karõja ma nê kãm: “Kwa nà kormã. Pa kop ixàmnhĩx pàr krax ã mẽmo japôk kwỳ kapĩ nê kop hamã mãn. Kê axte hã amgrà pyxi nê hapêx nê ô hkêt pa kormã krãhta nê kumẽ. Koja amgrà ja kamã amã ô japêr ka omu nê akĩnh nê.” Anẽ. ã mẽ ujarênh kot anhỹr. Anẽ.

Nhũm Jejus ã mẽ kãm ujarênh anẽ. Mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx o pa htã nhũm Tĩrtũm kot pur nhõ dõn mã àpênh xwỳnhhta pyrà nê mẽ kamã gryk tokyx anhỹr kêt ã nhũm ã hã kuxi nê mẽ kãm ujarênh anẽ.

*Jejus kot arĩgromnu hã mẽhõ ho mex ã harênh
Rukre 14.1-6; Juãw 5.16-17*

¹⁰ Tã nhũm mẽ õ arĩgromnu pê sap kato nhũm Jejus Ijaew pikuprõnh xà hã ixkre hwỳr axà nê kamã Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre ho nhỹ. ¹¹ Nhũm kamã mẽhõ ni hikôt rãhã nê pa xwỳnhja nhỹ. Na pre ra amnepêm mẽkarõmnuti tanhmã ho nhũm katàt nê ri mrrar kêt kumrêx. ãm hikôt rãhã nê ri pa hã ra hã amgrà pê 18. ¹²⁻¹³ Hãmri nhũm Jejus omu nê amnhĩ wỳr kãm hpa ho apê nhũm hwỳr tẽ nhũm hã ìhkra xi nê kãm:

—E na ka ra akupỹm amex.

Anẽ nhũm akupỹm katàt nê mex kurê kumrêx. Hãmri nê amnhĩ pumu nê hkĩnh tỳx nê Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o xa. ¹⁴ Nom nhũm mẽ pikuprõnh xà hã ixkre jamãr xwỳnh maatija tee

ri ja hã omu hãmri nẽ Jejus kamã gryk tỳx nẽ. Mẽ õ arĩgromnu hã akupỹm kot ho mex jakamã nhũm kamã gryk tỳx nẽ. Hãmri nẽ mẽ pikuprõnh xwỳnhjê mã kãm:

—Tk. Kwa semãn ã mẽ àpênh xà hã arĩgro xohtôô. Kêp 6. Kot kaj mẽ mãmri tòmĩk nẽ sikũn nẽ tês nẽ kwata nẽ kĩa nẽ sêsta ja ã ka mẽ apê rỳ mãmri Jejus wỳr amnhĩ to mra kê akupỹm tanhmã mẽ ato mex to. No sap ã kwari. Sap kêp mẽ pahpê Ijaew nhõ arĩgromnu kênã. Na pu htem hã paxàpênh kêt nẽ. Jakamã arĩgro ja hã kot akupỹm mẽ ato mexja mex kêt. Anẽ.

¹⁵ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ kãm:

—Kwa xà mẽ kajaja na ka htem sap ã axàpênh kêt nẽ apa? Nà mẽ ate hã axàpênh kênã. Xàn ka htem sap ã akrit kawar nẽ akrit môx ma mẽ ho apa nẽ mẽ hkõm kêt nẽ? Nà na ka htem ma mẽ ho apa nhũm htem ixkõ. Mot ka kêt mẽ ri axtem nẽ mẽ kot sap ã tanhmã amnhĩ toja nê mẽ kãm akapêr?

¹⁶ Ixte ni ho mex xwỳnhta mẽ pahpyrà nẽ kêp finat Apraãw kagrõt nyw õ na. Nhũm pre Satanasti te kot kãm ê nẽ ri o pa pyràk o hipêx jakamã nhũm y hã hikôt nẽ ri paja ã ra hã amgrà kêp 18. Tã pa nê te ixte Satanasti ho ixkrihkrit nẽ ixte kêp utàr pyràk o hipêx nẽ akupỹm ho mex. Mo kot pa kêt ri omu nẽ ãm omu nẽ arĩgromnu hã ho mex kêt nẽ? Nà ixte arĩgro piitã hã akupỹm mẽ ho mex o ixpa xwỳnh kênã. Anẽ.

¹⁷ Hãmri nhũm mẽ kot kãm kapêr mar prãm kêt xwỳnhjaja kuma nẽ kamã gryk nẽ. Te ho mẽhprĩjê mã mẽ hamaxpêr nhõr pyràk o mẽ hipêx pyràk jakamã nhũm mẽ amnhĩ tã kuma nẽ kamã gryk nẽ.

No nhũm mẽ kot ra ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa hã omunh xwỳnhjaja ja hã omu nẽ kãm hkĩnh nẽ.

Jejus te kot mẽmo hy pyràk ã harẽnh

Matêwre 13.31-33; Makre 4.30-32

18-19 Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ tanhmã mẽ kãm amnhĩ tã ujarẽnh to nẽ mẽ kãm:

—Nẽ Tĩrtũm kot mẽ awỳr ixte mẽ ato amnhĩptàr kaxyw inhmẽnh ã ijarẽnhja. Te ixte mẽmo hy pixire pyràk. Na htem hkre nhũm higrõt. Nẽ gaa nẽ rĩ hprêk. Hãmri nẽ pa anhrà nhũm kuwênhre hwỳr mra nẽ hô pytĩ kamã amnhĩm haê nhĩpêx. Tã kot paj nhỹrmã mẽmo hy jarẽnhhta pyrà nẽ ixpìxi htã kot paj pika piitã hkôt mẽ ho amnhĩptà nẽ mẽ omunh mex rãhã ho ri ixpa. Anẽ.

Jejus te kot pãwti kaxkrit xà pyràk ã harẽnh

Matêwre 13.33-35

20-21 Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho xa. Nom hprĩ hã amnhĩ jarẽnh kêt nẽ. ãm amnhĩ tã kuxi nẽ mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

—E kot pa hpãnhã tanhmã mẽ amã pãwti kaxkrit xà jarẽnh to. Koja mēnijê hõ ãm hkwỳ ho grire nẽ kupy nẽ kaxyw mẽmo xôm kãm kumẽ nẽ ho pihkàr pa nẽ ho pãwti nhĩpêx. Nhũm kaxkrit xàja grire htã pãwti piitã ho kaxkrit mex nẽ. Ja pyrà nẽ kot paj ixpyxi htã koja mẽ nhỹrmã pika piitã hkôt ixkôt amnhĩ nhĩpêx mex o pa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ tã pãw kaxkrit xàja xi nẽ harẽnh anẽ.

Kaxkwa hwỳr hakwa kre kahê xà jarẽnh

Matêwre 7.13-14, 7.21-23; Juãw 10.7-10

²² Tã nhũm Jejus arĩ krĩ pê Jerujarê hwỳr krĩ hkôt ri mẽ ahkre ho mẽ hkôt ri pa. ²³ Hãmri nhũm mēhõ myja hwỳr tẽ nẽ mẽmoj tã hkukja nẽ kãm:

—Pa. Kwa inhmã mẽmoj jarẽ. Xà koja mẽ ohtô nẽ nhỹrmã Tĩrtũm ri htĩr tũm nẽ papa ho nà koja mẽ grêre? Anẽ.

²⁴ Hãmri nhũm kuma nẽ mẽ kot mar o kuhê xwỳnh piitã kãm:

—Nà mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê pix koja mẽ õ krĩ hwỳr agjê. Wỳr mẽ gjêx xàja âm pixii nom koja mẽ ohtô nẽ kãm hkôt wỳr gjêx prãm kêt nẽ. Na htem te hwỳr mẽ gjêx xà hõ japêr o pa pyræk. Nom pa na te ixpê hwỳr mẽ gjêx xà pixita pyræk. Jakamã kwa kêr ka mẽ tokyx ixkôt amnhĩ xunhwỳr tỳx nẽ ixkôt ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Na htem ohtô nẽ kãm ixkôt amnhĩ xunhwỳr prãm kêt nẽ. Ixte amnhĩ nhĩpêxja mẽ kêp hihtỳx jakamã nhũm htem ixkaga.

²⁵ —Tã koja mẽ nhỹrmã ty nẽ tee ri kãm Tĩrtũm wỳr gjêx prãm kaprỳ. Kot paj te mẽ kêp kahê pyræk o mẽ hipêx nhũm mẽ kapôt ã kuhê nẽ tee ri amnhĩ tã ixpumu nẽ inhmã: “Kwa mẽ inhmã kahê xà mẽ pa mẽ awỳr agjê Pahihti.” Anẽ. Hãmri pa mẽ kãm: “Nà ixte mẽ apumunhre hã kot pa kêt ri mẽ amã kurẽ.” Anẽ.

²⁶ —Hãmri nhũm mẽ tee ri inhma nẽ inhmã: “Kwa nà ra ate mẽ ixpumunh mex kênã. Na ka pre mẽ inhõ krĩ kamã mẽ ijahkre ho ri apa nẽ mẽ ixkutã axàpkur o ri apa.” Anẽ. ²⁷ Hãmri pa mẽ kãm: “Tk. Ixte mẽ akutã ixàpkur tã mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳrẽ hã. Jakamã e mẽ ma mra. Mẽ ate amnhĩ tomnuj pix o mẽ apa xwỳnh jakamã kot

kaj mẽ ixwỳr agjêx kêt nê.” Anê. Kot paj ã mẽ kãm ixkapêr anê.

²⁸ —Hãmri nhũm mẽ amỳm ri mẽ inhmex ã mẽ ixpumunh o kuhê. Kaxkwa kamã mẽ ixkĩnh nê ri mẽ inhmex nê ixpa hã amỳm mẽ ixpumunh o kuhê. Apraãw nê Ijak nê Jako nê Tĩrtũm kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnh piitã nhũm mẽ amỳm mẽ ixkĩnh nê mẽ ixàpkur mex ã mẽ ixpumunh o kuhê. Hãmri nê tee ri mẽ ixwỳr kãm gjêx prãm kaprỳ nê hkaprĩ nê mur nê amnhĩ krã hkĩ jarê nê amnhĩ kà nhê nê amnhĩ kamã gryk tỳx nê. No ãm tee ri amnhĩ kamã gryk kaprỳ. Á koja mẽ amnhĩ nhĩpêx anê. ²⁹ Nom Tĩrtũm kôt mẽ kot amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja koja mẽ kurom pika piitã kurũm axpên wỳr akuprõ nê Tĩrtũm wỳr agjê nê kuri hkĩnh nê apkur mex o hkrĩ. Mẽ akwỳjaja nê pika piitã kurũm hohtô rax nê axpên wỳr akuprõ nê hwỳr agjê nê kuri apkur mex nê hkĩnh nê pa ho pa.

³⁰ —Mẽ apê Ijaewjaja mẽ amã Ijaew kêt xwỳnhjê hprãm nõkati htã koja mẽ hkwỳjaja mẽ akwỳjê rom Tĩrtũm ri axpên wỳr akuprõ nê hkĩnh nê axpên kutã apkur mex o hkrĩ. Jakamã kwa kot kaj mẽ urak nê amã Tĩrtũm mẽ wa ixwỳr agjêx prãm hã kot kaj mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳ nê ixkapêr kôt amnhĩ nhĩpêx mex o ri apa. Anê.

Jejus kãm Jerujarê nhõ xwỳnhjê japê hã harênh

Matêwre 23.37-39

³¹ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnh kwỳjaja Jejus wỳr mra nê kãm:

—Pa. E ot pa mẽ awỳr mra. Kwa kêt ka ma Jerujarê hwỳr amõr kêt nê. Na ra mẽ hkĩnh wỳr pahi Eroxa pøj nê kot tanhmã ato kaxyw atã

amnhĩ jarẽ pa mẽ kuma. Jakamã kwa mẽ hwỳr amõr kêt nẽ. Nhãm krĩ hõ hwỳr mãn mõ. Anẽ.

³² Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Nà kot pa umaj nhãm krĩ hõ hwỳr inhmõr kêt nẽ. Kot paj ma mẽ hkwỳjê nẽ mẽkarõmnuti japõx pê mẽ hkwỳjê ho mex o ma hwỳr mõ. Pahi Erox kãm mẽ hpar pix prãm. E mẽ mãmri ma akupỹm hwỳr mra nẽ ã kãm ixkapẽr jarẽnh anẽ. No kot paj umaj nhỹhỹm ixprõt nẽ ixtẽm nẽ kęp ixpimxur kêt nẽ. Ra ixte õ krĩ hwỳr inhnojarêt kãnã. Anẽ.

³³ Hãmri nẽ mẽ kot mar xwỳnhjê mã amnhĩ jarẽ nẽ mẽ kãm:

—Kot paj tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri ixpa rãhã Jerujarẽ hwỳr mõn pøj nẽ kamã ty. Kamã na htem mẽ kot Tĩrtũm nhỹ hã kapẽr jarẽnh xwỳnhjê nhĩmex. Tã hwỳr kot paj mõ. Anẽ.

Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ.

³⁴ Hãmri nẽ te ra kot Jerujarẽ nhõ xwỳnhjê pumunh o ãm nẽ mẽ kãm kapẽr pyræk o kapẽr nẽ mẽ kãm:

—Hêxta waa nẽ mẽ apê Jerujarẽ nhõ xwỳnhjaja. Tĩrtũmja xatã mẽ awỳr ÿ hã kapẽr jarẽnh o mẽ pa xwỳnhjê rẽnh tã ka mẽ kapẽr mar kêt nẽ. Nẽ axtem nẽ kẽn o mẽ htak o mẽ himex o apa. Na ka htem ã amnhĩ tomnuj o apa anẽ. Tã arĩ inhmã mẽ ajamãr o ri ixpa hprãm. Te ho krãhyre kot nore hpro nẽ ho hikwỹ pyræk o na pa inhmã mẽ anhĩpêx prãm tã ka mẽ apê ixprãm nõkati nẽ ixkaga. ³⁵ Mỳrapê koja Tĩrtũm mẽ anhõ krĩ jamãr kêt nẽ. Kot paj tokyx ty nẽ mẽ apiitã mẽ are nẽ ma akupỹm api ka mẽ axte ixpumunh kêt nẽ. Æm akupỹn ixwrỳk xà hã arĩgrota pix ã koja mẽ akwỳjaja mẽ amỳr

pê krī ja hwÿr ixwrÿk kām ixpumu. Hāmri nē mē akurom ixpumu nē hkīnh tÿx nē. Nē tā ixkôt amnhī xunhwÿ nē axpēn mā ijarēnh o:

E ota Tīrtūm kot mē pahwÿr mēnh xwÿnhhta pōj.
Nā ām hāmri na mē pahwÿr wrÿ. Na mex kumrēx. Anē.

14

*Jejus kot axte arīgromnu hā mēhō ho mex ā harēnh
Rukre 13.10-17*

¹ Tā nhūm sap nhūm Jejus ma Parijew nhō xwÿnhjē krāhtūm kutā apkur kaxyw ōrkwÿ hwÿr tē. Hāmri nhūm mē wa hā htu rax nē Jejus apkur ā tănopxar o kuhê. Mē kot amnhī nhīpēx kwÿm ri tanhmā amnhī nhīpēx to nhūm mē kot hā omunh nē ra hā àmnēnh kaxyw nhūm mē kuri htănopxar o kuhê. ² Nhūm ixkreja kamā mēhō my hte hikot xwÿnh mē kuri xa. ³ Hāmri nhūm Jejus omu nē hā Parijew nhō xwÿnhjē mē Tīrtūm kapēr tūm o mē ahkre xwÿnhjē kukja nē mē kām:

—Kwa mē inhmā mēmoj jarē. Jarāhā na mē panhō arīgromnu pê sap. Tanhmā na pre finat Mojesja Tīrtūm nhÿ hā mē pahte sap ā tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō hto? Xà kot puj mē akupÿm mē ho mex nà? Kot puj mē ām mē omu nē akupÿm mē ho mex kêt nē? E mē atō inhmā ja jarē. Anē.

⁴ Hāmri nhūm mē kuma nē tanhmā kutā kām nē hkêt nē. Ām akryk mar o kuhê. Mē kot tanhmā kām nē nhūm kot ta pānhā mē kām tanhmā nē pymaj nhūm mē akryk mar o kuhê nē tanhmā kutā kām nē hkêt nē. Hāmri nhūm tee ri mē omu hāmri nē myja ā ĩhkra xi nē akupÿm ho mex. Hāmri nē

hano nhũm ma akupỹm mex nẽ hkĩnh nẽ ma tẽ.
⁵ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Xà koja mẽ akra sap ã mẽ apê ahkrehti xupỹm kãm tẽm ka mẽ ãm omu nẽ arĩgro mex jamãr pẽ tokyx ho axàpir kêt nẽ? Nà kot kaj mẽ ho axàpir kurê kumrẽx. Rỳ koja akrit môx gyw mã axà xàt ka mẽ omu nẽ ãm omu nẽ arĩgro mex jamãr pẽ tokyx hkaxàr kêt nẽ? Nà kot kaj mẽ hkaxàr kurê kumrẽx. Na htem sap ã tanhmã mẽ ho mex to ho pa. Mẽ panhõ arĩgromnu htã pu htem hã tanhmã mẽ ho mex to. Jakamã na pa ã hã myta ho mex kurê kumrẽx anẽ nẽ ri arĩgro mex jamãr kêt nẽ. Anẽ.

⁶ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarẽnh anẽ nhũm mẽ kuma nom kutã kãm mẽmoj jarẽnh kêt nẽ. Ra kot akupỹm ho mex jakamã nhũm mẽ tanhmã hã kãm nẽ hkêt nẽ kuhê.

Mẽ pahte amnhĩ to hkryre hã mẽ pajarẽnh

Matêwre 23.6-14; Rukre 6.32-36; mããnhẽ Xiakre 4.10; Wam Pêtre 5.5-6

⁷ Hãmri nhũm mẽ apkur kaxyw mẽ hkrĩ xà hã hkrĩ hpa. Nhũm mẽ hkwyjaja hkwyjê pẽ amnhĩ to wa nẽ mẽ hkrĩ xà mex kãm hkrĩ hpa. Hãmri nhũm Jejus ja hã mẽ omunh o xa nẽ axte mẽ kãm mẽmoj jarẽ. No ãm mẽmoj tã kuxi nẽ mẽ kãm awjarẽ nẽ mẽ kãm:

⁸ —Nà koja mẽ axpẽn mã mẽhõ rer kaxyw nẽ amnhĩ wỳr mẽ atã karõ. Mẽ ate kutã axàpkur kaxyw. Hãmri kêt ka mẽ hwỳr mra nẽ axàpkur kaxyw nẽ kupĩp kãm akrĩ kurê kumrẽx. No kot kaj mẽ kệp amnhĩ to wa nẽ mẽ hkrĩ xà mex pytã nẽ hã akrĩ nhũm ra kot amnhĩ to rax xwỳnhjê hõja hapu hã mẽ akôt tẽn axà. ⁹ Hãmri nhũm ixkre nhõ dõn

kot amnhĩ wỳr mẽ awỳr xwỳnh̃ta mẽ hkrĩ xà mex̃ta ã mẽ awỳ nẽ mẽ amã: “Kwa mẽ atõ kànhmã xa nẽ kãm mẽ hkrĩ xà kaprã.” Anẽ. Hãmri ka nhãm xa nẽ kãm anhỳr xàta gõ. Hãmri nẽ apijaam kãm hpãnhã kupĩp kãm nhỹ. ¹⁰ Ja pymaj kêr ka mẽ kupĩp kãm akrĩ kurê kumrẽx. Kê ixkre nhõ dõnja tee ri ja hã mẽ apumu nẽ mẽ amã: “Tk. Kwa ixkràmnhwỳjaja. Mẽ kupĩp kãm akrĩ hkêt nẽ. Kwa mẽ mra nẽ jar mẽ hkrĩ xà mex ã mãn akrĩ.” Anẽ hãmri nhũm ja mẽ amã mex nẽ. Nhũm mẽ piitã kot mẽ ato mex ã mẽ atã omu ka mẽ ajaxwỳja amnhĩ tã omu nẽ akĩnh nẽ ajamakêtkati nẽ akrĩ.

¹¹ –Nẽ koja mẽhõ te amnhĩ to rax o hkwỳjê jakrenh pyrak o amnhĩ nhĩpêx o ri pa hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã omu nẽ tanhmã hã ho. Hãmri nhũm ra amnhĩ to grire hã amnhĩ pumunh o ri pa nẽ rĩ amnhĩ pumu. Nom koja mẽhõ amnhĩ to rax o hkwỳjê jakrenh pyrak o amnhĩ nhĩpêx o ri pa hkêt nhũm Tĩrtũm ja hã omu hãmri nẽ tãm amnhĩm kot amnhĩ to rax xwỳnh ã harẽ. Anẽ.

Mẽ pahte mẽ kêp amrakati xwỳnhjê ho mex ã mẽ pamã karõ

¹² Nhũm pre ã Jejus mẽ ahkre anẽ hãmri nẽ hpãnhã mẽ apkur xà hã ixkre nhõ dõnja mã kapêr nẽ kãm:

–Nà na ka hte amnhĩ wỳr akwỳjê pix wỳ. Atõjê hwỳ nẽ akràmnhwỳjê hwỳ. Nẽ mẽ hikàxpore rũnh xwỳnhjê hwỳ. Nom nhỹrmã mẽ kot amnhĩ xwar amnhĩ nhõrkwỹ hwỳr awỳr pix kaxyw na ka hte ã amnhĩ wỳr mẽ hwỳr anẽ. ¹³ No kêt amnhĩ wỳr mẽ no kre xwỳnhjê mãn wỳ. Nẽ mẽ hyk o mẽ pa xwỳnhjê mãn wỳ. Nẽ mẽ hkrã pipãnh puro

xwỳnhjê mǎn wỳ. Nê mē hpigêx tỳx xwỳnhjê mǎn wỳ. Nê mē hirot nê àpênh kêt xwỳnhjê mǎn wỳ. Kêr ka amnhĩ wỳr jajê mǎn wỳ kê mē awỳr mra nê akutā apku. ¹⁴ Mo mē kot amnhĩ xwar awỳr kaxyw mē ò mēmoj? Mē kêp amrakati. Tã kot kaj mǎmrĩ amnhĩ wỳr mē awỳ nhũm Tĩrtũm mē hã apumu hãmri nê nhỹrmã kot akupỹm mē ho htĩr xà hã arĩgrota ã mē hã amã mēmoj mex gõ nê ato mex nê. Hãmri ka akĩnh nê. Anê.

Tĩrtũm kutã mē paxàpkur xà maati jarênh

Matêwre 8.11, 25.1-10, 26.29; mǎnên Apokarip

19.9

¹⁵ Hãmri nhũm mē apkur kaxyw hkrĩ pa nhũm Jejus nhĩhkô hã mē apkur o mē krĩ xwỳnhjê hõja tanhmã Jejus mã kapêr to nê kãm:

—Hêxta waa nê. Kot puj mē nhỹrmã Tĩrtũm nhõ krĩ hwỳr api nê kutã paxàpkur o pahkrĩ nê pahkĩnh tỳx kumrêx. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm kuma nê kê axte mē ahkre. Mē kot Tĩrtũm kutã apkur kaxyw kot amnhĩ wỳr mē hwỳrta ã nhũm mē ahkre. No ãm hã kuxi nê tanhmã mē kãm ujarênh to nê mē kãm:

—Koja mēhõ amnhĩ wỳr mē ho ohtô nê mē kot kutã mē apkur mex kaxyw mē kuwỳ. ¹⁷ Hãmri nê mē hwỳr kãm àpênh xwỳnh mē nê kãm: “E ma tē nê mē kãm awjarê kê mē tokyx mra pa mē apku.” Anê. ¹⁸ Hãmri nhũm kuma nê ma mē hwỳr mē kãm ujarênh o tē. Hãmri nê wamta mã anê nhũm kuma hãmri nê hitôt nê kãm: “Nà kot paj hwỳr ixtēm kêt nê. Na pa ham amnhĩm pika hkwy japrô. Jakamã kot paj ma hwỳr tē nê ixprĩ hã omu mǎn. Kwa kêr ka kãm ijarê kê ixte tanhmã hã nê xà hkôt ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹrja mã hamaxpêr kêt nê.” Anê.

19 –Hāmri nhũm kuma nẽ hpānhã nhām ja wỳr tẽ nẽ kām awjarẽ nhũm kuma nẽ haxwỳja hitõt nẽ kām: “Nà kot paj hwỳr ixtẽm kêt nẽ. Na pa ham amnhĩm môx o 10 nẽ haprô. Jakamã kot paj ma hwỳr tẽ nẽ ixprĩ hã ri omu măn. Kwa kêr ka kām ijarẽ kê tee ri tanhmã hamaxpêr to hkêt nẽ. Ixte tanhmã hã nẽ xà hkôt ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỳr kêt.” Anẽ.

20 –Hāmri nhũm kuma nẽ hpānhã ma ihõta wỳr tẽ nẽ kām awjarẽ nhũm kuma nẽ haxwỳja hitõt nẽ kām: “Nà kot pa hwỳr ixtẽm kêt nẽ. Na pa kormã ham ixprô. Kormã ixprô nyw nẽ inhmã rer prãm kêt jakamã kot paj ma hwỳr ixtẽm kêt nẽ.” Anẽ.

21 –Hāmri nhũm kām àpênh xwỳnhta tee ri mẽ kuma nẽ awjanã nẽ ma akupỹm tẽ. Kot ma mẽ hwỳr mẽnh xwỳnhta wỳr ma akupỹm tẽ nẽ kām mẽ harẽ. Hāmri nhũm tee ri mẽ harênh ma nẽ mẽ kamã gryk nẽ. Hāmri nẽ hpānhã mẽ kêp amrakati xwỳnhjê hwỳr kām àpênh xwỳnhta mẽ. Mẽ hkrã pipānh puro xwỳnhjê hwỳr kumẽ. Nẽ mẽ hpigêx tỳx xwỳnhjê hwỳr kumẽ. Nẽ mẽ hirot nẽ àpênh hkêt xwỳnhjê hwỳr kumẽ nhũm ma mẽ kām ujarênh o tẽ. Hāmri nẽ amnhĩ kôt mẽ kuwỳ nhũm mẽ kuma nẽ wantajê rom hkôt mrar kurê kumrêx. Hāmri nẽ agjê nẽ apkur kaxyw mẽ hkrĩ xà kamã hkrĩ hpa. ²² Hāmri nhũm kām àpênh xwỳnhja õ patrãw wỳr tẽ nẽ kām mẽ harẽ nẽ kām: “E ate mẽ hã karõ xàta kôt na mẽ ra hkrĩ hpa htã arĩ mẽ hkrĩ xà hkwỳ hkaprỳ.” Anẽ.

23 –Hāmri nhũm kuma nẽ kām: “Hêxta waa nẽ. Kêt ãm mẽ hkrĩ xàta hipu mex ronhỹx pa omu nẽ ixkĩnh nẽ. No ãm kormã piitã hipu hkêt. Kwa ma krĩ pu hã ri mẽ hapêr o mra. Nẽ nhỹri mẽ hkwỳjê

pumu nẽ mẽ haprô nẽ man amnhĩ kôt mẽ o mra kê mẽ hkrĩxà ho hipu hpa. ²⁴No kêt wam ixte amnhĩ wỳr mẽ hwỳr xwỳnhhtaja. Mẽ hitôt xwỳnhhaja kot paj axte amnhĩ wỳr mẽ hwỳr kêt nẽ.” Anẽ. Ǻ mẽ ujarẽnh kot anhỳr. Na hte Ǻ Tĩrtũm amnhĩ wỳr mẽ piitã mẽ hwỳr anẽ. Anẽ.

Mẽ pamã Jejus kĩnh tỳx Ǻ mẽ pamã karõ

Matêwre 10.37-38; Makre 8.34; Rukre 9.23-25; Juãw 12.26

²⁵Tã nhũm Jejus mẽ õrkwỹ rũm kato nẽ kormã Jerujarẽ hwỳr mõ nhũm mẽ hohtô rax nẽ hkôt mõ. Hãmri nhũm Jejus xa nẽ mẽ ho hakẽx nẽ mẽ omu nẽ mẽ kãm:

²⁶—E kot ka mẽ atõ amã ixkôt amnhĩ xãm prãm nẽ Ǻ amnhĩ nhĩpêx anẽ. Nẽ amã atõ nẽ atõx nẽ anhĩpêêxà nẽ akatorxà japê htỳx tã kêr ka amã ixkĩnh tỳx o wa mẽ hakrenh pa. Nẽ amã aprõ nẽ akrajê japê htỳx tã kêr ka amã ixkĩnh tỳx o wa mẽ piitã mẽ hakrenh pa. Nẽ amã ixkĩnh tỳx o amã amnhĩ japê jakre. Kêr ka mẽ atõ ixkôt amnhĩ xãm kaxyw nẽ Ǻ amnhĩ nhĩpêx anẽ.

²⁷—Koja mẽ ixpĩ pa mẽ anê ty. Tã mẽ ate ixkôt amnhĩ nhĩpêx o mẽ apa xwỳnhhaja. Koja mẽ ixtã mẽ apar mã tã kêr ka mẽ amã ixkĩnh tỳx o mẽ umaj ixkaga hkêt nẽ. Kwâr mẽ mãmrĩ tanhmã ixtã mẽ ato. Kot kaj mẽ nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa ixri axte amnhĩ xà kamã ajamak kêt nẽ atĩr tũm nẽ amex rãhã apa ho apa. Nom kot kaj mẽ ixkĩnhã jar pika ja kamã amã amex nẽ apa hprãm xàj ixkaga hãmri nẽ nhỹrmã wa ixri atĩr tũm nẽ apa hkêt nẽ. Anẽ.

Mẽ pahte amnhĩ kukamã pajamaxpêr mex Ǻ mẽ pamã karõ

28 Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Kwa kêr ka mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw nê amnhĩ kukamã ajamxpêr mex nê. Na htem amnhĩm òrkwỹ rũnh nhĩpêx kaxyw hãmri nê hkukamã hamaxpêr mex nê. Nê kaxyw krax mã kuhê xà hkukamã hamaxpêr. Nê kaxyw kỳx pê kãm hikwỹ xàja kukamã hamaxpêr. Nê òkwaêja kukamã hamaxpêr. Nê hã pòja kukamã hamaxpêr. Æ na htem amnhĩm òrkwỹ rũnh nhĩpêx kaxyw hkukamã hamaxpêr mex anê. 29 Nom kot kaj mẽ hkukamã ajamxpêr mex kêt nê ãm kaxyw pĩ ho grêre nê hakà. Rỳ ra hã axàpênh rax kurê ra amã ho anhỹr kaga nê hkaga hpa nê hatur xàm mênh kêt nê. Hãmri nhũm mẽ hkwyjaja hãnh mra nê omu nê atã hpêr o axkê. 30 Nê axpên mã ri ajarênh o: “E ga mẽ ixkre mỳj pumu. Na pre hipêx xwỳnhja hkurê kãm kaga nê hipêx par kêt nê.” Anhỹr o axpên mã ajarê. Ja pyrà nê kêr ka mẽ ixkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw nê amnhĩ kukamã ajamxpêr mex nê. Nê ajamxpêr o: “Nà mẽ kot Jejus ã tanhmã ixto htỳx tã kot paj hkaga hkêt nê. Kot paj hkôt amnhĩ nhĩpêx rãhã ho ri ixpa.” Anhỹr o amnhĩ kukamã ajamxpêr. Hãmri nê rĩ kormã ixkôt amnhĩ xãm. No kot ka mẽ umaj ixkaga hkukamã ajamxpêr hãmri nê ixkôt amnhĩ xãm kêt kurê kumrêx.

31 —Nê koja krĩ hõ kamã pahшти nhõ pòristi xohtô nê. Nê kutã nhãm krĩ hõ kamã pahшти nhõ pòristija grêre. Tã nhũm wa hpijapu kaxyw nhũm krĩ hõ rũm pahшти nhõ pòristi xohtôja mẽ grêreta wỳr mra. Hãmri nhũm kutã krĩ hõ kamã mẽ ò pòristi grêre nhõ pahшти nhỹ nê tee ri mẽ amnhĩ kukamã hamaxpêr nê hamaxpêr o: “Kwa koja apu

krī hō rūm pōristi xohtō raxja nhūm inhō pōristi grēreja mē axpēn kutā kuhē nē axpu nhūm mē inhnē mē himex. Nà inhō pōristi grēre kēnā.” Anhÿr o hamaxpēr.

³² —Hāmri nē pahi hōta wÿr ò kōwenatō mē. Kormā krī hō rūm mē hohtōtaja mē htēp kēt nhūm mē kutā kumē nhūm ma mē kutā tē. Hāmri nē awry hā mē hkaxpa nē mē ò pahihti mā kām: “E na mē inhō pahihti akutā inhmē pa tē. Na inhmā: ‘Ma tē nē mē kām awjarē. Kot puj pēr mē papijapu hkēt nē. Kwarī. Kot puj mē tām axpēn xunhwÿ.’ Anhÿr o kapēr nē mē akutā inhmē pa tē.” ā mē ujarēnh kot anhÿr. Ja pyrā nē na htem mēmoj kukamā hamaxpēr mex nē rī kormā tanhmā amnhī nhīpēx to.

³³ —Tā kēr ka mē atō amā ixkōt amnhī xām prām hāmri nē pahita pyrā nē amnhī kukamā ajamaxpēr tÿx nē rī kormā tanhmā amnhī nhīpēx to. Kēr ka ate inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw hāmri nē inhgryk ā te ate amā amnhī japē hkēt pyrāk o mēmoj piitā mā anhīhkra karo pyrāk o amnhī nhīpēx. Hāmri nē rī kormā ixkōt amnhī xām. ³⁴⁻³⁵ No kot kaj mē amnhī kukamā ajamaxpēr kēt nē atÿx ri ixkōt amnhī xunhwÿr japēr. Hāmri nē mēmo arīgro hā mē kot ixtā tanhmā mē ato xwÿnhjē pymaj ra ixkaga mā. Hā kot kaj mē te mē ate kaxwa punu pyrāk o amnhī nhīpēx. Kaxwaja mē apkur xà kamā mex. Na htem amnhīm ho ò xành nē kuku. Nom koja mēhō kamā pika hkwy mē nē ho ahkà hāmri tanhmā kot mē ho nē akupÿm ho mex? ām mē kot hkapīr pix kaxyw koja mex. Ja pyrā nē kot ka mē atō ate inhmā tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa hā amnhī jarēnh tā gaa nē amā

ixkôt amnhĩ nhĩpêx prãm nõkati. Hãmri nẽ ra te ate kaxwa punu kapĩr mã tãmta pyræk. E kwa mẽ mẽmoj tã ixujarẽnhja ma nẽ mẽ uræk nẽ amnhĩ kukamã ajamaxpêr mex nẽ. Anẽ.

15

ôwêhti pikunor jarẽnh

Matêwre 18.12-14

¹ Tã nhũm mẽ kot pahihti mã hkwỳjê pê kàxpore hkwỳ jamỳnh xwỳnhjê mẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja Jejus kapêr mar kaxyw hwỳr mra.

² Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhjê mẽ mẽ kot Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja mẽ hã Jejus pumu. Hãmri nẽ kê wem axte axpẽn mã tanhmã ho kapêr punuj to nẽ axpẽn mã:

—Tk. Kwa na hte mũjti axtem nẽ mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjaja amnhĩ wỳr mẽ kuwỳ nẽ tõhã mẽ kutã apku. Kwa mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnh kênã kot kêt mẽ kutã apkur o pa. Anẽ.

³ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tã mẽ kuma nẽ tanhmã mẽ kãm kapêr to. Nom hprĩ hã mẽ kãm kapêr kêt nẽ. Kê ãm amnhĩ tã kuxi nẽ mẽ kãm ôwêhti pikunor jarẽ nẽ mẽ kãm:

⁴ —Koja mẽhõ õ ôwêhti xohtõ nẽ. Nẽ ma nhỹri hamãr o pa. Hãmri nhũm pyxire nẽ hkwỳ kaga nẽ ma nhỹhỹm ahte tẽ nẽ akunok. Hãmri nhũm õ dõnja ma kot akupỹm piitã o mõi kaxyw hkwỳ ho pikuprõnh pa hãmri nẽ tee ri hkwỳ kaêx ã pikunor xwỳnhhta japêr. Hãmri nẽ ma hkwỳ ho mõi nẽ nhỹri kure. Kot nhỹri kutêp apkur o ri pa kaxyw kure hãmri nẽ ma akupỹm pikunor xwỳnhhta japêr o tẽ. Hãmri nẽ hapêr ryy nẽ nhỹri hwỳr kato. ⁵ Nẽ omu

ně hkĩnh tỳx ně. Hāmri ně amnhĩ kre hã kumě
ně ma akupỹm hkwỹ hwỳr o tẽ. ⁶ Hāmri ně mẽ
ĩhkô hã kumě ně hkĩnh ně hkràmnhwỳjê ho akuprô
ně ôrkwỹ htã mẽ ôrkwỹ xwỳnhjê ho akuprô ně mẽ
kãm: “Kwa na pre ixpê ixkriita ô akunok. Pa pre
hapêr kãm ixihỳtỳx ně kãm ixkato ně omu ně ixkĩnh
ně. Jakamã kwa wem mãănẽn inhỹ hã akĩnh.” Anẽ.

—Ă mẽ ujarẽnh kot anhỹr. ⁷ Ja pyrã ně koja mẽ
kot amnhĩ tomnuj tỳx xwỳnhjê hõ tee ri amnhĩ
pumu ně kot amnhĩ tomnuj kaga ně Tĩrtũm kôt
amnhĩ xãm. Hāmri nhũm kaxkwa kamã mẽ piitã
ja hã omu ně hkĩnh tỳx ně. Te ho my kot ôwêhti
hpikunor xwỳnh mã kator ně hkĩnh tỳxta pyrãk.
Na hte Tĩrtũm tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx o mẽ pa
xwỳnhjê pumu ně hkĩnh ně. Tã koja mễhõ kot
amnhĩ tomnuj tỳx tã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kaga
ně Tĩrtũm kôt amnhĩ xãm hāmri nhũm amnhĩ tã
omu ně hkĩnh tỳx ně. Jakamã na pa hte mẽ akurom
ã mẽ kot amnhĩ tomnuj xwỳnhjê hkôt Tĩrtũm kapêr
o mẽ ahkre rãhã ho ri ixpa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kot tanhmã ho kapêr punuj
to xwỳnhjê mã amnhĩ jarẽnh anẽ.

Kàxpore pikunor jarẽnh

⁸ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm awjarẽ ně mẽ kãm:

—Nẽ ja. Koja mễhõ ni hikàxpore kêp 10. àpênh o
arĩgro pê 10 pãnhã kàxpore kêp 10. Tã ho pyxi ně
ho akunok. Hāmri ně tee ri hapêr ně hkaprĩ ně.
Hāmri ně kanê hpôk ně hitom kapõnh pê hprĩ hã
hapêr o ri pa ně kãm kato. ⁹ Hāmri ně kupy ně hkĩnh
ně hkràmnhwỳjê ho akuprô ně ôrkwỹ htã mẽ ôrkwỹ
xwỳnhjê ho akuprô ně mẽ kãm amnhĩ jarẽ ně mẽ
kãm: “Xê na pre ixpê ixkàxpore hõta akunok pa tee

ri hapêr tâ akupÿm kãm ixkato nê kupy nê ixkĩnh nê. Jakamã xê wem inhÿ hã mãânên akĩnh.” ã mẽ ujarênh kot anhÿr.

¹⁰ —Ja pyrà nê koja mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hõ pyxire nê amnhĩ tomnuj kaga nê ixkôt amnhĩ xãm. Hãmri nhũm kaxkwa kamã mẽ piitã ja hã omu nê hkĩnh nê. Te mēhõ ni kot kàxpore pikunor xwÿnh mã kator nê hkĩnhhta pyræk. Anê.

Mê hkra pikunor jarênh

¹¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ho xa. Tĩrtũm kãm mẽ piitã mẽ hapê htÿx ã mẽ ahkre ho xa. No kê ãm hã kuxi nê kê we tanhmã mẽ kãm ujarênh to nê mẽ kãm:

—Nê koja mēhõ hkra my wa axkrut. ¹² Hãmri nhũm kot hapu õ papaj wÿr tē nê kãm: “E papaj. Ot pa awÿr tē. Kot kaj nhÿrmã ty pa wa amÿr pē akukrêx o ixarĩk. Jakamã e kwa tokyx atĩr ri amnhĩ kamã wa inhmã ho axkjê pa inhõ ho amnhĩptàr kurê kumrêx nà?” Anê. Hãmri nhũm kuma nê wa kãm hikukrêx o axkjê. Kot wa mã hkwy gõ nê kot hapu mã hkwy gõ. ¹³ Hãmri nhũm kot haputa ãm ri hipêêxà hkôt pa hkrãnre hãmri nê kot kãm hikukrêx nhõr jamÿnh pa nê ma nhÿhÿm o mō nê ho wēnê hpa. Hãmri nê hpãnhã kàxpore jamÿ nê ma nhÿhÿm mō. Nhÿhÿm awry hã pika hõ hwÿr ma mō. Mōõ hãmri nê krĩ hõ kamã htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho ri pa. Hãmri nê gaa nê ra mẽ hkuprÿjê hã kàxpore ho hapêx pa. Nê kagôxÿhti hã ho hapêx pa. Nê gaa hãmri nê hikàxpore hkêt nê ri pa.

¹⁴ —Rôm nhũm pikaja kamã mẽ hã na wrÿk kêt ry rax nê. Nê gaa nhũm mẽ hpur kãm mẽ kêp mẽ apkur xà hã mẽõja hapêx pa. Jakamã nhũm mẽ

hkra kot haputa kêp amrakati nê kãm prãm tỳx nê ri pa. Hãmri nê tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr. ¹⁵ Hãmri nê amnhĩ to krĩ nhõ xwỳnhjê mar o ri pa. Kot mễ kãm tanhmã àpênh to nê hpãnhã apkur kaxyw. Hãmri nhũm mễhõ kot kãm hkrit hagrô jamãr kaxyw hã kumễ nhũm ma hwỳr tễ nê kãm hamãr o pa. Nom kot kãm hamãr o pata pãnhã ãm kãm mễmoj nhõr kryre nhũm arĩ kãm prãm tỳx kumrêx.

¹⁶ Nê tee ri kot hagrô kutã òta kur prãm nê tee ri omunh o pa. ¹⁷ —Nê gaa hãmri nê tanhmã hamaxpêr to. Nê tee ri kot tanhmã amnhĩ tomnuj toja ã amnhĩ pumu nê hamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Mãn mũtar inhõ krĩ kamã inhõ papaj mã mễ àpênh xwỳnhjaja ixrom apkur mex o pa. àpkur mex nê nhũm mễõ jakrêx prãr rũnh tã pa jar mễ hkĩnhã prãm xaj ra ixtyk o mỗ. ¹⁸ Nà kot paj ma akupỳm mỗ. Hãmri nê inhõ papaj pumu nê ã kãm amnhĩ jarênh anê nê kãm: ‘Kwa Papaj. Na pa pre ixpê akra hã amnhĩ tomnuj tỳx kumrêx nhũm ja apê omnuj nê. Nhũm Tĩrtũm pê ja omnuj nê. ¹⁹ Jakamã na pa ixpê akra hã amã amnhĩ jarênh ã ixpijaàm nê. Ixte tãm kêt kumrêx. Jakamã kwa xà kot pa amã mễmoj tã ixàpênh o ri ixpa ka hpãnhã inhmã inhõ pa apku nà?’ Anhỳr o kot pa kãm amnhĩ jarê. Nà kot paj anê.”

²⁰ —Anhỳr o amnhĩ kukamã hamaxpêr hãmri nê ma akupỳm mỗ. Mỗõ nê ra hpôx o mỗ. Nê kormã amỳm mỗr ri nhũm ò papaj hwỳr rĩt nê omu nê amnhĩ kra hã omunh kurê kumrêx nê hkĩnh nê ma kutã hprôt nê tễ. Omu nê kãm hkaprĩ nê. Nê hwỳr hprôt nê hkaxpa nê kahti hkôt kumỳ. ²¹ Hãmri nhũm kãm amnhĩ jarê nê kãm: “Kwa papaj. Na

pa pre amnhĩ tomnuj nẽ nhũm ja apê omnuj nẽ. Nẽ Tĩrtũm pẽ ja omnuj nẽ. Jakamã ixte ixpê akra hã amã amnhĩ jarẽnh ã xpijaàm. Ixte tãm kêt kumrẽx.” Anẽ. ²² Nom kormã kãm amnhĩ jarẽnh par kêt ri nhũm hipêêxà kãm mẽ àpênh xwýnhjê mã akir nẽ mẽ kãm: “È kwa mẽ atõ ma tẽ nẽ kãm ê mex õ py nẽ akupỹn ixkrata wýr ho aprõt nẽ kãm haxà. Nẽ hpar kà nẽ ãhkra kamã kàx nẽ amnẽ kãm hamý nẽ ho aprõt. ²³ Nẽ akupỹm aprõt nẽ moux kra htwým mexta õ pumu nẽ uné nẽ apĩ. Nẽ mẽ ho anẽ pu mẽ ixkra hã pahkĩnh nẽ apku. E mẽ amnhĩ prẽprẽk nẽ tokyx ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. ²⁴ Na pre ma ixpê mõi o te ixpê htyk pyræk. Tã akupỹn mõi nẽ ixwýr pøj nẽ te akupỹm inhmã htĩr pyræk. Jakamã e mẽ tokyj.” Anhýr jakamã nhũm mẽ hã moux kra pĩ nẽ ho anẽ nẽ hkĩnh nẽ hã apkur o hkrĩ.

²⁵ –Rôm nhũm hkra kot wata kormã pur kãm htýx àpênh o xa. àpênh o ãm tã akupỹn hpõx o tẽ. Hãmri nẽ amnhĩ kukamã mẽ kot ri mẽmoj tatak nẽ mẽ greer ma. ²⁶ Hãmri nẽ tee ri hamaxpër o tẽ nẽ õrkwý hwýr pøj nẽ kormã kapem xa nẽ mẽ hã mẽ àpênh xwýnhjê hõ kukja nẽ kãm: “Kwa mẽmoj tã na ka wem ã akĩnh rax anẽ?” ²⁷ Anẽ nhũm kãm: “Nà mẽhõ hkêt. Atõ na akupỹn pøj nhũm anhĩpêêxà omu nẽ hkĩnh týx nẽ. Nẽ mẽ inhmã anẽ pa mẽ hã moux kra htwým mexja pĩ nẽ hã ho anẽ nẽ hã ixkĩnh nẽ hkur o ixkrĩ.” Anẽ. ²⁸ Hãmri nhũm tee ri htõ jarẽnh ma nẽ gryk týx nẽ. Hãmri nẽ gryk xàj kapem hkuk punuj o mẽ omunh o xa nẽ mẽ hwýr àr kêt nẽ. Hãmri nhũm hipêêxàja tee ri omu nẽ hwýr kato nẽ tee ri kot mẽ hwýr ho àr kaxyw ho anhýr kaprý. ²⁹ Hãmri nhũm kãm: “Tk. Kwa na pa hte amã ixàpênh rũnh rãhã ho ri ixpa hã ra

ixtã amgrà xohtô nê. Nê aa akapêr nhîrôp tanhmã ixãm to hkêt. Tã ka hte ixpumunh nê akînh nê ixtã mẽmoj tōx pîr kêt nê. ³⁰ Tã nhũm akra kot haputa apê akukrêx kwý jamýnh pa nê ma o mō nê axtem nê mẽ hkuprýjê mã ôr par tã akupýn mō nê pōj. Ka omu nê akînh nê hã môx kra twýmta pî. Nà kot paj mẽ awýr ixàr kêt nê.” Anê.

—Hãmri nê gryk tỳx nê xa. ³¹ Hãmri nhũm ô papaj tee ri kuma nê kãm: “Kwa nà ri ã akapêr anhýr kêt nê. Inhmã ajapê kênã. Na ka hte ixkôt apa ho apa rãhã nê. Nê ixkukrêx piitã kêp anhõõ. ³² No atōja na pre te ixpê htyk pyræk tã arĩ htîr. Nê te pikunor pyræk tã te ra akupým kator pyræk jakamã na pa omu nê ixkînh nê. Nê inhmã hapê ho te mãânên inhmã ajapê pyræk.” Anê.

—Ã mẽ ujarênh kot anhýr. Ja pyrà nê koja mẽhõ te kot amnhĩ tomnuj tỳx o ri pa htã amnhĩ kaxyw Tirtũm mã hamaxpêr nê amnhĩ to kuwý nê hkôt amnhĩ xãm. Hãmri nhũm amnhĩ tã omu nê hkînh nê. Nê kãm hprãm nê. No mẽ kajaja. Mẽ apê Parijew nhõ xwýnhjê mẽ Tirtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwýnhjaja. Na ka htem mẽ kot amnhĩ tomnuj xwýnhjaja kot Tirtũm kapêr mar o kuhê hã mẽ omu nê Tirtũm kînhã akînh kêt nê. Nê te hkra kot wata jamaxpêr pyræk o ajamaxpêr nê tee ri ja hã mẽ omu nê mẽ kamã agryk nê. Nê mẽ amã mẽ hprãm nõkati. Anê.

16

Mẽ panhõxý nê Jejus kot mẽ pamã karõ

¹ Tã nhũm kê Jejus axte hkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwýnhjê jahkre. No ãm mẽmoj tã kuxi nê mẽ kãm tanhmã ujarênh to nê mẽ kãm:

—Nà koja mēhō hikàxpore rax xwỳnhja kām àpēnh xwỳnh mã mēmoj to wēnē ho pa kaxyw ãm. No nhũm kām ho mex kêt nē. Axtem nē kēp amarĩ mē kām mēmoj to fiat par o mō. Hāmri nhũm ra mēhō kot ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã omu nē ma ò patrāw wỳr tē nē kām harē. ² Hāmri nhũm tee ri harēnh ma nē amnhĩ wỳr hã karō. Hāmri nhũm hwỳr tē nē axà nhũm kām: “Pa. Kwa xà ãm hāmri na mē inhmã ajarē? Kwa nà mon ka ri axtem nē ã ixpê inhō mēmoj nhĩpêx anē? E inhmã ate mē kām ho fiat par xwỳnhjê nhĩxi hã kagà nē inhmã agō hāmri nē ma tē. Kot ka axte inhmã axàpēnh kêt nē rĩ amnhĩ pumu.” Anē.

³ —Hāmri nhũm kuma nē tee ri amnhĩ kukamã hamaxpēr nē hamaxpēr o: “Hēxta waa nē. Tanhmã kot paj amnhĩ to? Ixihtỳxre hã kot pa mēhō mã pur ã apē. Nom inhmã amarĩ ri ixàhwỳr o ri ixpa hprãm kêt. Ixte amnhĩ kuk ã xpijaàm.” Anē. ⁴ Hāmri nē tanhmã amnhĩ kukamã hamaxpēr to nē hamaxpēr o: “Nà kot paj amnhĩ wỳr ixte mē kām ho fiat xwỳnhjê hã karō. Nē mē kām mē ò kōōta ahpār mã hkamē kê mē ãm inhō patrāw mã hkwỳ pix gō. Kêr kê mē amnhĩ tã ixpumũ nē kām ixkĩnh nē. Hāmri nē inhō patrāw kot ixkaga hã ixtã harēnh ma nē ixkamã ukaprĩ japêr. Hāmri nē amnhĩ wỳr ixwỳ pa ahpỳnhã mē kutã ixàpkur o ri ixpa nhũm prãm ixpĩr kêt nē. Nà kot paj anē.” Anē.

⁵ Hāmri nē amnhĩ wỳr mē hã karō nhũm mē hwỳr mra. Nhũm mē omu nē ja mã kām: “E tanhmã na ka pre inhō patrāw pē mēmoj to fiat to? E inhmã harē.” Anē. ⁶ Hāmri nhũm kām: “Na pa pre kēp orti hã à ho 100 nē ho fiat. Ota hã kagàta. Tã pa kormã kām amnhĩrer kêt nē.” Anē nhũm kuma

ně kām: “Tôe ka inhma. Kot paj amã anhõ köt o gri ka ãm kām ho 50 pix ně agõ pa ixte anhõ köt ho ijapêx par pyræk o anhîpêx.” Aně. ⁷ Hāmri ně hpānhã nhām ja mã kām: “No ka. Tanhmã na ka pre kêp mēmoj to fiat to?” Aně nhũm kām: “Na pa pre kêp pãy hã xak o 1.000 ně ho fiat. Tã pa kormã hpānhã kām amnhîrer kêt ně.” Aně nhũm kām: “Tôe. Kot paj hāmri amã anhõ köt o gri ka ãm kām ho 800 pix ně agõ pa ixte anhõ köt ho ijapêx par pyræk o anhîpêx.” Aně. Nhũm ã mẽ hipêx aně. Hāmri ně hamaxpêr o: “E. Na pa mẽ kām mẽ õ köt o hkry pa. Koja mẽ amnhî tã kãm ixkĩnh japêr.” Aně.

⁸—Hāmri nhũm õ patrãwja ã kot mẽ hipêx anhÿr ã harēnh ma ně kām: “Tk. Kwa ate pa ixkukamã ajamaxpêr ně inhmã mēmoj to anhÿr mex kêt tã ka amnhî kukamã ajamaxpêr mex pē ã mẽ hipêx mex aně.” Aně. ã mẽ ujarēnh kot anhÿr. Aně.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kām ujarēnh aně. Hāmri ně mẽ kām:

—Tã ja pyrã ně na hte mẽ kot Tĩrtũm köt amnhî xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ãm amnhî pix kukamã hamaxpêr mex o pa. Jao amnhî kaxyw pix mã mẽ piitã tanhmã mẽ ho mex to ho pa. Mẽ kot amnhî tã mẽ omunh ně mẽ kãm mẽ hkĩnh ně amnhî xwar tanhmã mẽ ho mex to kaxyw nhũm htem ã amnhî nhîpêx anhÿr o pa. Tã mẽ ate ixkõt amnhî xunhwÿr xwÿnhjaja. Tĩrtũm kot tanhmã mẽ ate amnhî kwÿjê ho mex to hã amnhĩm mẽ ajarēnh kaxyw kêr ka mẽ amnhî mẽ mẽ piitã mẽ hkukamã ajamaxpêr mex ně. Pê tanhmã mẽ ho mex to ho ri apa. ã mẽ ate amnhî nhîpêx anhÿrja na mex. Nom kormã mẽ ate ã amnhî nhîpêx anhÿr kêt.

9 —Hêxta waa nê. Mon ka htem mē uràk nê ã axpên to mex anhÿr kêt nê? Kwa mē àpênh xwÿnhhta kot amnhĩ nhĩpêx pyrà nê tanhmã axpên to mex to o ri apa hkêt wehe. Jao akukrêx nê akàxpore ho anhõxÿ hkêt nê. Kêr ka nhÿrmã ty nê Tĩrtũm wÿr api nhũm ja hã mē ato mex rax nê. Te ho kot õ patrãw mã àpênh xwÿnhhta kot tanhmã mē ho mex to xwÿnhjê hwÿr mrrar nhũm mē kot amnhĩ xwar tanhmã ho mex tota pyràk.

10-11 —Na hte Tĩrtũm tanhmã mē pakute hã mē pahpumunh mex nê. Koja mē amã mēmoj gõ ka mē kãm hprãm xà hkôt ho anhõxÿ hkêt nhũm ja hã mē apumu nê axte mē amã mēmoj gõ. Nom hpãnhã mē amã õr rax o wamta jakre nê kugõ. Nom kot ka mē ri mēmojta o anhõxÿ ho ri apa nhũm tee ri ja hã mē apumu nê axte mē amã mēmoj nhõr kêt nê. Koja mē amã mēmoj gõ ka mē ho anhõxÿ ho ri apa nhũm ja kêp homnuj nê.

12 —Nê kot kaj mē jar Tĩrtũm kot mē amã mēmoj nhõr xwÿnhja ho anhõxÿ ho ri apa. Hã koja nhÿrmã kaxkwa kamã mē amã mēmoj mex nhõr kêt nê.

13 —Nê kot kaj apyxi nê anhõ patrãw hamêxkrut nê arĩgro pyxi hã hamē wa kãm axàpênh o amÿkry hkêt nê. Kot kaj anê nê hõ gryk ã hõ kaga. Ja pyrà nê kot kaj mē jar pika ja kamã akàxpore nê akukrêx pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hã kot kaj mē amã hapê htÿx nê mē kêp ho anhõxÿ ho ri apa. Nê akukrêx rax gryk ã Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt akukrêx o tanhmã axpên to ajuta hto ho ri apa hkêt nê. Ja pymaj kwa kêr ka mē ãm Tĩrtũm pix mã mãn ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Jao te akukrêx nê akàxpore mã axàmnhĩx ri anhĩhkra karo ho ri apa pyràk. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ ahkre anẽ. ¹⁴ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwýnhjaja mar o kuhê. Na prem ra mẽ hikàxpore rax gryk ã Jejus kaga. Jakamã ã kot mẽ kãm kàxpore jarẽnh anhýrja ma nhũm ja mẽ kêp omnuj nẽ nhũm mẽ hã hpêr o pikẽnh o kuhê.

¹⁵ Hãmri nhũm amnhĩ tã mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Nà na ka htem te mẽ ate tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx xwýnh pyræk o amnhĩ nhĩpêx nom ri mẽ kãm amnhĩ to axêx o ri apa. No nhũm Tĩrtũmja kot tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to nẽ tanhmã mẽ ajamaxpêr to hkôt mẽ apumunh par. Nẽ hprĩ hã mẽ anhõxý hã mẽ apumu. Te mẽ ate tãm amnhĩ nhĩpêx pyræk nom mẽ anhõxý kamã na ka htem apa. Mẽmoj te mex pyræk nhũm htem omu nẽ mex ã hkamnhĩx. No nhũm Tĩrtũm àhpumunh tỳx xà hkôt hprĩ hã mẽmojta pumu nhũm kêp omnuj nẽ. Mẽ akurom omnuj ã omunh kurê kumrêx. Na hte hprĩ hã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx ã mẽ apumu. Anẽ.

Tĩrtũm kapêr aa hapêx kêt ã harẽnh

Matêwre 5.17-18

¹⁶ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nẽ mẽ kãm:

—Nẽ na pre finat Mojesja kumrêx mẽ kãm Tĩrtũm kapêr kwý hã kagà. Tã nhũm hpãnhã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarẽnh xwýnh kwýjaja mããnẽn mẽ kãm hkwy hã kagà. Nhũm prem kuma nẽ mẽ hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri pa. Tã nhũm finat Juãw Paxisja mẽ hpãnhã kato nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ ahkre ho ri pa. Tã pa hpãnhã ho mẽ ajahkre ho ri ixpa nhũm mẽ ohtô nẽ ixkôt amnhĩ xunhwý nẽ kãm ixkapêr kôt pix mã amnhĩ nhĩpêx o ri pa hprãm nẽ.

¹⁷ —Tĩrtũm kapêr tũmja mex o mex. Kojã aa hapêx kêt nẽ. Kojã nhỹrmã kaxkwa nẽ pika wa hapêx pa no nhũm Tĩrtũm kapêr tũmja aa hapêx kêt

ně. Koja rāhā ho rāhā ně aa ihkjê ho mēnh kêt ně. Aně.

Mě pahte axpēn kaga hkêt ã mě pamã karõ

Matêwre 5.31-32, 19.9-12; Makre 10.2-12

¹⁸ Nhũm Jejus arĩ mě ahkre ně mě kām:

—Ně kêr ka mě aprõ kaga hkêt ně apa. Kot kaj mẽ hkaga ně hpānhā nhām hõ ho aprõ nhũm Tĩrtũm noo mã te ate wam aprõ kamã nhām ho amnhĩkati pyrāk. Nhũm ja kêp omnuj ně. Rỳ ka ra mēhõ kot hprõ kaga xwỳnhta ka hpānhā ho aprõ. Nhũm Tĩrtũm noo mã te ate wam mjên pê ho amnhĩkati pyrāk. Nhũm Tĩrtũm pê ja omnuj ně. Aně.

Hikàxpore rax xwỳnh mẽ kêp amrakati xwỳnh wa harēnh

Rukre 6.20-26

¹⁹ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre kamã mẽ kām aw-jarē ně mẽ kām:

—Koja mēhõ kàxpore rax xwỳnh ê mex pix kām ri pa. Ně apkati mẽ apkur mex o pa. ²⁰ Nhũm amrakati xwỳnh pê Rajareja hkà nhyre ně arĩ pry kamã àhwỳr o hkrĩ. Nhũm htem hamỳ ně ma o pa ně hikàxpore rax xwỳnh nhõrkwỳ jakwakrem haxwỳ. ²¹ Nhũm õ jakrêx kwỳ hkrēr prām xàj hakwa krem àhwỳr o hkrĩ. Nhũm rop hwỳr mra ně hkà nhy kunhnwỳnh o kuhê.

²² —Tã nhũm Rajare ty nhũm Tĩrtũm kapēr o mẽ wrỳk xwỳnhjaja hwỳr wrỳ ně ma akupỳm kaxkwa hwỳr hkarõ ho mõ ně ho api. Hāmri nhũm kaxkwa kamã mẽ pahpām Apraãw nhĩhkõ hã hkĩnh ně apkur mex o hkrĩ.

—Tã nhũm hikàxpore rax xwỳnhta mãănēn hkõt ty. Nhũm hkwỳjaja hã akuprõ ně hã mur ně ma o

tě nē haxà. ²³ Hāmri nhũm hkarõ ma mẽ kot amnhĩ xà htỳx kamã hamak tũm xà pē kuwy maatita wỳr ma mō. Nē kamã amnhĩ xà htỳx kãm hamak rãhã ho pa. Hāmri nē amnhĩ xà hã maj kànhmã rīt nē kaxkwa kamã Apraãw pumu. Nhũm Rajare ra kuri mex nē nhỹ. ²⁴ Hāmri nhũm tee ri wa omu nē Apraãw mã akapēr nē kãm: “Kwa Apraãw. Kwa we ixkamã axukapri nē ixwỳr Rajare mẽ kê ixwỳr tě nē ìhkrakrã ho gô htok nē ho inhõhto jakry. Na pa kuwy kamã amnhĩ xà htỳx kãm ijamak tỳx kumrêx.” Anē. ²⁵ Hāmri nhũm kuma nē kãm: “Tk. Nà kot pa awỳr mēnh kêt nē. Na ka pre atir ri amex nē akĩnh nē ri apa. No nhũm Rajare akĩnhã hkà nhy rax nē amnhĩ xà htỳx kãm hamak rãhã ho ri pa. Tã ra jar inhĩhkô hã hkĩnh nē pa. Ka pre kurom amex nē apa htã kot kaj hpãnhã amnhĩ xà htỳx kãm ajamak rãhã ho ri apa. ²⁶ Nē pahkaêx kãm ahkaprỳ griã. Jakamã nhỹhỹnh kot kêt awỳr rê? Ka ajaxwỳja nhỹhỹnh kot ka kêt mẽ ixwỳr rê?” Anē.

²⁷ —Nhũm ã kãm kapēr anē nhũm tee ri kuma nē kãm: “Kwa tô ma inhõ krĩ hwỳr mãn amē kê ma ixkwỳjê hwỳr wrỳ. ²⁸ O mỳj arĩ inhõ krĩ kamã ixtõ kêp 5 nē arĩ htĩr nē pa. Kê wa mẽ kãm awjarê kê mẽ amnē kuwy hwỳr pa pymaj tokyx amnhĩ tomnuj kaga nē Tirtũm kôt mãn amnhĩ xunhwỳ nē hkôt ri amnhĩ nhĩpêx o pa.” Anē.

²⁹ —Hāmri nhũm Apraãw kãm: “Nà pa mẽ hwỳr mēnh kêt nē. Ra mẽ kuri Tirtũm kapēr jarēnh xwỳnhjê mẽ Mojes kot Tirtũm kapēr ã kagà kēnã. Kê mẽ kamã harē nē ja ma nē rĩ tãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to.” Anē. ³⁰ Hāmri nhũm tee ri kuma nē kãm: “Kwa nà. Koja mẽ kagàja mar kêt nē. No kêt Rajare na pre ra htyk tã akupỹm htĩr jakamã koja

mě hwỳr wrỳ ně mẽ kãm awjarẽ nhũm mẽ akupỹm htĩr ã omu nẽ kapěr ma hãmri nẽ amnhĩ tomnuj kaga kurê kumrẽx. Kwa nà ã ri anhỹr kêt nẽ mẽ hwỳr amẽ hêxta waa nẽ.” Anẽ.

31 —No nhũm kãm: “Nà koja mẽ Tĩrtũm kapěr ã kagà mar kêt ã koja mẽ mããnẽn Rajare tyk nẽ akupỹm htĩr nẽ mẽ hwỳr wrỳk nẽ kot mẽ kãm tanhmã ujarẽnh to hã mar kêt nẽ. Jakamã kwarĩ pa mẽ hwỳr mẽnh kêt nẽ. Kot paj ho anẽ nẽ ãm ixte mẽ hwỳr mẽnh kaprỳ pyràk o amnhĩ nhĩpêx.” Anẽ. Æ mẽ ujarẽnh kot anhỹr. Anẽ.

17

Mě kot Jejus nẽ mẽ no kupyr ã mẽ harẽnh

Matêwre 18.6; Makre 9.42; mããnẽn Rõmãn 1.32; Sikũn Pêtre 2.1, 2.18

1-2 Tã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê jahkre ho nhỹ nẽ mẽ kãm:

—E kot paj mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwỳr tohtuj anhỹr xwỳnhjê jarẽ ka mẽ inhma. Nà koja mẽhõ mẽ hwỳr tẽ nẽ inhnẽ mẽ kãm kapěr. Mẽ kot mẽ mar nẽ amnhĩ tomnuj prãm xaj tanhmã mẽ kãm kapěr to. Hãmri nhũm mẽ mar xà hkôt tanhmã amnhĩ tomnuj to. Hã koja Tĩrtũm ja hã omu nẽ kot inhnẽ tanhmã kãm nẽ xwỳnhta pumu nẽ ja hã homnuj tỳx nẽ. Te mẽ kot mẽhõ pynênh nẽ mut ã kẽn pytĩ hõ nhôr nẽ ma o htêm nẽ gô rax kãm mẽnh pyràk o koja hipêx. Te ho ja pyràk no ãm homnuj tỳx o ja jakre. Jakamã kwa mẽ ixkapěr ma nẽ kãm ajamaxpěr tỳx rãhã ho ri apa. Anẽ.

Mě pahte amnhĩ tã tanhmã mēhō hto hkêt ã mẽ pamã karõ

Matêwre 18.21; Makre 11.25-26; mãänēn Epes 4.32; Korosē 3.13

³ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre nē mẽ kãm:

—Ně koja ixkôt atōjê hō tanhmã atomnuj to. Ka amnhĩ tã omu hãmri nē ma hwỳr tē nē ja hã kãm akapēr nē kãm: “Kwa mon ka axtem nē ri ã inhĩpêx anē ixtō? Kwa nà ri ã inhĩpêx anhỹr kêt nē.” Anē hãmri nhũm amnhĩ tã ama nē amã: “Nà na pa tee ri ixte tanhmã atota ã amnhĩ pumu nē ixkaprĩ nē. Nà kot paj axte ã ri anhĩpêx anhỹr kêt nē. Kwa kêt ka axte tanhmã ja mã ajamaxpēr to hkêt nē. Te ate amnhĩ katut kôt mēnh pyræk o hipêx pu akupỹm tãm axpēn nhĩpêx o papa.” Anē. Koja ã amã kapēr anē ka amnhĩ tã ama hãmri nē axte tanhmã kot atoja mã ajamaxpēr kêt nē.

⁴ —Koja arĩgro pyxi hã xatã tanhmã atomnuj to japêr. Hãmri nē xatã tee ri ja hã amnhĩ pumu nē awỳr mra nē xatã amnhĩ tã amã kapēr nē amã: “Pa ot pa awỳr tē. Na pa ra ixkaprĩ nē. Kwa ixte ã anhĩpêx anhỹrja pumu nē ãm omu. Kot paj axte hkêt nē.” Anhỹr o xatã amã kapēr. Nē ra axte tanhmã atomnuj to nē kê axte awỳr tē nē ã amnhĩ tã amã kapēr anē. Nom kêt ka ama nē kamã agryk kêt nē. ãm xatã kãm: “Nà kot puj anē nē akupỹm tãm axpēn nhĩpêx. Kot paj axte tanhmã ate ixtota mã ijamaxpēr kêt nē. Kot puj ja ho pajapêx nē tãm axpēn nhĩpêx o akupỹm papa.” Anhỹr o kêt ka mẽ xatã axpēn nhĩpêx anhỹr rãhã ho ri apa nē aa jam anhũrer kêt nē. Anē.

*Mě pahte měmoj tã Tĩrtũm wỳr hã mẽ pajarěnh
Matěwre 17.20-21, 21.21-22; Makre 11.23*

⁵ Tã nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjaja hãmri kãm:

—Kwa Pahihti. Tanhmã mẽ ixto pa mẽ amnhĩ kaxyw Tĩrtũm kôt ijamaxpěr tỳx rãhã ho ri ixpa. Aně.

⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà ra mẽ ate amnhĩ kaxyw hkôt ajamaxpěr jakamã na ra amnhĩ tã mẽ apumu. Jakamã mẽ ate hkôt amnhĩ nhĩpêx kukwak ri na ka htem mẽmoj tã awỳ nhũm mẽ ate mẽmoj tã hwỳr xà hkôt mẽ amã tanhmã mẽmoj nhĩpêx to. Te mẽ ate pĩ hpàr mũj mã akapěr ně kãm: “E amnhĩ jarê ně ma tẽ ně gô xujanãr kãm mãn mrõ.” Aně nhũm kot amar ně amar xà hkôt ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrta pyrãk. Ja pyrã ně kot kaj mẽ ate Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o apa kukwak ri mẽmoj tã awỳ nhũm mẽ ama ně mẽ amã mẽmoj tanhmã ho. Rỳ mẽ amã mẽmoj gõ. Aně.

Te mẽ pahpê Tĩrtũm mã paxàpěnh xwỳnh pyrãk

⁷ Nhũm Jejus arĩ mẽ ahkre ně mẽ kãm:

—Ně ja. Kot kaj mẽ amã mẽ àpěnh xwỳnh kwỳjaja nhũm hõ amã mẽmoj tã àpěnh o pa ě ho anhỹr pa. Hãmri tanhmã kot kaj kãm akapěr to wehe? Xà kot kaj kãm: “E hãmri axàpěnhnta kaga ně tẽ ně nhỹ ně apku.” Anhỹr o kãm akapěr? ⁸ Nà kot kaj kãm anhỹr kêt ně. Kot kaj kãm: “E kwa tokyx tẽ ně hpãnhã inhmã inhõ hã apê. Kot pa ixàpkur pa ka ixpãnhã nhỹ ně apku.” Anhỹr kãm akapěr. Kêp amã àpěnh xwỳnh jakamã ka ã kãm akapěr aně. ⁹ Ja pyrã ně kot puj mẽ Tĩrtũm kot mẽ pamã mẽmoj tã karõ xà hkôt tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to ho ri

papa. Mě ō patrāwta pyrà nē kot tanhmã mẽ pamã karō hto xà hkôt pu mẽ amnhĩ nhĩpêx.

—Xà na htem mẽ ō patrāw mã mẽmoj tã àpênh pa hãmri nē hkwyjê mã amnhĩ to jarkrar o ri pa nē mẽ kãm: “E ka mẽ ixpumu. Na pa hte inhõ patrāw mã ixàpênh mex o mẽ hakre ka mẽ ja hã ixpumu. Hêxta waa nē. Mon pa hte ri axtem ã amnhĩ nhĩpêx anê?” Anhÿr o xà kot kaj mẽ kãm amnhĩ to jarkrar o ri apa? Nà na ka htem ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nē.

¹⁰ —Tã pa hte mẽ ō patrāwta pyrà nē tanhmã mẽ amã mẽmoj tã karō hto ho ixpa. Jakamã kêr ka mẽ inhma nē ixte mẽ amã mẽmoj tã karō xà hkôt tanhmã inhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Hãmri nē hã amnhĩ to jarkrar pê amnhĩ jarênh o: “Ăm hãmri na pa ã Jejus mã amnhĩ nhĩpêx anê. Hêxta waa nē. Ixpê Jejus mã tanhmã ixte amnhĩ nhĩpêx to mex xwÿnh na pa.” Anhÿr o amnhĩ to jarkrar kêt nē. Kêt ãm amnhĩ jarênh o: “Nà ixte kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ixpa xwÿnh pix na pa. Na hte mẽmoj tã inhmã karō pa kuma nē ÿ hã tanhmã kãm amnhĩ nhĩpêx to.” Anhÿr o amnhĩ jarênh o ri apa. No ri amnhĩ krã hkôt atÿx tanhmã amnhĩ to jarkrar to ho ri apa hkêt nē. Anê.

Jejus kot mẽ ho 10 nē akupÿm mẽ ho mex ã harênh Matêwre 8.1-4

¹¹ Tã nhũm Jejus arĩ Garirej rũm pika pê Samar hkàx ã Jerujarê hwÿr kormã mō. ¹² Nē nhÿri krĩ hō htêp o mōr mẽ nhũm krĩ pu hã ri mẽ pa xwÿnhjaja kêp 10 nē kutã mra. Mě hkànhy hkro htÿx xwÿnhjaja kutã mra nē hkaxpa nē amÿm kuhê nē omu. ¹³ Hãmri nē kãm:

—Pa Pahihti. Kwa mẽ ixpumu nẽ mẽ ixkamã axukapri nẽ tanhmã mẽ ixto mex to. Anẽ.

¹⁴Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nã kot paj mẽ ato mex. E mẽ mãmri awjanã nẽ ma akupỹm mẽ anhõ patrejê hwỳr mra kẽ mẽ akupỹm mẽ akà mex ã mẽ apumu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kapêr mar xà hkõt awjanã. Kà nhy rãhã awjanã nẽ ma akupỹm patre hwỳr mra. Nẽ kormã akupỹm hwỳr pry hã mrar rãhã piitã hkà mex pa. ¹⁵Hãmri nhũm ãm pyxi nẽ hkwỳjê rom awjanã nẽ akupỹm Jejus wỳr Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o hwỳr tẽ. ¹⁶Hãmri nẽ Jejus kaxpa nẽ kutã hkõnkrã ho tẽm nẽ nhỹ nẽ amnhĩ tã kãm kot ho mex ã kãm amnhĩ jarẽ. Kwỳjê hkĩnhã kêp Ijaew kêt axtem kêp Samar nhõ xwỳnh tã mẽ kurom akupỹn hwỳr tẽ nẽ kãm mex o mex ã harẽ. ¹⁷⁻¹⁹Hãmri nhũm amnhĩ tã kuma nẽ kãm:

—No mẽ akwỳjaja? Ixte mẽ ato 10 nẽ mẽ ato mex tã ka ãm kapxipix awjanã nẽ akupỹn ixwỳr tẽ. Akwỳjê hkĩnhã apê Ijaew kêt tã akupỹm amnhĩ mex ã amnhĩ pumu hãmri nẽ mẽ kurom awjanã nẽ Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o ixwỳr tẽ. Hêxta waa nẽ. Mo na hte ixkwỳjaja apyrà nẽ amnhĩ kaxyw ixkõt hamaxpêr kêt nẽ? E kànhmã xa nẽ mãmri ma ajamakêtkati nẽ akĩnh nẽ ma akupỹm tẽ. Anẽ.

Jejus akupỹn wryk xà hã arĩgro jarẽnh

Matêwre 24.23-24, 24.37-44; Makre 13.32-37; määnên Wam Tesarôn 5.2-8; Sikũn Pêtre 3.3-10

²⁰⁻²¹Tã nhũm Parijew nhõ xwỳnh kwỳjaja Jejus wỳr mra nẽ omu nẽ kãm:

—Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Xà koja apu Tĩrtũm tokyx kot mẽ pahwỳr mẽnh mã xwỳnhnta mẽ nhũm

mě pahwỳr wrỳ ně mẽ pahto amnhĩptàr kurê kumrẽx nà kormã? Aně.

Hãmri nhũm mẽ kuma ně mẽ kãm amnhĩ jarẽ. Te ho nhãm mẽhõ jarẽnh pyrà ně mẽ kãm:

—Nà ra kot mẽ ho amnhĩptàr o pa kênã. Nom nhỹri hkrĩ xà kamã mẽ ho amnhĩptàr o hkrĩ hkêt ně. Na htem amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpěr ně hkôt amnhĩ xunhwỳ hãmri nhũm kęp mẽ õ pahihtĩ hã mẽ ho amnhĩptàr o pa. Ně mẽ kãm mẽ hamaxpěr mex gõ nhũm htem hkôt ri hamaxpěr mex o pa. Aně.

²² Hãmri ně hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kapěr. Mě kot nhỹrmã tee ri kamã hamak o pa hã mẽ kãm kapěr ně mẽ kãm:

—Kot kaj mẽ nhỹrmã tee ri amã tokyx akupỹn ixwrỳk ně ixte mẽ ato amnhĩptàr prãm xàj tee ri inhmã anojarêt kaprỳ ho ri apa. Ně axpẽn mã ri ijarẽnh o: “Hêxta waa ně. Mo na we Pahihtĩ tokyx akupỹn mẽ pahwỳr wrỳk kêt ně?” Anhỹr o inhmã anojarêt o ri apa pẽ ixkamã ajamak rãhã ho apa.

²³ —Ně koja mẽ ra akupỹn ixwrỳk ã tanhmã mẽ amã ixto hêx to ho pa. Nhỹri ixkuhê nhũm mẽ kot ixpumunh ã mẽ amã ixto hêx o pa. Nom kër ka mẽ ama ně ãm mẽ ama. ²⁴ Kot paj nhỹrmã akupỹn mẽ awỳr ixwrỳk kaxyw nhũm mẽ pika piitã hkôt akupỹn ixwrỳk kãm anhĩpê ixpumu. Te mẽ piitã mẽ kot anhĩpê na jaxênh pumunh pyræk o kot kaj mẽ apiitã ixpumu. ²⁵ Nom kormã jar pika ja kamã ixpa ri koja mẽ ohtô ně ixkaga pa amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kãm ty. Hãmri ně mẽmo arĩgro hã ma akupỹm kaxkwa hwỳr api. Hãmri ně nhỹrmã akupỹn mẽ awỳr wrỳ.

26 –Nà kot paj nhỹrmã man akupÿn mẽ awÿr wrÿ. Akupÿn ixwrÿk xà hã arĩgrota ã koja jar pika ja kamã mẽ pa xwÿnhjaja htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Te amnepêm finat Noehti htĩr ri mẽ kot htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa pyræk o koja mẽ amnhĩ nhĩpêx o pa. 27 Na prem amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr o pa hkêt nê. Nê ãm jar pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr o ri paja o ãm kôt pix mã tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to ho pa. Rôm nhũm Noehti gô htàm pymaj pàr raxja nhĩpêx nê kãm axà. Nhũm prem hã omu nê ãm omunh o pa nê tanhmã ri amnhĩ kukamã hamaxpêr to hkêt nê. Tã nhũm nata mẽ haêr pê wrÿ. Hãmri nê wrÿk rax o ra pika piitã hanhi nhũm mẽ piitã pikaprâr pa.

28 –Akupÿn ixwrÿk xà hã arĩgrota ã koja mẽ mããnên te amnepêm Sotõ nhõ xwÿnhjaja kot htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to pyræk o amnhĩ nhĩpêx. Finat Rohti kormã htĩr ri mẽ kot htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pata pyræk o koja mẽ amnhĩ nhĩpêx. Na pre hte Sotõ nhõ xwÿnhjaja ãm pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr o ri pa. Nê ãm kôt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê htÿx ri amnhĩ xàpkur xà pix kukamã hamaxpêr. Nê mẽ hpur kãm ri àpênh pix kukamã hamaxpêr. Nê ri amnhĩ xujaprôr pix kukamã hamaxpêr nê xpên mã mẽmoj to wêñê pix kukamã hamaxpêr. Nê amnhĩm òrkwÿ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr. ã na prem pika ja kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pix kukamã hamaxpêr o ri pa anhÿrja o amnhĩ kaxyw Tĩrtũm mã hamaxpêr o pa hkêt nê.

29 –Tã nhũm Rohti mẽ õ krĩ rũm kator mẽ nhũm Tĩrtũm krĩ nhõ xwÿnhjaja kot amnhĩ tomnuj tÿx o

paja m̀yrapê mẽ himex pa. Jao kaxkwa rũm mẽ hipy mẽmo hpòk kẁy rẽ nhũm mẽ hkaxàr pa. ³⁰ Tã akupÿn mẽ aẁȳr ixwrỳkja mẽ koja mẽ te Rohti nhõ krĩ kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ htÿx ri amnhĩ tomnuj pix o pa.

³¹ —Nẽ akupÿn ixwrỳyta ã ka mẽ anhõrkwÿ nhĩmõk ã hkrãmnênh o akrĩ japêr nẽ akupÿn ixwrỳk kãm ixpumu. Hãmri nẽ akukrêx ẁȳr axàr nẽ hõ hpyr mã ajamaxpêr kêt nẽ. Rÿ ka mẽ apur kãm axàpênh o akuhê japêr nẽ akupÿn ixwrỳk kãm ixpumu. Hãmri nẽ akupÿm anhõrkwÿ hẁȳr atẽm mã ajamaxpêr kêt nẽ. Mo kaxyw kot ka kêt hẁȳr tẽ? Kêt ãm inhmã mẽ ajapê hã akupÿn mẽ aẁȳr ixwrỳk mã ajamaxpêr o akĩnh nẽ ixpumunh o akuhê.

³² —Nẽ kêr ka mẽ Rohti prõ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja mã ajamaxpêr rãhã ho ri apa. Na pre Tĩrtũm kapêr nhĩrõp xa nẽ amnhĩ katut kôt Sotõta ẁȳr rĩt hãmri nẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿrja m̀yrapê htyk kurê kumrêx. Tã kêr ka mẽ ho urak nẽ amã akukrêx rax japê xàj ixkôt amõr kaxyw anhõtõt kêt nẽ.

³³ —Nẽ kwa kêr ka mẽ jar pika ja kamã tanhmã mẽ ate amnhĩ nhĩpêx to pix kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nẽ. Nẽ mẽ akukrêx rax pix kukamã ajamaxpêr kêt nẽ. Koja nhÿrmã ja piitã mẽ apê hapêx pa. Mẽ ate kãm anhĩhkra karo hpar pyrak o piitã hipêx hãmri nhũm Tĩrtũm ja hã mẽ apumu nẽ hpãnhã nhÿrmã mẽ amã mẽmoj mex nhõr rax nẽ.

³⁴ —Nẽ kot paj kamàt kãm akupÿn ixwrỳk japêr nhũm nhÿri mẽhõ ra ixkôt amnhĩ xãm xẁȳnh mẽ mẽhõ kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xẁȳnh wa par kãm nõr japêr. Hãmri pa amnhĩ ẁȳr ra ixkôt kot amnhĩ

xãm xwỳnhhta o api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnhhta arĩ gõr nẽ nõ. ³⁵ Rỳ pa arĩgro hã akupỳn ixwrỳk japêr nhũm mênijê hõ wa hamẽxkrut nẽ harôj kahuk o âm japêr. Hãmri pa ra kot ixkôt amnhĩ xãm xwỳnhja ho api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnhja ahte arĩ harôj kahuk o xa. Hãmri nẽ hamaxpêr mex kêt kumrêx o xa. ³⁶ Rỳ koja mễmyjê hõ wa axkrut nẽ hpur kãm àpênh o âm japêr. Pu pa amnhĩ wỳr kot ixkôt amnhĩ xãm xwỳnhhta o api nhũm kot ixkôt amnhĩ xãm kêt xwỳnhhta pur kãm ahte arĩ apênh o xa. Hãmri nẽ tee ri hkràmnhwỳ hkukamã hamaxpêr o xa. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mễ pa ho mễ pa xwỳnhjê mã amnhĩ jarênh anẽ. ³⁷ Hãmri nhũm mễ kuma nẽ kãm:

—Kwa nhỹri koja mễmoj ã amnhĩ nhĩpêx anẽ? Anẽ.

Hãmri nhũm mễ kãm:

—Nà koja nhỹri mễmojja ã amnhĩ nhĩpêx anẽ ka mễ omunh kurê kumrêx. Te nhỹri mễmoj kro nẽ nõr nhũm nhônhti kot omunh nẽ hã htor nẽ hpinhĩpanh nhũm mễ kot hã omunh kurê kumrêxta pyràk. Anẽ.

18

Mễ pahte Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh rãhã ho papa hã mễ pamã karõ

Rukre 11.5-8; mããnẽn Wam Tesarõn 5.17

¹ Tã nhũm Jejus hkôt mễ pa ho mễ pa xwỳnhjê mã mễmoj tã karõ. Mễ kot tanhmã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh to hã mễ kãm karõ. Mễ kot xatã kãm amnhĩ jarênh o pa nẽ amnhĩ kaxyw kãm hamaxpêr rãhã

ho pa kaxyw. No ãm hã kuxi nẽ tanhmã mẽ kãm hã ujarẽnh to nẽ mẽ kãm:

² —Koja nhỹri krĩ hõ kamã juistija kãm Tĩrtũm prãm nõkati. Nẽ mããnẽn kãm amnhĩ kwỳjê hprãm nõkati htã kệp juisti nẽ tanhmã mẽ kãm kapêr to ho hkrĩ. ³ Jakamã nhũm mễhõ ni pê mjên htyk xwỳnh. Nhũm hte mễhõ xatã tanhmã kệp õ mẽmoj to ho pa. Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã omu nẽ xatã juistita wỳr mra nẽ kãm harẽ nẽ kãm: “Xê gaa nẽ. Na hte pahkwỳjê hõja ixtomnuj rãhã ho pa. Xê ixtã tanhmã kãm akapêr to kê tãm inhĩpêx.” Anẽ. Nẽ xatã hwỳr mra nẽ amnhĩ to kuwỳ nẽ xatã hwỳr mra nẽ amnhĩ to kuwỳ. ⁴⁻⁵ No nhũm kuma nẽ ãm kuma. Kãm hkwỳjê ho ajuta hprãm kêt jakamã ãm kuma. Tã nhũm xatã hwỳr mra. Gaa nhũm rĩ kãm mar kaga nẽ. Hãmri nẽ hamaxpêr o: “Tk. Hêxta waa nẽ. Jahti na hte xatã ixwỳr mra nẽ tanhmã inhmã amnhĩ jarẽnh to. Nẽ ãm xatã ixwỳr mra. Nà na pa ra inhmã mar kagyk nẽ. E pa tokyx tanhmã nê kot tanhmã ho xwỳnhta mã ixkapêr to. Inhmã Tĩrtũm pyma kamã rỳ inhmã ixkwỳjê kaprĩ kamã pa tanhmã nê kãm nẽ hkêt tã kot pa anhỹr kêt nhũm amnhĩ tã inhmã harẽnh pix nẽ pa ra mar kurê ixkrã tãtãk nẽ.” Anhỹr o hamaxpêr. ã mẽ ujarẽnh kot anhỹr.

⁶ —Juisti tãm hamaxpêr kêt tã nhũm nija xatã hwỳr mrar nẽ amnhĩ to hwỳr jakamã nhũm jatã tanhmã ho ajuta hto. ⁷⁻⁸ No kêt Tĩrtũmja. Xàn ka htem mẽmoj tã awỳ nhũm juisti punutita pyrã nẽ mẽ ama nẽ ãm mẽ ama? Nà koja ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt nẽ. Kot ka mẽmoj tã kãm amnhĩ jarẽ nhũm ama nẽ tanhmã amã mẽmoj to rỳ tanhmã

amã amnhĩ nhĩpêx to. Juistita rom mẽ pakamã ukapri xwỳnh na. Tã kot paj nhỹrmã akupỳn wrỳ nẽ mẽ apumu ka mẽ arĩ amnhĩ kaxyw hkõt ajamxpêr mex pê kãm amnhĩ jarênh rãhã ho ri apa pa ja hã mẽ apumu nẽ ixkĩnh tỳx nẽ. Ja na inhmã hprãm. Anẽ.

Tanhmã mẽ kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh to hã mẽ harênh

Matêwre 6.5-8; mããnẽn Wam Pêtre 5.5-6

⁹ Tã nhũm Jejus mẽ kot amnhĩ to mex o hkwyjê jakrenh ã amnhĩ to jarkrar o ri mẽ pa xwỳnhjê pumu nẽ tanhmã mẽ kãm kapêr to. Nom mẽ kot amnhĩ to jarkrarta ã kuxi nẽ mẽ kãm awjarê nẽ mẽ kãm:

¹⁰ —Koja mễhõ wa hamêxkrut nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh kaxyw wa tẽ. Ja kêp Parijew nhõ xwỳnh nhũm hõja kêp mẽ õ pahi mã hkwyjê pê kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnh. Nhũm wa Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre hwỳr wa tẽn axà. ¹¹⁻¹² Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnhhta kumrêx tẽ nẽ nhỹri mẽ piitã mẽ noo mã Tĩrtũm mã amnhĩ jarê. Nẽ amnhĩ to jarkrar pê kãm amnhĩ jarênh o: “Pa Tĩrtũm. E ra ate ixpumunh mex. Na pa hte amnhĩ to mex pix o ri ixpa. Ra ate ja hã ixpumunh mex. Na pa hte kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnh něj rom tãm amnhĩ nhĩpêx. Nẽ semãn piitã hã ixàpkur kêt rãhã amã amnhĩ jarênh rãhã ho ixtã apkati axkrut. Nom ja pix kêt. Na pa hte mããnẽn ixàpênh pãnhã kàxpore jamỳ nẽ mẽ kot amã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa xwỳnhjê mã hkwy nhõr o ixpa. Nẽ na pa hte ri ixàhkĩnh o ri ixpa hkêt nẽ. Nẽ nhãm mẽ kêp mẽ hprõ ho amnhĩkati ho ri ixpa hkêt nẽ. Na pa hte mẽ piitã mẽ kurom tãm amnhĩ nhĩpêx ã

amnhĩ pumu nẽ ixkĩnh tỳx kumrẽx. Hêxta waa nẽ. Mon pa hte ri ã amnhĩ to mex o ixpa anẽ?” Anhỹr o Tĩrtũm mã amnhĩ to jarkrar pê kãm amnhĩ jarẽnh o xa.

13 —Hãmri nhũm hpãnhã mẽ kêp kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnhhta haxwỳja Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽ. No ãm Parijew nhõ xwỳnhhta rom ki hkwyjê pê awry nẽ ahte hipô nẽ kãm amnhĩ jarẽ. Nẽ kãm amnhĩ jarẽnh pê amnhĩ tak nẽ mur nẽ kãm: “Kwa Tĩrtũm. Na pa hte amnhĩ tomnuj tỳx o ri ixpa. Nẽ ixtỳx ri amã prãm xà kuhpa hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to. Na pa tee ri ja hã amnhĩ pumu nẽ ixkaprĩ htỳx nẽ. ã inhmã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa hprãm kêt tâ pa hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa. Kwa xà kot ka ixkamã axukaprĩ nẽ amnhĩ katut kôt ixte amnhĩ tomnuj rẽnh pa Tĩrtũm?” Anhỹr o kãm amnhĩ jarẽ.

14 —Hãmri nhũm Tĩrtũm hamẽ wa kot kãm amnhĩ jarẽnh ma no ãm wamta ma nẽ ãm kuma. No kêt hkôt hõja ma hãmri nẽ kot kãm amnhĩ tâ àhwỳr xà hkôt amnhĩ katut kôt kot amnhĩ tomnuj rẽnh pa nẽ ho hkra. Jakamã nhũm mex nẽ hkĩnh nẽ pa. Ra tãm hkrã hãmri nẽ hkĩnh nẽ ma htẽm kurẽ kumrẽx. ã mẽ ujarẽnh kot anhỹr. ãm hãmri na pa mẽ amã ja jarẽ. Koja mẽhõ Parijew nhõ xwỳnhhta pyrã nẽ kot amnhĩ to mex xwỳnh ã amnhĩ kamnhĩx hãmri nẽ Tĩrtũm kot amnhĩ katut kôt kot amnhĩ tomnuj rẽnh kaxyw amnhĩ to hwỳr kêt nẽ. Koja ãm kãm amnhĩ to jarkrar pix nẽ. Jakamã koja Tĩrtũm te kot mar nẽ ãm mar pyrãk o hipêx. No koja mẽhõ kot kàxpore hkwy jamỳnh xwỳnhhta pyrã nẽ tee ri tanhmã amnhĩ tomnuj to hã amnhĩ pumu nẽ hkaprĩ nẽ. Hãmri nẽ amnhĩ to Tĩrtũm wỳ nhũm

kuma nê tanhmã ho mex to. Anê.

*Jejus kot amnhĩ wỳr mēhprĩrejê hwỳr ã harēnh
Matêwre 19.13-15; Makre 10.13-16*

¹⁵ Tã nhũm Jejus mē hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja arĩ pry hã Jerujarē hwỳr mō nhũm Ijaew kwỳjaja mē omu nê mē hkrare jamỳ nê Jejus wỳr mē o mra. Kot mē hã ãhkra jaxwỳr nê mē ho Tĩrtũm wỳr kaxyw. Hãmri nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjaja tee ri ja hã mē omu nê nê mē kãm kapēr nê mē kãm:

—Tk. Kwa mē ma akupỳm mē akrata o mra nà? Mo kaxyw na ka mē Jejus wỳr mē o mra? Kormã mē ràxre kênã. Anê.

¹⁶ Hãmri nhũm amnhĩ tã mē kuma nê mē kãm:

—Tk. Kwa nà mē ri inhnê mēhprĩjê kurê hkêt nê. Kwãr mē mãmri ixwỳr mē o mra. Anê.

Hãmri nê amnhĩ wỳr mē kãm hpa ho apê nhũm mē hwỳr mē o mra nhũm mē kuri kuhê. Hãmri nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwỳnhjê mã kãm:

—E mē jareja mē omu. Na htem hamakêtkati nê hkĩnh nê ri pare. Nê kãm amnhĩ to rũnh prãm kêt nê ri pa. Tã Tĩrtũm kôt mē kot amnhĩ nhĩpêx xwỳnhjaja na htem mē uràk nê kãm amnhĩ to rũnh prãm kêt nê ri pa.

¹⁷ —Jarejaja na htem hipêêxà nê katorxà wa kapēr ma nê wa hkôt ri amnhĩ nhĩpêx mex o ri pa. Tã ixpê Tĩrtũm kot mē awỳr inhmēnh xwỳnh kot ka mē amã ixkôt amnhĩ xunhwỳr prãm. Hã kot kaj mē te ho jarejê kot amnhĩ nhĩpêx pyrak o amnhĩ nhĩpêx. Jao ixkapēr ma nê ixkôt ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri apa. Anê.

Kàxpore rax xwỳnh jarēnh

Matêwre 19.16-30; Makre 10.17-31; mãănēn Wam Ximotre 6.6

18 Tã nhũm Ijaew nhõ pahшти hõja Jejus wỳr tẽ nẽ kãm kapēr nẽ kãm:

—Pa? Mẽ ijahkre xwỳnh maati? Kwa inhmã mẽmoj jarẽ. Tanhmã kot pa we nhỹrmã Tĩrtũm ri ixtĩr tũm nẽ ixpa kaxyw amnhĩ nhĩpêx mex to ho ri ixpa wehe? Anẽ.

19 Hãmri nhũm kãm:

—Xà ate ixpê Tĩrtũm kwỳ hã ixpumunh kôt na ka ixte uràk nẽ amnhĩ to mex xwỳnh ã ijarẽ? Tĩrtũm pix na kot amnhĩ to mex rãhã xwỳnh jakamã kot kaj ã ijarēnh anhỹr jao ixpê Kra hã ijarẽ. Nẽ uràk nẽ ixte amnhĩ to mex xwỳnh ã ijarẽ. Nà xàn ka ãm atỳx ri amnhĩ krã hkôt ã ijarēnh anẽ?

20 —Tĩrtũmja mex o mex xwỳnh jakamã kot kaj amã nhỹrmã kuri atĩr tũm nẽ apa hprãm hãmri nẽ ra kot mẽmoj tã mẽ amã karõ xà hkôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Ra ate mar mex kênã. Na pre mẽ amã:

Kêr ka mẽ axpẽn pê axàhkĩnh hkêt nẽ.

Nẽ mẽ axpẽn par kêt nẽ.

Nẽ mẽ axpẽn to axêx o ri apa hkêt nẽ.

Nẽ mẽ axpẽn pê aprõ ho amnhĩkati hkêt nẽ.

Nẽ mẽ anhĩpêxà mẽ akatorxà wa hã apijaàm pê wa kutã anojarêt pix o ri apa.

E kot kaj amã nhỹrmã Tĩrtũm kuri atĩr tũm nẽ apa hprãm hã kêr ka ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa. Anẽ.

21 Nhũm pre ã Jejus kãm kapēr anẽ nhũm kuma nẽ kãm:

—Kwa ixprĩre ri ra ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhÿr o ri ixpa kênã. Nom ixte ixtĩr tũm nẽ ixpa kaxyw kormã ixte tãm kêt pyræk. Anẽ.

²² Hãmri nhũm Jejus kãm:

—Nà kormã mẽmoj pyxire nẽ arĩk. Na ka amã akukrêx rax japê htÿx o Tĩrtũm jakre. Jakamã kêr ka ma akupÿm tẽ nẽ akukrêx o wênê hpa nẽ hpãnhã kàxpore jamÿ hãmri nẽ ma mẽ kêp am-rakati xwÿnhjê mã òr pa. Hãmri nẽ rĩ akupÿn ixwÿr tẽ nẽ ixkôt apa ho apa. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm kuma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr. Kãm kukrêx rax japê nẽ kãm ìhkra karo hprãm kêt nẽ. Jakamã tee ri Jejus kot ã kãm hã karõ anhÿrja ma nẽ awjanã nẽ ma akupÿm tẽ. ²⁴ Hãmri nhũm tee ri ja hã omu nẽ hã mẽ kot mar xwÿnhjê mã kapêr nẽ mẽ kãm:

—Hêxta waa nẽ. Koja mẽ hikukrêx rũnh xwÿnhjaja ohtõ nẽ kãm mẽ hikukrêx japê xaj Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nẽ pa ho papa hkêt nẽ. Wa ixte amnhĩ nhĩpêxja mẽ kêp hihtÿx. ²⁵ Na htem kãm hikukrêx rax mã ìhkra karo hprãm kêt rãhã tee ri kãm Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx prãm kaprÿ. Te ho mẽhõ kot menh kagõ hã hkre nẽ kãm kagõ katõk prãm kêt rãhã kãm guhkrax kãm àr prãm kaprÿta pyræk. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anẽ. ²⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr nẽ kãm:

—Kwa nom mẽ ixpiitã mẽ inhmã mẽ ixkukrêx japê kênã. Jakamã xà kot paj mẽ ixpiitã nhÿrmã war ari ixtĩr tũm nẽ ixpa ho ixpa hkêt nẽ nà? Anẽ.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà kot kaj mẽ amnhĩ krã hkôt mẽ amã mẽ akukrêx japêja mã anhũrer kêt nê. Tĩrtũm pix na hte ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr kaxyw tanhmã mẽ hkrã hto nhũm mẽ kãm mẽ hikukrêx japê htỳx kêt nê. Jao mẽ kêp Tĩrtũm mẽ wa ixri htĩr tũm nê mẽ pa ho pa mã xwỳnh. Anê.

²⁸ Hãmri nhũm Simãw Pêtre kãm:

—Kwa Pahihti no mẽ pajaja? Na pa prem agryk ã mẽmoj piitã hkaga hpa nê akôt ixpa ho ixpa. Jakamã kot paj mẽ nhỹrmã war ari ixtĩr tũm nê ixpa ho ixpa nà? Anê.

²⁹ Hãmri nhũm kãm:

—Tỳ. Nà ka mẽ atõ inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa kaxyw akwỳjê re nê ma inhmã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri apa. Anhõrkwỹ re rỳ atõ rỳ atõx rỳ aprõ nê akrajê re. Rỳ akatorxà nê anhĩpêêxà war are. Rỳ akukrêx piitã rer pa hãmri nê ma ixkapêr o mẽ piitã mẽ ahkre ho ri mẽ hkôt apa. ³⁰ Hã kot paj ja hã mẽ apumu nê mẽ ato mex rax nê. Hãmri ka mẽ ma nhỹhỹm apa nê nhỹri mẽ kãm ixkapêr jarênh o ri mẽ hkôt apa nhũm mẽ kot mẽ amar xwỳnh kwỳjaja mẽ ama nê ra kãm mẽ akĩnh nê. Nê ra mẽ ate akwỳjê rer par tã nhũm mẽ tãmjaja te mẽ apê mẽ hkra rỳ mẽ htõ rỳ mẽ htõx pyrak o mẽ anhĩpêx nê tanhmã mẽ ato mex to ho pa. Hãmri ka mẽ nhỹrmã ty nê ma Tĩrtũm mẽ wa inhõ krĩ hwỳr api hãmri nê wa ixkuri amex kumrêx nê atĩr tũm nê apa ho apa. Anê.

Nhũm pre ã Jejus Simãw Pêtre mẽ hkwỳjê mã kapêr anê.

*Jejus kot axte htyk kukamã amnhĩ jarênh
Matêwre 20.17-19; Makre 10.32-34*

³¹ Tã nhũm Jejus mẽ kot ÿ hã kapêr jarênh o mẽ pa xwỳnh pê 12jaja mẽ hkwyjê pê mẽ ho kato. Nê nhỹri mẽ hkàx ã mẽ o xa nê tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarênh to nê mẽ kãm:

—Amnepê m Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh xwỳnhjaja na prem ixkukamã tanhmã mẽ kot inhĩpêx to hã ijarê nê ixtã kagà. Tã pu mẽ ra Jerujarê hwỳr mỗ. Kamã koja mẽ tanhmã ixto rax nê. Ra mẽ kot ixkukamã ijarênh nê ixtã kagà xà hkôt koja mẽ ixto anê. ³²⁻³³ Koja mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja ixpynê nê Rõm nhõ xwỳnhjê nhõ pôristi hwỳr ixto tẽ nê mẽ kãm ixto hêx nhũm mẽ kuma nê mẽ mar xà hkôt tanhmã inhĩpêx to. Nê mẽ hkwyjaja ixtã hpêr o axkê nê akunha. Nê mẽ hkwyjaja ixto kapêr punuj nê ijayrỳ nê ixtã argôx rê nê ixtak. Hãmri nê ixpĩ. ã koja mẽ inhĩpêx anê. Nom kot paj ãm ixtyk ã apkati axkrunêpxi nhũm Tĩrtũmja akupỹm ixto ixtĩr. Anê.

³⁴ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri htyk nê akupỹm htĩrja kukamã hamaxpêr no ãm hprĩ hã hkôt hamaxpêr kêt nê.

Jejus kot no hkre xwỳnh o mex ã harênh

Matêwre 20.29-34; Makre 10.46-52

³⁵ Tã nhũm Jejus mẽ kormã Jerujarê hwỳr Jerikoja têp o mỗ. Hãmri nhũm pry nhĩhkjê hã no hkre xwỳnhja àhwỳr o nhỹ. ³⁶ Hãmri nê amnhĩ wỳr mẽ mrar ma. Mẽ ohtô nê Jejus kôt mẽ mrar xwỳnhjê mrar ma nê mẽ kãm:

—Kwa mẽmo ri? Mẽmoj wỳr na ka mẽ axohtô nê mra? Anê.

³⁷ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà Jejus pê Najare nhõ xwỳnh kôt na pa mẽ mỗ. Anẽ.

³⁸ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ kàx pê Jejus mã kapẽr nẽ kãm:

—Pa Jejus? Apê mẽ inhõ Pahihti mex na ka. Te apê amnepê m anhĩgê t pahihti Tawi kot amnhĩ nhĩpêx pyràk. Jakamã kwa ixkamã axukapĩ nẽ akupỹm ixto mex kêt wehe. Ixte amnhĩ kaxyw akôt ijamaxpẽr xwỳnhjê hõ na pa. Anẽ.

³⁹ Hãmri nhũm Jejus kukamã mẽ mrrar xwỳnhjaja tee ri kuma nẽ kãm:

—Tk. Kwa akapẽr kêt nẽ nhỹ nà. Anẽ.

Tã no nhũm ãm mẽ kuma nẽ xatã amnhĩ to hwỳr o nhỹ. Kàx pê kãm kapẽr o nhỹ. ⁴⁰ Hãmri nhũm Jejus kuma nẽ xa nẽ amnhĩ wỳr hã karõ nhũm mẽ hpa hã kupy nẽ hwỳr o tẽ nhũm kãm:

⁴¹ —Pa mo na? Tanhmã kot pa ato? Anẽ.

Nhũm kãm:

—Nà akupỹm inhmã ixrĩt mex prãm. Anẽ.

⁴² Hãmri nhũm kãm:

—Tõe. Nà ra ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpẽr tỳx jakamã kot kaj akupỹm ri rĩt. Anẽ.

⁴³ Hãmri nhũm akupỹm rĩt mex kurê kumrêx nẽ ja hã amnhĩ pumu nẽ hkĩnh tỳx nẽ. Hãmri nẽ ma Jejus kôt Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o mẽ hkôt tẽ. Hãmri nhũm mẽ kot hã omunh xwỳnhjaja haxwỳja Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o Jejus kôt mỗ.

19

*Jakew kãm Jejus pumunh prãm ã harênh
Rukre 3.8, 3.12-13*

1 Tã nhũm Jejus arĩ Jerujarẽ hwỳr mō nẽ Jeriko hwỳr pōj. Hãmri nẽ krĩ kahti hkôt pry hã mō. 2 Nhũm mẽ ra hkôt hturax nẽ hkôt omunh o mō. Jakamã nhũm Jakew pẽ Rõm nhõ pahimã kwỳjẽ pẽ kàxpore hkwỳ jamỳnh xwỳnhjẽ krãhtũm xwỳnhja. Na pre hikàxpore rax nẽ. 3 Tã haxwỳja kãm Jejus pumunh prãm nẽ. Nom ãm hakooti nẽ hprĩhti jakamã tee ri kot omunh kaxyw amnhĩ nhĩpêx nhũm mẽ kêp àmnàr rax nẽ. 4 Hãmri nhũm ra hamaxpêr nẽ ma kukamã hprõt nẽ tẽ nẽ nhỹri pry mỳri pĩ xãm pumu nẽ hã api nẽ kutêp ajêt. Hãmri nhũm Jejus mō nẽ hapa. 5 Nẽ kànhmã rĩt nẽ omu nẽ kãm:

—Pa Jakew. E kwa tokyx tẽn wrỳ pa ma akôt anhõrkwỹ hwỳr tẽ nẽ ari amnhĩm hikra. Anẽ.

6 Hãmri nhũm kuma nẽ hkĩnh nẽ. Nẽ wrỳk kurê kumrêx nẽ ma amnhĩ kôt nẽ o tẽ. 7 Hãmri nhũm mẽ kot omunh o kuhê xwỳnhjaja tee ri ja hã omu nhũm ja mẽ kêp omnuj nẽ nhũm mẽ axpẽn mã harênh o:

—Tk. Kwa nà. Jakew kot amnhĩ tomnuj xwỳnh tã nhũm Jejus ma hkôt tẽ nẽ kuri pōj. Anẽ.

8 Hãmri nhũm wa õrkwỹ hwỳr axà nẽ nhỹ nhũm Jakew Jejus mã amnhĩ jarênh o:

—E. Nà ra ixte pahĩhti mã kàxpore jamỳnh xwỳnhhta na pa pre hte ho prês jakre nẽ amnhĩm hamỳnh rax nẽ. Tã kot paj akupỳm mẽ kãm õr pa. Na pa pre hte mẽ hkwỳjẽ pẽ ho 10 nẽ hamỳ. Tã kot paj hipy ho 40 nẽ kurê nẽ akupỳm mẽ kãm ho ixpigrành pa. ã kot paj mẽ hipêx anẽ. Nẽ ixkàxpore jakrêx kot paj ho axkjê nẽ mẽ kêp amrakati xwỳnhjẽ mã ho ixpigrành pa. Anẽ.

9 Hãmri nhũm kuma nhũm ja kãm mex nẽ. Jakamã nhũm kãm:

—Nà ãm hãmri. Ate pahkukamã panhîgêt Apraãw pyrã nê jarãhã ate amnhĩ tomnuj kaga jakamã na ra jarãhã anhõrkwỹ hwÿr mẽ mex xà axà. Koja Tĩrtũm jarãhã amnhĩ katut kõt ate amnhĩ tomnuj rênh pa nê axte kãm hamaxpêr kêt nê. ¹⁰⁻¹¹ Mẽ ate amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hwÿr na pre Tĩrtũm inhmẽ pa wrÿ. Te nhÿri mẽ apikunor nhũm ixte mẽ ajapêr o ixpa kaxyw Tĩrtũm kot mẽ awÿr inhmênh nhũm ixwrÿk nê nhÿri ixte mẽ ajapêr o ixpa nê mẽ amã ixkator nê ixkĩnh nê ma akupÿm hwÿr mẽ ato inhmõrta pyrãk. Anê.

Mẽ pahte Tĩrtũm mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to Matêwre 25.14-30

Hãmri nhũm mẽ ohtô nê Jejus mar o hkõt Jeru-jarê hwÿr mra. Na prem htÿx tanhmã kot amnhĩ nhĩpêx to hã hkamnhĩx o hkõt mō nê axpên mã:

—E ma pu mẽ hkõt. Koja Jerujarê hwÿr pøj hãmri nê kêp mẽ pahpê Ijaew nhõ pahi nê mẽ pahto amnhĩptàr kurê kumrêx. E kwa ma pu mẽ hkõt. Anê.

¹² Nhũm Jejus mẽ hamaxpêr kõt mẽ omunh mex nê. Jakamã kot mẽ piitã mẽ ho amnhĩptàr xà hã arĩgro hã mẽ kãm amnhĩ jarênh kaxyw. Kormã Jerujarê hwÿr ahtêp kêt ri mẽ kãm amnhĩ jarênh kaxyw. Nom hprĩ hã mẽ kãm hã amnhĩ jarênh kêt nê. ãm amnhĩ tã kuxi nê mẽ kãm awjarê nê mẽ kãm:

—Koja nhÿri krĩ hõ kamã mēhõ myja. Kot amnhĩ to rax o hkwÿjê jakrenh xwÿnhja. Nê krĩ hõ kamã krĩ piitã hkõt pahi nhõ pahihtija hãmri harênh ma nê amnhĩ wÿr kuwÿ. Kot ma hwÿr mōr nhũm õ krĩ kamã nê mãänên krĩ hkwy kamã kêp mẽ õ pahi kaxyw kot ãm kaxyw nhũm hwÿr nojarêt.

13 Hāmri nē amnhĩ wỳr kām mẽ àpênh xwỳnhjê ho 10 nē tanhmã mẽ hã karõ hto. Nhũm mẽ hwỳr mra nhũm mẽ kām amnhĩ jarẽ nē mẽ piitã mẽ kām kàxpore hkwỳ gō. Ahpỳnhã mẽ kām hpỳnh nē kugō nē mẽ kām: “E ota ixkàxpore hkwỳta. Kot kaj mẽ ixkutêp tanhmã ri inhmã ho rax to. Kêr pa mẽmo arĩgro hã akupỳn mō kê ra ixahã inhmã ho ohtô nē pa hamỳ.” Anhỳr o mẽ kām kapêr hāmri nē ma mō. 14 Hāmri nhũm õ krĩ nhõ xwỳnhjaja ra kêp mẽ õ pahi kaxyw harênh ma nhũm ja mẽ kêp omnuj nē. Nē mẽ kām hkĩnh kêt jakamã ma krĩ hõ kamã kot mẽ kaxyw ãm xwỳnhhta wỳr hkwỳ rẽ nhũm mẽ ma hwỳr mra nē hwỳr pøj. Hāmri nē kot mẽ kaxyw ãm mã xwỳnhhta pumu nē kām: “Pa. E ot pa mẽ awỳr mra. Kwa na ka xep ra mẽ ixkaxyw mẽ inhĩõja xãm kaxyw. Kwa nà mẽ inhmã jahti hkĩnhhti hã. Kwa mẽ ixkaxyw ãm kêt nē nà?” Anhỳr o kām kapêr.

15 –Tã no nhũm ãm mẽ kuma nē ãm mẽ kuma nhũm mẽ awjanã nē mã akupỳm mra. Hāmri nhũm pahija mẽ kaxyw mẽ kām hkĩnh kêt xwỳnhhta xãm nhũm ma akupỳm õ krĩ hwỳr mō. Mõõ nē ra pøj hāmri nē amnhĩ wỳr kām mẽ àpênh xwỳnhjê hã karõ nē mẽ kām: “E no ixte mẽ amã kàxpore nhõr xwỳnhhta? Tanhmã na ka prem ixkutêp inhmã ho rax to? E mẽ inhmã agō pa omu.” Anẽ.

16 –Hāmri nhũm wamta kām: “Ota akàxpore ate inhmã õr xwỳnhhta. Na ka pre inhmã ho pyxi nē agō pa kupy nē ho mẽmo hy hkwỳ japrô nē hkre. Nhũm ô pa mẽ kām ho wẽnê ho ri ixpa nē hpãnhã kàxpore jamỳ nē hipy amã kurẽ nhũm ra kêp 10. Ota. E amỳ.” Anẽ.

17 –Hāmri nhũm kuma nē hkĩnh nē. Hāmri nē kām: “Nà ãm hāmri na ka ã inhmã ho rax anẽ. Ixte

amã ho pyxi nẽ òr tã ka pre inhmã hamãr mex nẽ nhũm kãnhmã axkamẽ nẽ ra kêp 10. Tã ra ixpê krĩ hkwy kamã mẽ ò pahi jakamã kot ka inhmã krĩ ho 10 nẽ inhmã hamãr o ri apa. Jakamã kwa mãmrĩ amnhĩm kàxporeta o arĩk.” Anẽ.

¹⁸ —Hãmri nhũm hpãnhã hõja hwýr tẽ nẽ kãm: “E ota akàxporeta. Na pa pre ho mẽmo hy hkwy japrô nẽ hkre nhũm ô pa mẽ kãm ho wênê nẽ hpãnhã kàxpore jamý nẽ hipy amã kurẽ nhũm ra kêp 5. Tã ota. E amý.” Anẽ. ¹⁹ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm: “Nà ãm hãmri. Hãmri na ka ã inhmã ho rax anẽ. Jakamã kot kaj hpãnhã inhmã krĩ ho 5 nẽ ho amnhĩptar o apa. E mãmrĩ amnhĩm kàxporeta o arĩk.” Anẽ.

²⁰⁻²¹ —Hãmri nhũm hpãnhã hkôt hõta tẽ. Nom hkwyjê hkĩnhã ò patrãw mã tanhmã kàxpore ho rax to hkêt nẽ. ãm tanhmã hamaxpêr punuj to nẽ htýx ri kot kêp ho òxy nẽ amnhĩm piitã hamýnh par nẽ akupým kãm hkwy nhõr kêt ã hkamnhĩx. Jakamã tanhmã kãm ho rax to hkêt nẽ. ãm hkupu nẽ o tẽ nẽ nhýri kutêp kuxi. Hãmri nhũm ò patrãw amnhĩ wýr hã karõ nhũm hwýr tẽ nẽ amnhĩ nê kãm kapêr punuj nẽ kãm: “Tk. Ota akàxporeta. Ixte amã tanhmã ho rax tore hã. Ixte amã ho rax ronhýx ka amnhĩm piitã hamýnh pa nẽ akupým inhmã hkwy nhõr kêt nẽ. Rý ixte tanhmã apê homnuj to ronhýx ka hã inhmã akir. Jakamã na pa tanhmã amã ho rax to hkêt nẽ. ãm hkupu nẽ o tẽ nẽ ho amũxu nhũm arĩ akutêp hikwý. Tã ota.” Anhýr o amnhĩ nê ò patrãw mã kapêr punuj nẽ. ²²⁻²³ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma. Kot amnhĩ to mex xwýnh nẽ kãm mẽ àpênh xwýnhjê ho mex o pa xwýnh tã ã kãm àpênh xwýnh kot kãm kapêr anhýrja ma nẽ

amnhĩ tã kamã gryk nẽ. Hãmri nẽ kãm: “Tk. Kwa xà ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr? Nà ixte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr kêt. ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr nhũm amã ixpuma ronhỹx ka pre amã ixpuma xaj ixkàxporeta py nẽ ixwakre kamã amnhĩ krã hkôt tanhmã inhmã ho rax to. Tã nhỹx pa pre ra akupỹn awyr tẽ nẽ hamỳ. Nà na ka ã ijarẽnh anhỹr o axéx nẽ amnhĩ krã hkôt tanhmã inhmã ho rax to hkêt nẽ. Mýrapê kot paj atomnuj týx nẽ ka rĩ amnhĩ pumu. Pêr ãm ajamaxpêr punuj.”

²⁴ —Nhũm pre ã kãm kapêr anẽ hãmri nẽ mẽ kot mar o kuhê xwýnhjê mã kãm: “E mẽ atõ kêp kàxpore py nẽ wam kot ho 10 nẽ hamýnh xwýnhhta mã agõ.” Anẽ. ²⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj nhũm mẽ kãm: “Kwa nà ra hikàxpore rax kênã. Ra ate kãm ho 10 nẽ òr kênã.” Anẽ. ²⁶ Hãmri nhũm mẽ kãm: “ỹỹ nom tãã. Mãmrĩ kãm agõ. Kojã mēhõ inhmã àpênh mex pa amnhĩ tã omu nẽ kot inhmã àpênh mexta pãnhã ho mex nẽ. No kojã inhmã àpênh mex kêt nẽ pa tee ri ja hã omu nẽ ho mex kêt nẽ. E mãmrĩ kãm agõ.” Anẽ. ²⁷ Hãmri nẽ hpãnhã mẽ kãm: “E hpãnhã mẽ kãm ixprãm nõkati xwýnhjaja. Ixte mẽ ho amnhĩptar mã tã mẽ kãm ixprãm nõkati xwýnhjaja. Mẽ ma mẽ hwyr mra nẽ mẽ ho akuprõ nẽ akupỹn amnẽ ixwyr mẽ o mra nẽ inhnoo mã mẽ himex pa.” Anẽ. ã mẽ ujarẽnh kot anhỹr. Anẽ.

Nhũm pre Jejus ã mẽ kãm ujarẽnh anẽ. Te tãm kêp patrãwta pyrà nẽ ã amnhĩ jarẽnh anẽ. Mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa hã mẽ omunh xà hkôt tanhmã mẽ hipêx to hã amnhĩ jarẽ.

Jejus kot Jerujarē hwÿr àr ã harēnh

Matêwre 12.1-11; Makre 11.1-11; Juãw 12.12-19

²⁸ Nhũm Jejus kormã Jerujarē hwÿr mō. ²⁹ Hãmri nē ra Petake mẽ Petãn wa htêp o mō. Hixêt pê Oriwêhti kahti ri na krĩ wa xa. Jakamã nhũm Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnh wa ho axkrut nē amnhĩ kukamã wa kumē. ³⁰ Nē wa kãm:

—E. Wa ma krĩ mũj wÿr mẽ ixkukamã wa tē. Nē wa hwÿr pøj nē nhÿri jumēnre nyw mã ê nē ãm ata pumu. Kormã mẽ kot hã hkrĩ hkêt xwÿnhhta. Ka wa omu nē kãm ê xà hpôt nē man akupÿn ixwÿr o tē.

³¹ Nhũm mēhō ja hã war apumu nē hã tanhmã war amã kapēr to ka wa kãm ã ijarēnh anē nē kãm: “Mē panhō Pahihti na hã karō pa wa hwÿr tē.” Anhÿr o wa kãm ijarē. E wa ma hwÿr tē. Anē.

³² Hãmri nhũm wa kuma nē ma hwÿr htēm kurê kumrêx. Nē wa krĩm pøj nhũm Jejus kot wa kãm harēnh xà hkôt jumēnreta pumu. ³³ Hãmri nē kãm ê xà hpôt o xa nhũm ò dōnjaja mra nē hã wa omu nē wa kãm:

—Tk. Kwa mo kaxyw na ka wa ri mẽ ixpê mẽ ixkrit mã ê xà pôt o wa xa? Kwa xà kot kaj wa mẽ ixpê ho ahkĩ nà? Anē.

³⁴ Hãmri nhũm wa mẽ kãm:

—Nà mẽ panhō Pahihti na wa inhmã anē pa wa tē. Wa ixte ma akupÿm kutã ho inhmōr kaxyw. Anē.

Hãmri nhũm mẽ wa kuma nē wa kãm:

—Tõe. Nà wa mãmri ma kãm o tē. Anē.

³⁵ Hãmri nhũm wa ma akupÿm Jejus wÿr o tē. Hãmri nē kaxyw amnhĩ xê hkwÿ hopôj nē kãm ho hkô kahty nē kãm ho htÿx nē o xa nhũm hã nhÿ nē mō. ³⁶ Kormã Jerujarē hwÿr hixêt ã àpir o mō.

Nhũm mẽ kot omunh o mrar xwỳnhjaja hkĩnh nẽ ma hkukamã kot pry ho mex kaxyw amnhĩ xẽ hkwỳptyr o mỗ. ³⁷ Hãmri nhũm mẽ hixêt ã api nẽ kormã ahpar mã wrỳk o mỗ. Hãmri nhũm Jejus kôt mẽ pa ho pa xwỳnhjaja kàx pê Tĩrtũm mex o mex ã harẽnũh o hkôt mỗ. Ra mẽ kot hkôt pikamẽnũh ry nẽ kot mẽ kãm aa mẽmoj pumunh kêt kwỳ ho anhỹr rax ã omunh jakamã hkĩnh nẽ nẽ Tĩrtũm mex o mex ã harẽnũh o hkôt mỗ. ³⁸ Nẽ harẽnũh o: E ota Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr mẽnh xwỳnhta na ra pỏj.

ãm hãmri na mẽ pahwỳr wrỳ. Na mex kumrẽx.

Kêp mẽ panhõ Pahihtĩ mex na. ãm hãmri na pre Tĩrtũm mẽ pahwỳr kumẽ.

Tĩrtũmjaja mex kumrẽx. Mex o mex. Kukwak ri pix mã na pu htem pajamakêtkati nẽ paxàmnhĩx ri papa rãhã ho papa.

Anhỹr o Jejus kôt harẽnũh o mỗ. Ra kot mẽ ho amnhĩptar kurẽ kumrẽx ã hkamnhĩx jakamã hkĩnh nẽ hkôt ã kapẽr o mỗr anẽ. ³⁹ Hãmri nhũm Parijew nhõ xwỳnh kwỳjaja mẽ hkôt mra nẽ tee ri mẽ kuma hãmri nẽ Jejus mã kãm:

—Kwa Jejus. Mẽ kãm anẽ kê mẽ anhĩkrẽ nà? Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tk. Nà kot paj mẽ kãm anhỹr kêt nẽ. ã mẽ kapẽr anhỹrja na inhmã mar hprãm. Kwãr mẽ mãmri Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnũh o ixkôt mỗ. Kot mẽ anhỹr kêt nhũm ra pikap kẽn nhĩkwỳ xwỳnhja tee ri ja hã mẽ omu hãmri nẽ tãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to nẽ mẽ hpãnhã tãm Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnũh o hikwỳ. Jakamã kwãr mẽ mãmri kapẽr anẽ. Anẽ.

Jejus tee ri kot Jerujarē hkukamā hamaxpēr ā harēnh

Rukre 23.27-31

⁴¹ Nhūm mē kormā Jerujarē hwÿr hpôx o mō. Kormā hixêt rŭm ahpar mā hwÿr wryk o mō. Hāmri nhūm Jejus amÿm amnhĩ hkukamā Jerujarē nhō xwÿnhjê pumunh o mō nē mē hkukamā hamaxpēr o hkaprĩ nē. Hāmri nē hkaprĩ xàj mÿr o mō. ⁴² Hāmri nē te kot mē kuri mē omunh o ri pa pē mē kām kapēr pyrāk o mē kām kapēr nē mē kām:

—Hêxta waa nē Jerujarē nhō xwÿnhjaja. Kot kaj mē amex kêt nē. Mē ate amnhĩ kukamā axàhpumunh mex ronhÿx ka mē ra mē kām mē akurê xwÿnhjê pumaj ixkôt amnhĩ xunhwÿr kurê kumrēx nhūm mē tee ri tanhmā mē ato mā. Ka mē ra ixkukwak ri amex nē ajamakêtkati nē akĩnh nē ri apa ho apa. ⁴³⁻⁴⁴ Tĩrtŭm tām kot mē awÿr inhmēnh tã ka mē amā ixprām kêt nē. Jakamā koja nhÿrmā mē kām mē akurê xwÿnhjaja mē awÿr mra nē mē anhō krĩm hipôk pa. Hāmri ka mē amnhĩ wÿr mē omu nē tee ri ajapôx kaxyw nhūm mē awÿr agjê nē mē anhĩmex pa nē mē anhō krĩja grành pa. Nē ahpÿnhã ri mē anhōrkwÿ grành pa. Á koja mē mēmoj piitã grành par anē. Anē.

Jejus kot Tĩrtŭm nhōrkwÿ hwÿr àr ā harēnh

Matêwre 21.12-17; Makre 11.15-19; Juãw 2.13-22

⁴⁵⁻⁴⁶ Tã nhūm Jejus Jerujarē hwÿr axà nē jumēnre rŭm wry hāmri nē ma Tĩrtŭm mā amnhĩ jarēnh xà hã ixkreja wÿr tē. Hāmri nē hwÿr axà nē tee ri kamā mē pa xwÿnhjê pumunh o xa. Nhūm mē ra axtem nē môx nē ôwêhti nē tuuti ho wēnê ho kuhê. Mē kot haprôr nē Tĩrtŭm mā hpar nē kām ôr pē kām amnhĩ jarēnh kaxyw mē kām ho wēnê ho kuhê.

Ně axtem ně mẽ kãm hã ohtô rax kãm mẽ kãm ho wẽnê. Hãmri nhũm Jejus mẽ hwỳr axà ně tee ri mẽ omu mẽ kãm akir ně mẽ kãm:

—Tk. Kwa nà. Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kot òrkwỹ jarěnh kot:

Inhòrkwỹja ãm mẽ ate inhmã amnhĩ jarěnh xà hã ixkre pix kaxyw na.

Anhỹr o kot harěnh tã ka mẽ axtem ně kamã ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o apa. E mẽ ajapôj ně ma ajapêx tokyx aně.

Anhỹr o mẽ kãm kapěr hãmri ně ixkre nê mẽ kator nhũm mẽ ma hapêx pa.

⁴⁷ Tã nhũm Jejus apkati mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarěnh xà hã ixkreja wỳr mra ně kamã mẽ ahkre ho hkrĩ. Hãmri nhũm mẽ ò patre krãhtũm mẽ Tĩrtũm kapěr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê mẽ mẽ kot amnhĩ to rũnh xwỳnhjaja kot mẽ ahkre ma nhũm ja mẽ kêp omnuj ně nhũm mẽ kãm hpĩr prãm nê. ⁴⁸ Nom nhũm amarĩ mẽ pa xwỳnhjaja mẽ kurom kãm mar prãm ně akryk mar o kuhê. Jakamã nhũm mẽ tee ri ja hã mẽ omu ně tanhmã mẽ kot hpĩr to hkukamã hã axpẽn ma.

20

*Mêhõ nhỹ hã Jejus kot mẽ ahkre hã harěnh
Matêwre 21.23-27; Makre 11.27-33*

¹ Nhũm arĩgro hõ hã nhũm Jejus kê axte Tĩrtũm mã amnhĩ jarěnh xà hã ixkreja wỳr axà ně mẽ ahkre ho nhỹ. Tanhmã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx to ně nhỹrmã Tĩrtũm mẽ wa kuri htĩr tũm ně pa hã mẽ kãm kapěr o nhỹ. Hãmri nhũm Ijaew nhõ pahijê mẽ mẽ kot Tĩrtũm kapěr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê

mē mē ò patre krähtümjaja hêx rom mar o kuhê.

² Hãmri nê kãm:

—Kwa mē inhmã amnhĩ jarê. Mêhõ nhỹ hã na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri apa? Na ka hte akupỹm mē ho mex o apa nê tanhmã mē ahkre hto ho apa. Xà amnhĩ krã hkôt na ka hte ã amnhĩ nhĩpêx anê nà? Anê.

³ Hãmri nhũm mē kãm:

—Nà ixkumrêx kot paj mẽmoj tã mẽ akukja. Ka mẽ inhma nê inhmã harê pa rĩ kormã tanhmã mẽ amã amnhĩ jarênh to. ⁴ Finat Juãw Paxisja ã kot paj mẽ akukja. Mêhõ nhỹ hã na pre mẽ hkrã kumrãr o pa? Xà amnhĩ krã hkôt nà xã Tĩrtũm nhỹ hã? E mẽ atõ inhmã harê. Anê.

⁵⁻⁶ Hãmri nhũm mẽ kuma nê tee ri kot tanhmã kutã kãm harênh to hkukamã hamaxpêr nê axpên mã:

—Kwa tanhmã kot puj mẽ kãm harênh to? Jar mẽ kot mar xwỹnhjaja na htem kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarênh o pa xwỹnh ã harênh o pa. Tã kot puj mẽ kãm kot amnhĩ krã hkôt mẽ hkrã kumrãr o pa hã harê nhũm mẽ tee ri mẽ pama nê mẽ pakamã gryk tỳx nê. Nê mẽ paxêx rom mẽ pahte kãm pakapêr ã mẽ pahpumunh kurê kumrêx nê kên o mẽ pahtak o mẽ panhĩmex. Nom kot puj mẽ kãm Tĩrtũm nhỹ hã mẽ hkrã kumrãr ã harê nhũm mẽ pamã kapêr o: “ã kot anhỹr kênã na ka prem kapêr ma nê ra ixkôt amnhĩ xunhwỳr kêt nê?” Anê. Nà kot puj mẽ kãm tanhmã harênh to hkêt nê. Kot puj mẽ ãm kãm aa te mẽ pahte ja jarênh mar kêt pyræk o harê. Anê.

Mẽ kot tanhmã kãm nê nhũm kot ta pãnhã tanhmã mẽ kãm nê pymaj nhũm mẽ ãm tee ri kãm tanhmã nê hprãm kaprỳ o kuhê.

⁷ Hāmri nē kām:

—Konēn. Mē ixte mēhō nhỹ hã kapēr o pa hã omunhre hã. Anē.

⁸ Hāmri nhũm mē kuma nē mē kām:

—Tk. Tôe kot pa xep ijaxwỳja mē amã tanhmã amnhĩ jarēnh to hkêt nē. Ijaxwỳja ixte mēhō nhỹ hã ã ixte amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri ixpa hã amnhĩ pumunhre hã. Anē.

Mē àpēnh punuj xwỳnhjê jarēnh

Matêwre 21.33-46; Makre 12.1-12

⁹ Nhũm Jejus arĩ Ijaew nhõ pahijê mã kapēr. Nē mē kot tanhmã hipêx to hkukamã mē kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to. No ãm amnhĩ tã kuxi nē mē kãm awjarê nē mē kãm:

—Koja mēhō hpur ã hkwỳjê kot kamã kãm àpēnh kaxyw mē kãm karõ. Hāmri nhũm mē ma hwỳr mra nē kamã mēmo hy hkre nē hkre pa. Hāmri nhũm ra hpur nhõ dõnja nhỹhỹm nojarêt nē kãm mē àpēnh xwỳnhjê mã tanhmã hpur jarēnh to nē mē kãm: “E or ixpur nõ. Kê kamã mēmoj hkà hpa ka mē mãmri kamã axujamỳnh pa nē ho axkjê. Nē ixkutêp inhõ jaxwỳ nē mãmri mē anhõ tanhmã ho hprãm xà hkôt tanhmã ho.” Anē.

—Nhũm ã mē kãm kapēr anē hāmri nē ma nhỹhỹm mō.

¹⁰ —Tã nhũm ra hkà hpa. Nom nhũm hpur nhõ dõnja kormã krĩ hõ kamã ri hã ujahkre ho ri pa. Tã kuri kãm àpēnh xwỳnhjê hõja nhũm akupỹm mē hwỳr kumê. Mē kot kãm kwỳ nhõr nhũm ma kot kãm o mõi kaxyw ma mē hwỳr kumê nhũm ma mē hwỳr mō. Mõi nē mē hwỳr pøj nhũm mē omu nē axtem nē unê nē htak nē akupỹm hano nhũm ma akupỹm ÿ kamã mō. ¹¹ Hāmri nē pøj nhũm

õ patrāwja tee ri omu nē hpānhā ja mē nhūm ma mē hwỳr mō. Mōõ nē mē hwỳr pōj nhūm kê wem mā ho anē nē unē nē htak nē akupỹm hano nhūm wamta pyrā nē ma akupỹm ý kamā mō.

12 –Hāmri nhūm kê axte hkôt ja mē nhūm ma mē hwỳr mǎānēn mō. Ma mē hwỳr mō nē pōj nhūm mē te ho wamta wa hipêx pyrāk o hipêx nē unē nē htak rax nē amnhĩ nē hano nē pur nē kapôt ã kumē. Hāmri nhūm ma akupỹm mǎānēn ý kamā mō. 13 Nhūm mē õ patrāw tee ri mē omu nē hamaxpēr o: “Hêxta waa nē. Tanhmā kot paj amnhĩ nhĩpêx to? Nà kot paj mē hwỳr ixkra mǎn mē. Inhmā hapê htā kot paj mē hwỳr kumē kê ma mē hwỳr mō. Hāmri nhūm mē kēp ixkra hā omu nē tanhmā ixpê ho hkêt nē. Nē tā inhmā kām inhōja kwỳ gō.” Anhỹr o hamaxpēr hāmri nē ma mē hwỳr kumē nhūm ma mē hwỳr mō.

14 –Tā ra mē hwỳr hpôx o mō nhūm mē amỹm amnhĩ wỳr omu nē kēp hkra hā omu nē hā axpēn mǎ amỹnē nē axpēn mǎ: “E oněj hpur nhō dōn krata tē. Koja nhỹrmā õ papaj mỳr pē amnhĩm pur ã pyka pytà nē ho õ. Kwa pu mē hpĩr kuré kumrēx nē kēp hpurja o panhō. E tokyj pu mē kupĩ ri.” Anē.

15 –Hāmri nhūm tē nē mē hwỳr pōj nhūm mē unē nē pur nē ho kato nē ma o tē nē kupĩ. ã mē ujarēnh kot anhỹr. Anē.

Nhūm pre ã Jejus mē kām ujarēnh anē nē hā tanhmā mē hkukjêr to nē mē kām:

–E koja hpur nhō dōnja hkra jarēnh ma hāmri nē tām mē hwỳr mō nē tanhmā mē hipêx to wehe?

16 Koja ma mē hwỳr mō hāmri nē mē himex pa.

Hāmri nē hpānhā hpur ā nhām mēmōjjê rē nhūm mē tā kām hamār mex o pa. Anē.

Nhūm pre ā Jejus mē kām ujarēnh anē hāmri nhūm mē kot mar xwýnhhtaja ujarēnh kamā amnhī jarēnh mar kurê kumrēx. Mē kot Tirtūm kot mē hwýr rēnh xwýnhjê kapēr mar kêt nhūm mýrapê mē kām mē hkurê xwýnhjaja kot mē kêp mē õ pika pytār nē mē himex par ā amnhī jarēnh ma nhūm ja mē kêp omnuj týx nē. Hāmri nē hêx rom Jejus mā kām:

—Tk. Kwa nà nhýx pre kêt pur nhõ dõnja ā mē hipêx anhýr kêt nē. Anē.

¹⁷ Hāmri nhūm mē kuma nē mē omunh o xa. Nē mē omunh pê mē no kagà mā mē kām kapēr nē mē kām:

—Nà ā mē hipêx anhýr mā mē tām kênā. Mān ka prem ra Tirtūm kapēr ā kagà htūm kot ja jarēnh ma. Harēnh kot:

Mē kot kên o amnhīm õrkwý nhīpêx kaxyw nē kên maati pumu nē htýx omnuj ā hkamnhīx nē hkaga.

Mē kot hkaga htā Tirtūm mē kurom mex o kot kên piitā hakrenh par ā omunh kurê kumrēx. Anē.

Ā Tirtūm kapēr ā kagà htūm kot mē ajarēnh te mē kot kên maati punuj ā hkamnhīx nē hkaga xwýnhjê jarēnh pyrāk o ā mē ajarēnh kot anhýr. Anē.

¹⁸ Nhūm pre ā Jejus mē kām te kêp kên maati pyrāk o mē kām amnhī jarēnh anē. Hāmri nē axte amnhī tā kuxi nē mē kām axte kên jarēnhhta pyrà nē mē kām:

—Nà kot kaj mē atõ ixkaga hāmri nē te mēhõ htýx htēm nē kên pumunh kêt nē hā htêk nē tēm

pyràk o amnhĩ nhĩpêx. Jao ixkutã amnhĩ xãm. Rỳ ka tanhmã amnhĩ to nẽ ixkaga nhũm te kẽn maati hõ htẽm nẽ kot anhĩpy htẽm nẽ axôm par pyràk o anhĩpêx ka amex kêt nẽ. Anẽ.

¹⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm ujarẽnh kãm mẽ harẽnh anẽ. Hãmri nhũm Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê mẽ mẽ õ patre krãhtũmjaja kot mẽ kãm kẽn jarẽnh o te mẽ tãm harẽnh pyràkja ma nhũm ja mẽ kêp omnuj tỳx nẽ. Jakamã nhũm mẽ kãm Jejus pynênh nẽ haxàr prãm nẽ. Nom amnhĩ tã kãm mẽ kot mar o kuhê xwỳnhjê puma nẽ.

Mẽ kot hêx rom Jejus kukjêr ã mẽ harẽnh

Matêwre 22.15-22; Makre 12.13-17; mããnẽn Rômãn 12.1, 13.6-7

²⁰ Hãmri nhũm Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê mẽ mẽ õ patre krãhtũmjaja Jejus tãnopxar o kuhê. Hãmri nẽ ra amnhĩ wỳr mẽmy hkwy hã karõ nẽ mẽ kãm:

—E. Mẽ ma Jejus wỳr mra nẽ te mẽ ate hkôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw pyràk o amnhĩ nhĩpêx nẽ mẽmoj tã ri hkukja. Mẽmoj tã hkukjêr rax nẽ. Kêr kê Rôm nhõ pahi Sesti kapẽr kwỳm ri tanhmã mẽ amã kapẽr to ka mẽ ama nẽ man akupỹn mra nẽ mẽ inhmã harẽnh kurê kumrêx. Pa mẽ ama nẽ ma hwỳr mra nẽ hã unê nẽ ma Sesti nhỹ hã mẽ pahto amnhĩptàr xwỳnhhta wỳr o tẽ nẽ ìhkram haxà. Anẽ.

²¹ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ anẽ. Anẽ.

Hãmri nẽ ma hwỳr mra nẽ hêx rom kãm kapẽr nẽ kãm:

—Pa Jejus? Nà ãm hãmri na ka hte Tĩrtũm kapẽr o mẽ ahkre mex o ri apa. Na ka hte mẽ kamã akahak kêt nẽ. Nẽ mẽ kot tee ri tanhmã ato kapẽr punuj

to htã ka aprĩ hã mẽ ahkre mex o ri apa. ²² Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Rõm nhõ pahĩhti kot mẽ pahte kãm kàxpore hkwỳ nhõr ã mẽ pahpê Ijaew mã karõta. Kwa xà we ja amã mex nà? Xà kot pu mẽ kãm kugõ nà xà kot pu mẽ kãm õr kêt nẽ? E kwa mẽ inhmã tanhmã harẽnh to. Anẽ.

²³ Nhũm prem ã hêx rom kãm kapêr anhỹr tã nhũm ra mẽ hamaxpêr ã mẽ omu nẽ mẽ kãm:

²⁴ —E mẽ atõ anhõ kàxpore htỳxre japêr nẽ inhmã hõ gõ pa omu. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm ja gõ nhũm kupy nẽ omu nẽ kànhmã mẽ kãm kupẽ nẽ mẽ kãm:

—E mẽhõ nhĩxi nẽ mẽhõ karõ na ja hã? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Pahi Sesti karõ nẽ hixi na hã kênã. Anẽ.

²⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tỳ. Tô kêt ka mẽ mãmri kãm hkwỳ nhõr o apa. Hã hkarõ nẽ hã hixi. Tãm kot hipêx xwỳnh jakamã õ na. No mẽ kajaja na pre Tirtũm mẽ anhĩpêx nhũm mẽ apê õ jakamã kwa kêt ka mẽ kapêr kõt pix mã ri amnhĩ nhĩpêx o ri apa. Anẽ.

²⁶ Nhũm pre ã Jesus mẽ kãm kapêr anẽ nhũm mẽ piitã mar o kuhê. Nhũm mẽ kot hêx rom kãm kapêr mã xwỳnhjaja amnhĩ jaêr pê ã kot kàxpore jarẽnh anhỹrja ma. Hãmri nẽ tee ri axte mẽmoj tã hkukjêr nhũm kot pahi Sesti kwỳm ri kot tanhmã harẽnh to kaxyw ãm tee ri tanhmã hkukjêr to kaprỳ. Hãmri nẽ axte tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ ãm akryk omunh pê mar o kuhê.

Akupỹm mẽ htĩr jarẽnh

Matêwre 22.23-33; Makre 12.18-27; Juãw 5.21, 6.39; mããnẽn Wam Korõt 6.14, 15.12-28; Wam Tesarõn 4.13-18; Apokarip 20.4

27 Tã nhũm Satusew nhõ xwỳnh kwỳjaja. Mẽ kot akupỹm mẽ htĩr mã hamaxpěr kêt jakamã mẽ htyk nẽ mẽ hapêx ã mẽ hkamnhĩx. Jakamã na prem tanhmã axpẽn mã Jesus jarênh to nẽ axpẽn mã:

—E kwa pu mẽ ma hwỳr mra nẽ mẽmoj xihtỳx ã hkukja kê mẽ pama nẽ tee ri tanhmã mẽ pamã harênh to hkukamã hamaxpěr. Hãmri nhũm mẽ piitã ja hã omu nẽ àhpumunh tỳx kêt ã omunh kurê kumrêx. E ma pu mẽ hwỳr.

Anẽ nẽ ma hwỳr mra nẽ Parijew nhõ xwỳnhjê pyrã nẽ hêx rom ahkukja nẽ kãm:

28 —Pa Jesus? Kwa mẽ inhmã mẽmoj jarê. Na pre finat Mojesja Tĩrtũm nhỹ hã mẽ panhĩgêt mã ã karõ anẽ. Mẽ hkra hkêt rãhã mẽ pa nẽ mẽ htyk xwỳnhjaja nhũm mẽ harênh o:

Koja mẽhõ hprõ nẽ kormã kamã hkra hkêt rãhã pa nẽ ty. Hã koja hkôt htõja hpãnhã hprõta o hprõ nẽ kamã hkra. Hãmri nhũm kato nẽ te kêp htõ htyk xwỳnhhta hkra pyrãk. Anẽ.

Na pre ã Mojes mẽ kãm karõ anẽ. 29 Jakamã kwa ga mẽ ixujarênh ma. Koja mẽ kot axpẽn to htõ xwỳnhjaja kêp 7. Nhũm kot waja mẽhõ ho hprõ nẽ wa pa nhũm kamã hkra hkêt rãhã ty. Nhũm hkôt htõ hõta hpãnhã hprõ ho hprõ 30 nẽ wa axpẽn to pa. Nhũm mããnẽn ty. Kamã hkra hkêt rãhã ty.

31 —Nhũm htõ hõta. Haxwỳja hpãnhã tãm o hprõ nẽ wa axpẽn to pa grire nhũm haxwỳja kamã hkra hkêt rãhã ty. Hãmri nhũm htõ hkwỳjaja piitã nija pyxi nẽ axpẽn pãnhã ho hprõ hpa. No ãm mẽhõ kamã hkra hkêt rãhã ra htyk pa. 32 Hãmri nhũm mẽ hprõta mẽ hkôt amnhĩ to hapu nẽ ty. 33 Tã Tĩrtũm kot akupỹm nhỹrmã mẽ ho htĩr ronhỹx nhỹ nhỹx

kêp nija mjên kumrêx? Ra piitã kot ho hprõ kênã. E mẽ inhmã ja jarẽ. Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm Jejus mẽ kãm:

—Nà kaxkwa kamã mẽ kot amnhĩ nhĩpêxja axtem na. Pika ja kamã na htem pa nẽ àptàr nhũm mẽ axpẽn mã mẽ kure. Ja mex. ³⁵ No mẽ kot Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja na htem ty hãmri nẽ Tĩrtũm nhõ krĩ kamã kuri axte kãm hprõ hprãm kêt nẽ ri pa. Rỳ ni japêr nẽ kãm mjên prãm kêt nẽ ri pa. ³⁶ Hãmri nẽ Tĩrtũm kapêr o mẽ wrỳk xwỳnhjê pyrã nẽ axte htyk kêt nẽ. ãm htĩr tũm rãhã nẽ pa ho pa. Tĩrtũm ra akupỹm kot mẽ ho htĩr jakamã koja mẽ kêp hkra nẽ kuri htĩr tũm nẽ mex nẽ pa ho pa nẽ axte kãm hprõ rỳ mjên prãm kêt nẽ ri pa.

³⁷ —Nom mẽ ate akupỹm mẽ htĩr mã ajamaxpêr kêt ã harênhja kot paj mẽ amã harẽ. Amnepêm na pre Tĩrtũmja pĩ hpòk kamã Mojes mã kapêr nẽ kãm: Ixpê Apraãw nhõ Tĩrtũm na pa. Nẽ mããnên ixpê Apraãw kra Ijak mẽ htãmnhwỳ Jako wa õ Tĩrtũm na pa.

Anhỹr o Mojes mã amnhĩ jarẽ nhũm kuma nẽ hã kagà. ³⁸ Kêp apu arĩ mẽ htyk rãhã nhỹx pre ã mẽ harênh anhỹr kêt nẽ. Nhỹx pre mẽ harênh o: “Amnepêm Apraãw nẽ hkra nẽ htãmnhwỳ mẽ htĩr ri ixpê mẽ õ Tĩrtũm na pa pre.” Anhỹr o nhỹx pre mẽ harẽ. Nom na pre ã amnhĩ jarênh anhỹr kêt nẽ. Mẽ pamã te Apraãwja mẽ htyk nẽ mẽ hapêx pyrãk. Nom nhũm prem ra Tĩrtũm ri akupỹm htĩr nẽ mex nẽ pa ho pa. Tã ka htem Tĩrtũm kapêr kwỳm ri akupỹm mẽ htĩr kêt ã mẽ harênh o apa. Anẽ.

³⁹ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anẽ. Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre ho mẽ pa

xwỳnh kwỳjaja kuma nẽ tee ri axte tanhmã kãm nẽ hprãm kaprỳ nẽ kãm:

—Tỳ. Nà ãm hãmri na ka ã ja jarẽnh anẽ. Anẽ.

⁴⁰ Hãmri nhũm mẽ axte mẽmoj tã hkukjêr kêt nẽ. Tanhmã kot wem amnhĩ to nẽ hamaxpêr o hakre? Na prem ãm tee ri kãm hamaxpêr o hakrenh prãm kaprỳ ho kuhê. Jejus kot mẽmoj piitã hkukamã àhpumunh tỳx o àhpumunh tỳx.

Jejus kêp pahi finat Tawi nhõ Pahihti hã kot amnhĩjarẽnh

Matêwre 22.41-46; Makre 12.35-37; mããnẽn Rômãn 1.3-4

⁴¹ Tã nhũm Jejus kànhmã xa nẽ amnhĩ tã tanhmã mẽ kot mar o kuhê xwỳnhjê hkukjêr to. Nom te nhãm mẽhõ hã mẽ hkukjêr pyrà nẽ mẽ kãm:

—E kwa mẽ inhmã mẽmoj jarẽ. Tĩrtũm kot mẽ akaxyw ãm mã xwỳnhnta ã na pa mẽ akukja. Mo na htem axpẽn mã kêp finat pahi Tawi kanrêhã htamnhwỳ pix ã harẽ nẽ mããnẽn kêp õ pahihti hã harẽnh kêt nẽ? ⁴² Na pre Tawi Tĩrtũm kapêr kwỳ hã kagà nẽ tanhmã harẽnh to. Tĩrtũm mex ã mẽ grer xàja kwỳ kamã harẽ nẽ hã kagà nẽ hã kagà ho:

Na pre Tĩrtũm inhõ Pahihti mã ã kapêr anẽ nẽ kãm: “E amnẽ ixwỳr tẽ nẽ inhĩhkô hã nhỹ nẽ inhmã mẽ ho amnhĩptar o akrĩ.

⁴³ Kot paj mẽ kot kãm akurê xwỳnh piitã mẽ unênh pa nẽ awỳr mẽ o mra nẽ anhĩhkram mẽ haxàr pa.” Anhỹr o pre kãm kapêr. Anẽ.

⁴⁴ Na pre ã Tawija Tĩrtũm kot Kris mã kapêr jarẽnh anẽ. Mẽ kajaja na ka htem ãm kêp Tawi kanrêhã tàmnhwỳ pix ã ri axpẽn mã harẽnh o ri apa. No kêt Tawi na pre kêp õ Pahihti hã harẽnh o pa. Anẽ.

*Jejus kot tanhmã Tirtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre
xwỳnhjê jarẽnh to*

Matêwre 23.1-12; Makre 12.38-40

⁴⁵ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapẽr anẽ nhũm mẽ piitã mar o kuhê. Hãmri nhũm hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mã kapẽr nẽ mẽ kãm:

—Kwa mẽ o kora. Kêr ka mẽ Tirtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjê kot amnhĩ nhĩpêx o amnhĩ nhĩpêx kêt nẽ. ãm mẽ omu nẽ ãm mẽ omu nẽ mẽ kot amnhĩ nhĩpêx kôt amnhĩ nhĩpêx o ri apa hkêt nẽ. ⁴⁶ Na htem mẽ piitã mẽ kot mẽ hã hpijaam kaxyw mẽ ê mex pix kãm ri pa. Nẽ mẽ kãm mẽ piitã mẽ kot amnhĩm mẽ rũnh xwỳnh ã mẽ harẽnh o mẽ paja na mẽ kãm hprãm. Nẽ mẽ panhõ Tirtũm kapẽr o mẽ ahkre xà hã ixkre kamã mẽ kãm amnhĩ to rũnh xwỳnhjê hkrĩ xà mex pix ã na mẽ kãm mẽ hkrĩ hprãm. Nẽ mẽmoj tã mẽ hkĩnh ã arĩgro hã nhũm htem mẽ apkur xà hã ixkre hwỳr akuprõ nẽ mẽ kãm mẽ kot amnhĩ to rũnh xwỳnhjê hkrĩ xà mex pix ã mẽ kãm mẽ hkrĩ hprãm. ã na htem amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa.

⁴⁷ —Nẽ mẽ kêp mẽ mjên htyk xwỳnhjê ho ajuta ho pa hã amnhĩ jarẽnh tã ãm amnhĩ to hêx nẽ axtem nẽ mẽ nokupyr pẽ mẽ kêp mẽ hikukrêx piitã ho hapêx par o pa. Nẽ mẽ kêp mẽ õrkwỹ pytà. Nẽ mẽ hêx rom te tãm mẽ kot amnhĩ nhĩpêx pyrã nẽ Tirtũm mã amnhĩ jarẽnh japjêê ho kuhê. Mỳrapê koja mẽ mex kêt nẽ. Kojã Tirtũm tanhmã ja hã mẽ hipêx to rax nẽ. Jakamã kwa kêr ka mẽ ã mẽ kot amnhĩ nhĩpêx anhỹr xwỳnhjê hkôt amnhĩ nhĩpêx o apa hkêt nẽ. ãm kwarĩ ho kwarĩ. Anẽ.

21

Kêp mjên htyk xwÿnh jarênh

Makre 12.41-44

¹ Nhũm Jejus kormã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kamã mẽ omunh o xa. Na pre hte Ijaew piitã ixkreta ho mex kaxyw kãm mẽ hikàxpore hkwÿ nhõr o pa. Jakamã nhũm mẽ hikàxpore rũnh xwÿnhjaja hwÿr agjê nê kamã kàxpore gjênh xà kamã hkwÿ gjê nê ma akupÿm mra. ² Jakamã nhũm mẽhõ ni pê mjên htyk xwÿnh haxwÿja hwÿr axà. Kêp amrakati kumrêx nê hikàxpore tÿxre ãm axkrut্রে htã mẽ hpãnhã hwÿr axà. Nê kãm Tĩrtũm kĩnh xàj hamê kamã kuxà hãmri nê kato nê ma akupÿm tẽ. ³⁻⁴ Hãmri nhũm Jejus arĩ omunh o xa. Kot ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr ã omunh o xa nhũm ja kãm mex nê. Hãmri nê hkôt mẽ pa ho pa xwÿnhjê mã harê nê mẽ kãm:

—E mãn ka mênire htẽm mÿj pumu. Kêp amrakati nê hikàxpore ãm kêp grire htã amnhĩ pê õr pa. Kwÿjê rom kãm Tĩrtũm kĩnh xàj amnhĩ pê õr par kumrêx. Apkur xà hã hikàxpore na. Mẽ hkwÿjaja na htem hikàxpore hkwÿ ho mra nê kugjê nom arĩ mẽ hikàxpore rax. No nhũm nire nêj mẽ kurom kãm hikàxpore japê hkêt nê. Nê ho õxÿ hkêt nê ãmnhĩx piitã Tĩrtũm mã õr pa. Anê.

Mẽ kot amnhĩ tomnuj xwÿnhjê hkukamã mẽ harênh

Matêwre 24.1-2; Makre 13.1-2

⁵ Tã hãmri nhũm Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjaja kormã Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre kaxwÿnh pumunh o kuhê nê axpẽn mã harê nê axpẽn mã harênh o:

—Hêxta waa nê. Ixkreja mex kumrêx. Kên rûnh o mẽ kot hipêx jakamã mex o mex. Nê mẽ kot ri Tĩrtũm mã hkĩnh xà nhõr nêj haxwỳja piitã mex. Anê.

Hãmri nhũm Jejus mẽ kuma nê mẽ kãm:

⁶—Nà mex tã koja nhỹrmã mẽ kãm Tĩrtũm kurê xwỳnhjaja grành pa. Koja arĩ kên õ axkrutre nê axpên mỳnh nê nõr kêt nê. Koja piitã angrà nê ahpỳnhã ri hikwỳ. Anê.

⁷Nhũm pre ã mẽ kot hipêx anhỹrja kukamã mẽ kãm mẽ harênh anê nhũm mẽ tee ri hkukamã hamaxpêr nê kãm:

—Kwa xà koja mẽ ã hipêx anê? Kwa mẽ inhmã aprĩ hã mẽ kot ixkre grành parta jarê. Xà koja mẽ tokyx ho anê nà xà kormã? Kwa mẽmo koja wỳj ri tanhmã amnhĩ nhĩpêx to? Anê.

⁸Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Nà nhỹrmã mẽmoj piitã hapêx kaxyw tanhmã amnhĩ nhĩpêx to kumrêx kot paj mẽ amã harê ka mẽ inhma. Koja mẽ ohtô nê mẽ apê ixkrajê hwỳr mra nê hêx rom te pa ixte amnhĩ nhĩpêx pyràk o amnhĩ nhĩpêx o pa. Nê tanhmã mẽ amã amnhĩ jarênh to nê amnhĩ jarênh o: “E mẽ ixpumu. Pa na pre Tĩrtũm mẽ awỳr inhmê. Ixpê kaxkwa rũm ixwỳk xwỳnh na pa.” Anhỹr o mẽ akôt mẽ amã amnhĩ to hêx o pa. Hãmri nê mẽ amã: “E ot pa ra mẽ ato amnhĩptàr kaxyw mẽ awỳr wrỳ.” Anhỹr o amnhĩ jarênh o mẽ akôt pa. Nom kêr ka mẽ ãm mẽ ama nê ãm mẽ ama. ãm mẽ kot mẽ amã amnhĩ to hêx o pa kênã. Kormã akupỳn ixpôx xà hã arĩgrota kormã.

⁹—Nê koja mẽ nhỹri awry hã axpên par o pa. Nê mẽ atãã axpên par o pa. Nom kêr ka mẽ harênh

ma nē ri tee ri tokyx mẽmoj piitã hapêx kukamã
ajamaxpēr kêt nē. Mẽmoj piitã hapêx xà hã arĩgrota
kormã.

¹⁰ Koja mẽmoj piitã hapêx kaxyw nhũm ahpÿnhã ri
pika piitã hkôt mẽ pa xwÿnhjaja axpên kutã
amnhĩ xunhwÿ nē pijapu nē axpên pa.

¹¹ Nē koja pika piitã hkôt tanhmã ahpÿnhã mẽ
à kute mẽ hamÿ nhũm mẽ amnhĩ xà htÿx
kamã hamak o pa.

Nē koja pikaja tertet tÿx nē.

Nē koja mẽ nhÿri pika hkwÿ kamã prãm xàj
hpikaprãr pa.

Nē koja kaxkwa kamã mẽmoj tanhmã amnhĩ
anhĩpêx to nhũm pika nhõ xwÿnhjaja tee ri
omu nē kãm ma htÿx kumrêx nē htertet o
kuhê.

Koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anē pa rĩ kormã
akupÿn mẽ awÿr wrÿ nhũm mẽmoj piitã hapêx pa.
Koja mẽmoj ã amnhĩ nhĩpêx anē.

¹² –E Tirtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre grành
par xwÿj ri mẽmoj tanhmã hkukamã kot amnhĩ
nhĩpêx to hã mẽ ate ixkukjêr xwÿnhhta kot paj
hpãnhã mẽ amã harê ka mẽ inhma. Koja mẽ
kãm ixkurê xwÿnhjaja mẽ awÿr mra nē ixtã mẽ
apynê nē tanhmã ixtã mẽ anhĩpêx to. Nē ma mẽ
pikuprõnh xà hã ixkreja wÿr mẽ ato mra nē kamã
mẽ kãm tanhmã mẽ ato kapêr punuj to. Nhũm mẽ
kuma hãmri nē ma mẽ ato mra nē mẽ ajagjê. Mẽ
ate ixkôt apa ho apa jakamã koja mẽ ã mẽ anhĩpêx
anē. Nē mẽ õ pahшти hwÿr mẽ ato mra nē mẽ
kãm tanhmã mẽ ato kapêr punuj to. ¹³ Tã kêr ka
mẽ kutã akrĩ nē axãmnhĩx mãmrĩ tanhmã mẽ kãm
ijarênh to ho akrĩ.

14 —Nom kwa kêr ka mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarênh to hkukamã tee ri ajamaxpêr o ri mẽ amã mẽ uma hkêt nê. Rỳ mẽ ajamaxpêr o: “Hêxta waa nê. Tanhmã koja we mẽ kot ixkukjêr ã arĩgrota ã pa we ri mẽ kãm ixkapêr to?” Anhÿr o tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr kêt nê. ãm amnhĩ kaxyw inhmã pix mã ajamaxpêr tỳx rãhã nê. 15 Tanhmã mẽ kot mẽ anhĩpêx to hã arĩgrota ã kot paj tanhmã mẽ akrã hto ka mẽ inhÿ hã tanhmã mẽ kãm amnhĩ jarênh to. Hãmri nhũm mẽ amnhĩ tã mẽ ama nê axte tanhmã mẽ ato kapêr to hkukamã tee ri hamaxpêr o kuhê.

16 —Nê koja mẽ anhĩpêxà nê mẽ akatorxà nê mẽ atõ nê mẽ akrãmnhwýjaja. Nê kaxyw krĩ hkõt mẽ akwýjaja ixtã mẽ atã amÿnê nê ma mẽ õ pahi hwÿr mẽ ato mra nhũm mẽ ajagjê nê mẽ akwýjê pa. 17 Koja mẽ piitã ixtã mẽ akamã gryk nê kãm mẽ akurê nê. 18-19 Nom mẽ kot ã mẽ anhĩpêx anhÿr mã tã kêr ka mẽ amnhĩ to htỳx nê ixkaga hkêt nê. Mẽ kot mẽ apar tã ka mẽ kaxkwa kamã akupÿm atĩr kurê kumrêx. Hãmri nê ã mẽ kot mẽ anhĩpêx anhÿr xwÿnhjê rom Tĩrtũm mẽ wa ixri atĩr tũm nê amex rãhã apa ho apa. Mẽ kot tanhmã mẽ ato htã mẽ ate kaxkwa kamã atĩr tũm nê apa mã xwÿnh jakamã kwa kêr ka mẽ tee ri amnhĩ kukamã ajamaxpêr o ri apa hkêt nê.

20 —Koja nhÿrmã nhÿhÿnh pôristi ohtô nê mra nê Jerujarê hwÿr pøj hãmri nê mẽ kãm hipók pa nê kuhê. Ka mẽ ja hã mẽ omu nê mẽ kot krĩja grãnh par mã ajamaxpêr kurê kumrêx. 21 Koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê ka mẽ amÿm amnhĩ wÿr mẽ omu hãmri nê ajapøj nê ma aprõt nê amrar kurê

kumrêx. Mě apê jar pika pê Jutej kamã mẽ apa xwýnhjaja ka mẽ omu nê mẽ kot mẽ apar pymaj ma aprôt nê amrar kurê kumrêx. Hixêt prêk wýr ajapôj nê aprôt nê ma mra.

—Nê kê Jerujarê nhõ xwýnhjaja mẽ umaj haxwýja hapôj nê ma hprôt nê ma mrar o mra.

—Nê jar kapôt ã ri mẽ pa xwýnhjaja kê mẽ akupým krĩ hwýr gjêx kêt nê. ãm ma mẽ umaj hprôt nê mrar kurê kumrêx.

22 —Mě kot amnhĩ tomnuj mýrapê koja Tĩrtũm ã mẽ hwýr mẽ kãm mẽ hkurê xwýnhjê rênh anê. Kapêr ã kagà htũm ra kot mẽ hkukamã ja jarênh kot anhýr. Jakamã koja mẽ nhýrmã mẽ hkukamã mẽ harênh xàja kôt ã mẽ hipêx anê.

23 —No mẽ htujarô xwýnhjaja nê mẽ hkra karàre xwýnhjaja koja mẽ kêp mẽmoj omnuj týx nê. Tanhmã kot mẽ amnhĩ to nê hprôt týx? Nà pika ja kamã koja mẽ piitã mex kêt nê. Mě kot amnhĩ tomnuj mýrapê koja Tĩrtũm ã mẽ hipêx anê. 24 Koja mẽ nhýhýnh krĩ hõ rũm mẽ hwýr mra nê mẽ unê nê mẽ hkamnhwýr o mẽ kupa. Nê mẽ hkwýjê pynê nê ma nhýhým ahpýnhã mẽ õ pika hwýr amnhĩ kôt mẽ o pa nhũm mẽ kamã mẽ hkôt pa ho pa. Koja mẽ kêp Ijaew kêt xwýnhjaja Jerujarê o amnhĩptã nê ã mẽ hipêx anê. Nê kamã pa ho pa rãhã nhũm Tĩrtũm nhýrmã akupým nê mẽ kator pa. Tã koja mẽ nê mẽ kator parja o pa ra akupýn mẽ awýr inhnojarêt. Anê.

Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm mẽ kot Jerujarê grành par xwýnhjê hkukamã harênh anê.

Akupÿn Jejus wrÿk xwÿj ri mÿmoj kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to

Matêwre 24.29-35; Makre 13.24-31; mãânÿn Sikÿn Pêtre 3.10; Apokarip 1.7

²⁵ Nhÿm Jejus arĩ hkôt mÿ pa ho pa xwÿnhjê mã kapêr nÿ mÿ kãm:

—Nÿ kot paj nhÿrmã akupÿn mÿ awÿr inhnojarêt nhÿm kaxkwa kamã kanhêti nÿ myyti nÿ mytwrÿre axtem tanhmã ri amnhĩ nhĩpêx to. Nhÿm gô xujanãr haxwÿja hkoko htÿx jao axpÿn tak tÿx nÿ. Hãmri nhÿm pika piitã hkôt mÿ pa xwÿnhjaja kuma nÿ omu nÿ nÿ kãm ma htÿx nÿ mur nÿ htertet nÿ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr.

²⁶ —Nÿ koja Tĩrtÿm tanhmã kaxkwa ho àk to nhÿm kanhêti piitã pikarêr pa. Hãmri nhÿm pika hkôt ri mÿ pa xwÿnhjaja omu nÿ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr o amnhĩ japrãr pa nÿ hikwÿ.
²⁷⁻²⁸ Koja ã mÿmoj amnhĩ nhĩpêx anÿ ka mÿ ja hã omu nÿ akupÿn mÿ awÿr inhnojarêt mã ajamaxpêr kurê kumrêx. Hãmri nÿ mÿ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjê rom akĩnh kãm ijapêr arĩt o akuhê.

—Nà kot paj akupÿn mÿ awÿr wrÿ. Kakrã kamã hirã htÿx kãm akupÿn ixihtÿx kãm mÿ awÿr wrÿ. Hãmri ka mÿ apiitã pika piitã hkôt ano ho ixpumu. Kot paj ã ixwrÿk anÿ hãmri nÿ mÿmoj punuj piitã pê mÿ apytãr pa. Jakamã ka mÿ ã mÿmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhÿrja ã omu hãmri nÿ tokyx ixkôt axàpirta mã ajamaxpêr nÿ akĩnh tÿx nÿ. Anÿ.

²⁹ —E ga mÿ pĩ hpàr mÿj pumu. ³⁰ Na hte mÿmo mytwrÿ hã rã nhÿm mÿ omu nÿ ô hkukamã hamaxpêr. ³¹ Ja pyrã nÿ koja ã mÿmoj amnhĩ nhĩpêx par anhÿr mÿ ka mÿ omu nÿ akupÿn mÿ

awÿr ixwrỳkja mã ajamaxpêr kurê kumrêx. ³² Kojã akupÿn ixpôx kêt ri mẽ kot ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhÿr pumunh xwÿnhjaja kormã piitã htyk kêt ri pa ra akupÿn wrÿ.

³³ —Nê koja nhÿrmã pika nê kaxkwa wa hapêx pa. Tã no ãm ixkapêr koja wa uràk nê aa hapêx kêt nê. Kojã ãm rãhã ho rãhã. Kot paj aa ihkjê ho tanhmã mẽnh to hkêt nê.

³⁴⁻³⁵ —Nê kwa mẽ o kora. Mẽ axkãm ajamak rom. Mẽ kot ixkôt amnhĩ xunhwÿr kêt xwÿnhjaja na htem kãm tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hprãm xà hkôt pix mã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho ri pa. Jao ãm amnhĩ xàpkur xà nê amnhĩ to mex xà nê kàxpore pix kukamã hamaxpêr o pa. Nê htÿx ri tanhmã amnhĩ tomnuj to ho pa. Nê pipãnh kãm tanhmã amnhĩ to ho pa. Tã koja mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr o pa rãhã pa ra mẽ haêr pê akupÿn wrÿ nhũm mẽ tee ri ixpumu nê kãm ma htÿx kumrêx. Te tutre htÿx ri harôj kajyr o pa nê rapuuti hwÿr àr nhũm kot haê nê unênh nhũm tee kãm kator prãm pyràk. Kojã mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anê. Nom kêr ka mẽ ho mẽ uràk kêt nê. ãm pa inhmã hprãm xà hkôt pix mã tanhmã inhmã amnhĩ nhĩpêx to rãhã ho ri apa.

³⁶ —Tã kêr ka mẽ ã mẽ kot amnhĩ tomnuj o pa anhÿrja kôt amnhĩ nhĩpêx o apa pymaj amnhĩ to Tĩrtũm wÿr rãhã ho apa. Kê tanhmã mẽ ato hihtÿx to ka mẽ ÿ hã ho mẽ uràk kêt nê. Kêr pa nhÿrmã akupÿn wrÿ ka mẽ ixpumu nê mẽ kurom amnhĩ kamã akahak kêt nê akĩnh tÿx nê man ixwÿr mra. Anê.

Nhũm pre ã Jejus hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê jahkre anê.

³⁷ Hāmri nē apkati mē Tīrtūm mā amnhĩ jarēnh xà hã ixkre kamã mē pikuprōnh xwýnhjê jahkre ho hkrĩ. Nhũm kamàt nhũm hkôt mē pa ho mē pa xwýnhjê mē mē krĩ rŭm hapôj nē ma hixêt prêk pê Oriwêhti hwÿr mra nē kamã amnhĩm hikra nē hikwÿ. ³⁸ Nhũm kwÿhtã nhũm mē kànhmã hkrĩ nē ma akupÿm krĩm mra nē ixkreja wÿr agjê. Hāmri nhũm mē piitã hã akuprō nē kot mē ahkre hã mar o hkrĩ.

22

Mē kot Jejus ã àmnēnh ã mē harēnh

Matêwre 26.14-16; Makre 14.1-2; Juãw 11.47-57

¹ Tã nhũm Ijaew kĩnhã arĩgro pê Pasja àhtêp o mō. Pas ã na htem amnepêm Tīrtūm kot pika pê Ejit pê mē hpãmjê kator mã hamaxpēr kaxyw axpēn wÿr akuprō nē hã hkĩnh. Na htem arĩgroja jarēnh o: “Pas” anhÿr ã harē. Nē mãñnēn harēnh o: “Mē pahte pãw kaxkrit kêt kur ã arĩgro.” Anhÿr o harē. ² Jakamã nhũm mē ò patre krãhtŭmjê mē Tīrtūm kapēr tŭm o mē ahkre xwýnhjaja ra kãm Jejus pĩr prãm nē. No mē kãm hkôt mē kot kapēr mar xwýnhjê pyma nē. Nē tee ri kot tanhmã ho hkukamã hamaxpēr nē axpēn mã:

—Hêxta waa nē. Kwa tanhmã kot puj wem ho nē mē kêp kupĩ? Kot puj mē noo mã tanhmã ho nhũm mē hã mē pakamã gryk tÿx kumrêx. Anē.

Jut Kariot kot Jejus ã àmnēnh ã harēnh

Matêwre 26.14-16; Makre 14.10-11; Juãw 13.21-

30

³⁻⁴ Tã nhũm Jut Kariotja. Jejus nhÿ hã mē ahkre ho pa xwýnh pê 12 hõ na pre. Tã axtem nē tanhmã

hamaxpêr to nê Satanasti nhỹ hã ma mẽ õ patre krãhtũm mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre jamãr xwỹnh krãhtũmjê hwỳr tẽ. Hãmri nê tanhmã Jejus o mẽ mar to nê mẽ kãm:

—E ot pa mẽ amã Jejus jarênh o tẽ. Xà kot paj mẽ amã hã amỹnê ka mẽ hpãnhã inhmã amnhĩre nà? Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm mẽ kuma nê hkĩnh nê. Hãmri nê kãm:

—Nà kot paj mẽ amã amnhĩre.

⁶ Hãmri nhũm mẽ kot kãm amnhĩrer ã harênh ma nê hkĩnh nê mẽ kãm:

—Tõe. Nà kot paj mẽ amã ho anẽ. Anẽ.

Hãmri nê ma tẽ nê kato. Nê Jejus pynênh kaxyw htãnopxar o ri hkôt pa. Mẽ kot mar o pa xwỹnhjê hkàx ã nhỹri unênh nê ma mẽ hwỳr o htẽm kaxyw.

Jejus kot y hã mẽ ahkre xwỹnhjê kutã apkur ã harênh

Matêwre 26.17-25; Makre 14.12-21; Juãw 13.21-30

⁷ Tã nhũm Pasja kato. Amnepêem Ijaewjê nhĩgêjtaja na prem ôwêhti hkrare hkwỳ hpar o pa. Tĩrtũm kot ja hã mẽ omunh nê Ejit kãm mẽ kãm mẽ hkurê xwỹnhjê nhĩhkra nê mẽ kator kaxyw nhũm prem ã amnhĩ nhĩpêx anẽ. Jakamã na htem arĩ mẽ kêp mẽ hkanrêhã mẽ htãmnhwỳjaja arĩgro pê Pas ã axpên wỳr akuprõ nê mẽ kãm hamaxpêr pê mẽ uràk nê ôwêhti hkrare hkwỳ hpa. Hãmri nê pãwti kaxkrit kêt kãm kuku. ⁸ Jakamã nhũm Jejus y hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỹnhjê wa ho axkrut nê mẽ amnhĩ kukamã wa kumẽ. Simãw Pêtre mẽ Juãwja nhũm wa mẽ amnhĩ kukamã wa kumẽ nê wa kãm:

—E wa ma mẽ ixkukamã tẽ nê mẽ ixkutêp Pas ã mẽ panhõ hã apê. Anẽ.

⁹ Hāmri nhũm wa kuma hāmri nē kām:

—Tôe. Nhỹri kot paj we wa tē nē mẽ akutêp hã apê? Anê.

¹⁰ Hāmri nhũm wa kām:

—Nà wa māmri ma Jerujarē hwỳr wa tē. Nē hwỳr axà nē mēhõ mytita pumunh kurê kumrêx. Nhũm amnhĩm gô ru nē amnhĩ kre hã poti xãm nē o tē. Ka wa omu nē hã ajêt nē ma hkôt õrkwỹ hwỳr tē.

¹¹ Hāmri nē ixkre nhõ dõn pumu nē kām: “E jar na pa wa awỳr tē. Jejus na wa inhmẽ pa wa awỳr tē. Na awỳr pēr mēnh o: ‘Nhỹri kot paj ixkôt ri mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê mẽ axpẽn kutã Pas ã apku?’ Anê. Na ã awỳr hpēr mēnh anê.” Anê.

¹² —E ã kãm akapēr anê kê war ama nē ra war amã õrkwỹ nhĩmõk ã ixkre rax õ jahkre. Kamã ra kaxyw mẽ paxàpkur xà hã mẽmoj piitãã. Ka wa omu hāmri nē māmri mẽ ixkutêp kamã mẽmoj tã apê. Anê.

¹³ Hāmri nhũm wa kuma nē ma krĩm tē. Ma tē nē hwỳr axà hāmri nē ra kot wa kãm mẽmoj jarēnh xà hkôt mẽmoj piitã omu hāmri nē mẽ kutêp mẽõ hã àpēnh o wa xa.

¹⁴ Tã nhũm myt axà nhũm mẽ wa hkôt mõ nē ixkreta wỳr àpir pa. Hāmri nē apkur kaxyw hkrĩ hpa nhũm Jejus mẽ ìhkô hã nhỹ. ¹⁵ Hāmri nē mẽ kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to nē mẽ kãm:

—E na pa inhmã Pas ã mẽ anhĩhkô hã ixàpkur prãm nē. Kormã ixte amnhĩ xà htỳx kãm ijamak xwỳj ri. ¹⁶ Kwa mẽ inhma. Kot paj axte mẽ akutã Pas ã ixàpkur kêt ry rax nē. Nom koja nhỹrmã Tĩrtũm akupỹn ixte mẽ ato amnhĩptar kaxyw inhmẽ hāmri pu mẽ rĩ kormã axte arĩgro

mex maatija ã pahkĩnh kãm axpẽn kutã paxàpkur rax nẽ. Anẽ.

¹⁷ Nhũm ã mẽ kãm amnhĩ jarẽn anẽ nẽ hpãnhã wĩhti py nẽ o xa nẽ Tĩrtũm mã harẽ nẽ kãm:

—Pa Papaj. Nà ãm hãmri na ka hte mẽ inhnê mẽ kãm mẽ ixkurê xwỳnhjê pumunh mex nẽ mẽ ìhkra pẽ mẽ ijapôj. Amex o amex. Anẽ.

Hãmri nẽ hpãnhã hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjê hõ mã kugõ nẽ kãm:

—E mĩ. Apy nẽ mẽ axpẽn pãnhã hkwỳ ho ixkõ.

¹⁸ ãm hãmri na pa mẽ amã amnhĩ jarẽ. Kot paj axte wĩhti ho ixkõm kêt rãhã nhũm nhỹrmã Inhõ Papaj akupỹn mẽ awỳr inhmẽ. Hãmri pu mẽ rĩ kormã akupỹn ixpôx xà hã arĩgrota ã pahkĩnh rax nẽ. No ãm ra axtem tanhmã hã mẽ pahkĩnh to. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nẽ hpãnhã pãwti py nẽ mã ho anẽ nẽ Tĩrtũm mã harẽ. Hãmri nẽ ho hkry hpa nẽ mẽ piitã mẽ kãm òr pa nẽ mẽ kãm:

—E na pa ã pãwti ho hkry nẽ mẽ amã òr anẽ. Koja mẽ ã inhĩpêx anẽ nẽ te mẽ kot ixto hkry hpar pyræk o inhĩpêx pa amnhĩ xà htỳx kamã ijamak kãm ty. Nom mẽ anê kot paj ty. Jakamã kêt ka mẽ ixwakre kamã tõhã axpẽn wỳr akuprõ nẽ ixte mẽ ate amnhĩ tomnuj pãnhã amnhĩrer kaxyw mẽ anê ixtykja mã ajamaxpêr pẽ akĩnh nẽ pãwti hkur o akrĩ. E mẽ mãmri axãmnhĩx aku. Anẽ.

Nhũm pre ã mẽ kãm amnhĩ jarẽn anẽ nhũm mẽ mar pẽ pãwtita hkur o hkrĩ. ²⁰ Hãmri nẽ ra hkur pa. Hãmri nhũm Jejus axte kopta py nẽ mẽ kãm:

—Mẽ kot ixpĩr xà hã arĩgro hã koja ixkamrô axkapĩ. Nom koja mẽ amarĩ ixpĩr nhũm ixkamrô amarĩ hpikapĩr kêt nẽ. ãm paa. Pa kot paj mẽ anê mẽ ìhkram amnhĩ jaxà nhũm mẽ ã inhĩpêx

anê. Koja ixkamrô axkapî nhũm Tĩrtũm omu nê ixkukwak ri mẽ anê mẽ ate amnhĩ tomnuj piitã te amnhĩ katut kôt rēnh par pyrək o hipêx nê mẽ ato hkra. Amnepēm kot ja hã amnhĩ jarēnh xà hkôt. Jakamã e mẽ ixkamrô pikapĩrta mã ajamaxpēr pē wĩhti hkwỳ ho ixkō. Anê.

Jejus ã mẽ kãm àmnēnh xwỳnh jarēnh

Matêwre 26.21-25; Makre 14.18-21; Juãw 13.18-19

²¹ Nhũm Jejus arĩ mẽ kãm kapēr nê mẽ kãm:

—Nê kot mẽ kãm ixtã àmnēnh mã xwỳnhhta na jar mẽ pahkaêx ã mẽ pakutã apkur o nhỹ. ²² Tĩrtũm kãm hprãm xà hkôt koja mẽ tanhmã ixto rax nê xipĩ. Nom kot mẽ kãm ixtã àmnēnh mã xwỳnhhta hēxta waa nê. ã kot inhĩpêx anhỹrja mỳrapê koja amnhĩ xà htỳx kãm hamak rax kumrêx. Anê.

²³ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm amnhĩ jarēnh anê. Nhũm mẽ kuma nê tee ri axpēn pumunh o hkrĩ. Hãmri nê ri axpēn kukja nê axpēn mã:

—Kwa nà mẽ pahtō kot pu we ã ri hipêx anê? Nà pa hkêt.

Anhỹr o tee ri axpēn kukjêr o hkrĩ.

Mẽ pamã amnhĩ to rũnh prãm kêt ã mẽ pamã karō

Matêwre 20.20-28; Makre 10.35-45; mããnēn Rōmãn 12.3-5, 12.10, 12.16; Epes 4.2-4; Piripos 2.3-8; Xiakre 4.1-10; Wam Pêtre 5.3

²⁴ Tã nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhhaja axpēn mã tanhmã kapēr to ho hkrĩ nê axpēn mã:

—Kwa mẽ pahtō kot puj wem nhỹrmã pahpê pahĩ nê mẽ ho amnhĩptàr rax o ri papa? Anê.

Hāmri nē mẽ axpẽn mã: “Nà pa.” Anē nē nhānh axpẽn mã: “Nà kêt paa.” Anē. Hāmri nhũm mẽ nētānh axpẽn mã: “Nà kêt pa kênã.” ²⁵ Anhỹr o axpẽn mã kapēr o hkrĩ. Hāmri nhũm Jejus tee ri axpẽn tã mẽ kuma nhũm mẽ ã hamaxpēr anhỹrja kệp omnuj nē nhũm mẽ kãm tanhmã hã kapēr to nē mẽ kãm:

—E mẽ inhma. Na hte Ijaew kêt xwỳnhjê nhõ pahijaja ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o ri pa nē amarĩ hkrĩ xà kamã hkrĩ ho hkrĩ. àhpumunh tỳx jakamã na htem amarĩ ixkre hkre jakry kamã kãm mẽ àpênh xwỳnhjê mã mẽmo mẽ àpênh ã karõ ho hkrĩ. Na htem ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr o pa. Nē mẽ kot amnhĩm mex ã harênh kaxyw tanhmã mẽ ho mex to ho pa. ²⁶⁻²⁷ Tã kêt ka mẽ ho mẽ urak kêt nē. Kêt ãm te amarĩ ri mẽ apa xwỳnh pyrak o axpẽn nhĩpêx. Ixpyrà nē amarĩ mẽmoj to mẽ kutã anojarêt rãhã ho ri apa. No mẽ ate mẽ ho amnhĩptàr rax kukamã ajamaxpēr kêt nē. ²⁸ Na prem axpẽn mã ixto hêx nē tanhmã ixto kapēr punuj to htã ka mẽ ama nē ãm mẽ ama nē arĩ ixkõt ri apa rãhã nē. ãm hāmri na ka htem arĩ ixkõt ri apa anē. ²⁹⁻³⁰ Kot paj amnhĩ tã mẽ ato mex rax nē. Na pre ra Tĩrtũm nhỹrmã ixte mẽ ato amnhĩptàr o ixkrĩ kaxyw ixãm. Tã ot pa amnhĩ pyrã nē mẽ pahkwỳ Ijaew kaxyw mẽ axunhwỳ ka mẽ nhỹrmã mẽ piitã mẽ ho amnhĩptàr o apa. Nē mẽ apê ixkrãmnhwỳ hã nhỹrmã ixkutã axàpkur o apa. Anē.

Jejus kot Simãw Pêtre mã kapēr ã harênh

Matêwre 26.31-35; Makre 14.27-31; Juãw 13.36-

38

³¹ Tã nhũm Jejus Simãw Pêtre mã kapēr nē kãm:

—Kwa Simāw. Na Satanasti kām hprī hã ixtã mẽ apiitã mẽ kamã hamak prãm nẽ. Tanhmã kot mẽ akrã hto nhũm mẽ ate mẽ kãm ixkurê xwỳnhjê pumaj ixkaga hã kãm mẽ akamã hamak prãm tỳx nẽ. Jakamã ã kot mẽ anhĩpêx anhỹr kaxyw na pre ra amnhĩ to Inhõ Papaj ma nhũm kãm: “Tõe. Kam nẽ mãmrĩ tanhmã mẽ kamã ajamak to.” Anẽ.

³² —Tã ate mẽ umaj ixkaga nẽ axte ate amnhĩ kaxyw inhmã ajamaxpêr kêt pymaj na pa ra ato Inhõ Papaj wỳr kãm ixihitỳx nẽ Simāw Pêtre. Jakamã kêr ka mẽmo arĩgro hã tee ri ixkaga hã amnhĩ pumu hãmri nẽ tokyx tãm akupỳm ixkõt amnhĩ xãm tỳx nẽ. Kêr kê nhỹrmã akwỳjê hõ tanhmã amnhĩ tomnuj to nẽ tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr ka ja hã omu hãmri nẽ kãm ate tanhmã amnhĩ tomnuj tota jarẽ. Kê mẽ ã ate amnhĩ nhĩpêx anhỹr ã ajarênh ma nẽ apyrà nẽ tokyx akupỳm tãm ixkõt amnhĩ xãm tỳx kurê kumrêx. E kêr ka ã akupỳm ixkõt mẽ piitã mẽ hipêx anhỹr o ri apa Simāw Pêtre. Anẽ.

Nhũm pre ã Simāw Pêtre kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hkukamã kãm ujarênh anẽ. ³³ Hãmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kãm:

—Kwa nà Pahihti. Kot paj ri akwỳm tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt nẽ. Koja mẽ te ajaxà nẽ apĩ htã kot paj arĩ akõt ri ixpa ho ixpa nhũm mẽ pahto amỹrà nẽ tanhmã pahto. Anẽ.

³⁴ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm:

—Nà koja apkati hkõt krãhyre hkàr kêt ri ka ra mẽ umaj ate ixkõt apa hkêt ã mẽ kãm amnhĩ tã axàprãr o axkrunêpxi kãm ga. Anẽ.

*Jejus kot hkwỳjê mã mẽmoj tã karõ
Matêwre 10.5-15; Rukre 9.1-3*

35 Hāmri nhũm Jejus arĩ hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê mã kapěr nẽ mẽ kãm:

—E wam ixte mẽ hwỳr mẽ arēnh̄ta ã na ka prem amnhĩ kôt aparkà hkwỳ ho apa hkêt nẽ. Nẽ kawà jamành nẽ ho apa hkêt nẽ. Nẽ mrykà jamành nẽ amnhĩ kôt ho apa hkêt nẽ. ãm mẽ anhỹ kamã mẽ hwỳr apa hã na pa pre mẽ amã karō. Tã xàn ka prem ã mẽ hwỳr apa anẽ nhũm mẽ amnhĩ wỳr awỳr kêt nẽ? Nà xà na prem amnhĩ wỳr mẽ awỳ? Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Tỳ na prem amnhĩ wỳr mẽ ixwỳ. Mẽ ixte amnhĩ kôt mẽmoj to ixpa hkêt tã na pa prem amarĩ mẽ kutã ixàpkur mex o ri mẽ hkôt ixpa. Anẽ.

36-37 Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Tõe. Nà mẽ kot mẽ atō mex tã nom koja mẽ hpānhã axtem hō ho mẽ anhĩpêx. Jakamã kêr ka mẽ akupỹm mẽ kãm ijarēnh o apa kaxyw anojarêt hāmri nẽ anhō mrykà rỳ akawà htu nẽ ma amnhĩ kôt ho apa. Nẽ awapo. Kot kaj mẽ awapo hkêt japêr hāmri nẽ apipro xà ho wēnê nẽ amnhĩm hō japrō nẽ ma amnhĩ kôt ho apa. E kêr ka mẽ ã amnhĩ nhĩpêx anẽ.

—Nẽ Tĩrtũm kapěr ã kagà htũm kot ra ixkukamã tanhmã ijarēnh to nẽ kot ijarēnh kot:

Koja mẽ hipêx o te mẽ kot amnhĩ tomnuj tỳx xwỳnh nhĩpêx pyrāk. Anẽ.

ã mẽ kot inhĩpêx anhỹr kukamã ijarēnh kot anhỹr. Tã na mẽ ra ã inhĩpêx anhỹr kaxyw. Anẽ.

38 Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapěr anẽ nhũm mẽ kuma nẽ kãm:

—Ota mẽ panhō wapohti hamẽxkrut Pahihti. Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:
 –Tôe. Nà hãmri. Mẽ amnhĩm axi nẽ ho amnhĩm mẽmoj to anẽ. Anẽ.

Jejus kot Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh

Matêwre 26.36-46; Makre 14.32-42

³⁹ Tã nhũm Jejus kê axte krĩja rũm kato nẽ hixêht pẽ Oriwêhti hwỳr tẽ nẽ api nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja ma hkôt mra. ⁴⁰ Hãmri nẽ nhỹri hixêht kahti ri hkrĩ nhũm Jejus mẽ kãm:

–E kwa kêr ka mẽ ixkutêp amnhĩ to Inhõ Papaj wỳr o akrĩ. Kê mẽ ixkôt tanhmã mẽ ato htã ka mẽ amã mẽ uma xàj ixkaga hkêt nẽ. Arĩ mẽ kutã amnhĩ to htỳx nẽ akuhê. Anẽ.

⁴¹ Hãmri nẽ mẽ kurũm htẽm grire nẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh kaxyw hkõn krã ho tẽm nẽ nhỹ.

⁴² Hãmri nẽ kãm:

–Kwa Papaj. Nà na pa ra amnhĩ xà htỳx kukamã ijamaxpêr nẽ amnhĩ kamã ixkahak tỳx kumrêx. Inhmã amnhĩ xà kamã ijamak prãm kêt o ijamak prãm kêt. Jakamã kot kaj amã inhnê ho ajapêx prãm nẽ mãmri inhnê ho ajapêx nhũm mẽ kãm ixkurê xwỳnhjaja tanhmã ixto hkêt nẽ. Rỳ ko. Kot kaj amã mẽ kot tanhmã ixto hprãm hã kê mẽ mãmri tanhmã inhĩpêx to. Nom pam inhmã hprãm xà hkôt kêt. Anẽ.

Nhũm pre ã Jejus amnhĩ to Hipêêxà Tĩrtũm wỳr anẽ. ⁴³ Hãmri nhũm kuma nẽ hwỳr kapêr o wrỳk xwỳnhja mẽ nhũm hwỳr wrỳ nẽ kuri xa. Hãmri nẽ õxàhkre kaxwỳnh kãm tanhmã ho hihtỳx to.

⁴⁴ Nhũm kê axte amnhĩ to Hipêêxà hwỳr kãm hihtỳx nẽ. Tee ri amnhĩ kukamã hamaxpêr pẽ amnhĩ kamã kahak tỳx kumrêx. Jao hã gô rax nẽ te hkamrô xàhàr pyræk o pikap ahà. ⁴⁵ Hãmri

ně kànhmã xa ně akupÿm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê hwÿr tẽ ně mẽ omu nhũm mẽ ra ôt pa ně hikwÿ. Mẽ kot tee ri Jejus kot mẽ kãm amnhĩ jarênhja kukamã hamaxpêr o hkaprĩ ně ôt pa ně hikwÿ. ⁴⁶ Hãmri nhũm Jejus tẽ ně tee ri mẽ omu ně mẽ kumra ně mẽ kãm:

—Kwa nà. Mẽ ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt ně. Kwa mẽ kànhmã akrĩ ně amnhĩ to Inhõ Papaj wÿkê mẽ ato mẽ axihtÿx. Hãmri nhũm mẽ tanhmã ixkôt mẽ ato ka mẽ inhÿ hã mẽ kutã amnhĩ to htÿx ně akuhê. Anẽ.

Mẽ kot Jejus pynênh ã mẽ harênh

Matêwre 26.47-56; Makre 14.43-50; Juãw 18.1-11

⁴⁷ Nhũm pre ã Jejus mẽ kãm kapêr anhÿr rôm nhũm hkôt pa ho pa xwÿnh pê Jut Kãriotja amnhĩ kôt mẽ kot Jejus pynênh xwÿnhjê ho tẽ. Mẽ ho htẽm rax ně. Hãmri ně kot Jejus kahti hkôt mÿnh kaxyw hwÿr tẽ ⁴⁸ nhũm amnhĩ tã omu ně kãm:

—Kwa Jut. Xà mẽ kahti hkôt mẽ hamÿnh ně mẽ hpãr o na htem mẽ kãm mẽ hã amÿnê? Anẽ.

⁴⁹ Hãmri nhũm hkôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê hõja tee ri mẽ kot amnhĩ nhĩpêx ã mẽ omu hãmri mẽ õ wapota mã hamaxpêr kurê kumrêx ně Jejus mã:

—Kwa Pahihti. Xà kot paj mẽ panhõ wapohti py ně ho mẽ panê mẽ hkwÿ hpa? Anẽ.

⁵⁰ Hãmri nhũm hõta kuma ně mẽ kaxyw ja kapa. Nhũm mẽ õ patre maati mã àpênh xwÿnhja mẽ hkôt tẽ nhũm omu ně kãm wapo ho apê. Nẽ kot ho hkrã nhĩpôn timer mã tã kuhpaw ně ho upôk rũm hamak nhĩkjê pix krãhta. ⁵¹ Hãmri nhũm Jejus omu ně mẽ kãm kapêr ně kãm:

—Kwa nà ri ã amnhĩ nhĩpêx anhÿr kêt nê. Amarĩ xa. Anê.

Hãmri nê hamakja py nê akupÿm kãm hamak ã kuxi nê ho mex. ⁵²⁻⁵³ Hãmri nê mẽ kot unênh mã xwÿnhjê mã tanhmã kapêr to. Mẽ ô patre krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarênh xà hã ixkre jamãr xwÿnhjê krãhtũm mẽ Ijaew nhõ pahijê mẽ nhũm mẽ ho pimràatã mẽ kãm kapêr nê mẽ kãm:

—Kwa na pa pre apkati mẽ Tĩrtũm nhõrkwÿ kamã mẽ kãm ixkapêr o ixpa ka prem tokyx ixpynênh kêt tã jarãhã te ixte amnhĩ tomnuj xwÿnh pyrãk o inhĩpêx nê ixwÿr wapo nê kô hã akapên nê ixwÿr ã atêm rax anê. No ãm ra mẽ ate tanhmã ixto kaxyw arĩgro kator kênã. Jakamã kot kaj mẽ mãmrĩ tanhmã amã ixto hprãm xà hkôt mãmrĩ tanhmã ixto. Satanasti nhÿ hã ã mẽ ate inhĩpêx anhÿr mã kênã. Anê.

Simãw Pêtre kot Jejus kôt pa hkêt ã kot amnhĩ jarênh

Matêwre 26.69-75; Makre 14.66-72; Juãw 18.15-18, 18.25-27

⁵⁴ Tã nhũm mẽ Jejus pynê nê ma o tẽ. Ma mẽ õ patre maati nhõrkwÿ hwÿr o tẽ. Nhũm Simãw Pêtre ma hapu hã mẽ hkôt hã mẽ omunh o tẽ. ⁵⁵ Nhũm mẽ patre maati nhõrkwÿ hwÿr Jejus o axà nê hkôt gjêx pa hãmri nhũm Simãw Pêtre kĩtare hwÿr axà nê mẽ kuri xa. Nhũm mẽ kĩtare kamã amnhĩm kuto nê hã ànhunh o hkrĩ nhũm ⁵⁶ mẽ ãhkô hã ànhunh o nhÿ. Hãmri nhũm mẽ kãm àpênh xwÿnh niti hirã kamã hprĩ hã omunh kurê kumrêx nê mẽ kãm:

—Xê pêr myti ja kêp Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwÿnhjê hõ na. Anê.

⁵⁷ Hāmri nhũm tee ri amnhĩ tã kuma nẽ kãm mẽ uma nẽ mẽ kãm amnhĩ tã aprã nẽ kãm:

—Tk. Kokỹ. Ixte mēhõ my ata pumunhre hã. Anẽ.

⁵⁸ Tã nhũm hpãnhã mēhõ myja kãm:

—Kwa nà. Ām hāmri na ajarẽ. Apê Jejus kôt ri mẽ pa xwýnhjê hõ na ka.

Anẽ nhũm kuma nẽ kê axte kãm:

—Kwa mẽ ri ã amnhĩ krã hkôt ri ixto axêx anhỹr kêt nẽ. Ām ixte aa mēhõta pumunh kêt kumrêx. Anẽ.

⁵⁹ Tã nhũm ja haxwýja axte omu nẽ kãm:

—Kwa ãm hāmri na mẽ ajarẽ. Apê Jejus kwý hõ na ka. Uràk nẽ te apê Garirej nhõ xwýnh pyràk kênã. Anẽ.

⁶⁰ Hāmri nhũm tee ri kuma nẽ mẽ kãm amnhĩ tã aprãr kãm hihtýx nẽ mẽ kãm:

—Tk. Ixpê Garirej nhõ xwýnh kêt. Ām ixte mēhõ mũj pumunh kêt kumrêx tã ka mẽ ãm xatã hkôt ixpa ho ixpa xwýnh ã ixkamnhĩx o akuhê.

Anhỹrja o ra mẽ kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunêpxi mẽ nhũm krãhyre kã. ⁶¹ Hāmri nhũm Jejus arĩ ixkre kamã ãm tã Simãw Pêtre ho hakêx nẽ omu. Hāmri nhũm amnhĩ tã no pumu nẽ kot hkukamã kãm ã amnhĩ nhĩpêx anhỹr jarênhja mã hamaxpêr kurê kumrêx. Krãhyre hkàr kêt ri kot mẽ kãm amnhĩ tã aprãr o axkrunêpxi hã harênhja mã hamaxpêr nẽ kànhmã hakry hpar o tẽ nẽ hkaprĩ htýx nẽ. ⁶² Hāmri nẽ hkaprĩ xàj kítare pê kato nẽ tẽ nẽ awry hã xa nẽ mýr rax kumrêx.

*Mẽ kot Jejus tak ã mẽ harênh
Matêwre 26.67-68; Makre 14.65*

⁶³ Hāmri nhūm mẽ kot Jejus pumunh o kuhê xwỳnhjaja hã hpêr o axkê nê htak o kuhê. ⁶⁴ Nê no hpro nê htak nê kãm:

—E atak xwỳnh nhĩxi jarê. Apê Tĩrtũm Kra hã ate amnhĩ jarênh jakamã mãn urak nê axàhpumunh tỳx. Jakamã e hixi jarê. Anê.

⁶⁵ Hāmri nê xatã haprỳ nê kãm kapêr punuj nê.

Mẽ kot mẽ hkrãhtũm wỳr Jejus o htẽm ã mẽ harênh Matêwre 26.57-68; Makre 14.53-65; Juãw 18.19-

24

⁶⁶ Tã nhūm myt kator o mōr mẽ nhūm Ijaew nhõ pahijê mẽ patre krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm kapêr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja axpên wỳr pikuprõnh pa. Hāmri nhūm mẽ ma mẽ hwỳr Jejus o tẽ. ⁶⁷⁻⁶⁸ Nhūm mẽ omu nê tanhmã kot amnhĩ jarênh to hã hkukja nê kãm:

—Kwa mẽ inhmã amnhĩ jarê. Xà ka na apê Tĩrtũm kot mẽ ixkaxyw axãm xwỳnhhta? Xà ka kot kaj Rõm nhõ xwỳnhjê pẽ mẽ ixpytã nê mẽ ixto amnhĩptar o apa? Anê.

Hāmri nhūm mẽ kãm:

—Nã kot paj tanhmã mẽ amã amnhĩ jarênh to ka mẽ ixkõt ajamaxpêr kêt nê. Ixte ãm hāmri mẽ amã amnhĩ jarênh tã ka mẽ inhma nê ãm inhma. Nê kot pa amnhĩ xwar mẽmoj tã mẽ akukja ka mẽ amnhĩ xwar inhmã tanhmã harênh to hkêt nê. ãm mẽ axêx rom mẽ ate ã ixkukjêr anhỹr kênã. ⁶⁹ Tã nom kot paj tokyx ma akupỹm Inhĩpêêxà Tĩrtũm wỳr api. Hihtỳx o hihtỳx rãhã nê pa ho pa xwỳnh na. Jakamã kot paj hwỳr api nhūm amnhĩ nhĩhkõ hã inhỹr pa upôk rũm mẽ apiitã mẽ ato amnhĩptar o ixkrĩ. Hāmri nê nhỹrmã paa tanhmã mẽ ajarênh to. Anê.

⁷⁰ Hāmri nhũm mẽ tee ri kot ã amnhĩ jarēnh anhỹrja ma nẽ kãm:

—Tk. Kwa akatàt kôt mẽ inhmã amnhĩ jarē nà. Xà apê Tĩrtũm Kra na ka? Anẽ.

Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Tỳ ixpê Kra na pa. Anẽ.

⁷¹ Hāmri nhũm mẽ tee ri ã amnhĩ jarēnh anhỹrja ã kuma nẽ axpēn mã:

—Kwa mo kaxyw kot puj mẽ axte mẽ hkwyjê japêr nhũm mẽ tanhmã kot amnhĩ tomnuj to hã harê? Tãm kêp Tĩrtũm Kra hã amnhĩ to hêx nhũm mẽ pahte pahpiitã mar kênã. E kwa tokyx pu mẽ ma Rõm nhõ pahшти hwỳr o tẽ kê mẽ pamã hã amỹnê nẽ mẽ pamã kupĩ. Anẽ.

23

Mẽ kot pahi Pirat wỳr Jejus o htẽm ã mẽ harēnh Matêwre 27.1-2, 27.11-26; Makre 15.1-5; Juãw 18.28-38

¹ Tã nhũm mẽ Jejus o kato nẽ nhãm Pahihti Pirat wỳr o tẽ. ² Hāmri nẽ kutã ãm nẽ tanhmã kãm ho hêx to nẽ kãm:

—E ot pa mẽ awỳr jahti ho tẽ. Na hte mẽ inhmã hêx rũnh o pa. Mẽ ixte Pahihti Sesti kapêr kwỳm ri amnhĩ nhĩpêx prãm xàj tanhmã mẽ inhmã mẽmoj tã karõ hto ho pa. Nẽ axtem nẽ mẽ ixte Sesti mã kàxpore hkwy nhõr kêt ã mẽ inhmã karõ. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw kêp mẽ panhõ pahi hã ãm xwỳnh ã amnhĩ jarē. ã na hte mẽ inhmã amnhĩ to hêx anhỹr o pa. Anẽ.

³ Hāmri nhũm Pirat mẽ kuma nẽ Jejus pumu nẽ kãm:

—E kwa inhmã amnhĩ jarẽ. Xà apê Ijaew nhõ pahi na ka? Xà ka na htem amnhĩ wỳr akãm hamak o pa? Anẽ.

Hãmri nhũm kãm:

—Nà ãm hãmri na ka ã ijarẽnh anẽ. Anẽ.

⁴ Hãmri nhũm Pirat tanhmã hkukjêr to nẽ tee ri kot amnhĩ jarẽnh ã kuma hãmri nẽ patre krãhtũmjê mã kãm:

—Kwa mẽmo mỳrapê kot pa tanhmã mẽ amã hã ixàmnhên to? Kot tanhmã amnhĩ tomnuj tore hã. Nà kot pa kãm inhũre. Anẽ.

⁵ Hãmri nhũm mẽ tee ri kuma nẽ kot mẽ kãm hã àmnênh prãm xàj hã kãm kapêr kãm hihtỳx nẽ. Nẽ kãm:

—Kwa nà. Na pre hte pika pê Jutej kamã tanhmã mẽ kãm hêx to ho pa. Hãmri nhũm mẽ ra hã axpên kutã amnhĩ xunhwỳ nẽ hã pijapu rũnh o pa. Tã mãânên Garirej kamã ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr o hkrax nẽ hpãnhã amnẽ mẽ pahwỳr ã amnhĩ nhĩpêx anhỳr kaxyw mõi anẽ. Anẽ.

Mẽ kot Erox wỳr Jejus o htêm ã mẽ harênh

Rukre 9.7-9

⁶ Hãmri nhũm Pahi Pirat mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Kwa xà kêp Garirej nhõ xwỳnh na? Anẽ.

Hãmri nhũm mẽ kãm:

—Tỳ. Kêp Garirej nhõ xwỳnh kênã.

⁷ Anẽ nhũm mẽ kãm:

—Tô mẽ ma pahihiti Erox ãxipas wỳr mãn o tẽ. Kêp Garirej nhõ xwỳnhjê nhõ pahi na. Tã ra jar Jerujarê kamã ham pøj. No axtem ixpê Jutej kamã mẽ pa xwỳnhjê nhõ pahi jakamã kwa mẽ ma õ pahita wỳr mãn o tẽ kê tãm tanhmã mẽ amã ho. Anẽ.

⁸ Hāmri nhũm mẽ kuma nẽ ma pahi Eroxo ãxipas wỳr o tẽ. Na pre ra Eroxo ãxipasja xatã Jejus jarẽnh ma nẽ kãm omunh prãm nẽ. Kãm aa kot mẽmoj pumunh kêt õ ho anhỳr ã omunh prãm tỳx jakamã nhũm mẽ ma hwỳr o tẽ nhũm omu nẽ hkĩnh nẽ. ⁹ Hāmri nẽ tee ri mẽmoj tã hkukja no nhũm akryk xa nẽ tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. ¹⁰ Hāmri nhũm mẽ õ patre krãhtũmjê mẽ Tĩrtũm kapẽr tũm o mẽ ahkre xwỳnhjaja kãm ho kapẽr punuj nẽ ho hêx kãm hihtỳx nẽ. ¹¹ Hāmri nhũm pahi Eroxo ãxipas mẽ kuma hāmri nẽ õ pòristi mẽ wa kãm kapẽr punuj nẽ hã hpẽr o axkẽ nẽ tanhmã ri haprỳ to. Hāmri nẽ hã hpẽr o pikẽnh kãm kêp pahi hã mẽ ê mexja py nẽ kãm haxà nẽ akupỹm pahi Pirat wỳr kumẽ.

¹² Na pre Pahi Pirat mẽ Pahi Eroxo ãxipasja wa kãm axpẽn kĩnh kêt nẽ. Tã hāmri nhũm Eroxo ãxipasja tee ri Jejus kot kãm tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã mar prãm xàj tee ri hkukamã hamaxpẽr hāmri nẽ Pirat ã hpijaàm kaxyw akupỹm hwỳr kumẽ. Hāmri nhũm amnhĩ tã omu hāmri nẽ wa ra akupỹm kãm axpẽn kĩnh nẽ. Nẽ akupỹm axpẽn mã hpẽr o axkẽ nẽ pikunhar o pa pẽ akupỹm axpẽn to hkrãmnhwỳ.

Pirat kot Jejus pĩr ã àmnênh

Matêwre 27.15-26; Makre 15.6-15; Juãw 18.39-19.16; mããnẽn Atre 3.13-14

¹³ Tã nhũm Pirat akupỹm amnhĩ wỳr mẽ hã karõ. Ijaew kwỳjaja nẽ mẽ õ pahijaja nẽ mẽ õ patre krãhtũmjaja nhũm akupỹm amnhĩ wỳr mẽ piitã mẽ hã karõ. ¹⁴ Hāmri nhũm mẽ akupỹm hwỳr gjêx pa nẽ kuhê nhũm mẽ kãm:

—E na ka mẽ ixwỳr mytita o tẽ nẽ tanhmã inhmã harẽnh to. Kot mẽ akwỳjê mã tanhmã hêx to ho pa

hã harẽ. Tã pa ra jar mẽ anoo mã tanhmã hkukjêr to nẽ tee ri kot inhmã tanhmã amnhĩ jarẽnh to hã kuma. Te kot amnhĩ to mex xwỳnh pyràk. Mẽ ate tanhmã ho akapêr to htã nom kot anhỹr kêt. Kot amnhĩ to mex xwỳnh na. ¹⁵ Pahi Eroxja ra ixpyrà nẽ tee ri tanhmã hkukjêr to nom nhũm tanhmã kãm nẽ hkêt nẽ. Nhũm tee ri ja hã omu nẽ akupỹn ixwỳr kumẽ. Jakamã kwa mẽmo mỳrapê kot paj mẽ amã hã amỹnê nhũm mẽ amã kupĩ? Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã. ¹⁶ Kot paj ãm mẽ kãm anẽ kê mẽ htak nẽ kãm ure kê mãmrĩ ma tẽ. Anẽ.

¹⁷ Arĩgro pê Pas ã na pre hte mẽ õ pahi mẽ kot mẽ ho prês nhũm mẽ hkrĩ xwỳnhjaja nhũm pre htem mẽ ho hpỹnh nẽ mẽ kãm ure. Jakamã na pre ã mẽ kãm kapêr anẽ nẽ kot Jesus tak nẽ kãm urer mã. ¹⁸⁻¹⁹ Nom nhũm mẽ kuma nhũm ja mẽ kêp omnuj nẽ nhũm mẽ kãm:

—Kwa nà. Apĩ ri. Apĩ nẽ mẽ inhmã Parapas mã mãn anhũre. Anẽ.

Parapas na pre mẽ õ krĩ kamã õ pòristi mẽ pahi Piratja mẽ kutã amnhĩ xãm nẽ kêp õ pòristi hõxpĩ. Mỳrapê na prem ra haxà nhũm hkrĩ ho hkrĩ. Jakamã nhũm mẽ Pirat kot kãm urer kaxyw ã kãm kapêr anẽ. ²⁰ Nom nhũm kãm Jesus mã urer prãm jakamã axte hã mẽ hkukja nẽ mẽ kãm:

—Kwa nom mẽmoj mỳrapê kot paj mẽ kãm hã amỹnê nhũm mẽ amã kupĩ?

²¹ Anhỹr tã nhũm mẽ kuma nẽ ãm kuma. Nẽ xatã kãm:

—Kwa tokyx pĩ kahpa hã anhô kê ty. Anẽ.

²² Hãmri nhũm tee ri mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tk. Kwa nà. Tanhmã kot amnhĩ tomnuj tore hã kot pa kêt hã kunhõ nhũm ty. Nà kot paj ãm mẽ kãm anẽ kê mẽ htak nẽ kãm ure kê ma tẽ. Anẽ.

²³ Hãmri nhũm mẽ xatã hã kãm kapër kãm hihtỳx nẽ kãm:

—Kwa nà. Pĩ kahpa hã mãn anhõ kê ty.

Anhỳr o ãm xatã kàx pẽ àmra kamã kãm hã amỹnẽ. ²⁴ Hãmri nhũm Pirat tee ri mẽ kuma hãmri nẽ tã mẽ kãm hprãm xà hkõt mẽ kãm ã amỹnẽ.

²⁵ Hãmri nẽ mẽ kãm Parapas mã ure. Ra kot pahi Pirat pẽ õ pòristi kutã amnhĩ xãm nẽ kệp hõx pĩr tã nhũm mẽ kãm hprãm xà hkõt akupỹm kãm ure. Hãmri nẽ mẽ ìhkram Jejus jaxà. Mẽ kãm hprãm xà hkõt ri mẽ kot tanhmã hipêx to kaxyw.

Mẽ kot pĩ kahpa hã Jejus nhõ ã mẽ harẽnh

Matêwre 27.31-43; Makre 15.21-32; Juãw 19.17-20, 19.27-31; mããnẽn Atre 7.59-8.1

²⁶ Tã nhũm pòristijaja Jejus o kato nẽ ma kapõt mã o tẽ. Nẽ kãm õ pĩ kahpa gõ nhũm amnhĩ kaxyw kumỳ nẽ o tẽ. Nom mẽ kot htak rax kurẽ nhũm hirot tỳx nẽ nhũm mẽ ja hã omu nẽ mẽhõ kot ho ajuta kaxyw mẽ hkapi ho xa. Hãmri nẽ Sirẽn nhõ xwỳnh Simãw hkà htyk pumu. Nhũm pre htỳx hamakêtkati nẽ mẽ kutã krĩm tẽ. Hãmri nhũm mẽ haêr pẽ unẽ nẽ kãm Jejus o ajuta kaxyw hã karõ nhũm kãm õ pĩ kahpaja mỳ nẽ mẽ hkõt o tẽ.

²⁷ Hãmri nhũm mẽ ohtõ nẽ Jerujarẽ rũm Jejus kõt mõ. Nhũm mẽni hkwỳjaja omu nẽ kãm hkaprĩ xàj mỳr o hkõt mõ. ²⁸ Hãmri nhũm mẽ mỳr ã mẽ kuma nẽ mẽ ho hakêx nẽ mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—Kwa nà Jerujarẽ nhõ xwỳnhjaja. Mẽ amã ixkaprĩ xàj amỳr kêt nẽ. Kêt mẽ kamjaja amã amnhĩ kaprĩ xàj mãn mur. Nẽ mẽ akrajẽ kamã

axukapri xaj man mur. ²⁹ Koja me nhyrma me ape me anho kri granh pa ka me apunuj ne amnhixaxa htix kamajamak o ri apa. Ne tee ri me akraje hkukama tanhma ajamaxper to ne ajamaxper o: "Hexa gaane. Na ixkrajaja ixpe amnhixaxa htix kam hamak o pa. Kep apu me hkra hketh xwynhje pyra ne ixkra hketh ne xpa ro nhyx inhma mex ne. Nhyx pa ixkinh ne." Anhyr o kot kaj me nhyrma ajamaxper nom a ajamaxper anhyr kapry.

³⁰ —Ne kot kaj me apiita memo punujta pymaj tee ri ama tokyx atyk ne ajapex par pram kapry ne axpen ma akaper o: "Hexa gaane. Kot ken prek muj me panhipy rorok ne tokyx me panhimex par ronhyx me pama ja mex." Anhyr ta no am tee ri a ajamaxper anhyr kapry. ³¹ Nom ket pa. Aa ixte tanhma amnhix tomnuj to hketh ta nhum me a inhipex ane. Nom me ate amnhix tomnuj myrapje koja me nhyrma tanhma me ato rax o a me kot inhipex anhyrja jakrenh pa. Hexa waa ne. Na pa me akukama ijamaxper ne ixkapri htix ne. Ane.

³² Ta nhum me ja wa ho hamexkrut ne tanhma wa kot amnhix tomnuj toja myrapje Jesus kot wa hpir kaxyw hkoth maanen wa o te. ³³ Jakama nhum me ra ken nhixet te kot me hkra hi pyrak xwynhta wyr me o poj. Me kot kam "me hkra hi xa" anhyr jarenhja wyr me o poj. Hamri ne Jesus pe e kapa ne pi kahpa ha kuxi ne prek o hkra ne hpar o htix pa. Hamri ne kahnma pi kahpa xam ne ho htix nhum xa. Hamri nhum me hpanhwa kot amnhix tomnuj xwynhta ma wa ho ane ne. Ne prek o wa hkra ne wa hpar o htix pa hamri ne akuta ho Jesus nhije ne wa am nhum wa ajeth. ³⁴ Hamri nhum Jesus kyx pe

amnhĩ xà htỳx kumrẽx kamã hamak o jêt rãhã mẽ
ho Tĩrtũm wỳ nẽ kãm:

—Kwa Papaj. ãm ixtã jajê pumu. Mẽ kot mẽmoj
mex pumunh kêt jakamã na mẽ ã inhĩpêx anẽ.
Jakamã ãm ixtã mẽ omu nẽ mẽ kamã axukaprĩ nẽ.
Anẽ.

Hãmri nhũm hparpê pôristi hkwỳjaja axpẽn mã ê
hkwỳ ho pigrành kaxyw hã kẽnre ho jôka ho hkrĩ.
³⁵ Nhũm mẽ ohtô rax nẽ Jejus parpê omunh o kuhê.
Nhũm mẽ õ pahijaja mẽ noo mã hã hpêr o axkẽ nẽ
mẽ kãm:

—E jahti na pre te kêp mẽ pakaprĩ xwỳnh ã
amnhĩ jarẽn h o ri pa. Nẽ Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw
ãm xwỳnh ã amnhĩ jarẽn h o ri pa. Jakamã e kwa pu
mẽ xa nẽ kot amnhĩ kaxàr nẽ wỳk kãm omu. Anẽ.

³⁶ Nhũm pôristi mããnẽn tanhmã hã hpêr o pikẽn h
to. Nẽ hparpê kãm wĩhti punuti jahkre nẽ kãm:

—Kwa wrỳ nẽ mẽ ixkutã ja hkwỳ ho ixkõ nà.
Anẽ.

³⁷ Hãmri nẽ kãm:

—E apê Ijaew nhõ pahi hã kot kaj amnhĩ kapa nẽ
akupỳn wrỳ. Kwa tokyx pa mẽ ja hã apumu. Anẽ.

³⁸ Nhũm pôristija tapti hõ py nẽ tanhmã hã kagà
hto. Nẽ hã kagà ho:

IJAEW NHÕ PAHI NA JA

Anhỹr o hã kagà hãmri nẽ Jejus wỳr api nẽ mỳ ri
kunhõ.

*Wa kot Jejus nhỹê nẽ wa jêt xwỳnh wa harẽn h
Matêwre 27.44; Makre 15.32*

³⁹ Hãmri nhũm wa kot ãhkô hã jêt xwỳnhhta õ
haxwỳja kãm kapêr punuj nẽ kãm:

—Kwa kot kaj apê Tirtûm kot mẽ ixkaxyw axãm xwÿnh hã kot kaj amnhĩ kapa nẽ wrÿ. Nẽ mãñnẽn amnhĩ kôt wa ixto wrÿ. Anẽ.

⁴⁰⁻⁴¹ Hãmri nhũm ihõta kuma nẽ hã kãm akir nẽ kãm:

—Tk. Kwa amarĩ ajêt. Xà amã Tirtûm pyma hkêt ã na ka ã kêp Krata mã akapêr anê? Nà koja kãm wrÿk prãm nẽ kot wrÿ. No pajamẽ pahte amnhĩ tomnuj mÿrapê koja mẽ pahpĩ. No tãm kot tanhmã amnhĩ tomnuj to hkêt tã nhũm mẽ amarĩ ã hipêx anẽ.

⁴² Anhÿr o kãm kapêr hãmri nẽ Jejus mã kãm:

—Kwa Jejus. Kêr ka nhÿrmã mẽ ixto amnhĩptã hãmri nẽ inhmã ajamaxpêr nẽ ixkamã axukapĩ nẽ ixto mex nẽ. Anẽ.

⁴³ Hãmri nhũm kãm:

—Nà kot kaj jarãhã ma ixkôt kaxkwa hwÿr api nẽ hpãnhã ixkuri amex nẽ atĩr tũm nẽ apa ho apa. ãm hãmri na pa ã amã ixkapêr anẽ. Anẽ.

Jejus tyk ã harẽnh

Matêwre 27.45-56; Makre 15.33-41; Juãw 19.28-

30

⁴⁴ Tã nhũm kaxkwa nhĩpôk ri myt nhÿr mẽ nhũm te ra kamàt pyræk nhũm kamàt kô rax kumrêx. Nẽ kamàt kô ho ra hã awry nẽ. Ja mẽ nhũm akupÿm myt katêr o mõ. ⁴⁵⁻⁴⁶ Nom nhũm kormã kamàt kôta ã nhũm Jejus ra htyk kaxyw nẽ àmra kamã Tirtûm mã kapêr nẽ kãm:

—E Papaj. Mãmrĩ ixkarõ ho amnhĩptã.

Anhÿrja kôt hãmri ty. Pu nhũm Tirtûm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre kamã hakwakre hã kupêxêja axkjê nẽ amnhĩ kahê xà mẽnh kurê kumrêx. Utĩ rax tã kôt ã axkjê nẽ amnhĩ kahê xà mẽ. Te Jejus

htyk o kot mẽ pahte hkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjê mã Tĩrtũm wỳr pry jakwa kre kahê xà mẽnh pyràk o ã amnhĩ nhĩpêx anê. ⁴⁷⁻⁴⁹ Hãmri nhũm mẽ piitã mẽmoj ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã omunh o kuhê xwỳnhjaja. Nê kaxyw Jejus kràmnhwỳjaja nhũm mẽ amỳm omunh o kuhê. Nê Garirej rũm mẽni kot Jejus kôt mẽ pa ho mẽ pa xwỳnhjaja mããnẽn mẽ kuri amỳm hkaprĩ nê omunh o kuhê. Nhũm pôristi krãhtũmjê hõja ã mẽmoj kot amnhĩ nhĩpêx anhỳr ã omu nê tee ri hamaxpêr o:

—Hêxta waa nê. Pêr ãm hãmri na pre hte tãm amnhĩ nhĩpêx o pa. Tã pa mẽ amarĩ mẽ mar xà hkôt ixtỳx kupĩ. Anê.

Nhũm ã hamaxpêr anhỳrja kôt Tĩrtũm mã mex o mex ã harênh o xa. Nhũm amarĩ mẽ kuhê xwỳnhjaja mããnẽn mẽmoj ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỳrta pumu nê tee ri hkukamã hamaxpêr o ra kãm ma htỳx nê. Hãmri nê awjanã nê ma akupỳm krĩm mrar kurê kumrêx.

Mẽ kot Jejus jaxàr ã mẽ harênh

Matêwre 27.57-61; Makre 15.42-47; Juãw 19.38-42

⁵⁰⁻⁵¹ Tã nhũm axtem Juje pê Arimatej nhõ xwỳnhja. Arimatejja pika pê Ijaew kamã na. Nhũm Jujeja kot amnhĩ to mex jakamã Tĩrtũm kôt amnhĩ nhĩpêx o pa. Jakamã na pre hkwỳjê rom Tĩrtũm kot mẽ pahwỳr Jejus mẽnh xwỳnh ã omu nê hkôt hamaxpêr. Kêp Ijaew nhõ pahi hõ htã hkwỳjê hkôt hamaxpêr kêt nê. Jakamã nhũm prem kot Jejus pĩr ã amỳnê nhũm tee ri harênh ma nhũm ja kêp omnuj nê. ⁵² Jakamã nhũm Jejus ty nhũm Juje ma pahi Pirat wỳr tẽ nê ã hã kuwỳ nê kãm:

—Pa? E ot pa awỳr tẽ. Kwa inhmã htyk xwỳnhta gõ pa ma o tẽ nẽ haxà. Anẽ.

⁵³ Hãmri nhũm kuma nẽ kãm kugõ nhũm ma o tẽ nẽ haxà. Kaxyw kupẽxê hõ py nẽ ho hkupu nẽ ma o tẽ nẽ kẽn kre kaprỳ kamã haxà. Mẽ kot kormã kamã mẽhõ jaxàr kêt nhũm mẽ kamã Jejus jaxà. ⁵⁴ Arĩgro pẽ sêsta hã nhũm prem kupĩ nhũm myt xàr o mõi mẽ nhũm Juje ma o tẽ nẽ haxà. Ijaew kõt xà hã arĩgromnuja wỳr haxà. ⁵⁵ Nhũm Garirej rũm mẽni hkwỹ kot Jejus kõt pa xwỳnhjaja ma hkõt mra nẽ kot haxàr kãm omu. Mẽ hkuxwaxà ho gregrer kêt rãhã haxàr kãm omu. ⁵⁶ Hãmri nẽ ma akupỹm krĩm mra nẽ kaxyw mẽ hkuxwaxà hkwỹ ho anẽ.

Tã nhũm apkati nhũm mẽ õ arĩgromnu pẽ sap kator jakamã nhũm mẽ kormã akupỹm hwỳr mrar kêt nẽ. Hãmri arĩgro mex jamãr pẽ arĩ hkõkõt o hkrĩ.

24

Jejus akupỹm htĩr jarẽnh

Matêwre 28.1-10; Makre 16.1-8; Juãw 20.1-10

¹ Tã nhũm apkati nhũm tãmĩk. Hãmri nhũm mẽnijaja kwỳhtã kànhmã hkrĩ nẽ ma akupỹm kẽn kreta wỳr mẽ hkuxwaxà ho mra. ² Hãmri nẽ hwỳr àhtêp o mra nhũm ra hakwakre kahê xà raxta kahê xà hkàx ã xa nhũm mẽ tee ri omu. ³ Hãmri nẽ kẽn kre wỳr agjê nẽ kamã tee ri Jejus japêr no nhũm kamã amrakati. ⁴ Nhũm mẽ tee ri axpẽn pumunh pẽ hkukamã hamaxpêr.

Hãmri nhũm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnh wa axkrut nẽ mẽ haêr pẽ mẽ hwỳr kato nẽ wa xa. Wa ê jaka nẽ hirã htỳx kãm wa xa. ⁵ Nhũm mẽ tee ri wa omu nẽ kãm wa uma htỳx nẽ. Nẽ wa umaj hkõn

krã ho rôrôk nê hkrĩ hpa. Nhũm wa mẽ omu nê mẽ kãm:

—Kwa mon ka mẽ ri mẽ htykjê kamã ra akupỹm htĩr xwỳnhta japêr o ri apa? ⁶ Jar amrakati. Na ra akupỹm htĩr. Kormã Garirej kamã pa ri kot mẽ amã amnhĩ jarênh xà hkôt na ra akupỹm htĩr. Mãn ka mẽ arĩ kot ã mẽ amã amnhĩ jarênh anhỹrja ã anohtỳx japêr. ⁷ Mẽ kot unênh nê pĩ kahpa hã nhôr nhũm htyk nê htyk ã apkati axkrunêpxi hãmri nê akupỹm htĩr ã kot mẽ amã amnhĩ jarênhta mãn ka mẽ arĩ hã anohtỳx japêr.

⁸ Anhỹr o mẽ kãm kapêr nhũm mẽ kuma hãmri nê ra Jejus kot mẽ kãm ã amnhĩ jarênh anhỹrja mã hamaxpêr kurê kumrêx. ⁹ Hãmri nê awjanã nê ma akupỹm krĩm hkĩnh nê mra. Nê hwỳr pôj nê mẽ kot Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjê mã awjarê. Mẽ kêp 11 xwỳnhtajê mẽ kaxyw hkwyjê mã awjarê. ¹⁰ Měni kot mẽ kãm ujarênh xwỳnhtajê nhĩxi na pre Marir Matarênh nhũm ja kêp Joanã. Nê Xiakre katorxà Marir ôta. Nê kaxyw mēni hōja. Jakamã nhũm mẽ ma akupỹm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwỳnhjê hwỳr mra nê mẽ kãm awjarê. ¹¹ Nom nhũm mẽ kuma nê ãm mẽ kuma nê htỳx ho amnhĩ krã hkôt mẽ kot ri ã harênh anhỹr ã mẽ hkamnhĩx nê ãm mẽ kuma. ¹² Nhũm Simãw Pêtre hamaxpêr hãmri nê kãnhmã xa nê ma kên kreta wỳr hprôt nê htēm kurê kumrêx. Hãmri nê tee ri kên kre kaprỳ kamunh o xa nê kamã Jejus kupu xà pix pumu nê tee ri hkukamã hamaxpêr hãmri nê ma akupỹm tẽ.

*Jejus kot Emau hwỳr wa mōr xwỳnh wa hwỳr
kator ã harênh
Makre 16.12-13*

¹³ Tã nhũm ra amỹkry ho mỗ nhũm Jejus kwỳjê hõ wa hamẽxkrut nẽ Jerujarẽ rũm kato nẽ ma akupỹm wa õ krĩ pê Emau hwỳr wa mỗ. Jerujarẽ rũm Emau hwỳr ahkrãnre. ¹⁴ Jakamã nhũm wa hwỳr pry hã axpẽn mã tanhmã Jejus jarẽnh to ho mỗ. Kẽn kre kamã mẽ kot haxàr nhũm ra ì pikunorja nhũm wa axpẽn mã harẽnh o wa mỗ. Nẽ tee ri hkukamã hamaxpẽn o wa mỗ. ¹⁵ Hãmri nhũm Jejus tãm tẽ nẽ wa hã ajêt nẽ wa hkôt tẽ. ¹⁶ Nom nhũm wa hprĩ hã omunh kêt nẽ. Tỳx ho nhãm mẽhõ hã hkamnhĩx nẽ wa arĩ axpẽn mã harẽnh o wa mỗ. ¹⁷ Hãmri nhũm Jejus hêx rom wa kãm:

—Kwa mẽmon ka wa axpẽn mã harẽnh o wa mỗ? Anẽ.

Hãmri nhũm wa hkaprĩ kamã kãm harẽ. ¹⁸ Ihõ pê Kroptija kãm:

—Kwa xà na ka Jerujarẽ kamã ri apa htã kamã mẽ kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx toja jarẽnh mar kêt nẽ? Kurũm amõr kẽnã na ka ri mẽmoj mar kêt nẽ ri apa. Anẽ.

¹⁹ Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà amrakati ixte mẽmoj maare hã. Kwa mo na wehe? Kwa war aprĩ hã inhmã harẽ pa kuma. Anẽ.

Hãmri nhũm wa kãm:

—Nà mẽ kot mẽ ixpê tanhmã Jejus pê Najare nhõ xwỳnh ta to kẽnã. Kêp Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarẽnh o pa xwỳnh na pre. Nẽ Tĩrtũm nhỹ hã tanhmã amnhĩ nhĩpêx to ho pa nhũm prem piitã amnhĩm mex ã harẽ. ²⁰ Tã nhũm mẽ panhõ patre krãhtũmjê mẽ mẽ panhõ pahijaja axtem nẽ mẽ kãm hã amỹnê. Mẽ kot pĩ kahpa hã nhõr nhũm htyk kaxyw mẽ kãm hã amỹnê. ²¹ Pa prem ixtỳx ho kêp Tĩrtũm kot mẽ

pahwỳr mēnh xwỳnh ã hkamnhĩx nē kot Rõm nhõ xwỳnhjê pê mē ixpytâr ã hkamnhĩx tâ nhũm prem mē ixpê kupĩ. Jãã na prem ã hipêx anē nē kupĩ. Na ra htyk ã apkati axkrunēpxi.

22-23 — Nē jarãhã kwỳhtã mēni hkwỳjaja ma haxàr xà hã kēn kre hwỳr mra nē xep tee kamã hapêr nē omunh kêt nē. Xep ãm Tĩrtũm kapêr o wrỳk xwỳnhja wa ho axkrut nē wa omu nhũm wa xa. Nhũm mē kãm ra akupỹm htĩr ã harē nhũm mē akupỹn mē ixwỳr mra nē mē ijaêr pê mē inhmã harē. ²⁴ Hãmri nhũm mē ixkwỳjaja ma mē hpãnhã kēn kreta wỳr mra nhũm ra mē kot harēnh xà hkôt tee ri kamã hapêr nom nhũm kamã amrakati kumrēx. Anē.

²⁵ Hãmri nhũm Jejus amnhĩ tâ wa kuma nē wa kãm tanhmã amnhĩ jarēnh to nē wa kãm:

— Hêxta waa nē. Pêr ãm mē ate mēmoj mã ajamaxpêr tỳx mex kêt kumrēx. Na pre ra Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarēnh xwỳnhjaja Tĩrtũm kapêr ã kagà htũm kamã ã kot amnhĩ nhĩpêx anhỹrja kukamã hprĩ hã harē nē hã kagà. Mē akukamã mē anhĩgêtjê mã harē nē hã kagà. Tã ka mē kormã aprĩ hã mar tỳx kêt nē. ²⁶ Kêt mē anē na Tĩrtũm kot ãm xwỳnhta ty. Tã ra akupỹm htĩr nē akupỹm kaxkwa hwỳr àpir kaxyw. Kot mē ato amnhĩptâr kaxyw ra akupỹm hwỳr àpir mã. ²⁷ Amnepêm na pre finat Mojesja tanhmã hkukamã mē anhĩgêtjê mã harēnh to nē hã kagà. Nē hprĩ hã harēnh o pa. Nhũm hpãnhã Tĩrtũm nhỹ hã kapêr jarēnh o mē pa xwỳnhjaja ma anē nē mē kãm harēnh o pa. Anē.

Nhũm pre ã Jejus wa hkôt hprĩ hã wa kãm amnhĩ jarēnh anhỹr o tē. Te ho nhãm mēhõ jarēnh pyræk

nom tãm wa kãm amnhĩ jarẽnh o wa hkõt tẽ. No nhũm kormã wa hprĩ hã kęp Jejus ã omunh kêt nẽ.

28-29 Nhũm ã wa kãm amnhĩ jarẽnh anhỹr o mõi rãhã nhũm mẽ ra wa õ krĩ hwỳr hpôx o mõi. Nhũm ra kamàtre nhũm Jejus te kot wa rer nẽ nhỹhỹm ma htẽm kaxyw pyræk o amnhĩ nhĩpêx nhũm wa tee ri omu nẽ kãm:

—Kwa xà kot kaj wa ixre nẽ ma tẽ? Ra kamàt o mõi kênã. Kwa ma wa ixkõt tẽ nẽ wa inhõrkwỹ kamã mãn wa ixri pøj. Anẽ.

Hãmri nhũm wa kuma nẽ ma wa hkõt tẽ. 30 Nẽ mẽ wa õrkwỹ hwỳr pøj nẽ hwỳr agjê. Hãmri nẽ apkur kaxyw hkrĩ nhũm Jejus tãm pãwti py nẽ Tĩrtũm mã harẽ nẽ hpãnhã ho axkjê nẽ wa kãm kugõ. 31 Hãmri nhũm wa atã kęp Jejus ã omunh kurê kumrêx. Jao nhũm wa kęp akunok nhũm wa tee yr xà kamã hapêr nhũm hkaprỹ mex nẽ xa. 32 Hãmri nhũm wa tee ri axpẽn pumu nẽ ri hkukamã hamaxpêr nẽ axpẽn mã:

—Hêxta waa nẽ. Xep tãm na. Tãm na pahkõt mõi nẽ pry hã hprĩ hã pamã Tĩrtũm kapêr ã kagà jarẽ pu hkõt pahkĩnh nẽ mar o mõi. Hêxta waa nẽ. Xep tãm na. Anẽ.

33-35 Hãmri nẽ wa kànhmã xa nẽ kato nẽ ujanãr kurê kumrêx. Hãmri nẽ ma akupỹm Jerujarẽ hwỳr wa hkwyjê hwỳr tẽ. Nẽ mẽ hwỳr pøj nẽ axà. Nhũm Jejus nhỹ hã mẽ ahkre ho mẽ pa xwýnh pê 11jaja ra axpẽn wỳr akuprõ nẽ hkrĩ. Mẽ hkwyjê mẽ axpẽn wỳr akuprõ nẽ axpẽn mã tanhmã Jejus jarẽnh to ho hkrĩ. Hãmri nhũm wa mẽ hwỳr axà nhũm mẽ wa omu nẽ wa kãm:

—Kwa na xep ra Jejus akupỹm htĩr nẽ Simãw Pêtre hwỳr kato. Anẽ.

Hāmri nhũm wa mẽ kuma nẽ mẽ kãm:

—Tỳ na akupỹm htĩr kẽnã. Na pa wa ijaxwỳja ham omu. Na pry hã wa ixtã ajêt nẽ ma wa ixkõt mỗ nẽ wa inhõrkwỹ kamã pøj. Hāmri pa mẽ ixàpkur kaxyw ixkrĩ nhũm pãwti py nẽ Tĩrtũm mã harẽ nẽ ho axkjê nẽ wa inhmã kugõ pa wa ixprĩ hã kêp Jejus ã omunh kurê kumrêx. Ixprĩ hã omunh jao nhũm wa ixpê hapêx. Anẽ.

Jejus kot hkwyjê piitã hwỳr kator ã harênh

Matêwre 28.16-17; Makre 16.14; Juãw 20.19-23

³⁶ Nhũm mẽ kormã axpẽn mã Jejus jarênh o hkrĩ rôm nhũm tãm nhỹhỹnh mẽ hwỳr axà nẽ xa. Mẽ haêr pê mẽ hwỳr nhỹhỹnh axà nẽ mẽ kãm:

—Pa? Xãn ka mẽ arĩ akrĩ? Anẽ.

³⁷ Hāmri nhũm mẽ amnhĩ jaêr pê omunh jao kànhmã hakry hpar o mra. Jao hakryk kãm ma htỳx kãm omunh o hkrĩ. ³⁸ Hāmri nhũm mẽ kãm:

—Kwa mon ka mẽ amã ixpyma kamã tee ri ixpumunh o akrĩ? Kwa mẽ ixkarõ hã ixkamnhĩx nẽ amã ixpyma hkêt nẽ. ³⁹ Na pa akupỹn inhĩ ho mẽ awỳr ixkato nẽ xa. Ga mẽ inhĩhkra kamã prek tatak xàja pumu. Nẽ ixpar kãm omu. Kwa mẽ amã ixpyma hkêt nẽ. E mẽ mãmri mra nẽ anhĩhkra ho ixkupê. Kêp apu ixkarõ hpix ronhỹx ka mẽ inhĩ kupênh kêt nẽ. Mo mẽhkarõja ã? Nà na pa akupỹm ixtĩr nẽ inhĩ ho mẽ awỳr ixkato. Anẽ.

⁴⁰ Hāmri nẽ mẽ kãm amnhĩ nhĩhkra hpê nẽ mẽ kãm amnhĩ par pê. ⁴¹ Tã nom nhũm mẽ arĩ akryk omunh o hkrĩ. Mẽ kot omunh nẽ hkĩnh tã tee ri omunh o hkrĩ. Hāmri nhũm tee ri ja hã mẽ omu nẽ mẽ kãm:

—E kwa mẽ inhmã mẽmoj japêr pa kukrê. Anẽ.

⁴² Hāmri nhūm mẽ kām tep gôj kām ãmta gō
⁴³ nhūm kupy nē hkur o nhỹ nhūm mẽ arĩ hã omunh o hkrĩ. Jao ra akupỹm htĩr ã omunh kurẽ kumrẽx.

Jejus akupỹm nojarêt nē hkwyjê mã mẽmoj tã karõ
Matêwre 28.18-20; Makre 16.15-18; mããnên Atre 1.6-8

⁴⁴⁻⁴⁵ Hāmri nhūm Jejus hprĩ hã mẽ kām Tĩrtũm kapër ã kagà htũm kot hkukamã harẽnh ã amnhĩ jarẽ nē mẽ kām:

—Nà kormã ixtyk kêt ri na pa pre ixprĩ hã mẽ amã amnhĩ kukamã amnhĩ jarẽ. Tĩrtũm kapër ã kagà htũm kot tanhmã mẽ kot inhĩpêx to hkukamã ijarẽnhja. Na pre finat Mojes Tĩrtũm nhỹ hã ixkukamã tanhmã ijarẽnh to. Nē Tĩrtũm nhỹ hã kapër jarẽnh o mẽ pa xwỹnhjaja Mojes mỳr pẽ haxwỹja ixkukamã tanhmã ijarẽnh to. Nē Tĩrtũm mex o mex ã mẽ grer ã kagà xwỹnhjaja haxwỹja ixkukamã tanhmã ijarẽnh to. Jajê piitã na prem Tĩrtũm kapër ã kagà htũm kamã ixkukamã ijarẽ.
⁴⁶ Nē ijarẽnh o:

Tĩrtũm kot mẽ pakaxyw ãm xwỹnh pẽ Krisja koja nhỹrmã ty. Nē htyk o apkati axkrunẽpxi nē akupỹm htĩr.

Anhỹr o mẽ kot ijarẽnh. Tã pa ra mẽ kot ixkukamã ijarẽnh xà hkôt ã mẽ anê amnhĩ nhĩpêx anẽ.

⁴⁷ —No ãm Tĩrtũm kapër ã kagà htũm kot papx-
 ipix ixkukamã ijarẽnh kêt. Kamã mããnên mẽ ka-
 jaja tanhmã mẽ akukamã mẽ ajarẽnh kute. Mẽ apẽ
 ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỹnhjaja ixwakre kamã
 tanhmã mẽ ate inhmã amnhĩ nhĩpêx to ho apa

hkukamã tanhmã mẽ ajarēnh kute. Nẽ mẽ ajarēnh kot:

E mẽ ate ixkôt amnhĩ xunhwỳr xwỳnhjaja. Kêr ka mẽ ma pika piitã hkôt mẽ kãm Tĩrtũm kot mẽ awỳr mẽnh xwỳnhhta jarēnh o ri mẽ hkôt apa. Mẽ kot mẽ amar nẽ amnhĩ tomnuj kaga nẽ Tĩrtũm kôt amnhĩ xunhwỳr kaxyw. Kêr kê Tĩrtũm ja hã mẽ omu nẽ amnhĩ katut kôt mẽ kot amnhĩ tomnuj rēnh pa. E kêr ka mẽ ma krĩ piitã hkôt mẽ kãm ã ja jarēnh anhỳr o ri mẽ hkôt apa. Krĩ pê Jerujarē kumrēx kãm hãmri nẽ rĩ kormã pu hã krĩ kuhê xwỳnh piitã hkôt ajapôj nẽ mẽ kãm harēnh o ri apa. Anẽ.

Ã Tĩrtũm kapēr ã kaga htũm kot mẽ akukamã mẽ ajarēnh kot anhỳr. ⁴⁸ Tã kêr ka mẽ ã mẽ kãm tanhmã ijarēnh to ho ri apa anẽ. ⁴⁹ No ãm kormã. Kêr paj ma akupỹm kaxkwa hwỳr api hãmri nẽ amnhĩ pãnhã mẽ awỳr Tĩrtũm Karõ rē mãn. Tĩrtũm kot ixte amnhĩ nhĩpêx ã ijarēnh xà hkôt kot paj amnhĩ pãnhã mẽ awỳr kurē. Tã kêr ka mẽ kormã krĩ ja kamã kutêp apa. Kêr kê mẽ awỳr wrỳ nẽ mẽ amã agjê ka mẽ rĩ kormã anhrà nẽ ma ỹ hã mẽ kãm ijarēnh o ri mẽ hkôt apa. Anẽ.

*Jejus kot akupỹm kaxkwa hwỳr àpir ã harēnh
Makre 16.19-20; mããnēn Atre 1.9-11*

⁵⁰ Tã nhũm Jejus Jerujarē rũm hkôt mẽ pa ho pa xwỳnhjê kator nẽ ma krĩ pê Petãn wỳr mẽ o mỗ. Nẽ kormã hwỳr mẽ o mỗ ri nhỹri mẽ o xa nẽ kànhmã ìhkra pē nẽ mẽ ho Tĩrtũm wỳ. ⁵¹ ã mẽ ho hwỳr anhỳrja rôm nhũm Tĩrtũm amnhĩ wỳr ho àpir o mỗ nhũm mẽ noo mã ma akupỹm tẽn api. ⁵² Hãmri

nhũm mẽ kãm mex o mex ã harẽnh pê ma akupỹm àpir kãm omunh o kuhê. Nhũm ma tẽ nẽ mẽ kêp kakrãm axà nẽ mẽ kêp akunok. Hãmri nhũm mẽ awjanã nẽ ma akupỹm Jerujarẽ hwỳr hkĩnh nẽ pa.
⁵³ Hãmri nẽ apkati mẽ Tĩrtũm mã amnhĩ jarẽnh xà hã ixkre hwỳr agjê nẽ kamã Tĩrtũm mã mex o mex ã harẽnh o hkrĩ rãhã nẽ.

Tã ãm ja pix ixkràmnhwỳ Teopre. Ixpê Rukre na pa awỳr kagàja nhĩpêx nẽ kamã Jejus kot tanhmã amnhĩ nhĩpêx to hã harẽ nẽ hã kagà nẽ awỳr kumẽ.

CCXXX

Tĩrtũm kapēr ã kagà nyw **New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f